Gelen Evrak Tarih Sayı: 06.02.2023 - 5887

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Su Verimliliği Seferberliği
Suda Sıfır İsraf!

Sayı : E-71037622-010.06.01-8758778 03.02.2023

Konu : 2023 Yılı Hayvan Hastalıkları İle Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi

GENELGE

2023-1

Hayvan hastalıkları başta hayvansal ürünlerin üretimini doğrudan etkilediği gibi halk sağlığını da etkilemektedir. Bu nedenle hayvan hastalıkları ile etkin ve yeterli mücadele edilmemesi durumlarda gıda güvenliği ve insan sağlığı güvence altına alınamaz.

Hayvan hastalıklarına karşı; etkin korunma, mücadele, eradikasyon ve hayvanlardan insanlara bulaşan hastalıkların önlenmesi Bakanlığımızın temel görevleri arasındadır. Bakanlığımız bu görevini yerine getirmek amacıyla merkez ve taşra teşkilatları ile özverili bir şekilde yaz kış, gece gündüz demeden aralıksız çalışmalarını yürütmektedir.

Hayvan hastalıklarının önlenmesinde ve mücadelesinde hayvanların kimliklendirilmesi, kayıt altına alınması ve hareketlerinin kontrolü büyük önem taşımaktadır.

Hayvan hastalıklarının önlenmesi, mücadelesi, kontrol ve eradikasyonu, hayvanların kimliklendirilmesi, kayıt altına alınması ve hareket kontrollerini sağlamaya yönelik hazırlanan 2023 yılı **"Hayvan Hastalıkları İle Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Programı"** ektedir. Programın uygulanmasında başarılar diler, çaba ve gayret gösteren tüm personele teşekkür ederim.

-Programda belirtilen hususların merkez ve taşra teşkilatımızda görev yapan yönetici, veteriner hekim ve yardımcı sağlık personeli ile diğer görevliler tarafından aksatılmadan uygulanması,

-Program hakkında ilgili paydaşların bilgilendirilmesi ve eğitim verilmesi,

-Hastalıklarla mücadelede zamanında müdahale edilebilmesi için hızlı haberleşme ve güvenilir teşhise özen gösterilmesi,

-Programda yapılması istenen denetimlerin yerine getirilmesi,

-Programın İl/İlçe Müdürlüklerindeki ilgili tüm personele tebliğ edilmesi, diğer ilgili kurum ve kuruluşlara duyurulması,

-14.04.2022 tarih ve 2022/4 sayılı Genelgenin yürürlükten kaldırılması, yenisi yayınlanıncaya kadar bu Genelge hükümlerine göre uygulama yapılması,

Hususlarında gereğini önemle arz/rica ederim.

Prof.Dr. Vahit KİRİŞCİ
Bakan

Ek : Ek Listesi (5 Adet)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: AAED4183-FC64-4B4E-B67A-D2655EC697B6 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys

Eskişehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
KEP: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Murat Bahadır AKARÇAY
Veteriner Hekim
Telefon No:(312) 258 75 20

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

HAYVAN HASTALIKLARI İLE MÜCADELE VE HAYVAN HAREKETLERİ KONTROLÜ PROGRAMI

A- GENEL PRENSİPLER

1. İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelikte belirlenen **İhbarı Mecburi Hastalıklar Listesinde** yer alan hastalıklarla ilgili ihbarlar en hızlı şekilde ve titizlikle değerlendirilecek olup, ihbarı mecburi hastalıklarda karantina süreleri ve teşhis şekilleri **EK-1**' de yer almaktadır.

2. 5996 sayılı Kanun gereği tazminatlı hayvan hastalıkları Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği ile belirlenmektedir. 2023 yılında hayvan hastalığı tazminatı kapsamında yürürlükte olan Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği ve Hayvan Hastalığı Tazminatı Uygulamaları Genelgesi hükümleri geçerli olup, yılı içerisinde söz konusu mevzuatlarda değişiklik olduğu takdirde yayınlanan mevzuata göre işlem yapılacaktır. Tazminat ödemeleri ise 2022/6243 sayılı "2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karar" doğrultusunda 2022-2026 yılları içerisinde hak sahiplerine yapılacaktır. Tazminatlı hastalıklara esas Yerel Kıymet Takdir Komisyonu 5996 sayılı Kanun'da belirlendiği gibi oluşturulacaktır.

3. Kurumlar arasında etkin koordinasyon ve iş birliği içerisinde hayvan sağlığını korumak, salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadele etmek, ülke içindeki hayvan hareketleri ile hayvan ve hayvansal ürünlerin sevkine dair tedbirleri almak ve uygulatmak üzere Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları ile Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmelik kapsamında hayvan sağlık zabıtası komisyonları kurulacaktır. **Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararları Bakanlığa gönderilmeyecek İl/İlçe Müdürlüklerinde muhafaza edilecektir.**

4. Hayvan hastalıklarının tespiti amacıyla yapılan sağlık taramaları aksatılmadan ve hassasiyetle sürdürülecektir. Şüpheli hayvan ölümlerinin duyulması veya sebebi belirlenemeyen hayvan hastalıklarının çıkması halinde erken uyarı ve erken müdahale prensiplerinin uygulanması için İl Müdürlüklerince; Bakanlığımız Enstitüsü Müdürlüklerinden derhal uzman talep edilebilir ve durum gecikmeksizin Bakanlığa bildirilecektir.

5. **İhbarı zorunlu hastalıkların mihrak takibi ve epidemiyolojik araştırması Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü tarafından koordine edilecektir.**

6. Epidemiyolojik değerlendirmelerin daha sağlıklı yapılabilmesi için hastalık mihraklarında, hastalığın bulaşma yolu ve şekli (**filyasyon**) gerçek anlamda anlaşılıncaya kadar çalışmalar sürdürülerek, bulaş kaynağı tespit edilecek ve gerekli önlemler alınacaktır.

7. Egzotik hastalıklara karşı Bakanlığımızca hızlı tedbir alınması ve hastalıkların yayılmasının önlenmesi için erken tespit edilmesi çok önemlidir. Bu nedenle Egzotik hastalıkların ülkemize bulaşması riskine karşı, özellikle sınır illerimizde görevli veteriner hekimlerin mihrak araştırmalarında etkin rol alması sağlanacaktır.

8. **Zoonoz bir hastalık çıkması durumunda aynı gün Sağlık Bakanlığı ilgili taşra birimlerine bildirimde bulunularak gerekli iş birliği ve koordinasyon sağlanacaktır.** Zoonoz hastalıklarla mücadele konusunda Sağlık Bakanlığı taşra teşkilatı ve yerel yönetimlerle değerlendirme ve koordineli çalışma toplantıları yapılacaktır. Alınan müşterek kararlar Bakanlığa bildirilecektir.

9. Hastalık mihraklarında alınacak karantina tedbirlerinin yerine getirilmesinde Muhtarlık, Belediye, Emniyet ve Jandarma teşkilatları ile iş birliği yapılacaktır.

10. 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunun 4' üncü maddesinin sekizinci fıkrasında "İl özel idareleri ve belediyeler, hayvan hastalıkları ile mücadele ve kontrollerde Bakanlığa yardımcı olmakla yükümlüdür" hükmü yer almaktadır. Söz konusu Kanun hükmü kapsamında hayvan hastalıkları ile mücadele çalışmaları için İl Özel İdareleri ve Belediyelerden bütçelerinde bu hususa yer vermeleri yazılı olarak istenecektir.

11. Hayvan hastalıkları ile mücadele çalışmaları mesaiye bağlı kalınmaksızın uygun olan en erken saatte başlatılarak, tüm yetiştiricilere ulaşılması sağlanacaktır.

12. Hastalık çıkışlarında ve aşı kampanya dönemlerinde planlanan hedeflere ulaşmak ve hastalıkla mücadeleyi olumsuz etkilememek için, mesai mevhumu gözetmeksizin çalışılacak, görevli personele mesai konusunda İl/İlçe Müdürlüklerince gerekli kolaylık sağlanacaktır. **Mesai öncesi aşılama çalışmalarına gönderilen personelden, görev dönüşü Şube Müdürü ve İlçe Müdürünün uygun görüşü ile mesaiye devamı beklenmeden idari izin verilebilecektir.**

13. İl Müdürlükleri, çalışma takviminin başlangıcında **İl Müdürünün başkanlığında**, konu ile ilgili tüm sorumluların katılımlarıyla toplantı düzenleyerek, aşılama programını kolaylaştırıcı ve hızlandırıcı tüm tedbirleri alacaktır. Toplantıda alınan kararlar yazılı olarak İl Müdürlüğünde muhafaza edilecektir.

14. Hastalık şüphesi durumunda hastalığı takip eden veteriner hekim, en geç yirmi dört saat içinde Veteriner Bilgi Sistemine hastalık şüphe kaydı girecektir. Hastalığın bildirimi, Veteriner Bilgi Sistemi'nde hastalık onaylandıktan sonra sistemden alınacak olan bildirim çıktısı kullanılarak yapılacaktır. Sistemden alınan bildirim çıktıları imzaları tamamlandıktan sonra İl/İlçe Müdürlüğünde muhafaza edilecektir. İlçelerden bildirimler mail yoluyla sadece İl Müdürlüğüne hitaben yapılacaktır. İlçe Müdürlüklerinden İl Müdürlüğüne gelen bildirimlere istinaden İl Müdürlüğünce Veteriner Bilgi Sistemi'nde yer alan hastalık takip ekranından "Çıktı Al" bölümünden çıktı alınarak Şube Müdürünce imzalandıktan sonra dosyasında muhafaza edilecektir. **Bakanlığa ve Enstitü Müdürlüğüne e-posta ve resmî yazı ile evrak gönderilmeyecektir.** Hastalık bildirimleri ve Veteriner Bilgi Sistemi kayıtları ile ilgili epidemiyolojik tanımlamalar **EK-2 ve EK-3'** te verilmektedir.

15. **Hastalıktan ari işletme çalışmaları haricinde Enstitü Müdürlükleri tarafından gönderilen laboratuvar sonuç raporunda antikor pozitiflik tespit edilmesi durumunda hastalık çıkışı yapılmayacaktır.**

16. Bakanlık Enstitü Müdürlükleri ve Özel Veteriner Teşhis Laboratuvarlarınca teşhisi yapılan ihbarı mecburi hastalıklar ile bulaşıcı ve salgın hayvan hastalıkları, mucadele@tarimorman.gov.tr, epidemiyoloji@tarimorman.gov.tr ve İl Müdürlüklerinin resmî e-posta adresine elektronik posta ile bildirilecektir. Hastalığın çıktığı yerin İl/İlçe Müdürlüğüne ve Bakanlığa elektronik posta ile bildirimden sonra resmî yazı ile rapor gönderilecektir.

17. Hayvan hastalık ve zararlıları ile mücadelede kullanılan alet ve malzemeler öncelikle İl ve İlçe Müdürlükleri imkânları ile tedarik edilecektir. Tedarik edilemeyecek ve zorunlu kullanılması gereken alet-malzeme ve veteriner sağlık ürünü talepleri sadece Genel Müdürlüğe yapılacak, malzemelerin kargo ile gönderilmesinin istenip istenmediği bildirilecektir. **Genel Müdürlüğün tahsisi dışında Merkez İkmal Müdürlüğünden malzeme talep edilmeyecektir.**

18. Hastalıklar ile mücadelede kullanılmak üzere gönderilmiş olan makine, alet ve sarf malzemeleri hastalıkla mücadele amacı dışında kullanılmayacak olup makinelerin bakımları düzenli yapılacaktır. Tüm malzemeler bir depoda düzenli şekilde muhafaza edilecek, depo anahtarı ilgili personelde bulunacaktır. Makine kullanımları ilgili tüm personele öğretilerek acil durumlarda sıkıntı oluşmasına izin verilmeyecektir.

19. **İl/İlçe Müdürlükleri, Sığır Tüberkülozu ve Ruam hastalıklarının kontrolünde kullanılan analog/dijital deri kalınlığını ölçen kumpasların doğru ölçüm yapabilmesi amacıyla kalibrasyonlarını yılda en az bir kez yaptıracaklardır.**

20. Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarları Yönetmeliği'ne göre Bakanlıkça ruhsatlandırılmış Veteriner Fakülteleri laboratuvarlarının hastalık bildirimleri sonrasında

hastalık çıkışı yapılmayacak, ancak kordon ve karantina tedbirleri uygulanacaktır. Bu tedbirler, resmî veteriner hekimce alınan marazi maddeye istinaden, hastalık ile ilgili Ulusal Referans Laboratuvarca (URL) hastalık hakkında rapor verilinceye kadar sürdürülecektir. Alınan tedbirler URL tarafından hastalığı teyidi durumunda hastalık sönüşüne kadar devam ettirilecek, teyit etmemesi durumunda ise sonlandırılacaktır.

21. İl ve İlçe Müdürlükleri Enstitü Müdürlüklerine marazi madde gönderirken Veteriner Laboratuvar Bilgi Sisteminden (VELBİS) protokol girişi yaparak alacakları protokolün çıktısını numuneyle birlikte ilgili Enstitü Müdürlüğüne göndereceklerdir. Numune gönderimi esnasında tanzim edilen resmî yazıda gönderilen protokolün numarası mutlaka yazılacaktır. Tazminatlı hastalıklarda test materyallerinin İl/İlçe Müdürlükleri kanalı ile ilgili enstitü müdürlüğüne gönderilmesi için yetiştiricilere bilgilendirmeler yapılacaktır. VELBİS'ten düzenlenecek protokol, sistemin çalışmaması ve protokolün kayıt sistemi üzerinden düzenlenememesi halinde, bu durum tutanağa bağlanarak matbu "Marazi Madde Gönderme Protokolü" (**EK-5)** düzenlenecektir. Sistemlere erişim tekrar sağlandığında erişim sağlanamayan dönemde **EK-5** düzenlenerek gönderilen numuneler için VELBİS'te protokol kayıtları oluşturulacaktır. Böyle yapılacak protokol kayıtları için **EK-5'**in yer aldığı resmî yazının tarih ve sayısı açıklama bölümüne yazılacaktır.

22. 21.04.2021 tarih ve 1080702 sayılı yazımız gereği İstanbul Avrupa yakasına kurbanlık olarak Kurban Bayramı döneminde sevk edilecek hayvanların dışında, Trakya'daki diğer illere küçükbaş ve büyükbaş hayvan sevki yasaklanmıştır. Sevk döneminde mağduriyet yaşanmaması adına, Şap Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilecek olan her türlü numunenin Veteriner Bilgi Sistemi içerisinde yer alan "ŞAP-NTS" modülü üzerinden gönderilmesi zorunludur.

23. Hastalık ihbarı ve marazi maddenin Bölge Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüklerine ulaştırılmasında yaşanan sıkıntılar hastalıklarla mücadeleyi olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çerçevede mücadelenin etkin bir şekilde yapılabilmesi için, hastalık şüphesi ile alınan marazi maddelerin, Enstitü Müdürlüklerimizin "**Numune Gönderme Kriterleri**" göz önünde bulundurularak ilgili Enstitü Müdürlüklerine gönderilmesi gerekmektedir. Ayrıca özellikle **Kuş Gribi, Kuduz, Şarbon vb. zoonoz hastalıklarda** alınan marazi maddelerin **İl Müdürlüğü resmî araçları ile en kısa sürede** ilgili Enstitü Müdürlüklerine ulaştırılması sağlanacaktır.

24. Koruyucu aşılama çalışmaları tüm il ve ilçelerde Bakanlık tarafından **EK-6' da** belirtilen tarihler arasında yapılacaktır.

25. Veteriner biyolojik ürünler ile kulak küpesi, mikroçip gibi tanımlama araçları için alınacak uygulama ücretleri Bakanlık Makamından alınan ve yürürlükte olan "Hayvanların Tanımlanması İle Veteriner Biyolojik Ürünlerin Uygulama Ücretleri Olur'u" çerçevesinde alınacak ve söz konusu ücretler için uygulama sonunda "Hayvanların Tanımlanması ve Veteriner Biyolojik Ürün Uygulama Ücreti Makbuzu" (**EK-13**) düzenlenecektir. Söz konusu makbuzun ekine TÜRKVET kayıt sisteminden alınan "İşletmedeki Hayvan Listesi" eklenecektir. Makbuz üç nüsha ve üzerindeki tüm bilgiler eksiksiz olacak şekilde doldurulacaktır. Makbuzun ilk nüshası uygulama yerinde hayvan sahiplerine imza karşılığı verilecek, ikinci nüsha uygulayıcıda kalacak olup, üçüncü nüsha ise koçanı ile birlikte İl/İlçe Müdürlüklerinde saklanacaktır. Makbuz üzerinde silinti, kazıntı ve değişiklik yapılmayacaktır. İl/İlçe Müdürlüğünce daha önce basımı yapılan makbuzlar bitinceye kadar kullanılacaktır. TÜRKVET Mobil uygulama üzerinden hayvan kaydı veya aşı kaydı yapılması durumunda, söz konusu uygulamayla uyumlu mobil termal yazıcılar kullanılarak makbuz çıktısı alınabilecektir.

26. Hayvanların Tanımlanması ve Veteriner Biyolojik Ürün Uygulama Ücreti Makbuzu İl Müdürlüklerince bastırılacak, Bakanlıktan talep edilmeyecektir. Hayvanların Tanımlanması ve Veteriner Biyolojik Ürün Uygulama Ücreti Makbuzlarının serbest veteriner hekimlere kıymetli evrak olarak bedeli mukabilinde verilmesi ve aşılamaların bu makbuza yazılması sağlanacaktır**.** Makbuzun Cilt Numarası "yıl/il kodu/sıralı numara" şeklinde düzenlenecektir

27. Aşılamanın istenen hedeflere ulaşmasının sağlanması ve yetiştiricilerin farkındalığının artırılması için İl/İlçe Müdürlüklerince eğitim faaliyetleri yanında, her aşılama kampanyasından önce yapılan program muhtarlıklara resmî yazı ile bildirilecektir. Resmî yazı yanında diğer iletişim araçları da kullanılabilir. Ayrıca yazıda 5996 sayılı Kanunun ceza hükümleri de hatırlatılacaktır. 2023 yılı için uygulanacak idari para cezaları **EK-21'de** belirtilmiştir.

28. Balık yetiştiricilerine hastalıklar, çiftliklerde alınması gereken koruyucu önlemler, aşı, ilaç, antiseptik ve dezenfektan kullanımı hakkında bilgi verilecektir. Balık aşıları da diğer aşılar gibi veteriner hekim ve yardımcı sağlık personelince uygulanacaktır.

29. Ruam Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nin 12'nci maddesi üçüncü fıkrasında belirtilen pedigrili damızlık, yarış veya atlı spor gibi sportif amaçla yetiştirilen tek tırnaklı hayvanlar hariç olmak üzere, TÜRKVET'e damızlık ve üretim amaçlı tek tırnaklı kaydı yapılırken at ve katırlar intradermal mallein testine veya serolojik teste tabi tutulacak ve mikroçip uygulaması yapılarak test sonuçları TÜRKVET'e kaydedilecek, test sonuçlarına göre söz konusu yönetmelik çerçevesinde belirlenen usul ve esaslara göre işlem yapılacaktır. Hayvanların satılması veya sahip değiştirmesi durumunda Tek Tırnaklı Hayvanların Tanımlanması ve İzlenmesine Dair Yönetmelik gereği işlem yapılacaktır.

30. Safkan Arap ve İngiliz Atlarının Soy Kütüğü, Kayıtları, İthalat ve İhracatı Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine göre damızlık olarak kullanılacak aygır ve kısraklar için **"Damızlık Belgesi"** düzenlenmesinde **EK-7' de** yer alan hususlara dikkat edilecektir. Yurt dışından ithal edilerek damızlıkta kullanılmak istenen aygır ve kısraklar için, damızlık belgesi müracaat tarihinde, uluslararası referans laboratuvarda son 60 gün içerisinde gerçekleştirilmiş test sonuçlarına göre **Equine Viral Arteritis, Ruam, Durin ve Salmonella Abortus Equi** hastalıklarından menfi olduğu belgelenen hayvanlara sertifika tanzim edilecek, Türkiye'de yeniden test yaptırılması istenmeyecektir. Söz konusu hastalıkların tamamı yerine bir kısmına ait test sonuçları varsa, onlar kabul edilecek, diğerleri için ulusal laboratuvarda test yaptırılacak ve sonuçları menfi bulunanlara damızlık sertifikası tanzim edilecektir.

31. 5996 sayılı Kanunu'nun 9'uncu maddesi birinci fıkrasında "Hayvan sahipleri veya bakımından sorumlu kişiler, hayvan refahının sağlanması amacıyla, hayvanların barınma, bakım, beslenme, sağlık ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak, sorumluluklarındaki hayvanların insan, hayvan ve çevre sağlığı üzerinde oluşturabilecekleri olumsuz etkilere karşı gerekli önlemleri almakla yükümlüdür." hükmü yer almaktadır. Söz konusu hüküm, bulaşıcı hayvan hastalıkları nedeniyle karantina uygulanan işletmelerde oluşan katı ve sıvı atıkların, çevreyi kontamine ederek, hayvan hastalıklarının yayılmasına yol açmasına karşı alınacak tedbirler çerçevesinde Bakanlığımıza sorumluluk yüklemektedir. 5996 sayılı Kanun'un ilgili hükmü hayvancılık işletmelerinin çevre sağlığına olan etkileri doğrultusunda hayvan hastalıklarının yayılmasının önlenmesi ile sınırlı olup, hayvancılık işletmelerinden oluşan katı ve sıvı atıklar ile koku gibi çevresel etkiler ise 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın sorumluluğundadır.

32. Yetiştiricilerin isteği üzerine faaliyette bulunan hayvancılık işletmelerine aşağıda belirlenmiş minimum standartları taşımaları halinde **EK-20'**de yer alan "Hayvancılık İşletmesi Faaliyet Belgesi" düzenlenecektir.

- İşletme TÜRKVET kayıt sistemine kayıtlı olmalıdır.
- Sığır cinsi ile koyun ve keçi türü hayvanların tamamı küpelenerek TÜRKVET' te kayıt altına alınmış olmalıdır.
- İşletmede kullanılan içme ve kullanma suyu şebeke suyundan değil de kuyu, artezyen, kaynak suyu gibi bir su kaynağından getiriliyorsa su analiz raporu alınmalı ve bu analizler yılda bir kez tekrarlanmalıdır.
- İşletme binası kontaminasyon riski taşımamalı, ahır zemini ve duvarlar kolay temizlenebilir olmalıdır.
- İşletme binası yeterli aydınlatma ve havalandırmaya sahip olmalıdır.

- Değişik hayvan türleri bir arada bulundurulmamalıdır.

33. Hayvan sağlığı çalışmalarında yapılan faaliyetler kayıt altına alınacaktır. Hayvan Bilgi Sistemi altında yer alan modüllerde kayıt altına alınamayan faaliyetler için ayrıca kayıt tutulacaktır. Kayıtların işlenmesinden ilgili personel, kontrolünden İl Müdürlüklerinde Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü, İlçe Müdürlüklerinde ise İlçe Müdürü sorumludur.

34. TÜRKVET' te yer alan Bakanlığımızdan ruhsatlı hayvan pazar ve borsaları ile kesimhanelere ait bilgiler güncellenecek, ruhsatlı olmayan hayvan pazar ve borsaları ile kesimhaneler TÜRKVET'te kapalı duruma getirilecektir.

35. İhbarı zorunlu hastalık mihraklarında bulunan ve kesime elverişli olan klinik belirti göstermeyen hayvanlar hastalığa ait mevzuata aykırı olmamak koşuluyla, bulaşmaya engel olacak tüm önlemlerin alınması şartı ile en yakın kesimhaneye ya da hayvan sahibinin talebi ve İl/İlçe Müdürlüğünün uygun gördüğü kesimhaneye sevk edilebilecektir. Kesimhanelerde görevli resmî veteriner hekimler, ihbarı zorunlu hastalıklardan şüphe ettiğinde, bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü aracılığı ile Enstitü Müdürlüğüne numune gönderecek ve sonuç kesinleşene kadar ilgili hayvanın bulunduğu işletmeye geçici kordon konulacaktır.

36. İhbarı zorunlu hastalıklardan ölen veya öldürülen hayvanlar gömülerek imha edilecek ise akarsuları ve yer altı sularını kontamine etmeyecek şekilde, iki metre derinliğinde çukurlar açılarak üzerlerine sönmemiş kireç dökülerek gömülecektir. Mümkün olmadığı hallerde tamamen uygun bir yöntem ile imha edilecektir.

37. TÜRKVET hayvancılık işletmelerinde birden fazla sürü kaydı yapılması için uygundur. **Fiziksel durumu uygun ve hayvan sayısı fazla olan işletmelerde yetiştiricilik yönüne göre damızlık ve besilik sürüleri oluşturularak** bu sürüler üzerinden hastalık takibinin yapılması ve sürdürülebilir hayvancılığın tesis edilmesi Genel Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir. Özellikle karantina süresi uzun olan sığır tüberkülozu, sığır brusellozu ve kuduz hastalıklarında, hastalık tespit edilen hayvanın bulunduğu sürüde, hastalık takibinin yapılması ve tüm işletmenin kısıtlamalara tabi tutulmaması hastalığın takibine engel olmadığı gibi işletmenin faaliyetini sürdürebilmesi için de gereklidir. **Bu nedenle sürü oluşturulabilecek şartlara sahip işletmelerde çıkan hastalıklar sonrasında, hastalık çıkan hayvanla temasta bulunan sürülerde, hastalık kısıtlamaları uygulanacak, işletmenin diğer sürülerinde kısıtlama uygulanmayacaktır.** Hastalık çıkışları şimdiye kadar olduğu gibi işletme üzerinden yapılacak ancak ilgili sürüde kısıtlamaların ve hastalık takibinin yapıldığı, hastalık çıkış raporunun açıklama bölümünde belirtilecektir.

38. Enstitü Müdürlükleri ve Hayvan Sağlığından sorumlu Şube Müdürlükleri gerek kendi aralarında gerekse Genel Müdürlükle haberleşmede Bakanlığımız tarafından kendilerine tahsis edilen …….@tarimorman.gov.tr uzantılı resmî elektronik posta adreslerini kullanacaktır.

39. TÜRKVET, Ev Hayvanı Kayıt Sistemi (PETVET), Veteriner Bilgi Sistemi, Veteriner Laboratuvar Bilgi Sistemi (VELBİS), Şap-NTS ve Kanatlı Bilgi Sistemi kullanıcılarına verilen yetkiler il sistem sorumlularınca takip edilecektir. Sisteme ilk girişte "Kullanıcı Sözleşmesi" onaylanarak sisteme erişim sağlanabilecektir. Her yıl ocak ayının sonuna kadar sisteme giriş yapmayan kullanıcıların rol ve yetkileri sistem tarafından alınarak pasif yapılacak, kullanıcıya yeniden rol verildikten sonra ilk girişlerinde "Kullanıcı Sözleşmesi" onaylanarak sisteme erişimlerine izin verilecektir.

40. Ölen buzağı sayılarının girişleri, İl/İlçe Müdürlüklerimizde görevli personel tarafından Veteriner Bilgi Sistemi altında yer alan Hayvan Sağlığı modülüne eklenen "Buzağı Ölümleri İzleme" sekmesinden aylık olarak, takip eden ayın 5'ine kadar yapılacaktır.

B- AŞILARIN TEMİNİ, UYGULAMALARI VE PROGRAMLI AŞILAMALAR

1. Bakanlığımız mücadele programı aşılama takvimi **EK-6**'da yer almaktadır.

2. Bakanlığımız aşılama programında yer alan ve İl Müdürlüğünüzce ihtiyaç duyulan aşının üretim yetersizliğinden dolayı Enstitü Müdürlükleri tarafından temin edilememesi

durumunda bu duruma dair ilgili Enstitü Müdürlüğünden alınan yazıya istinaden Döner Sermaye marifetiyle temin edilecektir.

3. Enstitü Müdürlüklerimizce üretilen Şap, PPR vb. aşılar, Şap Enstitüsü ve Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüklerine ait araçlarla ilin bağlı olduğu Veteriner Enstitü Müdürlüklerine gönderilecek, İl Müdürlüklerimizce söz konusu aşılar enstitü müdürlüğünden teslim alınacaktır. Aşıların gönderilme zamanı programın başlangıç tarihlerine göre planlanacaktır.

4. İl Müdürlükleri Hayvan Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele Programı ve program dışındaki aşıları, doğrudan aşı üretimi yapan enstitü müdürlükleri ile irtibat sağlayarak temin edeceklerdir. Aşılar ısıya karşı hassas olduğundan, İl Müdürlüklerince enstitü müdürlüklerinden teslim alınacak veya enstitü müdürlükleri tarafından İl Müdürlüklerine soğuk zincir şartlarına uygun şekilde ulaştırılması sağlanacaktır. Aşılar etiket ve prospektüs bilgilerine göre muhafaza edilecektir.

5. Aşılama sırasında kontaminasyon riskinin en az düzeye indirilmesi amacıyla gerek personel gerekse araçlar ile hastalıkların bulaşmasının engellenmesi için gerekli tedbirler alınacaktır. Aşı şişesinde bir uç, enjektörde ayrı bir uç kullanılmasına özen gösterilecektir. Yapılabildiği ölçüde her hayvan için tek kullanımlık enjektör veya ayrı uç kullanılacak, kullanılamadığı durumlarda ise enjektör ucu işletmeden işletmeye mutlaka değiştirilecektir. Kullanılan boş aşı şişeleri ve iğne uçları hastalıkların yayılmasına neden olmamak amacıyla uygulama yerleri, köy ve mahallelerde bırakılmayacaktır.

6. Enstitü Müdürlüklerimizce, yapılan saha çalışmalarının sonuçlarına göre hayvanların farklı uygulama bölgelerine, ayrı ayrı enjektör kullanılmak şartı ile aynı anda uygulanabilecek programlı aşılar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

HAYVANLARA AYNI ANDA UYGULANABİLECEK AŞILAR

Büyükbaş Aşılamaları	Şap-Brusella
	Şap-LSD
	Şap-Kuduz
	Şap-E. Coli
	Şap-Şarbon
	Şap-Üçgün
Küçükbaş Aşılamaları	PPR-Koyun Keçi Çiçeği
	PPR-Mavidil
	PPR-Şap
	Şap- Koyun Keçi Çiçeği
	Şap-Brusella
	Şap-Şarbon

7. Bireysel olarak Bakanlıkça ihbarı zorunlu olarak tespit ve ilan edilen hastalıklara karşı koruyucu aşılama yapmak isteyen serbest veteriner hekimler, aşılamadan önce aşılama yeri ve zamanını, aşı uygulanacak hayvan nev'i ve sayılarını İl/İlçe Müdürlüklerine bildireceklerdir.

8. Hayvancılık işletmelerinde görev yapan veteriner hekimlerin aşı uygulaması yapabilmesi için Veteriner Tıbbi Ürünler Hakkında Yönetmelik ile Veteriner Ecza Depoları, Perakende Satış Yerleri (Veteriner Hekim Muayenehane, Poliklinik ve Hayvan Hastaneleri) ile Toptan Veteriner Tıbbi Ürün Temin Eden Hayvancılık İşletmelerinin İzin ve Denetimleri Talimatına ek olarak bu Genelge' de konu ile ilgili belirtilen hükümler yerine getirilmelidir. İşletme veteriner hekimleri uyguladıkları aşılamaları her ayın ilk haftasında Bakanlık İl/İlçe Müdürlüklerine bildirmelidir. **Aşı üretimi yapan enstitü müdürlükleri işletme veteriner hekimi bulunduran ve yukarıdaki ilgili mevzuat kapsamında izin alan işletmeler dışında hiçbir hayvancılık işletmesine aşı satışı yapmayacaktır.**

9. Hayvancılık işletmelerinde görev yapan veteriner hekimler, programlı aşı uygulamalarını süresi içerisinde yapabilmesi kapsamında, tedarik edeceği aşıları aşı üretimi yapan enstitü müdürlüklerinden temin edebilmeleri için İl Müdürlüğünden alacağı resmî yazı ile ilgili enstitü müdürlüğüne başvuruyu yaparak aşıyı tedarik edebilir. Aşılar söz konusu aşının miktarı kadar o ilin aşılama programından düşülerek ilgili İl Müdürlüğüne gönderilir.

10. Serbest veteriner hekim, yetkilendirilmiş veteriner hekim, işletme veteriner hekimleri ya da resmî veteriner hekim, veteriner sağlık teknikeri/teknisyenleri tarafından yapılan aşılamalar uygulamadan sonraki **10 gün** içerisinde kayıt edilmelidir. Uygulanan aşıların sisteme kaydının zamanında yapılması ve aşı kayıtlarında girilen verilerin tanzim edilen Hayvanların Tanımlanması ile Veteriner Biyolojik Ürün Uygulama Ücreti Makbuzu üzerinde yer alan bilgiler ile uyumlu olması uygulayıcıların sorumluluğunda olup, kayıtlarda azami itina gösterilmelidir. Özellikle hayvan hareketlerinin yoğun olduğu dönemler öncesi aşılama kayıtlarının yapılıp yapılmadığı kontrol edilmelidir.

11. Yapılan çalışmalarda aşılama sonrası hayvanlarda oluşabilen anaflaktik şok vakalarında epinefrine (adrenalin) kullanımı olumlu sonuçlar vermiştir. Bu kapsamda tüm anaflaktik şok vakalarında zaman kaybetmeden epinefrine (adrenalin) uygulanması gerekmektedir. İhbarı zorunlu hastalıklara karşı yapılan aşılamalarda, aşılama esnasında ya da sonrasında oluşabilecek alerjik reaksiyonlarda kullanılmak üzere gerekli ilaçlar İl Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmeleri tarafından temin edilerek aşılama ekiplerine teslim edilecektir. Adrenalin %0,1 (1/1000)'lik çözeltiden 45 kg canlı ağırlığa 1 ml İntramuscular, subcutan uygulanır. İntravenöz adrenalin enjeksiyonunun ise yukarıda belirtilen dozun 10 misli sulandırılarak 5-6 dakikada çok yavaş olarak verilmesi gerekir. İntramuscular uygulamanın mümkünse aşı enjeksiyonun yapıldığı alana (Enjeksiyon yerinde herhangi bir ödem oluşmamışsa) yapılması uygundur.

12. Veteriner Bilgi Sistemi aşı giriş sayfasında yeni düzenlemeler yapılarak Aşı Takip Sisteminin sistem gereklilikleri eklenmiş olup, Veteriner Bilgi Sistemi'nden girilen aşıların Aşı Takip Sistemine, Aşı Takip Sisteminden girilen aşıların da Veteriner Bilgi Sistemi'ne aktarımı sağlanmıştır. **Bu çerçevede, İl/İlçe Müdürlüklerimizce program çerçevesinde uygulanan aşıların ve hastalık teşhisi amacı ile uygulanan biyolojik ürünlerin Veteriner Bilgi Sistemi'ne kaydedilmesine devam edilecek, program dışında kalan ve özel talep doğrultusunda yapılan aşıların ise Aşı Takip Sistemine kaydedilmesi sağlanacaktır. Serbest veteriner hekimler ve işletme veteriner hekimlerince yapılan tüm aşılar (ihbarı mecburi hastalıklara karşı yapılan aşılar dahil) Aşı Takip Sistemi üzerinden kaydedilecektir. Serbest veteriner hekimler ve işletme veteriner hekimlerince Aşı Takip Sistemi üzerinden kaydedilen aşıların Veteriner Bilgi Sistemi'ne geçmesi için kullanıcılara Serbest Veteriner Hekim veya İşletme Veteriner Hekimi rolü verilecektir. Veteriner Bilgi Sistemi'nde rol tanımlaması olmayan kullanıcıların Aşı Takip Sisteminden girmiş olduğu aşılar Veteriner Bilgi Sistemi'ne geçmeyecektir.**

13. Bakanlıkça programlanan aşılamalar, İl Müdürlüğü ile bölge veteriner hekimleri odası arasında yapılacak protokol çerçevesinde serbest veteriner hekimler tarafından yapılabilecektir.

14. Bakanlığın programlı aşılamaları için Veteriner Hekim Odaları ile yapılan protokol çerçevesinde Serbest Veteriner Hekimler tarafından yapılacak aşı uygulama ücreti; aşı, araç, benzin, sarf malzemesi ve benzeri tüm giderler dikkate alınarak İl Müdürlüğünce belirlenir. İl müdürlüğü tarafından belirlenen uygulama ücreti dışında yetiştiriciden herhangi bir ek ücret talep edilemez.

15. Aşılama programı onaylanan Veteriner Hekim Odaları program dâhilindeki yerleşim birimlerinde bulunan tüm büyükbaş/küçükbaş hayvanları aşılayacaktır. Aşılama sonrasında Hayvanların Tanımlanması ile Veteriner Biyolojik Ürün Uygulama Ücreti Makbuzu tanzim edilecek olup, Aşı Takip Sistemi üzerinden sisteme kaydı gerçekleştirilecektir. Gerektiğinde aşının etkinliğini kontrol etmek amacıyla test ve analiz için aşılanan hayvanlardan kan alınıp ilgili enstitü müdürlüğüne bağışıklık kontrolü yaptırılır.

16. Bakanlığın belirlediği program haricinde serbest veteriner hekimler tarafından yapılan ve Aşı Takip Sistemi üzerinden sisteme kaydı gerçekleştirilecek aşılar için Hayvanların Tanımlanması ile Veteriner Biyolojik Ürün Uygulama Ücreti Makbuzu tanzim edilmeyecektir.

17. Genelge ekindeki İllere Göre Mücadele Programında yer alan ilçe bazlı aşılama programları Veteriner Bilgi Sistemi'nde yer alan Aşılama →Aşı Programı→Aşı Programı-Ekle ekranından tekide mahal bırakılmadan Programın yayımı tarihinden en geç 15 gün içerisinde kaydedilecektir. **Kayıtlar yapıldıktan sonra Genel Müdürlüğün bilgisi dışında girilen program değiştirilmeyecektir.**

18. Aşılama dönemlerinde uygulanan aşılar ile hastalık teşhisi amacı ile uygulanan tüberkülin ve mallein gibi test antijeni niteliğindeki biyolojik ürünlerin (hastalık tarama faaliyetleri dahil olmak üzere), Veteriner Bilgi Sistemi'nde yer alan Aşılama →Güncel Aşı Bilgisi→Aşı Bilgisi-Ekle ekranından günün sonunda veya bir gün sonra kaydedilecek, aynı ekranda yer alan raporlama kısmından il/ilçe müdürlükleri ve Genel Müdürlük tarafından takip edilecektir. Kampanya aşılamalarının Veteriner Hekim Odalarına devredildiği durumlarda veya serbest veteriner hekimler tarafından protokol harici uygulanan Bakanlığımız programı kapsamındaki aşılamalarda, aşılama çalışmalarına katılan serbest veteriner hekimler günlük yaptıkları aşıları İl/İlçe Müdürlüğüne bildirecek, İl/İlçe Müdürlüğü personeli de güncel aşı bilgisi ekranından girişleri yapacaktır. **Güncel Aşı Bilgisi ekranına girilen kayıtların saha çalışmalarındaki veriler ve "Aşı Ekle" ekranında kaydedilen veriler ile uyumlu olmasına özen gösterilecektir.**

19. Aşılama Kampanyaları öncesi paydaşlara bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışması yapılacaktır. Kampanyalarla ilgili olarak hazırlanan ve İl Müdürlüklerine gönderilen hastalıklara karşı uygulanan aşılamayı özendiren afiş, liflet, broşürlerin yetiştiriciye ulaştırılması, Radyo ve TV spotlarının kampanya dönemlerinde Radyo ve Televizyonlarda yayımlanması sağlanacaktır.

20. Türkiye Jokey Kulübü'nün hastanesinin olmadığı illerde, soy kütüğüne kayıtlı Safkan Arap ve İngiliz Atlarına Equine Influenza Virus, Equine Herpes Virus (EHV 1-4), Batı Nil Virus ve Tetanoz hastalıklarına karşı yapılacak aşılamalar Bakanlığımız ve Türkiye Jokey Kulübü'nün iş birliğinde İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerince gerçekleştirilecektir. İhtiyaç duyulacak aşılar Türkiye Jokey Kulübü tarafından temin edilecektir.

21. Bakanlığımız programlı aşılamaları kapsamında oluşan aşı zayilerinin döner sermaye işletmesince karşılanabilmesi için 20.06.2018 tarih ve E.1839697 sayılı Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının yazısı doğrultusunda işlem tesis edilecektir. Aşı zayilerinin döner sermaye işletmesince karşılanabilmesi için uygulama esnasında oluşması gerekir. Bunun dışında personele teslim edilen aşının eksik tatbik edilmesi, kaybolması ve personelin ihmal ve suistimali sonucu oluşan kayıp durumları aşı zayisi olarak döner sermaye işletmesince karşılanmayacaktır. Uygulama esnasında oluşan aşı zayileri ile ilgili olarak, aşıların döner sermaye işletmesi ambarlarından yazılı veya zimmet karşılığı teslim edilmesi ve Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliğinin 30 uncu maddesi gereğince kurulan ambar sayım komisyonunda aşı mevcudunun tespitinde Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğünde görevli üye personelin yer alması gerekmektedir. Ayrıca uygulama esnasındaki aşı kayıplarının ilgili Yönetmeliğinin 44 ve 46'ncı maddelerine göre terkin edilmesi ve kayıtlardan çıkarılması için gerekli teknik raporların Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğünce oluşturulacak komisyonca hazırlanarak döner sermaye işletmesine iletilmesi gerekmektedir.

22. Bakanlığımızca ücretsiz olarak uygulanan programlı aşılamalarda muhafaza ve taşıma şartlarından kaynaklı olanlar dâhil aşı zayiatının asgari düzeyde tutulmasına yönelik olarak uygulayıcı personelin uyarılması, uygulama esnasında oluşması muhtemel zayiat hariç olmak üzere, personele teslim edilen aşının, eksik tatbik edilmesi, kaybolması ve personelin ihmal ve suistimali sonucu oluşan kayıp durumlarında ilgililer hakkında gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

C- DENETİM VE KONTROL

1. Hastalıktan Ari İşletmeler Genelgesine uygun olduğu belirlenen süt çiftlikleri, ilgili Genelge kapsamında Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü tarafından yılda en az 2 (iki) kez denetlenecektir.

2. Kuluçkahane ve damızlık kanatlı işletmeleri ile ilgili çalışmalar Kuluçkahane ve Damızlık Kanatlı İşletmeleri Yönetmeliği ile Uygulama Talimatı hükümlerine göre yürütülecektir. Damızlık Kanatlı İşletmelerinin sağlık kontrollerinde faal kümes adedi dikkate alınacaktır.

3. Kanatlı hayvan bulunduran işletmeler, "Ticari Etlik ve Yumurtacı Kanatlı İşletmelerinin Biyogüvenlik Talimatı" kapsamında, ticari işletme olarak ele alınacak ve bu Talimata göre denetlenecektir.

4. Biyogüvenlik Talimatı kapsamında İl Müdürlükleri programa aldıkları ve denetledikleri kümes sayılarını her yıl Kanatlı İşletmeleri Faaliyet Raporu **(EK-11)** kullanılarak temmuz ve ocak aylarının 20'sine kadar faaliyetlerini iki dönem halinde Genel Müdürlüğe üst yazı ile bildireceklerdir.

5. "İhbarı Mecburi Tavuk Vebası (Avian İnfluenza) Hastalığından Ari Bölgelerin Tanımlanması ve İlanı Hakkında Talimat" kapsamında kuluçkahaneler, damızlık kanatlı işletmeleri, ticari yumurtacı işletmeler, ticari etlik işletmeler, yem işletmeleri, kanatlı kesimhaneleri ve sulak alanlar için istenen ve ilgili Talimatın ekinde yer alan tablolar her yıl 15 Ocak tarihine kadar excel ortamında öncelikle mucadele@tarimorman.gov.tr adresine, yazılı olarak ise Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

6. "İhbarı Mecburi Tavuk Vebası (Avian İnfluenza) Hastalığından Ari Bölgelerin Tanımlanması ve İlanı Hakkında Talimat" kapsamında yapılan pasif surveye ait sonuçlar temmuz ayının ilk haftası ile aralık ayının son haftası Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

7. Arı hastalıkları yönünden il genelinde bulunan arı işletmelerinin en az %10'u (Basit Tesadüfi Örnekleme Yöntemi ile belirlenecektir) ihbarı mecburi arı hastalıkları yönünden ilkbahar ve sonbaharda olmak üzere yılda en az iki kez denetlenecektir. Denetimi yapılan arı işletmeleri ile ilgili sonuçlar "Arı İşletmeleri Faaliyet Raporunda" **(EK-9)** yer alan form kullanılarak temmuz ve ocak aylarının 20' sine kadar Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

8. Temel petek üretim izni bulunan yerlerden özellikle üretim sezonu dönemlerinde (Şubat, mart, nisan, mayıs ve haziran) yılda en az iki kez denetlenerek Amerikan Yavru Çürüklüğü Hastalığına karşı gerekli numuneler alınacaktır. Alınan numunelerde hastalık tespiti halinde ilgili mevzuata göre işlemler yapılacaktır. Temel petek üretim yerlerinden alınan numune sonuçları ve yapılan işlemleri gösteren "Temel Petek Üretim Yerleri Faaliyet Raporu" **(EK-10)** her yılın temmuz ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe gönderilir.

Ç- EĞİTİM, YAYIM VE BİLGİLENDİRME

1. Bu Genelge'nin yayınlanmasından itibaren 15 gün içerisinde İl Müdürlüklerince; resmî veteriner hekimlere, serbest veteriner hekimlere, belediye ve özel kesimhane veteriner hekimlerine Genelge ile ilgili eğitim çalışması yapılacaktır. Yapılan eğitime ait tutanak ve katılımcı listeleri muhafaza edilecektir.

2. Hayvan sağlığı hizmetlerinin daha etkin ve verimli yürütülmesini sağlamak için mevzuat ve uygulamalar konusunda İl Müdürlükleri tarafından, hayvan satış yeri yetkililerine, hayvan yetiştiricileri, kasap, celep ve hayvan taşımacılığı ile uğraşan kişilere yönelik eğitim çalışması yapılacaktır.

3. Jandarma ve Emniyet Teşkilatları ile ilgili diğer kuruluşlara belgesiz ve kaçak hayvan hareketleri konusunda eğitim verilecek, söz konusu kurum ve kuruluşlarla iş birliği ve gerekli koordinasyon sağlanacaktır.

4. Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü Hayvan Sağlığı ve Karantina Daire Başkanlığı ile Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüklerince verilecek eğitimler Personel Eğitim Sisteminde her yıl yayınlanmaktadır.

5. Genel Müdürlüğümüzce hazırlanarak İl/İlçe Müdürlüklerimize yayım amaçlı gönderilen TV ve radyo spotlarının, afiş, broşür ve lifletlerin hedef kitleye ulaşmasında azami gayret sarf edilecektir. Eğitim ve yayım çalışmalarında görsel ve yazılı basından azami ölçüde yararlanılacaktır.

6. Bal arılarının zirai mücadele ilaçlarından en az etkilenmesini sağlamak amacıyla Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlükleri, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüklerinden alacakları bitki hastalık ve zararlıları ile mücadele dönemlerine ait bilgileri illerinde konaklayan arıcılara aktaracaklardır.

7. Kanatlı işletmelerinde yapılacak kontrollerle ilgili olarak kümes işletmecilerine ve kümesten sorumlu veteriner hekimlere yönelik eğitim çalışmaları yapılacaktır.

8. Sığır cinsi, koyun ve keçi türü, tek tırnaklı hayvanlar ile göçer hayvanların tanımlanması ve nakilleri hakkında yönetmelikler ile kedi ve köpeklerin kimliklendirilmesi ve kayıt altına alınmasına dair yönetmelik hükümlerinin uygulanmasına yönelik olarak hayvan sahipleri, kasaplar, celepler, hayvan nakli ile uğraşan kişiler, kesimhane sahipleri, hayvan satış yeri yetkilileri ve ilgili tüm diğer şahıslara eğitim verilecek, görsel ve yazılı basın yoluyla gerekli duyurular yapılarak konu ile ilgili olarak afiş, broşür, liflet ve yetiştirici mektupları hazırlanıp yetiştiricilere ulaştırılacaktır. Özellikle doğum, ölüm, kesim ile işletmeye giren ve çıkan hayvanlara ilişkin bilgilerin zamanında bildirimi konusunda yetiştiricilere eğitim verilecek, söz konusu bildirimleri yapmadıkları takdirde cezai müeyyide uygulanacağı yazılı olarak bildirilecek, konu ile ilgili afiş ve broşür bastırılacaktır.

9. TÜRKVET, PETVET, Veteriner Bilgi Sistemi, VELBİS, Şap-NTS ve Kanatlı Bilgi Sisteminin kullanılmasına yönelik; veteriner hekim odalarına, serbest veteriner hekimlere, birliklere, şifre tahsis edilen işletmelere, kesimhane ve hayvan satış yeri yetkililerine eğitim verilecektir.

10. Enstitü Müdürlükleri tarafından eğitim ihtiyacı duyulan konularda enstitü personelinin diğer enstitü müdürlüklerine geçici görevlendirmesi yapılabilecektir.

D- VETERİNER HİZMETLERİ

1. Veteriner Hekimlerin açmış oldukları muayenehane, poliklinikler, hayvan hastaneleri ile ev hayvanı üretim, satış, eğitim ve barınma yerlerine ait bilgiler, İl Müdürlükleri tarafından Veteriner Bilgi Sistemi'ne işlenecektir. Söz konusu faaliyetlerle ilgili bilgiler gerek Bakanlığımızca yürütülecek faaliyetlerin planlanmasında gerekse de vatandaşlarımızın taleplerinin cevaplanmasında kullanıldığından veri tabanında sürekli olarak güncel bilgiler bulunması gerekmektedir. Veteriner Bilgi Sistemi bilgileri güncel olmayan İl Müdürlükleri en kısa sürede bu faaliyet alanlarıyla ilgili bilgilerini güncellemeleri gerekmektedir.

2. Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği gereği kliniklerde en fazla üç veteriner hekim, polikliniklerde ise en az dört veteriner hekim, Hayvan Hastaneleri Yönetmeliği gereği hayvan hastanelerinde en az beş veteriner hekim çalışabildiğinden, Veteriner Bilgi Sistemi üzerinde toplam veteriner hekim sayısına sağlıklı olarak ulaşabilmek amacıyla Veteriner Bilgi Sistemi'ne "veteriner hekim sayısı" butonu ilave edilmiştir. Tüm İl Müdürlükleri bilgilerini bu çerçevede güncellemesi gerekmektedir.

3. Serbest veteriner hekimlere yönelik yapılan eğitimlerde düzenlenen "EĞİTİM FORMU" bundan böyle Genel Müdürlüğümüze gönderilmeyecek olup, İl Müdürlüğünde muhafaza edilecektir. Denetim formları takip eden yılın ocak ayı içerisinde Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

4. Muayenehane, poliklinik ve hayvan hastanelerinin yılda en az bir kez denetlenmeleri, yapılan denetimlerde çalışma izin belgesi olmadan görev yapan veteriner hekim ve yardımcı sağlık personelinin tespiti halinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İl/İlçe

teşkilatlarına ilgililerin bildirilmeleri, Yönetmelik ve Talimatlara aykırı hareket edenler hakkında ise yasal işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

5. Hayvan sağlığı hizmeti vermek isteyen Birlik, Vakıf, Dernek vb. kurum ve kuruluşlar, sahipli hayvanlara sağlık hizmeti vermek isteyen Belediyeler ile Veteriner Fakülteleri bünyesinde faaliyet gösteren hayvan hastanelerinin, Hayvan Hastaneleri Yönetmeliği hükümlerine göre ruhsat almaları gerekmektedir.

6. 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine dayanarak, mevcut mevzuat hükümlerinin uygulanmasından sorumlu resmî veteriner hekimler, öncelikle hayvan hastalıklarına karşı planlanan mücadele hizmetleri ile hastalık ihbarlarının değerlendirilmesini yürütmekle görevlidir. Resmî veteriner hekimler 657 Sayılı Kanun'a tabi olmaları nedeniyle, belirlenen mesai saatleri içinde hizmet vermekle yükümlü olmakla birlikte Bakanlığımız İl/İlçe müdürlüğüne getirilen hayvanlar ile özellikle ruhsatlı veteriner hekim muayenehanesi veya polikliniği olmayan yerlerde acil vakalarda hayvanların teşhis ve tedavi hizmetlerini, kurum amirlerince verilecek görevlendirme ile yapabilirler.

7. Bakanlıktan muayenehane, poliklinik, hayvan hastanesi ile ev hayvanı üretim, satış, barınma ve eğitim yerleri ruhsatı veya çalışma izni almış gerçek veya tüzel kişilerin tutacakları defterlerde, bir örneklik sağlanması amacıyla, söz konusu defterleri fiziksel ortamda tutmak isteyenler, veteriner hekim odalarından temin edeceklerdir.

8. Ev hayvanlarının sağlıklı ortamlarda üretilmeleri, alınıp satılmaları, barındırılmaları ve eğitilmelerini temin etmek, hayvan hastalıklarının yayılmasını önlemek, hayvanlardan hayvanlara ve hayvanlardan insanlara geçen hastalıklara mâni olmak amacıyla, ev hayvanları üretim, satış, barınma ve eğitim yerleri etkin bir şekilde denetlenecektir.

9. Ev hayvanlarına ilişkin Yönetmelik kapsamındaki iş yerlerinde, Bakanlığımızdan ruhsatlı muayenehane, poliklinik veya hayvan hastanelerinde çalışan veteriner hekimler çalışacaktır. İşyerlerinde çalışacak veteriner hekimlerin sözleşmeleri Veteriner Hekimler Odaların bilgisi dâhilinde yapılacak ve ilgili Veteriner Hekimler Odası tarafından onaylanacaktır. Veteriner hekimlerin çalışma saatleri ve alacakları ücretler ile bir veteriner hekimin kaç işyerine bakacağı Türk Veteriner Hekimleri Birliği tarafından Bölge Veteriner Hekimler Odalarına bildirilmiştir. Sözleşmelerde, veteriner hekimlerin işyerinde bulunacakları gün ve çalışma saatleri belirtilmiş olacak ve denetimlerde, veteriner hekimlerin belirtilen gün ve saatlere uyup uymadıklarına dikkat edilecektir.

10. Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarları Yönetmeliğinin 15'inci maddesine göre, Laboratuvarlar Bakanlıkça belirlenecek teşhiste metot birliği esaslarına ve metotların standartlarına uymakla yükümlüdür. Bakanlığımız Bilim Kurulunca yapılan çalışmalar sonucunda "Teşhiste Metot Birliği Kitabı" oluşturulmuştur. Kitapta, metoda ait Standart Operasyon Prosedürleri (SOP) ve her metot için hangi güvenlik seviyesinde çalışılacağı belirlenmiştir. Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarları tarafından yapılacak teşhislerde, Teşhiste Metot Birliği Kitabında yazan metotlar kullanılacak olup, metot için belirlenmiş güvenlik seviyesi kriterlerine uyulması gerekmektedir. Bakanlığın bilgisi dışında yeni bir metot kullanılmayacak olup, yeni metot talep edilmesi halinde, söz konusu metoda ait "SOP" Genel Müdürlüğe gönderilecek ve Bilim Kurulu kabulünden sonra metodun kullanılmasına başlanacaktır.

11. Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarları Yönetmeliği doğrultusunda Ulusal Referans Laboratuvarları, ihbarı mecburi olarak belirlenen hastalıklara ilişkin resmî ve özel laboratuvarlarca yapılan teşhiste pozitif bulunan olguların doğrulama teşhisini yapmak, teyit amacıyla gelen bu numunelerde pozitiflik bulunması halinde; hastalık ihbarı mecburi hayvan hastalıklarından ise sonucu gecikmeksizin yetkili otoriteye ve gönderen birime bildirmekle yükümlüdür. Bu kapsamda Enstitü Müdürlüklerince ihbarı mecburi hastalıklara ilişkin pozitif teşhis edilen numunelerin ilgili Yönetmelik doğrultusunda her hastalık için belirlenen Ulusal Referans Laboratuvarına gönderilmesi hususu aksatılmadan yerine getirilmelidir.

12. Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik çerçevesinde İl Müdürlükleri, bölgelerinde kuruluş veya çalışma izni almamış deney hayvanı üretici, kullanıcı, araştırma yetkili veya tedarikçi kuruluşlarla

irtibat kurarak izin almaları konusunda uyaracaktır. Uyarıya rağmen izin için başvuru yapmayan kuruluşlar hakkında yasal işlem yapılacaktır.

13. Sığır, koyun, keçi vb. gibi çiftlik hayvanları ya da diğer omurgalı hayvanların da deneysel veya diğer bilimsel amaçlar için kullanılması durumunda Yönetmelik kapsamında çalışma iznine tabi olup; Bakanlığımızdan izin almaları gerekmektedir. Çalışma izinsiz omurgalı hayvan araştırma/geliştirme ve benzeri isimli çiftliği/merkezi bulunan Üniversiteler/gerçek ve tüzel kişilikler, kurum/kuruluşlar, Bakanlığımızdan çalışma izni alması gerektiği konusunda uyarılması, uyarıya rağmen izin için başvuru yapmayanlar hakkında yasal işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

14. Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmelik çerçevesinde Çalışma İzni almış kuruluşların çalışma izin geçerliliği veriliş tarihinden itibaren 10 yıl olup, süresi bitmeye yakın kuruluşların İl Müdürlüklerince uyarılması ve yapılan başvuruların da süresi içinde tamamlanması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

15. Çalışma izni verilmiş deney hayvanı kuruluşlarının denetimleri yılda en az bir kez bölge enstitü müdürlüğü ile İl Müdürlüklerinden oluşturulan veteriner hekimler tarafından denetlenecektir.

16. Deney hayvanı üretici/araştırma yetkili, kullanıcı ve tedarikçi kuruluşların bir önceki yıla ait istatistiki verileri İl Müdürlüklerince Yönetmelik ekindeki formlara uygun olarak toplanacak, İl Müdürlüklerince toplanan bu bilgiler en geç ocak ayı sonuna kadar elektronik ortamda vetlab@tarimorman.gov.tr adresine e-posta ile takiben de yazılı teyitleri Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

17. **Proje bazlı izin verme yetkisi deney hayvanları yönetmeliğinde değişiklik yapılmasıyla İl Müdürlüklerinde devredilmiştir. Projenin birden fazla ili kapsayan bir araştırma olması halinde, araştırıcı araştırmanın yapılacağı illerden birine başvuracak, o İl Müdürlüğü başvuranın gönderdiği bilgilerle birlikte diğer İl Müdürlüklerinden yazılı görüş alacak, tüm İl Müdürlükleri uygun görüş vermesi halinde, izin başvuru yapılan İl Müdürlüğünce verilecektir.**

18. İl Müdürlükleri ilin bağlı olduğu enstitü müdürlükleri **(EK-4)** ile koordineli olarak yapılacak program dâhilinde yılda en az bir kez Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarlarını denetleyeceklerdir.

19. Bakanlığımızdan izin alan enstitüler ile diğer gerçek ve tüzel kişiler üçer aylık periyotlar halinde mart, haziran, eylül ve aralık aylarının sonunda o döneme ait teşhis faaliyetlerini Veteriner Teşhis ve Analiz Laboratuvarları Yönetmeliği ekindeki forma doldurarak elektronik ortamda vetlab@tarimorman.gov.tr adresine e-posta ile takiben de yazılı teyitlerini Genel Müdürlüğe göndermeleri gerekmektedir. Özel laboratuvarlar bu bilgileri İl Müdürlükleri vasıtasıyla göndereceklerdir.

20. Veteriner Biyolojik Numunelerin Alınması, Nakledilmesi, İthalatı, İhracatı ve Laboratuvar Şartlarına Dair Yönetmelik Ek-1 ve Ek-8 inde isimleri yazılı veteriner biyolojik numunelerin nakilleri için Genel Müdürlükten izin alınması gerekmektedir. Yönetmelik kapsamı dışındaki veteriner biyolojik numuneler (patojen bakteri, virüs, mantar, parazit, toksin ihtiva ettiği bilinen veya şüpheli örnekleri vb.) için de aynı şekilde Genel Müdürlükten izin alınacaktır. Enstitü Müdürlüklerinden veteriner biyolojik numune talep edilmesi halinde ilgili enstitü müdürlüğü talep hakkındaki görüşü Genel Müdürlüğe bildirir.

21. Enstitü Müdürlükleri bünyesinde bulunan veteriner biyolojik numunelerin envanterini 2023 yılı içerisinde Genel Müdürlüğe bildirecektir. Bakanlıkça açılacak veri tabanına envanter bilgileri girilecektir.

E-HAYVAN VE HAYVANSAL ÜRÜN NAKİLLERİNDE TEMİZLİK VE DEZENFEKSİYON UYGULAMASI İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Temizlik ve dezenfeksiyon işlemleri İl/İlçe Müdürlüklerinde resmî veteriner hekim gözetiminde yapılabileceği gibi Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik kapsamında özelleştirme yapılabilecektir.

2. Temizlik işlemi için tazyikli su sistemlerinin kurulması ve gerektiğinde belediye itfaiye teşkilatlarının temizlik ve dezenfeksiyon çalışmalarına katılması amacıyla belediye ve borsa yetkilileri ile iş birliği ve koordinasyon sağlanacaktır.

3. İller arası hayvan ve hayvansal ürün nakillerinde temizlik ve dezenfeksiyon işleminden sonra dezenfeksiyon belgesi TÜRKVET kayıt sistemi üzerinden düzenlenecek, sistemin çalışmaması ve dezenfeksiyon belgesinin kayıt sistemi üzerinden düzenlenememesi halinde, bu durum tutanağa bağlanarak matbu dezenfeksiyon belgesi düzenlenecektir. Düzenlenen dezenfeksiyon belgesi veteriner sağlık raporuna eklenerek nakil aracı sürücüsüne teslim edilecektir.

4. Sistemden alınamadığı durumlarda ve sorumlu veteriner hekim istihdam edilen işletmelerden çıkan araçlar için düzenlenecek dezenfeksiyon belgesi, İl Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi tarafından dip koçanlı, cilt ve seri numaralı olarak bastırılacaktır. Yazıcıdan çıktı alınabilmesi için, talep edilmesi durumunda koçan haline getirilmeden bastırılarak ilgili firmaya Döner Sermaye ücretleri koçan bedeli karşılığında verilebilecektir. Veteriner hekim tarafından 1 (bir) asıl ve 1 (bir) suret olarak doldurulacak, aslı yetiştiricilere verilecek, sureti ise düzenleyenlerce muhafaza edilecektir.

5. Sorumlu veteriner hekim istihdam eden işletmelerden çıkan araçlar için düzenlenen dezenfeksiyon belgesine itibar edilecek, belirli aralıklarla dezenfeksiyon işlemlerinin yapılıp yapılmadığı kontrol edilecektir. Kontrol sonuçları tutanak altına alınarak dosyasında muhafaza edilecektir.

6. İhbarı mecburi hastalık nedeniyle hayvanları zorunlu kesime sevk eden İl/İlçe Müdürlüğü, kesimhanenin bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü ve hayvanların gideceği kesimhaneye bilgi verecek, kesimhanede görevli resmî veteriner hekim söz konusu kesime müşahede edecek, her türlü sağlık ve hijyen tedbirlerini alacak/aldıracak ve nakil aracının kesimhaneden çıkmadan önce temizlik ve dezenfeksiyonunun yapılmasını sağlayacaktır.

7. Nakil araçlarının temizlik ve dezenfeksiyonu için İl Müdürlükleri tarafından döner sermaye ücretleri kapsamında alınan dezenfeksiyon ücretlerinin dezenfeksiyon sistemlerinin kurulumu, bakımı ve tamiri ile dezenfektan madde alımında kullanılması sağlanacaktır.

F-YURT İÇİ VETERİNER SAĞLIK RAPORLARININ DÜZENLENMESİ İLE İLGİLİ HUSUSLAR

Hayvan hastalıkları ile mücadelede hayvan hareketlerinin kontrolü büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle, canlı hayvan sevklerinde veteriner sağlık raporu düzenlenmeden önce resmî veteriner hekimlerce hayvanların sağlık yönünden muayene ve kontrolleri yapılarak sadece sağlıklı hayvanların sevklerine müsaade edilecektir. Sığır cinsi hayvanların kulak küpeleri ve pasaportları ile koyun ve keçi türü hayvanların kulak küpeleri ve nakil belgeleri, tek tırnaklı hayvanların mikroçip numaraları ve kimlik belgeleri kontrol edilecek, hayvanların veri tabanındaki bilgileriyle uyum gösterip göstermediğine bakılacaktır. Sevklerde bulunması zorunlu olan aşı kayıtları kayıt sistemlerinden kontrol edilecek, aşı kaydı uygun olmayan hayvanlar kesinlikle sevk edilmeyecektir. Çıkış ve varış işletmesinin bulunduğu il, ilçe, köy veya mahallede hastalık nedeniyle kordon ve karantina tedbiri bulunup bulunmadığı gerek sistemden gerekse sistemin çalışmadığı durumlarda varış işletmesinin bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğünden kontrol edilecektir. Nakil araçlarının mutlaka temizlik ve dezenfeksiyonu yapıldıktan sonra dezenfeksiyon belgesi düzenlenecektir.

Başka illere sevk edilen ancak bildirim süresi içerisinde beyan edilen işletmelere gelmeyen hayvanlar hakkında işletmenin bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü tarafından idari işlem yapılması için, hayvanların çıkış işletmesinin bağlı bulunduğu İl Müdürlüğüne durum resmî yazı ile bildirilecektir.

1. Muayene yeri ve zamanı

1.1. Sevk edilecek hayvan ve hayvansal ürünlerin muayene ve kontrolü resmî veteriner hekim tarafından yapılacaktır. Muayene ve kontroller İl/İlçe Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonu tarafından tespit edilen muayene yerlerinde yapılacaktır. Muayene ve kontrol yerlerinin düzenlenmesinden İl/İlçe Müdürlükleri sorumlu olacaktır.

1.2. Hayvan ve hayvansal ürün sevklerinin daha sağlıklı yapılması için muayene ve kontrollerin her yılın başında toplanan Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonu tarafından belirlenen saatler arasında ve komisyonca belirlenen yerlerde yapılması sağlanacak ve aksaklıklara meydan verilmeyecektir.

1.3. Hayvan sevklerinin mesai saatleri dışında veya resmî tatillerde yapılması halinde, bu kontrolleri gerçekleştiren personele, 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 35'inci maddesinin beşinci fıkrasına göre döner sermaye bütçesinden fazla çalışma ücreti ödenecektir.

2. Veteriner sağlık raporu düzenleme yetkisi

2.1. Veteriner sağlık raporları İl Müdür Yardımcılığı ve Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü görevini vekâleten yürüten resmî veteriner hekimler ile bu şubede görevli resmî veteriner hekimler tarafından; İlçe Müdürlüğü görevini vekâleten yürüten resmî veteriner hekimler ile İlçe Müdürlüklerinde görevli resmî veteriner hekimler tarafından düzenlenecektir. **Bununla ilgili olarak 17 Aralık 2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine riayet edilecektir.**

2.2. İlçe müdürlüğünde resmî veteriner hekim olmadığı durumlarda; İl Müdürlüğü tarafından görevlendirilen resmî veteriner hekimlerce veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

3. Veteriner sağlık raporunun düzenlenmesi ile ilgili genel hükümler

3.1. Sevk raporlarına hayvan sahibinin adı, soyadı, T.C. kimlik numarası veya vergi numarası, açık adresi, (çıkış işletme numarası), telefon numarası, sevk edilen hayvan ve hayvansal ürünlerin nevi ve miktarı, gideceği yerin açık adresi (varış işletme numarası) yazılacak, nakil araçlarının plakaları ve araç sürücüsünün ismi ve T.C. kimlik numarası raporlarda belirtilecektir.

3.2. İl/İlçe Müdürlüklerince hayvan ve hayvansal ürünlerin hareketlerinin kontrolüne ilişkin tedbirler arttırılacak, yol kontrolleri konusunda kolluk kuvvetleri ile koordinasyon sağlanacak, belgesiz veya belgesindeki özelliklere uymayan hayvan veya hayvansal ürün nakleden şahıslar hakkında 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa göre yasal işlem yapılacaktır.

3.3. İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik'te belirtilen ihbarı mecburi hayvan hastalıklarından birine yakalandığı tespit edilen veya resmî veteriner hekiminin onayına istinaden zorunlu kesime sevk edilecek hayvanlar için düzenlenecek veteriner sağlık raporunun; taşıma (sevk) sebebi hanesine "kesim (zorunlu)" ibaresi, Hayvanların Gideceği Yer ve Adresi hanesine ise "kesimhanenin açık adresi" yazılacak ve raporun alt bölümünde yer alan "5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Yem Kanununun 4. maddesinde belirtilen ihbarı mecburi hastalıklara ait tedbirler bulunmadığından ve yapılan klinik muayenelerinde sağlıklı bulunduklarından" bölümü çizilerek iptal edilecektir. Resmî veteriner hekimin onayıyla zorunlu kesime sevk edilecek hayvanlarda aşı şartı aranmayacaktır.

3.4. Aynı tarihte, aynı şahıs veya firmaya ait birden fazla araçla aynı yere sevk edilecek hayvan ve hayvansal ürünler için tek veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Veteriner sağlık raporu, sığır cinsi hayvanların kulak küpe listesi ile koyun ve keçi türü hayvanların nakil belgesi fotokopi ile çoğaltılarak resmî veteriner hekim tarafından "Aslının Aynıdır" ibaresi konularak kaşe ile onaylanacak, onaylanan rapor fotokopileri, küpe listesi ve nakil belgesinin birer adedi hayvanları taşıyan nakil araçlarına verilecektir.

3.5. Tek araçla birden fazla yere sevk edilecek hayvansal ürünler, canlı balık ve balıkçılık ürünleri ile kuluçkahaneden çıkan ve birden fazla yere sevk edilecek kanatlı hayvanlar için gideceği yerler ve adresleri raporda belirtilmek suretiyle tek veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Veteriner sağlık raporu gideceği yer sayısı kadar fotokopi ile çoğaltılarak resmî veteriner hekim tarafından "Aslının Aynıdır" ibaresi konularak kaşe ile onaylanacak, gideceği her bir yer için çoğaltılan fotokopiler o yerlerdeki ilgililere, raporun aslı ise en son varılan yerdeki ilgiliye teslim edilecektir.

3.6. Aynı araçla farklı yerlere sevk edilecek sığır cinsi ve koyun-keçi türü hayvanlar ile tek tırnaklı hayvanlara ve develere her bir varış yeri için ayrı veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

3.7. Düzenlenen veteriner sağlık raporlarından ve dezenfeksiyon işlemlerinden Bakanlığımız tarafından belirlenen İl Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmeleri Birim Fiyat Listesi kapsamında ücret alınacaktır.

4. Veteriner sağlık raporunun kayıt sistemi üzerinden düzenlenmesi

4.1. Canlı hayvan ve hayvansal ürünler için veteriner sağlık raporları kayıt sistemi üzerinden düzenlenecektir.

4.2. Sistem üzerinden veteriner sağlık raporu düzenlenirken sisteme hologram etiket numarası yazılacaktır.

4.3. Sistemden alınan veteriner sağlık raporuna resmî/yetki verilen veteriner hekimin adı, soyadı ve memuriyet sicil numarası yazıldıktan sonra imzalanarak taklit ve/veya tahrif edilmesini önlemek amacıyla sisteme numarası yazılan hologram etiketi yapıştırılacaktır.

4.4. Düzenlenen veteriner sağlık raporu mutlaka imza karşılığı teslim edilecektir.

5. Veteriner sağlık raporunun matbu olarak düzenlenmesi

5.1. Veteriner sağlık raporunun kayıt sistemi üzerinden düzenlenememesi halinde, öncelikle Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğüne ilgili raporun sistemden neden düzenlenemediği hakkında bilgi verilerek, bu durum tutanağa bağlandıktan sonra matbu veteriner sağlık raporları kullanılacaktır.

5.2. Düzenlenen matbu veteriner sağlık raporunun, eklerinin ve ilgili tutanağın fotokopisi en geç 72 saat içinde Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğüne resmî yazı ile gönderilecektir. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü tarafından matbu veteriner sağlık raporları incelenerek, tespit edilen uygunsuzluklar hakkında işlem yapılacaktır. Veteriner sağlık raporları incelenirken tarih, cilt, seri ve hologram numaralarının birbirini takip edip etmediği de kontrol edilecektir. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğünce incelenen ve uygunsuzluk tespit edilen matbu veteriner sağlık raporlarının listesi ve yapılan işlemler her ayın ilk haftası **EK-37** tanzim edilerek Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.

5.3. Matbu olarak düzenlenen veteriner sağlık raporuna taklit veya tahrif edilmesinin önlemek amacıyla hologram etiketi yapıştırılacaktır.

5.4. Matbu veteriner sağlık raporu düzenlenmesi durumunda sevk edilen sığır cinsi hayvanlar, koyun ve keçi türü hayvanlar, diğer hayvan türleri, kanatlı hayvanlar ve hayvansal ürünler için veteriner sağlık raporları sistem üzerinden de mutlaka düzenlenecek ve çıktısı alınacaktır. Bu rapor sistem üzerinden düzenlenirken matbu veteriner sağlık raporuna yapıştırılan hologram etiketi numarası sisteme kaydedilecektir. Sonradan sistemden düzenlenen bu rapora ayrıca hologram etiketi yapıştırılmayacaktır.

5.5. Veteriner sağlık raporunun kayıt sistemleri üzerinden düzenlenememesi durumunda hayvan ve hayvansal ürün nakillerinde, muayene ve kontrolden geçirilerek nakli uygun görülen hayvan ve hayvansal ürün için görevli resmî veteriner hekim tarafından Bakanlıkça bastırılıp dağıtılan soğuk damgalı ve kendinden karbonlu Yurtiçi Hayvan

Sevklerine Mahsus Veteriner Sağlık Raporu, Yurtiçi Hayvansal Ürün Sevklerine Mahsus Veteriner Sağlık Raporu ve Yurtiçi Kanatlı Hayvan Sevklerine Mahsus Veteriner Sağlık Raporu düzenlenecektir.

5.6. Düzenlenen veteriner sağlık raporu mutlaka imza karşılığı teslim edilecektir.

6. Sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların sevki

Küpelenmemiş ve kayıt altına alınmamış hayvanlar için veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir. Düzenlenen veteriner sağlık raporu ekinde bu hayvanlara ait sığır cinsi hayvan pasaportu ile koyun ve keçi türü hayvanlara ait nakil belgesi nakil esnasında hayvanların beraberinde bulundurulacaktır. Kulak küpe numaraları veteriner sağlık raporuna yazılacak veya gereği durumunda imzalı ve mühürlü şekilde başka bir kâğıda listelenerek bu rapora eklenecektir. Söz konusu listenin bir sureti de birimde kalacak veteriner sağlık raporuna eklenerek muhafaza edilecektir.

7. Arı sevkleri

7.1. Arıların nakillerinde veteriner sağlık raporu düzenleyen resmî veteriner hekimlerce muayene ve kontroller yapılacak, uygun bulunmaları durumunda veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

7.2. Başka illere yapılacak arı sevklerinde, ekinde vize belgesinin yer aldığı veteriner sağlık raporu düzenlenirken veya vize belgesi onaylanırken işletme tescil belgesi sistem üzerinden kontrol edilecektir. Ayrıca işletme tescil belgesi istenmeyecektir.

7.3. Gezginci arıcıların aynı yıl içinde 31 Aralık tarihine kadar yapacakları iller arası hareketler için, ilk çıktıkları yerin bağlı olduğu İl/İlçe Müdürlüğü tarafından arıların gerekli sağlık ve muayene kontrolleri yapıldıktan sonra veteriner sağlık raporu ve “Arı Vize Belgesi” düzenlenecektir.

7.4. Arıların ilk çıktığı yerin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü tarafından arı vize belgesinin “Vize 1” kısmının tamamı veteriner sağlık raporuna uygun olarak doldurulup onaylanacak, “Vize 2, 3, 4, 5” kısımları ise boş bırakılacaktır.

7.5. Arıların, gittikleri yerdeki İl/İlçe Müdürlüklerinde görevli resmî veteriner hekim tarafından gerekli sağlık muayene ve kontrolleri yapılarak veteriner sağlık raporunun ekinde yer alan vize belgesinin ilgili bölümü doldurularak onaylanacak ve arılar bir sonraki yere sevk edilecek olup, yeni veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir. Raporun ve vize belgesinin fotokopisi alınarak muhafaza edilecek, raporun aslı ile onaylanan vize belgesi arıcıya imza karşılığı teslim edilecektir.

7.6. Veteriner sağlık raporunun veya vize belgesinin kaybolması durumunda arıların son konakladıkları yerin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlükleri tarafından gerekli sağlık muayene ve kontrolleri yapılarak yeni veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Ayrıca yeniden arı vize belgesi düzenlenerek veteriner sağlık raporuna eklenecektir.

7.7. Arı sevkleri esnasında arılıkların güncellenerek aktif-pasif kovanların tespit edilmesi için konu ile ilgili tüm resmî veteriner hekimlere AKS'de yetki verilecek ve veteriner sağlık raporlarının ekine plaka listesi eklenecektir.

7.8. Kovan çoğaltma, oğul alma vb. durumlarda gezginci arıcıların konakladıkları ve kovanların fiilen bulunduğu yerin İl/İlçe Müdürlükleri tarafından yapılan tespitler sonucu gezginci arıcıya kovan plakası tahsisi yapılarak işletmesine kayıt edilmesi sağlanacaktır.

7.9. Yerli Hayvan Irk ve Hatlarının Tescili hakkında 2004/39 sayılı tebliğ çerçevesinde tescil edilen Kafkas Arı Irkı; Artvin, Ardahan illerinin tamamı ile Kars ili Susuz ilçesinin Kiziroğlu, Küçükçatak ve Büyükçatak köyleri kapsamında gen merkezi olarak koruma altına alınmıştır. Başka illerden arı girişi yasak olan bu bölgelere arı sevkine izin verilmeyecektir.

8. Tek tırnaklı hayvan sevkleri

8.1. Tanımlanmamış tek tırnaklı hayvanların nakillerine izin verilmez.

8.2. **Bakanlık soy kütüğüne kayıtlı yarış atlarının,** veteriner sağlık raporu aranmaksızın **pedigri/pasaport ile** iller arasında nakline müsaade edilir.

8.3. **Sportif amaçla yetiştirilen ancak Bakanlık soy kütüğüne kayıtlı olmayan diğer atların, veteriner sağlık raporu aranmaksızın pedigri/pasaport/ bağlı bulunduğu federasyona kayıtlı olduğunu gösteren belge veya mahalli yarış otoritesinden alacağı belge ile** iller arasında nakline müsaade edilir. Söz konusu belgelerin nakil sırasında bulundurulması zorunludur.

8.4. 8.2 ve 8.3'te belirtilen tek tırnaklı hayvanlar hariç, il içi nakillerde "**tek tırnaklı hayvan kimlik belgesi**" ile iller arası nakillerde ise "**tek tırnaklı hayvan kimlik belgesi**"ne istinaden düzenlenen "**veteriner sağlık raporu"** bulundurulması zorunludur.

8.5. TR-1 illerine yapılacak sevkler **G Bölümü Madde 3**'e göre yapılacaktır.

9. Deve sevkleri

9.1. Yol güzergâhı üzerinde, hayvan ve araç plaka kontrolü amacıyla, çıkış ve varış işletmelerinin orta noktasında bulunan bir İl Müdürlüğü belirlenecektir.

9.2. Deve sahibinden; öncelikle vize işleminin yapılacağı İl Müdürlüğüne gideceği, burada resmî veteriner hekime vize işlemini yaptıracağı, varış işletmesine gitmeden önce söz konusu işletmenin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne giderek gerekli kontrolleri yaptıracağı yönünde taahhütname alınacaktır.

9.3. Alınan taahhütname, veteriner sağlık raporu ve varsa ekleri vize için belirlenen İl Müdürlüğü ile varış İl/İlçe Müdürlüğüne faks veya e-posta ile gönderilecektir. Sevk edilen develer ve ilgili belgelerin kontrolü belirlenen İl Müdürlüğü tarafından yapılarak veteriner sağlık raporu vize edilecektir. Varış işletmesinin bağlı olduğu İl/İlçe Müdürlüğü tarafından, sevk işlemini yapan İl/İlçe Müdürlüğüne, develer ve aracın plaka kontrolleri ile vize işleminin yapıldığına dair faks veya e-posta ile bilgi verilecektir.

9.4. Nakledilecek devenin yaşı, cinsiyeti, donu ve varsa ayırt edici özel işaretleri veteriner sağlık raporuna yazılacak, ayrıca birimleri belirtilecektir.

10. Göçer hayvan sevkleri

10.1. Göçer hayvanların sevkleri Göçer Hayvanların Tanımlanması ve Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılacaktır.

10.2. İller tarafından, araçla veya yaya olarak hareket edecek göçer hayvanların takip edecekleri güzergâh ile göçer hayvan sevk kontrol noktaları diğer illerle koordinasyon sağlanarak il hayvan sağlık zabıtası komisyonu marifetiyle tespit edilecek ve her yılın en geç ocak ayı başında ilan edilerek TÜRKVET'e girilecektir. Güzergâhlarda herhangi bir değişiklik olmaması durumunda bir önceki yılın güzergâhları geçerli olacaktır. Göçer hayvan sevk güzergâhı il sistem sorumluları tarafından TÜRKVET'e İl/İlçe/köy/mahalle olarak girilecektir. Göçer hayvan nakillerinde geçiş güzergâh noktaları TÜRKVET üzerinden seçilerek sistem üzerinde güzergâhın oluşturulması sağlanacaktır. Göçer hayvanların bu güzergâhı takip etmeleri zorunludur. Güzergâhta değişiklik olması durumunda bulunduğu yerin İl/İlçe Müdürlüğüne müracaat edilerek yeni veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

10.3. Göçer hayvan sevkleri il hayvan sağlık zabıtası komisyonu tarafından belirlenen güzergâh üzerinde ve düzenlendiği tarihten itibaren bir yıl geçerli olan tek veteriner sağlık raporu ile yapılacaktır. Göçer hayvan sevklerinin yoğun olduğu illerde göçer hayvancılıkla uğraşan yetiştiricilere; hayvanlarını otlatmak üzere farklı illerdeki mera ve yaylaları kullanma ve hayvan sevklerinde uymaları gereken usul ve esaslara ilişkin eğitimler düzenlenecektir.

10.4. İl hayvan sağlık zabıtası komisyonu tarafından belirlenen güzergâh üzerinde bulunan ve aynı komisyon tarafından belirlenen göçer hayvan sevk kontrol noktalarında İl/İlçe Müdürlüğünde görevli resmî veteriner hekim tarafından veteriner sağlık raporu kontrolü, yeni doğan hayvanların tanımlanması ve TÜRKVET'e kaydı, aşılanması ve muayene

işlemleri gerçekleştirilecektir. Küpelenen hayvanların listesi veteriner sağlık raporuna eklenerek sevklerine izin verilecektir.

10.5. Göçer hayvan nakilleri dışındaki yaya sevklerde varış bildirim süresi çıkış tarihinden itibaren 180 gündür.

11. Domuz ve domuz karkas sevkleri

11.1. Domuz işletmeleri hayvan sağlığı, hayvan sayısı ve hayvan hareketleri yönünden denetlenecektir.

11.2. Domuzların il içindeki kesimhanelere sevkleri nakil beyannamesi ile kesimhaneden yapılacak domuz karkaslarının il içi sevkleri ise kesim raporu ile yapılacaktır. İller arası domuz sevklerinde, **Genel Müdürlükten izin alındıktan** ve gerekli sağlık muayene ve kontrolleri yapıldıktan sonra veteriner sağlık raporu düzenlenecektir.

11.3. Domuzların ve domuz karkaslarının sevk edildiği işletmeye gidip gitmediğinin kontrol edilmesi amacıyla hayvanların ve karkasların gideceği işletmenin bağlı bulunduğu İl Müdürlüğüne bilgi verilecektir.

11.4. Domuzların ve domuz karkaslarının sevk edildiği işletmenin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü tarafından işletmeye gelip gelmediği kontrol edilerek Genel Müdürlüğe bilgi verilecektir.

12. Deneysel ve diğer bilimsel amaçlar için kullanılan hayvanların sevkleri

12.1. Deneysel ve diğer bilimsel amaçlar için kullanılan hayvanların sevklerinin, hayvan refahı, hayvan ve insan sağlığına uygun şekilde yapılması için gerekli önlemlerin alınması sağlanacaktır.

12.2. Türe özgü nakil mevzuatı bulunmayan ve aynı zamanda deneysel veya diğer bilimsel amaçlar için kullanılmak üzere yurtiçinde yer değiştirecek omurgalı hayvanların nakilleri 13.12.2011 tarih ve 28141 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Deneysel ve Diğer Bilimsel Amaçlar İçin Kullanılan Hayvanların Refah ve Korunmasına Dair Yönetmeliğin 6'ncı maddesi çerçevesinde yapılacaktır.

12.3. Ayrıca Trakya'ya yapılacak nakillerde bu Genelgenin "**G- HAYVAN SEVKLERİNE GETİRİLEN KISITLAMALAR"** başlığı altında yer alan kısıtlamalara uyulacaktır.

13. Hayvansal ürün sevkleri

13.1. Bakanlık tarafından ruhsatlandırılmış özel ve resmî kesimhanelerden il içi hayvansal ürünlerin sevklerinde resmî veteriner hekim tarafından **"Kesim Raporu" TÜRKVET kayıt sistemi üzerinden** düzenlenecektir. **Kesim raporunun kayıt sistemi üzerinden düzenlenememesi halinde, bu durum tutanağa bağlandıktan sonra matbu kesim raporu kullanılacaktır.**

13.2. Kesimhanede görevli resmî veteriner hekim tarafından başka illere yapılacak olan hayvansal ürün sevklerinde "Yurtiçi Hayvansal Ürün Sevklerine Mahsus Veteriner Sağlık Raporu" düzenlenecektir.

13.3. Türk Gıda Kodeksi Gıda Etiketleme ve Tüketicileri Bilgilendirme Yönetmeliği kapsamında ambalajlanan ve etiketlenen kanatlı eti, kırmızı et, balıkçılık ürünleri ve diğer hayvansal ürün sevklerinde veteriner sağlık raporu aranmaz.

13.4. Deri, bağırsak, hayvansal gübre gibi hayvansal yan ürünlerin sevklerinde de veteriner sağlık raporu aranmaz.

13.5. İşlenmemiş salyangoz ve kurbağa sevklerinde nakil beyannamesine istinaden veteriner sağlık raporu düzenlenir.

13.6. Birincil üretim kapsamına giren ve doğal yapısında değişiklik olmayan süzme bal sevklerinde hammadde ambalajı üstünde işletmeye ait hammaddenin kaynağını işaret edecek TÜRKVET'ten alınan işletme numarası bulunmak şartıyla veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Kayıtlı ve onaylı işletmelerde paketlenip etiketlenmiş balların naklinde veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir. Bal sevklerinde nakli yapanın

toptancı olması halinde, balın nereden temin edildiğine dair belgelerin ibraz edilmesi şartı aranacak, ambalaj bozulmadan yukarıda belirtilen etiketleme şartlarını sağlayacaktır.

G- HAYVAN SEVKLERİNE GETİRİLEN KISITLAMALAR

1. Trakya'ya hayvan sevkleri

1.1. Trakya 25 Mayıs 2010 tarihinde "Şap Hastalığından Aşılı Arilik" statüsü kazanmış, 01 Mart 2021 tarihinden itibaren ise Koyun Keçi Vebası hastalığından korunmuş bölge ilan edilmiş olup; bu statülerin sürdürülebilirliğinin sağlanması için Anadolu'dan Trakya'ya ilgili hastalıklara duyarlı canlı hayvan sevkleri "Şap Hastalığına Duyarlı Hayvanların Korunmuş Bölgelere Sevklerinde Uygulanacak Prensipler Genelgesi" (2020/06), "Koyun Keçi Vebası Hastalığından Korunmuş Bölge İlan Edilen Trakya'ya Yapılacak Küçükbaş Canlı Hayvan Sevkleri Genelgesi" (2021/04) ve 21.04.2021 tarih ve 1080702 sayılı yazı doğrultusunda yürütülmektedir. Bu kapsamda, İstanbul Avrupa yakasına Kurban Bayramı döneminde kurbanlık olarak sevk edilecek hayvanların, Kurban Bayramından 15 gün öncesinden başlayarak bayram sonuna kadar sevkleri yapılabilecek olup, bunun dışında Trakya illerine büyükbaş ve küçükbaş sevk işlemi yapılmayacaktır.

1.2. Trakya'ya hayvan sevklerinde görevlendirilecek resmî veteriner hekimlere, Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü tarafından sevk prosedürleri hakkında eğitim verilecektir.

1.3. Trakya'ya sevk prosedürlerini gerçekleştirecek resmî veteriner hekimlerin görevlendirildiğine dair Makam Olur'u İl Müdürlüğünce alınacak, ilgili veteriner hekimlere tebliğ edilecek ve alınan Olur İl Müdürlüğünde muhafaza edilecektir.

1.4. Trakya'ya yapılacak deneysel ve diğer bilimsel amaçlı domuz sevklerinden önce Genel Müdürlükten izin alınacaktır.

2. Çıkma kanatlı hayvan sevkleri

2.1. Çıkma kanatlı hayvanlar kesim amacıyla kesimhaneye, itlaf ve imhası için rendering tesisine sevk edilebilecek ya da ihracat amacıyla sevklerine izin verilecektir.

2.2. Çıkma kanatlı hayvanların kesimhaneye sevkinde, hayvan sahibi/firma tarafından ilgili kesimhanede kesileceğine dair onaylı belgenin ibraz edilmesinden sonra veteriner sağlık raporu düzenlenecek, aynı hayvan sahibi/firmanın daha sonraki bir tarihte yine çıkma kanatlı hayvanlarını kesimhaneye sevk talebinde ise; önceki sevkte çıkma kanatlı hayvanlarını kesimhanede kestirdiğine dair kesimhane tarafından düzenlenen belgenin ibrazından sonra veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Bu belge birimde kalacak veteriner sağlık raporuna eklenecektir. Sevki yapan İl/İlçe Müdürlüğünce kesimhanenin bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü bilgilendirilecek, söz konusu çıkma kanatlı hayvanların kesilip kesilmediği bilgisi ise sevki yapan İl/İlçe Müdürlüğüne yazılı ya da elektronik olarak bildirilecektir.

2.3. Çıkma kanatlı hayvanların ihracat amacıyla yapılan sevklerinde, ihracat sağlık sertifikası düzenlenecek, eğer ihracat işlemi gümrükleme yerinde yapılacak ise buraya kadar veteriner sağlık raporu düzenlenecektir. Bir sonraki ihracat talebinde bir önceki ihracatın yapılıp yapılmadığına dair belgeler, sevki yapan İl/İlçe Müdürlüğüne yazılı ya da elektronik olarak bildirilecektir.

3. TR-1 İlleri (Ankara, Bursa, Edirne, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Kocaeli ve Tekirdağ) ile İstanbul İli Adalar İlçesine yapılacak tek tırnaklı hayvan sevkleri

3.1. Diğer illerden TR-1 illerine yapılacak tek tırnaklı hayvan sevklerinde;

1. **F Bölümü Madde 8.2 ve 8.3'te** belirtilen pedigrili/pasaportlu atların sevklerinde aynı maddedeki hükümler geçerlidir.
2. **F Bölümü Madde 8.4**'te belirtilen tek tırnaklılar için;

a. Sevklerinden önce hayvan hastalığı (Ruam) nedeniyle kısıtlama bulunmayan bir işletmede 30 gün süreyle karantinada tutulur.

b. Karantina süresi içerisinde hayvanlardan önce numune (kan serumu) alınarak analiz için Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitü Müdürlüğüne gönderilir, daha sonra hayvanlara mallein testi yapılır.

c. Mallein testi ve laboratuvar sonuçları menfi çıkan ve karantina süresinde herhangi bir klinik belirti göstermeyen hayvanlar için mikroçip numarası ve "Tek Tırnaklı Hayvan Kimlik Belgesi" kontrol edildikten sonra veteriner sağlık raporu düzenlenir.

3.2. TR-1 illeri arasında yapılacak tek tırnaklı hayvan sevklerinde;

1. **F Bölümü Madde 8.2 ve 8.3'te belirtilen** pedigrili/pasaportlu atların sevklerinde aynı maddedeki hükümler geçerlidir.
2. **F Bölümü Madde 8.4**'te belirtilen tek tırnaklılar, ruam yönünden klinik muayeneden geçirildikten sonra sağlıklı olanlara veteriner sağlık raporu düzenlenir.

3.3. İstanbul ili Adalar ilçesine yapılacak tek tırnaklı hayvan sevklerinde;

1. Adalar ilçesine sevk işleminden önce Genel Müdürlükten izin alınacaktır. İzin almadan veya veteriner sağlık raporu tanzim edilmeden Adalar ilçesine giriş yaptığı tespit edilen tek tırnaklılar, 30 gün süreyle karantinaya alınarak mallein tatbik edilir, müspet reaksiyon veren hayvanlar tazminatsız olarak itlaf edilir. Negatif olan hayvanlar ise mahrecine iade edilir.
2. Genel Müdürlüğün izni dâhilinde sevk edilen tek tırnaklılar, diğer illerden TR-1 İllerine yapılacak sevk prosedürüne ek olarak varış işletmesinde 30 gün boyunca karantina altında tutulur ve bu hayvanlara varış işleminden en az 20 gün sonra tekrar mallein testi yapılır.

Ğ- İLLER ARASI HAYVAN SEVKLERİNDE AŞILAMA VE KARANTİNA İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. Hayvan nakillerinde aranacak aşılar ve bu aşılara ilişkin hususlar Genel Müdürlükçe belirlenir ve bu hususlara uyulur.

2. Hayvanların doğrudan kesimhaneye veya ihracat amaçlı sevklerinde, hayvan nakillerinde aranacak aşılar ve bu aşılara ilişkin hususlar ile cezalı olarak kaydedilen hayvanlardaki 30 günlük karantina şartı aranmaz.

3. Doğrudan kesimhaneye veya ihracat amaçlı sevk edilen ancak veteriner sağlık raporu geçerlilik süresi içerisinde varış işletmesine ulaşmayan hayvanlar hakkında idari işlem yapılmak üzere, varış işletmesinin bulunduğu il/ilçe müdürlüğünce çıkış işletmesinin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne resmî yazıyla bildirim yapılır. İhracat amaçlı sevk düzenlenmeden önce ihracat işletmesinin ihracat izni kontrol edilir, uygun olması durumunda veteriner sağlık raporu düzenlenir.

4. İhracatı gerçekleştiren il/ilçe müdürlüğü tarafından, ihraç edilen hayvanlara TÜRKVET'te ihraç kaydı girilir.

5. İhracat amaçlı sevk edilen hayvanlar, ihraç edilmemesi durumunda en yakın kesimhanede kesime sevk edilir. Kesilmek istenmeyip başka bir işletmeye sevk istenmesi durumunda, yürürlükteki hayvan nakillerinde aranacak aşılar ve bu aşılara ilişkin hususlar sağlanmalıdır.

H- HAYVAN SATIŞ YERLERİNİN DENETİM VE KONTROLÜ

1. Hayvan satış yerlerinde dikkat edilecek hususlar

1.1. Resmî veteriner hekim kontrolünde sorumlu veteriner hekim tarafından, hayvan pazar ve borsaları ile hayvan toplama ve satış merkezi ve panayırlara satış amacıyla getirilen sığır cinsi hayvanların il içi hareketlerinde sığır cinsi hayvan pasaportu, koyun ve keçi

türü hayvanların il içi hareketlerinde nakil belgesi, söz konusu hayvanların iller arası hareketlerinde ise veteriner sağlık raporları, hayvanlara ait kulak küpeleri ve veri tabanındaki kayıtları kontrol edilecektir. Ayrıca, hayvanların sağlık muayene ve kontrolleri yapılacak, sadece belgeleri tam olan ve sağlıklı hayvanların bu tür hayvan satış yerlerine girişlerine müsaade edilecektir.

1.2. **Hayvanların satılması durumunda sığır cinsi hayvan pasaportunun veya koyun-keçi nakil belgesinin arkasına, hayvanları elinde bulunduran son kişi hayvanların mülkiyetinin kendisine ait olduğunu ve her türlü sorumluluğu kabul ettiğini ifade edip imzalayacak, bu belgede alıcı ve satıcının adı-soyadı, kimlik numarası ve telefon numarası yer alacak ve alıcı, satıcı ve hayvan satış yeri sorumlusu veteriner hekimle birlikte imza altına alınacak, buna istinaden hayvan satış yerine hayvanların varışları yapılacaktır.**

1.3. Hayvanların satılamaması durumunda, görevli resmî veteriner hekim tarafından yeni veteriner sağlık raporu düzenlenerek kayıt sistemi üzerinden geldikleri işletmelere sevki yapılacak ve bir önceki veteriner sağlık raporu hayvan satış yerinde saklanacaktır.

1.4. Hayvan satış yerlerine girişlerine izin verilen hayvanların beraberinde bulunan belgeler sorumlu veteriner hekim tarafından yetiştiricilerden teslim alınacak, çıkış yapan hayvanların veteriner sağlık raporu haricindeki belgeler yetiştiricilere teslim edilecek, bu belgelerin kaybolmaması için gerekli tedbirler alınarak kontrolleri yapılacaktır.

1.5. Hayvan pazarında alımı ve satımı yapılan sığır cinsi hayvanların pasaportlarının bir nüshası, sorumlu veteriner hekim tarafından hayvan pazarında en az 3 yıl süre ile saklanacaktır.

1.6. İl içinde, sığır cinsi hayvanların pasaportu ve koyun ve keçi türü hayvanların nakil belgesi ile hayvan satış yerlerine getirilen hayvanların satılamaması durumunda, görevli resmî veteriner hekim tarafından sığır cinsi hayvan pasaportu veya nakil belgesinin arkasına geldikleri yer ve işletme numarası yazılarak kayıt sistemi üzerinden geldikleri işletmelere sevki yapılacaktır. Nakil belgesi hayvan satış yeri sorumlu veteriner hekimi tarafından da düzenlenebilecektir.

1.7. Hayvan satış yerlerinin temizlik ve dezenfeksiyonları düzenli bir şekilde yaptırılacak, bu konuda ilgililer bilgilendirilecek; dezenfeksiyon işlemleri ile ilgili gerekli tedbirler alınacaktır.

2. Ruhsat işlemleri

2.1. Hayvan pazar ve borsaları ile hayvan toplama ve satış merkezleri, 24.12.2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılması ve Denetleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik esaslarına göre ruhsatlandırılacaktır.

2.2. Hayvan satış yerlerinde bulaşıcı hayvan hastalıklarının yayılmasının engellenmesi ve hayvanların sağlıklı ortamlarda alınıp-satılmalarını temin etmek amacıyla hayvan satış yerlerinin kurulması konusunda gerçek ve tüzel kişi ve kuruluşlar, belediyeler başta olmak üzere resmî kuruluşlarla bilgilendirme toplantıları düzenlenecek ve İl/İlçede üst düzey yetkililerle koordinasyon sağlanacaktır.

2.3. Hayvan satış yeri ruhsatı, Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılması ve Denetleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ekindeki örneğe göre İl Müdürlükleri tarafından düzenlenecektir.

2.4. Ruhsatlandırılan ve ruhsatı iptal edilen hayvan satış yerlerine ait bilgiler e-posta ile hareket@tarimorman.gov.tr adresine ve resmî yazı ile Genel Müdürlüğe bildirilecektir.

2.5. Ruhsatı iptal edilen hayvan satış yerleri, TÜRKVET'te kapalı duruma getirilecektir.

2.6. Ruhsatlandırılan hayvan satış yerleri TÜRKVET'e kaydedilecek, TÜRKVET'te kayıtlı hayvan satış yeri bilgileri ile İl Müdürlükleri tarafından ruhsatlandırılan hayvan satış yeri bilgilerinin uyumlu olması sağlanacaktır.

3. Denetim ve kontrol

3.1. Hayvan satış yerlerine resmî veteriner hekim görevlendirilmesi yapılacak ve satış yerleri sürekli kontrol ve denetim altında bulundurulacak, resmî veteriner hekimlere ait nöbet listesi hazırlanarak ilgililere bildirilecek, gerekli kontrollerin yapılması sağlanacaktır. Nöbet listeleri söz konusu hayvan satış yerlerindeki panolara asılacak, bu listeler her ay düzenli olarak Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüklerinde/İlçe Müdürlüklerinde dosyalanarak denetime hazır bulundurulup Bakanlığa gönderilmeyecektir.

3.2. Her türlü kanatlı hayvan ve civcivleri ile ekonomik ömrünü tamamlamış çıkma diye tabir edilen kanatlı hayvanların hayvan satış yerlerinde, açıkta ve semt pazarlarında satışına izin verilmeyecektir. İl/İlçe Müdürlükleri tarafından belediyelerle iş birliği yapılarak ayda en az bir kez olmak üzere örnekleme metodu ile söz konusu satış yerlerinde denetim yapılacak, yapılan denetimler tutanak altına alınarak dosyasında muhafaza edilecektir. 5996 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi birinci fıkrasının (f) bendine göre Bakanlıkça izin verilen yerler dışında hayvan satışı yapanlara ve Bakanlıktan onay almadan faaliyette bulunanlara idari para cezası uygulanacaktır. Hayvan satış yerlerinde yapılan denetim sonuçları, Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılma ve Denetleme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek-5'inde yer alan form kullanılarak 6 ayda bir (Temmuz ve ocak aylarının ilk haftasında, önceki 6 ayı kapsayacak şekilde) Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

3.3. İl, ilçe, belde ve köylerde hayvan satış yerleri dışındaki yerlerde hayvan alım ve satımları yasaklanacaktır. Her yıl Bakanlıklar arası Kurban Hizmetleri Komisyonunca yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğ kapsamında belirlenen geçici kurban satış yerleri dışında kurbanlık alım ve satımlarına müsaade edilmeyecek, gerekli denetim ve kontroller yapılacaktır.

3.4. Bakanlıklar Arası Kurban Hizmetleri Komisyonunca yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğ kapsamında belirlenen geçici kurban satış yerleri TÜRKVET'e kaydedilecektir. Kurban Bayramı sonrasında söz konusu işletmelere fiili olarak gelen hayvanların varışları yapılarak 30 gün içerisinde düşüm işlemleri gerçekleştirildikten sonra işletmeler kapalı duruma getirilecektir.

3.5. Kurbanlık olarak sevk edilecek büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar için her yıl Bakanlıklar arası Kurban Hizmetleri Komisyonunca yayımlanan Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğ doğrultusunda işlem yapılacaktır.

3.6. Bakanlıkça izin verilen yerler dışında hayvan satışı yapanlara ve Bakanlıktan onay almadan faaliyette bulunanlara ceza uygulanacak ve faaliyetten men edilecektir.

3.7. İl/İlçe Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararları ile karantina tedbirleri kapsamında geçici olarak kapatılan ve açılan hayvan satış yerleri e-posta ile hareket@tarimorman.gov.tr adresine ve yazılı olarak Genel Müdürlüğe bildirilecektir. Kapatılan hayvan satış yerlerine kayıt sisteminde hastalık nedeniyle işletme kısıtı konulacaktır.

I- KESİMHANELERİN DENETİM VE KONTROLÜ

1. Kesimhane yetkilisi tarafından resmî veya özel kesimhanelere kesim amacıyla getirilen sığır cinsi hayvanların, il içi hareketlerinde pasaport, koyun ve keçi türü hayvanların il içi hareketlerinde nakil belgesi, iller arası hareketlerinde ise veteriner sağlık raporları, hayvanlara ait kulak küpeleri ve veri tabanındaki kayıtları kontrol edilecek, hayvanların sağlık muayene ve kontrolleri yapılacak, sadece belgeleri tam ve sağlıklı hayvanların girişlerine müsaade edilecektir. Kesimhanede görevli resmî veteriner hekim tarafından söz konusu bilgi ve belgelerin temin ve kontrol edildiği doğrulanacaktır.

2. Kesimi yapılan hayvanlara ait pasaport, nakil belgesi ve diğer sevk belgeleri kesimhane yetkilisi tarafından kesim tarihinden itibaren 7 gün içinde kesimhanelerin yerleşik bulundukları yerin İl/İlçe Müdürlüklerine gönderilecek ve en az 3 yıl süreyle muhafaza edilecektir. Kesilen hayvanlara ait kulak küpeleri aylık olarak kesimhane resmî veteriner

hekimi tarafından tutanak tutularak imha edilecektir. Küpe imha tutanakları İl/İlçe Müdürlüklerinde dosyasında ve kesimhanede muhafaza edilecektir.

3. Kesilen sığır cinsi ve koyun-keçi türü hayvanların kayıt sisteminden düşümü aynı gün içinde kesimhanenin resmî veteriner hekimi tarafından yapılacaktır. Talep edilmesi durumunda kesilen hayvanlara ait kesim listesi yetiştiriciye teslim edilecektir. Kesimhanelerde kesimi yapılan sığır cinsi ve koyun-keçi türü hayvanların kayıt sisteminden düşümleri yapılmadan bu hayvanlara ait karkaslara veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir.

4. 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36. maddesi gereğince, ilgili belgeleri ve kulak küpeleri bulunmayan hayvanları kesime getirenlere, kesimini yapan işletmelere ve Bakanlıktan onay almadan faaliyette bulunanlara uygulanacak olan ceza olurları **EK-22'**ye uygun olarak düzenlenecektir.

5. Ruhsatlandırılan kesimhaneler TÜRKVET'e kaydedilecek, TÜRKVET'te kayıtlı kesimhane bilgileri ile İl Müdürlükleri tarafından ruhsatlandırılan kesimhane bilgilerinin uyumlu olması sağlanacaktır.

6. Ruhsatı iptal edilen veya geçici olarak faaliyeti durdurulan kesimhaneler TÜRKVET'te kapalı duruma getirilecektir.

İ- NAKİLDE HAYVAN REFAHI İLE İLGİLİ HUSUSLAR

1. 24.12.2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği gereği; İl Müdürlükleri tarafından, nakil sırasında hayvanlara refakat eden bakıcılar ile hayvan nakil araçlarının sürücülerine yeterlilik belgesi, gerekli ön şartları taşıyan ve hayvan nakliyesi ile uğraşan nakliyecilere yetki belgesi, hayvan refahı ve korunmasına ilişkin standartları taşıyan uzun yol araçlarına onay belgesi verilmesi gerekmektedir. Söz konusu Yönetmelik çerçevesinde konuyla ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara gerekli bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılacaktır.

2. Yönetmelik kapsamında nakliyeci yetki belgesi verilirken; Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, ticari amaçla eşya taşımacılığı yapacaklar için düzenlenen yetki belgesinden herhangi biri ya da uluslararası eşya taşımak için alınan yetki belgesi müracaat esnasında kabul edilecektir.

3. 8 saatten az mesafede kendisi veya başkası adına hayvan taşıyan herhangi bir gerçek ya da tüzel kişi (nakliyeci) için Yönetmeliğin EK-8'inde yer alan "TİP 1 Nakliyeci Yetki Belgesi" düzenlenecek, **8 saatten az süren yolculuklarda kullanılacak nakil araçları için araç onay belgesi düzenlenmeyecektir.**

4. 8 saatten fazla süren uzun yolculuklarda kendisi veya başkası adına hayvan taşıyan herhangi bir gerçek ya da tüzel kişi (nakliyeci) için Yönetmeliğin Ek-9'unda yer alan "TİP 2 Nakliyeci Yetki Belgesi" düzenlenecektir.

5. Sadece uzun yol nakil araçları için Yönetmeliğin Ek-11'inde yer alan "Uzun Yolculuklara İlişkin Karayolu Nakil Araçları Onay Belgesi" düzenlenecektir.

6. Tip 1 Nakliyeci Yetki Belgesi verilirken, Yönetmeliğin 15'inci maddesi gereği başvuru yapan gerçek ya da tüzel kişilerden uygun personel, teçhizat ve çalışma prosedürlerine sahip olduklarını ortaya koyan beyanları alınacaktır.

7. Nakliyeci yetki belgesi başvuruları tüzel kişilikler için işyeri merkezinin ya da işyeri temsilciliklerinin bulunduğu İl Müdürlüğüne, gerçek kişiler için ise başvuru sahibinin ikamet ettiği ya da mali yönden kayıtlı olduğu İl Müdürlüğüne yapılacaktır.

8. İster uzun yolculuk, ister 8 saatten az süren yolculuk ve isterse 65 km'nin altındaki mesafede hayvan taşıyan tüm nakil araçlarının, söz konusu Yönetmeliğin dokuzuncu bölümünde belirtilen asgari şartları taşıması zorunludur.

9. Yönetmelik gereği, ayrılış yeri ile varış yeri arasında en fazla 65 km'lik bir mesafeye kadar "nakliyeci yetki belgesi", "sürücü ve bakıcı yeterlilik belgesi" olmadan hayvan nakli yapılabilmektedir. Bahsedilen mesafede yapılacak olan hayvan nakillerinde mutlaka Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik kapsamında sevk esnasında bulundurulması gereken belgeler aranacaktır.

10. Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliğinin uzun yolculuklara ilişkin hükümleri 31 Aralık 2023 tarihine kadar ertelenmiş olup, hayvan sevklerinde 8 saatten az süren kısa yolculuklar ve 8 saati aşan uzun yolculuklar, asgari standartları karşılayan araçlarla, sürücü ve bakıcı yeterlilik belgesi ve "Tip 1 Nakliyeci Yetki Belgesi" ile yapılacaktır.

11. Veteriner sağlık raporu düzenlenirken Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği gereği nakil araçlarının hayvan refahı yönünden kontrolleri yapılacak, 8 saatten az süren kısa yolculuklar ve 8 saati aşan uzun yolculuklarda **EK-36**'daki form, iki nüsha tanzim edilerek bir nüshası veteriner sağlık raporuna eklenecek, bir nüshası da İl/İlçe Müdürlüğünde kalan veteriner sağlık raporuna eklenecektir.

12. Sürücü, bakıcı ve nakliyeciler TÜRKVET' e "Kişi/İşletme/Kurum" menüsü altında yer alan "Sertifika Kayıtları" ekranından kaydedilecektir. Sürücü ve bakıcılar için düzenlenen yeterlilik belgesi ve nakliyeciler için düzenlenen yetki belgesine ait tanımlama numaraları sistem tarafından otomatik olarak verilecektir.

13. Hayvan nakline eşlik eden bakıcılar ve hayvan nakil araçlarının sürücüleri için yeterlilik belgesi, nakliyeciler için yetki belgesi ve nakil araçları için onay belgesi Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği ekindeki örneğe göre İl müdürlükleri tarafından düzenlenecektir. Söz konusu belgeler İl Müdürlüklerince de uygun görülmesi halinde **Ek-30, Ek-31, Ek-32, Ek-33 ve Ek-34'** deki örneğe uygun olarak kimlik kartı şeklinde de düzenlenebilecektir.

14. İl/İlçe Müdürlükleri tarafından ilgili Yönetmelik çerçevesinde nakilde hayvan refahına ilişkin yol kontrolleri yapılacak ve her bir kontrole ait rapor dosyasında muhafaza edilecektir. İl Müdürlüklerince hazırlanacak yıllık raporlar mayıs ayının son haftasından önce Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.

15. "TİP 1 Nakliyeci Yetki Belgesi", "TİP 2 Nakliyeci Yetki Belgesi" ve "Uzun Yolculuklara İlişkin Karayolu Nakil Araçları Onay Belgesi" geçerlilik süresi beş yıl olup, geçerlilik süresi dolan belgeler yeniden düzenlenirken eğitim ve sınav yapılmayacaktır.

16. Sürücü ve bakıcılara yönelik düzenlenen sertifikalarda geçerlilik süresi bulunmamaktadır. Bu belgelerin yenilenmeleri kayıp, çalıntı veya yıpranan belgelere yönelik olacaktır.

J- YURT İÇİNDE HAYVAN VE HAYVANSAL ÜRÜNLERİN SEVKLERİNDE YOL KONTROLLERİ

1. Hayvan hastalıklarının kontrol altına alınması için hayvan hareketlerinin kontrolü büyük önem arz etmekte olup, **hayvan sevk kontrol noktaları ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesinde bulunan Yol Kenarı Denetim İstasyonlarında kontroller arttırılarak belgesiz hayvan sevklerine izin verilmeyecektir. Yol Kenarı Denetim İstasyonları ve hayvan sevk kontrol noktalarında gerekli denetimlerin yapılması amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bölge Müdürlükleri ve kolluk kuvvetleri ile iletişime geçilerek iş birliği sağlanacaktır.**

2. Hayvan ve hayvansal ürün sevkleri ile ilgili olarak; Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürünün koordinasyonunda, İl/İlçe Müdürlüklerinin uygun göreceği güzergâhlarda, kolluk kuvvetleriyle iş birliği içerisinde, ayda en az bir kez olmak üzere, özellikle besi amaçlı sevklerin yoğunlaştığı aylarda, kurban dönemlerinde ve hayvan pazarlarının kurulduğu günlerde, sevkiyat yoğunluğu da dikkate alınarak, yol kontrolleri yapılacaktır. Yol kontrollerinde **EK-26**'daki form doldurularak dosyasında muhafaza edilecektir.

3. Sivas, Amasya, Kayseri, Adana, Kırıkkale, Afyonkarahisar, Balıkesir, Kocaeli, Sakarya, Yalova, Bursa illerinde en az haftada bir kez olmak üzere mesai mefhumu gözetmeksizin 24 saat esaslı olarak yol kontrolleri gerçekleştirilecektir. İlgili il müdürlükleri tarafından sevk güzergâhları üzerinde personel görevlendirilerek kolluk kuvvetleri ile birlikte yol kontrolleri yapılacaktır. Bu kontroller özellikle Kurban Bayramı ve hayvan sevklerinin yoğunlaştığı dönemlerde daha da sıklaştırılacaktır.

4. Tüm il müdürlükleri yıllık yol denetim programı yaparak ocak ayı içerisinde Genel Müdürlüğe gönderecektir. Her ayın ilk haftası gerçekleştirilen denetimlere ilişkin ayrıntılı rapor (Denetim yapılan yol kontrol noktaları, yapılan denetim sayısı, idari yaptırımlar, vb.) Genel Müdürlüğe gönderilecektir. Ayrıca bir önceki yıla ait yılsonu denetim raporu, ocak ayı içerisinde Genel Müdürlüğe gönderilecektir.
5. 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36'ncı maddesi gereğince canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmayan canlı hayvan ve hayvansal ürün sahipleri ile araç sahiplerine uygulanacak olan ceza olurları **EK-22'**ye uygun olarak düzenlenecektir.
6. **Yol kontrolleri ve denetimleri, İl/İlçe Müdürlüğü personeli tarafından Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Yol Kenarı Denetim İstasyonlarında yapılacak, İl Müdürlükleri ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Bölge Müdürlükleri ile protokol imzalanacaktır. Denetim istasyonu olmayan karayolu güzergâhlarında ise denetimin gerçekleştirileceği İl/İlçe Emniyet Müdürlüğü veya Bölge/İl/İlçe Jandarma Komutanlıklarıyla irtibata geçilerek araç durdurmak amacıyla trafik personeli görevlendirilmesi talep edilecektir.**
7. **Yol kontrolleri kapsamında yapılan denetimlere ilişkin veriler 6 ayda bir (Temmuz ve ocak aylarının ilk haftasında, önceki 6 ayı kapsayacak şekilde) TÜRKVET'te yer alan ilgili bölüme girilecektir.**

K- SINIRLARDAN KAÇAK HAYVAN GİRİŞLERİNE KARŞI ALINACAK TEDBİRLER

1. Ülkemizin çok uzun kara sınırları bulunması nedeniyle, zaman zaman komşu ülkelerden kaçak hayvan giriş ve çıkışlarının olabileceği, bu hayvanların yurtiçinde pazarlanabileceği ve pek çok bulaşıcı veya salgın hayvan hastalığının bu yolla ülkemize bulaşabileceği göz önünde bulundurularak, özellikle sınırlarda bulunan İl/İlçe Müdürlükleri dikkatli davranacak ve görev bölgelerindeki sınırlarda kontrol amacıyla diğer kuruluşlarla koordinasyon sağlayacaktır.
2. Kaçak hayvan sevklerinin önlenmesi amacıyla, yol güzergâhlarında kolluk kuvvetleriyle gerekli koordinasyon sağlanarak kontroller sıklaştırılacak, yakalanan kaçak hayvanlar, bunların sahipleri ve bunları taşıyanlar hakkında 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve 2012/06 No'lu Kaçak Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Tasfiyesi Genelgesine göre işlem yapılacaktır.
3. Ülkemiz hayvan sağlığının korunması açısından kaçak canlı hayvanların, ilgili mahkemeden tasfiye kararı alınır alınmaz en kısa zamanda kesiminin yaptırılması sağlanacaktır.
4. Kaçak eşya taşımasında yük hayvanı olarak kullanılması nedeniyle el konulan ya da kaçak veya kaçak zannı ile el konulan tek tırnaklı hayvanların itlaf ve imhasında yaşanan sıkıntılar nedeniyle, sınır illerinde karantina merkezlerinin oluşturulması, söz konusu hayvanların karantina merkezlerinde İl/İlçe Müdürlükleri tarafından 21 gün süreyle karantinaya alınması, karantina süresince bakım masraflarının Ticaret Bakanlığı döner sermaye işletmesi gelirlerinden karşılanması, bölgesel riskler dikkate alınarak veteriner otoritesi tarafından belirlenen hastalıklar yönünden laboratuvar testlerinin yaptırılması, karantina sonunda herhangi bir hastalık tespit edilmezse 4458 sayılı Gümrük Kanununun 178' inci maddesinde belirtilen tasfiye yollarından herhangi biriyle tasfiye edilmesi, karantina süresi içerisinde ihbarı mecburi hastalık tespit edilmesi halinde hayvan refahı kuralları göz önünde bulundurularak itlaf ve imha edilmesi gerekmektedir.
5. Sınır bölgelerinde hayvan ve hayvansal ürün hareketlerinin sıkı kontrol altında tutulması, çıkan mihrakların mutlaka çok sıkı takip edilmesi ve gerekli tüm önlemlerin alınması konusunda kolluk kuvvetleri ile iş birliği yapılacaktır.

L- HAYVANLARIN KİMLİKLENDİRİLMESİ VE KAYIT ALTINA ALINMASI

Sığır cinsi, koyun-keçi türü ve tek tırnaklı hayvanlar kimliklendirilerek TÜRKVET'te, sahipli kedi, köpek ve gelincikler ise PETVET'te kayıt altına alınmaktadır.

Hayvanların kimliklendirilerek kayıt altına alınması, hayvan hastalıklarının ve hareketlerinin etkin olarak kontrolünün sağlanması, hayvancılık desteklemeleri, sağlık ve istatistik ile ilgili kayıtlar ve Bakanlığımızın hayvancılık politikalarının belirlenmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

İşletmelerde fiilen bulunan hayvan varlığı ile TÜRKVET'te kayıtlı hayvan varlığının uyumlu olması amacıyla güncelleme çalışmaları düzenli olarak yapılacak, mevzuatta belirtilen idari yaptırımlar uygulanacak, denetim ve izleme faaliyetleri aksatılmadan yürütülecektir.

Hayvanların kimliklendirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla afiş ve broşür bastırılacak, hayvan sahiplerinin gerekli bildirimleri zamanında yapmaları konusunda eğitim ve yayım çalışmaları yapılacaktır.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında hayvan sahibi veya işletme sahibinin kendileri tarafından alınması gerekli olan belgeler, hayvan/işletme sahibi veya bu kişilerin adına işlem yapmaya yetki veren noter onaylı vekâletname ibraz eden kişilere verilebilecektir.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında kişi, kurum/kuruluşlardan **EK-35**'te yer alan muvafakatname alındıktan sonra TÜRKVET'te kişi/kurum/kuruluş sayfasında İl/İlçe Müdürlükleri tarafından "Kişisel bilgilerimi paylaş" seçeneği işaretlenecek ve ilgili bölüme evrak tarihi ve sayısı yazılacak, bu seçenek işaretli olan kişi/kurum/kuruluşlara ait bilgilerin sadece Bakanlığımızca protokol yapılan kurum/kuruluşlarla paylaşılmasına izin verilecektir.

1. TÜRKVET'te işletme numarası verilmesi

1.1. TÜRKVET'te verilen işletme numarası, hayvanların kayıt altına alınması, hareketlerinin ve hastalıklarının takibi amacıyla verilmektedir. Dolayısıyla diğer kurum/kuruluş mevzuatı hükümlerine göre verilen iş yeri çalışma izni, ruhsat vb. belgelerin yerine geçmemektedir.

1.2. TÜRKVET'te işletme sahip değişikliği yapılması, mülkiyet değişikliği anlamına gelmemektedir.

1.3. Giriş-çıkışların ayrı olması ve hayvanların diğer işletmedeki hayvanlar ile temasının olmaması şartıyla, talep edilmesi halinde, aynı alan içerisindeki her bir işletmeye farklı numara verilerek kayıt altına alınabilir.

1.4. Kayıtlı olan bir işletmenin işletme numarası, kiralama veya devir söz konusu olmadığı durumlarda başka hayvan sahibine tahsis edilmeyecek, bu işletmeler kapalı duruma getirilecektir.

1.5. Sığır cinsi hayvanlarda 6 ay olan tanımlama süresinin 1 yıla kadar uzatılması için İl/İlçe Müdürlüğü tarafından tespit edilen ve **İl Müdürlüğü** tarafından izin verilen işletmelerde, işletme detay sayfasında "Tanımlama Süresini 1 Yıla Kadar Uzat" seçeneği işaretlenecek, işletme sınıflarından en az bir tanesi seçilerek kaydedilecektir. İl/İlçe Müdürlükleri tarafından tespit edilen ve **İl Müdürlüğü** tarafından izin verilen bu işletmeler, İl Sistem Sorumlusu tarafından TÜRKVET'te işaretlenecektir.

1.6. İşletmelerin bağlı bulunduğu idari birimlerin değişmesi durumunda, işletme lokasyon bilgileri İl Sistem Sorumlusu tarafından değiştirilebilecektir.

1.7. IPARD Programının 101 numaralı Tarımsal İşletmelerin Yeniden Yapılandırılması ve Topluluk Standartlarına Ulaştırılması tedbiri kapsamında desteklenecek işletmeler için, başvuru sahiplerinin başvuru paketleri içinde Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumuna sunacakları dokümanlar arasında yer almak üzere; İl veya İlçe Müdürlüklerince kayıt altına alınan işletmeler üzerinde yapılacak kontroller neticesinde, "Kişi veya Kurum/Kuruluş Adına Kayıtlı Hayvancılık İşletmeleri Listesi" başvuru sahiplerinin talepleri üzerine sistemden alınarak kendilerine verilecektir.

1.8. **Yeni işletme kaydı** için hayvan sahibi İl/İlçe Müdürlüğüne **EK-27**'de yer alan dilekçe ile müracaat edecektir. 18 yaşın altında olan kişilerin müracaatları İl/İlçe Müdürlüğü tarafından değerlendirilmeyecektir.

1.9. **Yeni işletme kaydında**, işletme adresi, koordinat bilgileri, varsa bina tipi tespit edildikten sonra, işletme sahibinin kimlik numarası veya vergi numarası ile birlikte kaydı yapılacaktır.

1.10. **Yeni kaydedilecek işletmelerin** adresini sabitleyici, tapu fotokopisi, elektrik veya su aboneliği gibi herhangi bir belge istenecektir. Bu belgelerin olmaması durumunda, **EK-27**'de yer alan dilekçenin işletme adresini sabitleyici bilgiler ve işletmenin kişi, kurum/kuruluş tarafından kullanıldığı veya kullanılacağını belirten kısmının işletmenin bağlı bulunduğu yerin muhtarı tarafından onaylanması istenecektir.

1.11. İşletmenin sahip değişikliği kaydı

1. İşletmenin sahibinin ölümü durumunda, devir için veraset ilamı ve mirasçılardan alınan **EK-28'**de yer alan muvâfakatnâme belgesi istenecektir.
2. İşletmelerin devir veya kiralamalarında, devreden-devralan veya kiracı-kiralayan arasında imzalanmış **EK-29'** da yer alan form istenecektir.

2. Hayvan kaydı

2.1. Kayıt sistemlerine yeni hayvan kaydı, mikroçipi veya kulak küpesini uygulayan kullanıcı tarafından yapılacaktır.

2.2. Tanımlattırılmamış sığır cinsi, koyun ve keçi türü, tek tırnaklı hayvanların nakil esnasında yakalanması halinde, idari para cezası uygulandıktan sonra ceza kaydı girilerek, İl depo işletmelere (TR+İl Kodu+0000000000) yeni hayvan kaydı yapılabilecektir.

2.3. Tanımlattırılmamış sığır cinsi, koyun ve keçi türü, tek tırnaklı hayvanların işletmede tespit edilmesi halinde, idari para cezası uygulandıktan sonra ceza kaydı girilerek, tespit edildiği işletmeye yeni hayvan kaydı yapılabilecektir.

2.4. Her yaştan hayvanın tanımlanması amacıyla alınan İl Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararları TÜRKVET'te Yönetim menüsü altında yer alan "Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararı" sayfasına il sistem sorumluları tarafından kaydedilecek ve komisyon kararları Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.

2.5. Bakanlık soy kütüğüne kayıtlı yarış atları dışında, pedigri/pasaporta sahip ancak ilk defa TÜRKVET'e kaydedilecek atların ruam testi yapılarak kaydedilecektir. Bu hayvanların pedigri/pasaportları, tek tırnaklı kimlik belgesi yerine geçer, yeni tek tırnaklı kimlik belgesi tanzim edilmez.

3. TÜRKVET ve PETVET' te kayıtlı hayvan bilgilerinin güncellenmesi ve geri çağrılması

3.1. TÜRKVET'te sığır cinsi ile koyun ve keçi türü hayvan bilgilerinin güncellenmesi ve geri çağrılması işlemlerinde, yetiştiriciden kaynaklanan hatalarda yetiştiricinin de imzası bulunan en az iki imzalı tutanağa istinaden, personelden kaynaklanan hatalarda ise en az iki imzalı tutanağa istinaden işlem yapılacaktır.

3.2. Hayvanların tür, ırk, cinsiyet ve ana numarası kaydı hataları, sisteme kayıt tarihinden itibaren sığır cinsi hayvanlarda 6 ay, koyun ve keçi türü hayvanlarda 1 yıl içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından güncellenebilecektir.

3.3. Hayvanların doğum tarihi kaydı hataları, sisteme kayıt tarihinden itibaren sığır cinsi hayvanlarda 6 ay, koyun ve keçi türü hayvanlarda 1 yıl içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından cezalı olarak güncellenebilecektir.

3.4. Hayvanların doğum işletmesi değiştirilemeyecek olup, doğum işletmesinin hatalı kaydedilmesi durumunda; doğum tarihinden itibaren sığır cinsi hayvanlarda 6 ay, koyun ve keçi türü hayvanlarda 1 yıl içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi

durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından hayvan kaydı geri çağırılabilecek ve cezalı olarak yeniden kaydedilebilecektir.

3.5. Hayvanların hareket kaydı hataları, hareket tarihinden itibaren 30 gün içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından geri çağırılabilecektir.

3.6. Hayvanların ölüm/düşüm kaydı hataları, ölüm/düşüm tarihinden itibaren 30 gün içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından güncellenebilecektir.

3.7. Genel Müdürlük tarafından ölü duruma getirilen ve ölüm tipi "Resmî onayla" olan hayvanlardan İl/İlçe Müdürlükleri tarafından yapılacak olan tespitler veya yetiştirici başvurularının değerlendirilmesi sonucunda canlı olduğu tutanakla tespit edilenler kullanıcı tarafından canlı duruma getirilebilecektir.

3.8. Hayvanların kesimhanede kesim kaydında hatalı girilen bilgiler, tutanağa istinaden kesim tarihinden itibaren 30 gün içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından güncellenebilecektir. Kesimhanede kesim kaydında hatalı girilen kilogram bilgisi kullanıcı tarafından güncellenebilecektir.

3.9. Hayvan hastalığı tazminatı desteklemesi, TARSİM Sigortaları kapsamında hasar kaydı ve besilik erkek sığır (manda dâhil) desteklemesi kapsamında hatalı kesim/ölüm/düşüm kaydı yapılarak TÜRKVET' te ölü durumuna getirilen hayvanlar, ilgili destekleme ya da tazminatın geri ödenmesi ve ilgili sistemlerden kaydın silinmesi halinde Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü tarafından geri çağırılabilecektir.

3.10. Kesimhanede kesim kaydı yapılarak ölü durumuna getirilen hayvanlar, hayvanın canlı olarak tespit edilmesi halinde Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü tarafından canlı duruma getirilebilecektir.

3.11. Hayvanların ithalat veya ihracat kaydı hatalarında, ithalat/ ihracat sisteme kayıt tarihinden itibaren 30 gün içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından güncellenebilecek veya geri çağırılabilecektir.

3.12. Tek tırnaklı hayvan ırk, cinsiyet, don ve isim bilgileri, sisteme kayıt tarihinden itibaren 3 ay içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından güncellenebilecektir.

3.13. Tek tırnaklı hayvanların doğum tarihi, doğduğu işletme ve mikroçip kaydı hatalarında; sisteme kayıt tarihinden itibaren 1 ay içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından hayvan kaydı geri çağırılabilecek ve cezalı olarak yeniden kaydedilebilecektir.

3.14. PETVET'te ev hayvanlarının pasaport numarası, ırk, cinsiyet ve renk bilgileri, sisteme kayıt tarihinden itibaren 3 ay içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından güncellenebilecektir.

3.15. PETVET'te ev hayvanlarının doğum tarihi ve mikroçip kaydı hatalarında; sisteme kayıt tarihinden itibaren 1 ay içerisinde kullanıcı tarafından, bu sürenin geçmesi durumunda ise İl Sistem Sorumlusu tarafından hayvan kaydı geri çağırılabilecek ve cezalı olarak yeniden kaydedilebilecektir.

4. İthal/ihraç hayvanların kaydı

4.1. İthalat prosedürü tamamlanmış hayvanların ülkeye giriş tarihi, karantina işletmesine varış tarihi, tür, ırk, cinsiyet ve doğum tarihi vb. bilgilerinin ithalat belgelerinde bulunan bilgilerle uyumlu olarak İl/İlçe Müdürlükleri tarafından TÜRKVET'e kaydedilecektir.

4.2. Karantina süresi içinde ithal hayvanlardan doğan hayvanlar, karantina süresi bitiminden ve ilgili mevzuata göre fiili ithalatı tamamlanarak serbest dolaşıma girdikten sonra işletmeye tahsis edilen kulak küpesi ile küpelenecek ve TÜRKVET'te ithal hayvan sayfasından kaydedilecektir.

4.3. İhracat prosedürü tamamlanmış hayvanların, gümrükleme veya ihracat/karantina işletmelerinde ihracat kaydı yapılacaktır.

5. Kulak Küpesi/Mikroçip İşlemleri

5.1. Kulak Küpesi İşlemleri

1. TÜRKVET'te İl için kulak küpe siparişi, alımı ve tahsis işlemleri il sistem sorumlusu veya il küpe yöneticisi tarafından, ilçelerde kulak küpe tahsis işlemleri ilçe küpe yöneticisi tarafından yapılacaktır.
2. Kulak küpeleri, seri aralığı belirtilerek İl Müdürlükleri tarafından kulak küpesi firmasından resmî yazı ile talep edilecek, sistemde kulak küpe siparişi yapılacak, alım ve tahsis işlemleri kulak küpeleri İl Müdürlüğü veya yetki verilen kişi, kurum/kuruluş tarafından teslim alındıktan sonra yapılacaktır.

5.2. Mikroçip İşlemleri

1. Tek tırnaklı ve ev hayvanı mikroçip seri numaraları, TÜRKVET veya PETVET'te üretilebilecektir.
2. TÜRKVET veya PETVET'te İl için mikroçip siparişi, alımı ve tahsis işlemleri il sistem sorumlusu veya il mikroçip yöneticisi tarafından, ilçelerde mikroçip tahsis işlemleri ilçe mikroçip yöneticisi tarafından yapılacaktır.
3. Mikroçipler, temin edildikten sonra sistemlerde seri aralığı yazılarak üretilecek, alım ve tahsis işlemleri İl Müdürlüğü veya yetki verilen kurum/kuruluş tarafından teslim alındıktan sonra yapılacaktır.
4. PETVET'te hatalı mikroçip numarası üretilmesi durumunda, petvet@tarimorman.gov.tr adresine e-posta gönderilerek hatalı seri aralığının silinmesi sağlanacaktır.

6. Ev Hayvanı Pasaportu

Ev hayvanı pasaport seri numaraları, İl Sistem Sorumluları tarafından PETVET'te üretildikten sonra pasaportların basımı yaptırılacaktır.

7. Çalıntı, kayıp, zayi olan küpe/mikroçiplerin kaydı

7.1. Çalıntı, kayıp, zayi kulak küpesi/mikroçip kayıt işlemleri küpenin tahsisli olduğu kullanıcı tarafından, onaylama işlemi ise İl sistem sorumlusu tarafından yapılacaktır

7.2. Çalıntı veya kayıp kulak küpesi/mikroçip, kolluk kuvvetlerinin tutanağına istinaden kullanıcı tarafından, zayi kulak küpesi/mikroçip tutanağa istinaden kulak küpesi/mikroçipin tahsisli olduğu kullanıcı tarafından kaydedilecek ve İl Sistem Sorumlusu tarafından onaylanacaktır

7.3. Kullanıcı tarafından kayıt esnasında ilgili tutanak tarih ve sayısı TÜRKVET/PETVET'e kaydedilecektir. İlgili tutanakların bir nüshası İl Müdürlüğüne gönderilerek, TÜRKVET/PETVET dosyasında muhafaza edilecektir.

7.4. İl sistem sorumlusu tarafından onaylanmayan kulak küpesi/mikroçip çalıntı, kayıp ve zayi olarak kaydedilmeyecektir.

8. Düşen kulak küpesi, okunamayan veya düşen mikroçip işlemleri

8.1. Sığır cinsi ile koyun ve keçi türü hayvanların kulak küpelerinden birinin ya da ikisinin düşmesi veya üzerlerindeki bilgilerin silinmesi durumunda, yeni numaralı kulak küpesi uygulanmayacak, aynı özgün tanımlama numarasını içeren yenisi veya yenileri takılacaktır

8.2. Sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanların kulak küpelerinden birinin ya da ikisinin düşmesi veya üzerlerindeki bilgilerin silinmesi durumunda, yetiştiricilerin İl/İlçe Müdürlüğüne dilekçe ile müracaatı üzerine, hayvanların TÜRKVET'te yer alan bilgileri ile gerçek ırk, yaş, cinsiyet bilgilerinin uyumlu olup olmadığı işletmede tespit edilecek, hayvanların sistem üzerinde başvuruda bulunulan işletmede olup olmadığı,

TÜRKVET'teki durumu (ölü, ya da askıda) kontrol edilerek düşen kulak küpesi olarak TÜRKVET'e girişi yapılacaktır.

8.3. Düşen kulak küpelerinin İl/İlçe için sipariş ve alım işlemleri TÜRKVET'te İl/İlçe Müdürlükleri tarafından yapılacaktır. Düşen küpe sipariş ve alım işlemleri illerde il sistem sorumlusu ve il küpe yöneticisi, ilçelerde ilçe küpe yöneticisi tarafından takip edilecektir.

8.4. İlçe müdürlükleri tarafından da düşen küpe talepleri doğrudan küpe firmasına bildirilebilecektir. Düşen kulak küpeleri en geç haftalık olarak ilgili firmaya elektronik ortamda bildirilecek ve ivedilikle hayvanlara takılması sağlanacaktır.

8.5. Yönetmelik gereği, tek veya çift kulak küpesi düşen hayvanlar için veteriner sağlık raporu düzenlenmeyecektir. Bu hayvanlara yetiştiricilerin İl/İlçe Müdürlüğüne dilekçe ile müracaatı üzerine, kulak küpesinin yerine aynı özgün tanımlama numarasını içeren yenisi veya yenileri takıldıktan sonra veteriner sağlık raporu düzenlenecektir

8.6. Düşen kulak küpesi siparişi İl/İlçe Müdürlüğü, yetki devri yapılan kurum/kuruluş veya işletme kullanıcıları tarafından kaydedilecektir

8.7. Düşen kulak küpeleri ilgili hayvanlara takılacak ve listede yer alan imza kısmına yetiştirici imzası alınacak ve "takıldı" olarak işaretlenecektir.

8.8. Alımı yapılan düşen kulak küpeleri hayvanın işletmede kesilmesi, ölmesi ve hatalı düşen kulak küpesi bildirimi yapılmış olması durumunda "takılamadı" olarak işaretlenecektir.

8.9. Ev hayvanlarına uygulanan mikroçiplerin okunamaması ya da düştüğünün tespiti durumunda, ev hayvanları için sahibinin ibraz ettiği belge veya bilgiler ile veri tabanındaki bilgiler doğrultusunda yeniden mikroçip uygulaması yapılacaktır.

9. Küpeleme ve kayıt yetkisinin devredilmesi

9.1. Sığır cinsi ile koyun ve keçi türü hayvanların küpelenmesi ve kayıt altına alınması amacıyla, İl/İlçe Müdürlüklerince yetiştiriciden alınan küpeleme ücretini (döner sermaye satış bedeli + Bakanlıkça belirlenen uygulama ücreti) geçmemek şartıyla, ilin tamamında veya ilçe bazında Türk Veteriner Hekimler Birliğine bağlı bölge veteriner hekim odalarına veya hayvancılıkla iştigal eden yetiştirici ve üretici birliklerine İl Müdürlüklerince küpeleme yetki devri yapılabilecektir

9.2. Sadece kendi üyelerine ait sığır cinsi hayvanlardan doğan buzağılar ile koyun ve keçi türü hayvanlardan doğan kuzu ve oğlakların küpelenmesi ve kayıt altına alınması amacıyla, İl/İlçe Müdürlüklerince yetiştiriciden alınan küpeleme ücretini geçmemek şartıyla (döner sermaye satış bedeli + Bakanlıkça belirlenen uygulama ücreti), hayvancılıkla iştigal eden yetiştirici ve üretici birliklerine İl Müdürlüklerince küpeleme yetki devri yapılabilecektir.

9.3. Sığır cinsi hayvanlar için yetki devri yapılması durumunda, yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından küpeleme ve kayıt işlemi yapılır. Yetki devri yapılan kurum/kuruluş tarafından talep edilmesi durumunda, kaydı yapılan hayvanlara hayvan pasaportu da düzenlenebilir. Düzenlenen hayvan pasaportu hayvan sahibine teslim edilir. Tahsis edilen kulak küpesi sayısı kadar hayvan pasaportu bedeli, il müdürlükleri döner sermaye saymanlıklarına süresi içerisinde yatırılır

9.4. İl Müdürlükleri tarafından, yetki devri yapılan kurum/kuruluşlarda kimliklendirici olarak çalışacak kişilere hayvanların ırkları, cinsiyet ve yaş konuları ile hayvanların küpelenmesi ve kayıt altına alınması hakkında eğitim verilerek kimliklendirici belgesi düzenlenecek, kullanıcı adı ve şifresi tahsis edilecektir. Her kimliklendirici uyguladığı küpeyi sisteme kendisi kayıt edecektir.

9.5. İşletmesindeki hayvanların küpelenerek kayıt altına alınması amacıyla, İl/İlçe Müdürlüğü tarafından **10 baş ve üzeri damızlık dişi sığır cinsi hayvan bulunan işletmelerin** işletme sahibi ile küpeleme sözleşmesi yapılacaktır. İşletmesindeki hayvanların küpelenerek kayıt altına alınması amacıyla, İl/İlçe Müdürlüğü tarafından **100 baş ve üzeri damızlık dişi koyun ve keçi türü hayvan bulunan işletmelerin** işletme sahibi ile küpeleme sözleşmesi yapılacaktır.

9.6. Yetki devri yapılan işletmenin bir veteriner hekim ile sözleşmesi bulunması halinde işletme sahibine verilen bu yetki işletme sahibinin talebi üzerine sorumluluğu işletme

sahibinde olmak kaydıyla işletme ile sözleşme yapan veteriner hekime de verilebilecektir. Söz konusu veteriner hekimler birden fazla işletmeden sorumlu olabilecektir

9.7. Talep edilmesi halinde, kulak küpelerinin İl Müdürlüğünce tahsis edilerek onaylanması şartıyla, kulak küpeleri işletme sahibi tarafından doğrudan Bakanlığımızca denetlenen kulak küpesi firmalarından temin edilebilecektir. 6.5. ve 6.6. maddesindeki hükmü sağlaması halinde küpeler işletme sahibi veya işletme ile sözleşme yapan veteriner hekim tarafından takılabilecektir. Bu hükmü sağlayamaması halinde bu küpeler il/ilçe müdürlüğü personeli tarafından takılacaktır.

9.8. **İşletme sahibinin talep etmesi durumunda, düşen kulak küpe listesinin sistemden İl/İlçe Müdürlüğünce onaylanması şartıyla, düşen kulak küpeleri işletme sahibi tarafından doğrudan Bakanlığımızca denetlenen kulak küpesi firmalarından temin edilebilecek, temin edilen kulak küpeleri İl/İlçe Müdürlükleri veya işletme sahibi/işletme ile sözleşme yapan veteriner hekim tarafından hayvanlara uygulanarak sistemde işaretlenecektir.**

9.9. İl Müdürlükleri tarafından yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar ile küpeleme yetkisi verilen işletmelerin bilgileri TÜRKVET'te Yönetim menüsü altında yer alan "Yetki Devri" sayfasına İl Sistem Sorumluları tarafından kaydedilecektir.

9.10. "Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesi", "Hayvan Genetik Kaynaklarının Yerinde Korunması ve Geliştirilmesi Projesi" ve "Küçükbaş Soy Kütüğü ve Ön Soy Kütüğü Projesi" kapsamında projenin uygulandığı işletmelerde yıl içerisinde doğacak hayvan sayısı göz önünde bulundurularak kulak küpeleri proje sorumlusu sözleşmeli personele verilecek, TÜRKVET' te şifre tahsis edilecektir.

9.11. Resmî kurum/kuruluş (TİGEM, TAGEM gibi) işletmelerindeki hayvanların kimliklendirme işlemleri için görevlendirilen personele kulak küpesi tahsisi yapılacaktır. Söz konusu resmî kurum/kuruluşlarla ayrıca küpeleme sözleşmesi yapılmayacaktır.

9.12. Ev hayvanlarının kimliklendirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla, Bakanlığımız ile Türk Veteriner Hekimler Birliği arasında protokol imzalanmış olup, İl Müdürlükleri Türk Veteriner Hekimler Birliğine bağlı bölge veteriner hekim odaları ile protokol imzalayacaktır.

9.13. Ev hayvanlarının kimliklendirilmesi ve kayıt altına alınması çalışmaları protokol yapılan bölge veteriner hekim odalarının yanı sıra İl/İlçe Müdürlükleri tarafından da yapılacaktır.

9.14. Küpeleme kayıt yetkisi verilen işletmelerde Sığır Tüberkülozu, Sığır Brusellozu veya Koyun Keçi Brusellozu hastalığı çıkması durumunda işletmelere verilmiş olan küpeleme yetkisi hastalık sönüşü yapılana kadar askıya alınır. Hastalık sönüşü yapılana kadar küpeleme ve kayıt işlemleri il/ilçe müdürlükleri tarafından yürütülür. Hastalık sönüşü yapıldıktan sonra küpeleme ve kayıt yetkisi tekrar verilir.

10. Kulak küpesi/mikroçip alımı, dağıtımı ve uygulaması

10.1. Bakanlığımızca denetlenen ve "Küpe Firması Kayıt Belgesi" bulunan kulak küpesi firmalarının listesi Bakanlığımız web sayfasında "Bakanlığımızda Kayıtlı Kulak Küpesi Firmaları" başlığı altında yer almaktadır. Firmalardan kulak küpe alımları ve dağıtımları kayıt sistemleri üzerinden de yapılacaktır.

10.2. Kulak küpesi alımlarında firmalardan geçerlilik süresi uygun olan "Küpe Firması Kayıt Belgesi" istenecek olup, bu durum kulak küpesi alımlarında şartnamede belirtilecektir. Şartnameler, ilgili Yönetmelikler ve TS 7808'e uygun olacak, şartnameler firmaların ihaleye katılmasına engel olmayacak şekilde hazırlanacaktır. Şartnamelerde kulak küpelerinin dişi yaprağının segmanlı veya segmansız, erkek ucunun ise metal ya da sert plastik olduğu ayırt edilmeksizin rekabet ortamı sağlanacaktır. Kulak küpelerinin TS 7808'e göre testlerinin yapıldığına dair belgeler talep edilecek, küpelerde düşme, rakamlarda silinme ve yönetmelik şartlarına uygunluğunun kontrolü için numune alınarak TSE laboratuvarlarında küpenin dayanıklılık testlerinin yapılması sağlanacaktır.

10.3. İl Müdürlükleri tarafından alımı ve dağıtımı yapılan kulak küpelerinin, hangi tarihte hangi firmadan, hangi numara aralığının alındığı, alınan kulak küpelerinin veya kulak küpe

numara aralığının kimlere (İlçe Müdürlükleri, yetiştiriciler, vb.) hangi tarihte tahsis edildiğine ilişkin kayıtlar düzenli olarak dosyada muhafaza edilecektir.

10.4. Tek tırnaklı hayvanlar ile ev hayvanlarının kimliklendirilmesi, ISO 11784 sayılı standarda uygun üretilen, ISO 11785 sayılı standarda uygun okuyucular tarafından okunan HDX ya da FDX-B teknolojisine uygun mikroçipler ile yapılacaktır.

11. Hayvan hareketleri

11.1. İl dışı sevklerde her hayvanın pasaportu/nakil belgesi (çıktığı işletme numarasının bulunduğu) veteriner sağlık raporu ile beraber olacak, varış işletmesinde ise hayvanın yeni pasaportu hayvanın işletmesinin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü tarafından düzenlenecektir.

11.2. İl içinde kesimhane ve hayvan satış yerlerine getirilen hayvanların çıkış ve varış işlemleri, çıkış veya varış işletmesinin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü veya ilgili işletmede görevli resmî veteriner hekim tarafından, pasaport ve nakil belgeleri kontrol edilerek yapılacaktır.

11.3. İşletme ziyaretleri ve aşılama çalışmaları sırasında; yetiştiricinin de imzası bulunan tutanak ile işletmede kayıtlı ancak fiilen işletmede bulunmayan hayvanlar "il depo" işletmesine, işletmede fiilen tespit edilen ancak il içinde başka bir işletmede kayıtlı olan hayvanlar fiilen bulunduğu işletmeye nakledilecektir.

11.4. İl/İlçeden başka il/ilçelere nakli yapılacak sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçi türü hayvanlar için veteriner sağlık raporu düzenlenmeden önce hayvanların pasaportları/nakil belgeleri kontrol edilecek ve TÜRKVET'te hayvanların gideceği işletmenin numarası seçilerek varış işletmesine nakli yapılacaktır. Hareketin tamamlanması için varış işletmesinin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü tarafından veteriner sağlık raporu ve hayvanların pasaportları/nakil belgeleri kontrol edildikten sonra uygun olanlar için varış hareketi onaylanacaktır.

11.5. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürleri tarafından İl ve İlçe Müdürlüğünde hayvan hareketlerinden sorumlu bir asil ve bir yedek personel belirlenecek ve hareket halindeki hayvanların takibinden bu personel sorumlu olacaktır.

11.6. Haftanın ilk günü İl ve İlçe Müdürlüğünde hayvan hareketlerinden sorumlu personel tarafından, işletmelerine gelen hayvanlar "Raporlar- Hareket Kayıtları- Hayvan Hareket Raporu/Askıdaki Hayvanlar Raporu" veya "Veteriner Sağlık Raporu Arama" sayfasından takip edilecektir. Bekleyen hareket halinde durumundaki hayvanların işletmeye gelip gelmediği, yetiştirici bildirim formlarından, güncelleme formlarından ya da yetiştiriciden telefonla elde edilecek bilgilerden sonra uygun olanlar için varış hareketi onaylanacaktır.

11.7. Hayvan hareketlerinden sorumlu personel tarafından, mesai günlerinde her gün, "Hayvan Talep" ekranında talepler sonuçlandırılacaktır.

11.8. Hayvan taleplerinde, talep edilen hayvanların işletmede olup olmadığı, yetiştirici bildirim formlarından, güncelleme formlarından ya da yetiştiriciden telefonla elde edilecek bilgilerden sonra, işletmede bulunmayan hayvanlar bu ekrandan hayvanların bulunduğu işletmeye nakli yapılacaktır.

11.9. Eğer hayvanın işletmede bulunduğu tespit edilirse, "Reddet" butonu ile hayvan gönderme talebi sonuçlandırılacaktır.

11.10. "Hayvan Talep" ekranından 7 gün içinde işlem yapmayan İl/İlçe Müdürlüğü'ne gerekli uyarı yapılacak, sonuç alınamazsa Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirilecektir.

11.11. Hayvan taleplerinde sorumluluk hayvan talebini yapan il/ilçe müdürlüğünde olup, talebi onaylayan il/ilçe müdürlüğünün hayvanları yerinde tespit etme zorunluluğu bulunmamaktadır.

12. Bildirim ve bilgilendirme

12.1. İşletmedeki Hayvan Bildirim Formu **(EK-25)** İl/İlçe Müdürlüğü tarafından çoğaltılarak hayvan sahiplerine ve ilgililere dağıtılacaktır.

12.2. Sığır cinsi hayvanların her bir işletme değiştirmelerinde alıcı ve satıcılar tarafından ilgili kısımları imzalanan hayvan pasaportları ile birlikte bildirim süresi içinde İl/İlçe Müdürlüklerine bildirimde bulunulacaktır.

12.3. Hayvan sahipleri işletmelerindeki doğum, mecburi kesim ve ölümlerini, **EK-25**'te örneği yer alan İşletmedeki Hayvan Bildirim Formu ile İl/İlçe Müdürlüğüne teslim edecektir. Teslim edilen formlara istinaden İl/İlçe Müdürlüğü tarafından kayıt sistemlerinde gerekli güncelleme yapılacaktır.

12.4. Bakanlık mobil uygulamaları üzerinden yapılan bildirimlerin takip edilmesi sağlanacak, TÜRKVET ana sayfada yer alan "Çiftçi Bildirimleri" ve HaySag Mobil Uygulama üzerinden gelen e-postalara istinaden İl/İlçe Müdürlüğü tarafından kayıt sistemlerinde gerekli güncelleme yapılacaktır.

12.5. İşletmelerdeki her türlü hayvan hareketinin (doğum, ölüm/kesim ve nakil) bildirilmesi, hayvanların küpelenerek sistemlere kaydının yapılması, bildirimin yapılmaması halinde cezai yaptırım uygulanacağı hakkında yetiştiriciler yerel basın ve yayın araçları ile bilgilendirilecek, konu ile ilgili afiş, broşür ve liflet bastırılacaktır.

13. Hayvan satış yerleri

13.1. Hayvan satış yerleri sisteme kayıtlı olacak ve hayvan satış yerlerine bilgisayar sistemi kurulması sağlanacaktır. TÜRKVET'te kayıtlı olan ancak ruhsatı iptal edilen hayvan satış yerleri sistemde "KAPALI" duruma getirilecektir.

13.2. Hayvanların hayvan satış yerlerine giriş ve çıkışları resmî veteriner hekim veya veteriner sağlık teknisyeni/teknikeri tarafından yapılacaktır.

14. Kesimhaneler

14.1. Kesimhaneler sisteme kayıtlı olacak ve kesimhanelere bilgisayar sistemi kurulması sağlanacaktır. TÜRKVET'te kayıtlı olan ancak ruhsatı iptal edilen veya askıya alınan kesimhaneler sistemde "KAPALI" duruma getirilecektir.

14.2. Kesimhaneye varış işlemi yapılmış ancak kesimi uygun görülmeyen hayvanlar çıkış işletmelerine geri gönderilecek ve kesimhane işletmesinde canlı hayvan bulundurulmayacaktır.

14.3. Kesimhaneye yapılacak sevk işlemlerinde Veteriner Sağlık Raporunun altına "Bu Veteriner Sağlık Raporunda yer alan hayvanlarımı sadece kesim amacı ile işletmemden çıkardığımı ve ilgili kesimhaneye götüreceğimi taahhüt ederim." ibaresi yazılacak ve hayvan sahibine imzalatılacaktır.

14.4. Kesimhaneye sevki yapılmış ve fiilen kesimhaneye gelen hayvanların herhangi bir sebeple kesilememesi durumunda ve hayvan sahibinin talep etmesi halinde kesimhanenin bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğünce ilgili hayvanlar, sadece başka bir kesimhaneye sevk edilir.

15. Kullanıcı rolü verilirken dikkat edilecek hususlar

15.1. Genel Müdürlüğümüz tarafından Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlerine TÜRKVET ve PETVET'te rol tanımlanmıştır. Bu kişilerin yetkilendirilmesi İl Müdürlüğünün talebi üzerine Genel Müdürlük tarafından yapılacaktır.

15.2. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğünde görev yapan veteriner hekim, veteriner sağlık teknikeri/teknisyeni unvanına sahip en fazla üç personele TÜRKVET'te "İl Sistem Sorumlusu" rolü tahsis edilecektir. Ayrıca veteriner hekim unvanına sahip en fazla üç personele PETVET ve Tek Tırnaklı Kayıt Sisteminde "İl Sistem Sorumlusu" rolü tahsis edilecektir. Bu kişilerin görevlendirilmesi ve görev değişikliği İl Müdürlüğünün gerekçeli talebi ve Genel Müdürlük uygun görüşü ile yapılacaktır.

15.3. İl sistem sorumluları mümkün olduğunca TÜRKVET ile ilgili iş ve işlemler dışında görevlendirilmeyecektir. TÜRKVET ile ilgili sorunlar kullanıcılar tarafından il sistem sorumlusuna iletilecek, çözülemeyen konular il sistem sorumluları tarafından Genel Müdürlüğe resmî e-posta yoluyla bildirilecektir.

15.4. Her ilçede İl Müdürlüğünün uygun gördüğü bir kullanıcıya "ilçe küpe yöneticisi" rolü verilecek, ilçedeki küpe tahsisleri, düşen küpe firma siparişi ve alım işlemleri bu kullanıcı tarafından yapılacaktır.

15.5. İhtiyaç duyulması halinde, İl/İlçe Müdürlüğünde görev yapan veteriner hekim veya veteriner sağlık teknisyeni/teknikeri haricinde en fazla beş personele "Belge Düzenleme" rolü verilebilecektir.

15.6. Talep edilmesi durumunda illerde faaliyette bulunan hayvancılık birliklerinde görevli bir kullanıcıya "il görüntüleme" rolü verilecektir.

15.7. Kullanıcılara **EK-23** ve **EK-24**'e göre rol tahsisi yapılacaktır.

15.8. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü, kullanıcıların TÜRKVET ve PETVET'te hatalı veya uygunsuz işlem yaptıklarının tespit edilmesi halinde veya gerek görülen diğer durumlarda ilgililerin şifrelerinin iptal edilmesini sağlayacaktır.

15.9. Kullanıcı ve kullanıcı rollerinin güncelliği kontrol edilecek, pasif yapılması gerektiği durumlarda, kullanıcının üzerinde tahsisli tüm roller alınarak pasif duruma getirilecektir.

15.10. Aylıksız izin, hastalık izni, doğum izni vb. sebeplerle görevlerinden geçici olarak ayrılan kullanıcıların rol ve yetkileri geçici olarak alınarak sisteme erişimleri kapatılacaktır.

15.11. Genel Müdürlük tarafından Bakanlığımıza bağlı TAGEM ve TİGEM işletmelerinde görevli kullanıcılara TÜRKVET'te rol tahsisi yapılmış olup, İl Müdürlükleri tarafından söz konusu kullanıcılara TÜRKVET'te kullanıcı adı ve şifresi verilmeyecektir.

15.12. Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü ile İçişleri Bakanlığı arasında TÜRKVET'te yer alan hayvan kaydı verilerinin paylaşımına ilişkin protokol imzalanmış olup, İl Müdürlükleri tarafından kolluk kuvvetlerine TÜRKVET'te kullanıcı adı ve şifresi verilmeyecektir.

15.13. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Ziraat Bankası ve Vakıflar Bankası ile Bakanlığımız arasında TÜRKVET'te yer alan hayvan kaydı verilerinin paylaşımına ilişkin protokol imzalanmış olup, ilgili kurum ve kuruluşlar ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına TÜRKVET'te kullanıcı adı ve şifresi verilmeyecek, bu kurumlardan gelecek olan belge taleplerine istinaden belge düzenlenmeyecektir.

15.14. Emekli olan, yetkisi alınan ya da tayini çıkan kullanıcının TÜRKVET ve PETVET'te üzerinde tahsisli olan kulak küpe ve mikroçiplerin iadesinden, il müdürlüklerinde Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü, ilçe müdürlüklerinde ilçe müdürü sorumlu olacak, kulak küpe ve mikroçiplerin İl/İlçe Müdürlüğüne tutanakla iade edilmesi sağlanacaktır.

15.15. Kullanıcının üzerine tahsisli kulak küpeleri/mikroçipler İl/İlçe Müdürlüğüne iade edildikten sonra, kullanıcı rolleri alınarak il sistem sorumlusu tarafından pasif yapılacaktır.

16. TÜRKVET dosyası

16.1. İl Müdürlüğünde İl Sistem Sorumlusu tarafından, İlçe Müdürlüklerinde ilgili personel tarafından hazırlanan TÜRKVET dosyasında;

1. Bölge Veteriner Hekim Odaları, yetiştirici/üretici birlikleri ve işletmeler ile yapılan küpeleme ve kayıt yetki devri sözleşmeleri,
2. İl genelinde hayvan satış yerleri ile kesimhanelerin listesi,
3. Kulak küpesi sipariş, alım bilgileri, tahsis/dağıtım liste ve tutanakları,
4. Düşen kulak küpesi firmaya gönderilen listeler,
5. Kayıp, çalıntı ve zayi kulak küpesi tutanakları,
6. Sığır cinsi hayvanlarda 6 ay olan tanımlama süresinin 1 yıla kadar uzatılması için İl/İlçe Müdürlüğü tarafından tespit edilen ve İl Müdürlüğü tarafından izin verilen işletmelerin listesi,

7. Hayvan hareketlerinden sorumlu bir asil ve bir yedek personel olarak belirlenen isim listesi,
8. Her yaştan hayvanın tanımlanması amacıyla alınan İl Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyon Kararları yer alacaktır.

M- İDARİ PARA CEZALARI

1. 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan hayvan hastalıkları ve hayvan hareketleri ile ilgili idari para cezalarına, 24.11.2022 tarihli ve 32023 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 542 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında yeniden değerleme oranı olarak 2022 yılı için tespit edilen % 122,93 (yüz yirmi iki virgül doksan üç) eklenmek suretiyle hazırlanan **"Hayvan hastalıkları ve hayvan hareketleri ile ilgili yaptırımlar" 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere EK-21**'de belirtilmiştir.
2. İdari para cezası uygulanması gereken durumlarda, yetiştirici başvurusunda cezalı hayvan sayısının belirtilmesi sağlanacak olup, TÜRKVET'te ceza kaydı oluşturmadan önce İl/İlçe Müdürlüğü tarafından işletmede cezalı hayvan sayısı tespit edilecektir.
3. İdari para cezaları uygulanırken alınacak ceza olurları **EK-22** formatında olacaktır.
4. **EK-22'**de yer alan **"İdari Para Ceza Formu"nda yer alan "Fiilin İşlendiği Yer, Tarih ve Saat"** ve **"Fiilin İşlendiğini İspata Yarayacak Deliller"** bölümünün **mutlaka doldurulması**, ayrıca formdaki **"İdari Para Cezasının Yasal Dayanağı"** başlıklı kısma, ilgili kanun maddesi dışında ilgili yönetmeliklerde dayanak olarak kullanılan madde/bentlerin de açık bir şekilde belirtilmesi konularında tüm personelin bilgilendirilmesi sağlanacaktır.
5. İdari para cezalarının tebligat işlemleri, 7201 Sayılı Tebligat Kanununa göre yapılacaktır. 7201 sayılı Tebligat Kanununun 7/a maddesi ile Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) geliştirilmiş olup, 1/1/2019 tarihi itibariyle elektronik tebligat (e-Tebligat) sistemine geçilmiştir. Tebligat Kanununun 7/a maddesinin birinci fıkrası ile tüm kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, tüm özel hukuk tüzel kişileri (Anonim Şirket, Limited Şirket, Komandit Şirket gibi), noterler, baro levhasına yazılı avukatlar, sicile kayıtlı arabulucular ve bilirkişiler ile idarelerin hukuk birimleri için elektronik tebligat zorunlu hale getirilmiştir.
6. Tebligat Kanunu'nun 7/a maddesinin ikinci fıkrası ile birinci fıkra kapsamı dışında kalan gerçek kişilere, talepleri halinde elektronik tebligat adresinin verilebileceği, elektronik tebligat adresi verilen bu kişilere de tebligatın, elektronik yolla yapılmasının zorunlu olduğu düzenlemesine yer verilmiştir. Bu kapsamda, elektronik tebligat adresi verilmiş ise gerçek kişilere de idari para cezalarının tebligat işlemleri Belgenet EBYS üzerinden evrak türü "Tebligat" seçildikten sonra gereği seçim tipi gerçek kişi seçilerek kişinin kimlik numarası girildikten sonra kayıtlı ise "UETS" adresi seçilerek elektronik tebligat yöntemiyle, değilse https://kisi.tarimorman.gov.tr/ adresinden önce kayıt edilmesi sonrasında ise Belgenet EBYS'den aynı şekilde seçilmesi suretiyle 7201 Sayılı Tebligat Kanununa göre tebliğ mazbatalı kapalı zarf içinde gönderilecektir. İdari para cezalarının tüzel kişiliklere yapılacak tebligat işlemleri ise Belgenet EBYS üzerinden evrak türü "Tebligat" seçildikten sonra gereği seçim tipi tüzel kişi seçilerek firmanın adı veya vergi numarası yazılmak suretiyle çıkan sonuçtan firma seçilerek, firma kayıtlı değilse yine https://kisi.tarimorman.gov.tr/ adresinden önce kayıt edilmesi sonrasında ise Belgenet EBYS'den aynı şekilde 7201 Sayılı Tebligat Kanunu gereği "Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi" (UETS) ile yapılacaktır.
7. Tebligatlar elden yapılmayacak olup, UETS vasıtasıyla ya da Posta ve Telgraf Teşkilatı vasıtasıyla yapılacaktır.

N-EPİDEMİYOLOJİ

1. **Genel hükümler**

Epidemiyoloji birimleri; bir popülasyondaki hastalık için risk faktörlerinin belirlenmesi Bakanlık, Veteriner Enstitü Müdürlükleri ve İl Müdürlüklerinde birbiriyle koordineli olarak çalışan Epidemiyoloji Birimleri, ülkemizde görülen bulaşıcı hayvan hastalıklarının kontrolü ve eradikasyonu çalışmaları çerçevesinde hastalıkların takibi, verilerin analizi, etiyolojisi bilinmeyen hastalıkların sebeplerinin araştırılması ile epidemiyolojik kriterlere uygun raporların hazırlanması faaliyetlerini yürütmektedir. Bu kapsamda:

1.1 İl Müdürlükleri ve Enstitü Müdürlüklerinin, epidemiyoloji biriminde görev yapan Veteriner Hekimlerin gerekli bilimsel ve teknik bilgiyi almış olmasına riayet edilecek, söz konusu personelin Bakanlığımız koordinasyonunda düzenlenen ulusal ve uluslararası eğitim programlarına katılımlarının sağlanmasına imkân tanınacaktır.

1.2 İl Müdürlüklerinde şube içi görev değişiklikleri yapılmadan önce görev verilecek personele, gerekli eğitim verildikten sonra görev değişikliği yapılacaktır.

1.3 Epidemiyoloji biriminde çalışanların görev değişikliği durumunda Genel Müdürlüğe bilgi verilecektir.

1.4 İl Müdürlüklerinde hastalıkların epidemiyolojik takibi, hastalık kontrolleri ve mücadele yöntemlerinin etkinliğinin araştırılması gibi iş ve işlemler yürütülürken anlık ve kaliteli saha verisine ulaşmak büyük önem taşıdığından epidemiyoloji birimine gerekli destek sağlanacaktır.

1.5 Enstitü Müdürlüklerinin epidemiyoloji biriminde görevli personele gerekli imkânlar sağlanacak ve epidemiyoloji alanında iş ve işlemlerden sorumlu tutulacaklardır.

1.6 Enstitü Müdürlüklerinin epidemiyoloji birimleri, sorumluluk alanlarında bulunan İl Müdürlüklerinin epidemiyoloji birimleriyle ortak hareket edecek, İl Müdürlükleri enstitü müdürlüğü personeline gerekli desteği sağlayacaktır.

1.7 Bir bölgede herhangi bir bulaşıcı hayvan hastalığının yoğun olarak görülmesi, anormal oranda mihrak, vaka sayısında artış ve hastalığın sporadik seviyeye gelmesi durumlarında İl Müdürlüklerinin ve ilin bağlı bulunduğu enstitü müdürlüklerinin epidemiyoloji birimindeki veteriner hekimlerce ziyaret gerçekleştirilecektir. Şap, kuduz, bruselloz, koyun keçi vebası, vektörel hastalıklar, Avian Influenza (Tavuk Vebası) ve Newcastte Hastalığı (Yalancı Tavuk Vebası) mihrak araştırmalarında ilgili hastalığa özel epidemiyolojik inceleme raporları düzenlenecektir. Mihrak araştırmasında hazırlanacak raporların içeriği araştırılan hastalığa göre farklılık göstermekte ve filyasyon izlemesi, bulaş izlemesi ve mücadeleye ilişkin epidemiyolojik tavsiyeleri içermektedir. Düzenlenen raporlar epidemiyoloji@tarimorman.gov.tr, mucadele@tarimorman.gov.tr adreslerine ve ilgili hastalığın referans enstitü müdürlüğünün resmî e-posta adresine pdf formatında taranmış imzalı ve word formatında gönderilecektir. Mihrak ziyaretleri ve araştırmalarının gerçekleşmesinden Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği/Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürleri sorumludur.

1.8 Şap Hastalığı Kademeli Kontrol Yolağı (Progressive Control Pathway-PCP) Aşama 3'ün, PPR yol haritası kapsamında ülkesel arilik hedefinin ve Sığırların Nodüler Ekzantemi hastalığının sporadik seviyede seyretmesinin gereği olarak Anadolu'da görülen tüm Şap, PPR ve Sığırların Nodüler Ekzantemi hastalığı mihrakları epidemiyolojik olarak incelenecek, muhtemel filyasyon ve bulaş noktaları tespit edilmeye çalışılacak, kontrol önlemlerinin etkinliği ile eksiklikleri değerlendirilecek ve epidemiyolojik sayısal veriler (tutulan, ölen, popülasyon sayısı, kulak küpe numaraları vb.) kayıt altına alınacaktır. Gerekli çalışmalara hastalık ihbarı alınır alınmaz başlanacak ve belli aralıklarla mihrak ziyaret edilerek veriler ve çalışmalar güncellenecektir. Şap, PPR ve Sığırların Nodüler Ekzantemi hastalıkları için ilgili referans enstitü müdürlükleri kendilerine gönderilen epidemiyolojik inceleme raporları üzerinde sene sonunda genel bir değerlendirme yaparak hazırlanacak yıllık epidemiyolojik inceleme raporunu Genel Müdürlüğümüze sunacaktır.

1.9 Mihrak araştırmaları sonucunda filyasyonun enfekte hayvan alımına bağlı olduğu ve söz konusu hayvanın başka bir ilden geldiğinin veya ilgili mihraktan diğer illere hayvan hareketi olduğunun tespiti durumlarında ilgili İl Müdürlüğüne mutlak suretle yazılı olarak

ve zaman açısından en hızlı iletişim yolu kullanılarak bildirim yapılacak, sonucundan Genel Müdürlüğe bilgi verilecektir.

1.10 Mihrak araştırmalarında gerekli çalışmalara hastalık ihbarı alınır alınmaz başlanacak ve belli aralıklarla mihrak ziyaret edilerek veriler ve çalışmalar güncellenecektir. Her veri temininde (özellikle filyasyon ve muhtemel bu mihraktan başka yayılma noktalarına ilişkin veri temininde) gecikmeye mahal vermeden Veteriner Bilgi Sistemi'ne kayıtlar girilecektir.

1.11 İl Müdürlüklerinde epidemiyoloji alanında sorumlu personel; İlçe Müdürlükleri tarafından numune alım ve gönderiminin, Enstitü Müdürlüklerinde analizi yapılan numunelerin sonuçlarının takip edilmesinin, İlçe Müdürlüklerince hastalık ihbarlarının zamanında değerlendirilmesinin, hastalık şüphe, onay ve sönüş bildirimlerinin doğru ve zamanında yapılmasının, bu bildirimlere ilişkin gerekli kordon-karantinanın koyulup koyulmadığının, mihrak aşılamaları ve kampanya aşılamalarının gerekli düzeylerde yapılmasının kontrolünü sağlayacaktır. Bu işlemlerin İlçe Müdürlüklerince doğru ve zamanında yapılması için gerekli önlemleri alacaktır.

1.12 Hastalıkların epidemiyolojik analizinde kullanılan prevalans, insidans, kümülatif insidans, atak hızı gibi parametrelerin doğru hesaplanabilmesi açısından Veteriner Bilgi Sistemi'ne mihrak ziyareti kaydı esnasında girilen sayısal bilgilerin güncel ve gerçeğe uygun olmasına özen gösterilecektir. İl Müdürlüklerinin epidemiyoloji biriminde görevli personel tüm ilçelerdeki mihrak ziyareti kayıtlarını Veteriner Bilgi Sistemi 'nden düzenli olarak takip edecek, gerçeği yansıtmayan gelişigüzel işlenmiş sayısal bilgilerin düzeltilmesini sağlayacaktır.

1.13 İl Müdürlüklerinde epidemiyoloji alanında sorumlu personel; İlçe Müdürlükleri personeline yukarıda yazılı iş ve işlemler ile ilgili süreçleri, epidemiyolojik mihrak araştırmalarının aşamalarını ve uygulanışını, epidemiyolojik veri temini, bu işlemlerin doğru ve zamanında yapılması için gerekli önlemleri içeren eğitimleri vermekle sorumlu olup gerekli durumlarda Enstitü Müdürlüğü epidemiyoloji birimlerinin de desteği alınabilecektir. Eğitim ihtiyaçları Genel Müdürlük Epidemiyoloji Çalışma Grubu ile istişare edilerek koordine edilebilecektir.

1.14 İl Müdürlüklerinde epidemiyoloji biriminden sorumlu personelce her yılın ilk ayı bir önceki yılı değerlendirmek üzere, İlçe Müdürlükleri personeline yönelik değerlendirme toplantısı yapılarak görülen hastalıklar, muhtemel giriş ve çıkış yolları, alınabilecek tedbirler, eksik uygulamalar, iyileştirici ve önleyici düzenlemeler üzerine toplantı gerçekleştirilecek ve Genel Müdürlüğe bildirimi yazılı olarak yapılacaktır.

1.15 Enstitü Müdürlüklerince yapılan ve ya hazırlanan her türlü epidemiyolojik veri içeren rapor (proje, analiz, mihrak araştırma vb.) e-posta yoluyla epidemiyoloji@tarimorman.gov.tr ve mucadele@tarimorman.gov.tr adresine gönderilecektir.

O-VETERİNER ENSTİTÜ MÜDÜRLÜKLERİNİN İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA ÇALIŞMALARI

1. Bakanlık enstitü müdürlüklerinin sorumlu olduğu iller **EK-4'** de belirtilmiştir.

2. Bakanlıkça programlı aşılama yapılan hastalıklar için ulusal izleme programı oluşturulacaktır. Enstitü Müdürlükleri tarafından sorumluluk alanı içerisinde izleme yapılacaktır. Yapılacak çalışma ile ilgili hastalıklar bazında yapılacak uygulamalar Bakanlıkça daha sonra bildirilecektir.

Ö-VEKTÖREL HASTALIKLARLA MÜCADELE

Son yıllarda görülen iklim değişiklikleri nedeni ile vektörel hastalıkların görülme alanı ile yayılma hızı değişmiş, bu nedenle de ülkemiz hayvan sağlığı söz konusu hastalıklar için her zamankinden daha çok riskli hale gelmiştir. Vektörel hastalıklarla mücadele kapsamında yapılacak uygulamalar hastalıklar bazında ilgili bölümlerde ifade edilmekle

birlikte, söz konusu hastalıkların kontrolünün sağlanması için yapılacaklar aşağıda açıklanmıştır:

1. Vektör mücadelesi amacıyla, su birikintileri ve bataklıkların ekosisteme zarar vermeyen fakat güçlü larvasidal etkili ürünlerle uygun aralıklarla ilaçlanmasının sağlanması amacıyla mahalli idareler ile iş birliği yapılacaktır.
2. İl/İlçe Müdürlüklerince yetiştiriciler, ağıl ve ahırların pencerelerine sinek teli takılması, dışkı yığınlarının ağıl ve ahırlardan mümkünse en az 50 metre uzakta toplanması, üzerlerinin plastik bir örtü ile kapatılması ve hayvanların geceleri kapalı yerlerde muhafaza edilmesi hususlarında bilgilendirilecektir.
3. Etkin vektör kontrolü için hayvanlara endektositler veya klasik insektisitler uygulanacaktır. Hayvanları bireysel olarak ilaçlamanın önemi yetiştiriciye eğitimlerle anlatılacaktır.
4. Sineklerin aktif olduğu dönemlerde duyarlı hayvanlarda klinik izleme yapılacak, hastalık şüpheli her olgudan ilgili enstitü müdürlüklerine marazi madde gönderilecek, resmî veteriner hekimler ile birlikte serbest veteriner hekimler de vektörel hastalıklar yönünden gerekli dikkat ve özeni göstermeleri için bilgilendirilecektir.
5. Enjeksiyon uygulamalarında, mekanik bulaşmanın engellenmesi için gerekli sanitasyon kurallarına özen gösterilecektir.
6. Ülkemizde vektör kaynaklı önemli viral hayvan hastalıklarının (Mavidil, Epizootik Hemorojik Ateş, Üç Gün Hastalığı, Akabane) teşhisi, vektörlerin tespiti ve erken uyarı sisteminin oluşturulması ve bu sayede hastalıklara karşı önlem alınması amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından belirlenen ilçelerdeki personele eğitimler verilerek ışık tuzakları yerleştirilmiştir. Bu çerçevede İl/İlçe Müdürlükleri ve Enstitü Müdürlükleri tarafından 26.04.2022 tarih ve E-71037622-325.01-5392313 sayılı sinek tuzakları (vektör kaynaklı hastalıklar) yazısında belirtilen program uygulanacaktır. Işık tuzakları yerleştirilen yerlerden alınan numunelerin aksatılmadan Talimatta belirtilen süre içerisinde kargo masrafları İl/İlçe Müdürlüğünce karşılanarak bağlı bulunduğu Enstitü Müdürlüğüne gönderilmesi gerekmektedir.

P-SALGIN, BULAŞICI VE PARAZİTER HASTALIKLARLA MÜCADELE

1. İhbarı mecburi hastalıklar

İhbarı mecburi hayvan hastalıkları 5996 sayılı Kanun çerçevesinde 22 Ocak 2011 tarih ve 27823 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan "İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik" ile belirlenmiştir. Söz konusu hastalıkların tespit edildiği işletmelerde **Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları İle Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmelik ile ilgili özel Mevzuat kapsamında** kordon ve karantina önlemleri alınacak, hasta, şüpheli ve sağlam hayvanlar birbirinden ayrılacaktır. Hastalık nedeniyle konulan kordon ve karantina önlemleri, klinik semptomların ortadan kalkmasından sonra, etkenin inkübasyon süresi de dikkate alınarak yapılacak temizlik ve dezenfeksiyon ile kaldırılacaktır. Bu genel hükümler yanında ihbarı mecburi hastalıklardan bazıları için yapılan özel açıklamalar hastalıklar bazında aşağıda belirtilmektedir**.**

1.1. Şap

1. Hayvan hastalıkları ile mücadele çerçevesinde Şap hastalığının ülke genelinde kontrolü ve Anadolu illerinin "aşılı arilik" statüsüne ulaştırmak amacıyla 2022-2026 yılları arasında aşağıdaki aşılama programı uygulanacaktır.
2. Trakya'nın aşılı ari statüsünde olması nedeni ile Trakya'da bulunan büyükbaş hayvanlar yılda iki kez, küçükbaş hayvanlar ise ilkbahar döneminde yılda bir kez aşılanacaktır.

3. **Risk temelli yapılan epidemiyolojik inceleme neticesinde Anadolu illeri iki ayrı bölge olarak değerlendirilmiş ve bu çerçevede "Tampon Bölge" oluşturulmuştur.**
4. **Tampon bölge içinde Ardahan, Ağrı, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Mardin, Şırnak ve Van illeri yer almaktadır. Tampon bölgede yılda 4'er ay arayla üç kez büyükbaş hayvanlara şap aşısı yapılacaktır. İlk aşılama şubat-mart aylarında, ikinci aşılama haziran-temmuz aylarında, üçüncü aşılama ise ekim-kasım aylarında uygulanacaktır. Birinci ve üçüncü aşılamada tetravalan şap aşısı, ikinci aşılama ise bivalan şap aşısı kullanılacaktır. Aşılama programı 5 yıl süre ile devam edecektir.**
5. Tampon bölge dışında kalan Anadolu illerinde ise büyükbaş hayvanlara yılda iki kez altı ay arayla yapılan kampanya ile rapel ve mihrak aşılamasına devam edilecektir.
6. Hastalığın varlığı yıl boyu aktif ve pasif surveylerle takip edilecektir. Aşılama programının son iki yılında şap hastalığı mihrakı görülmemesi durumunda yapılacak serosurvey ile epidemiyolojik veriler dikkate alınarak WOAH'a sunulmak üzere aşılı arilik dosyası hazırlanacaktır.
7. İl Müdürlükleri belirlenen kampanya takvimine uyacaktır. Süre uzatımı olması halinde bu durum Genel Müdürlükçe bildirilecektir.
8. 2023 yılında kullanılacak aşılar Genel Müdürlüğümüzce belirlenen strateji çerçevesinde Şap Enstitüsü Müdürlüğü tarafından gönderilecek olup aşılar bölge Veteriner Enstitü Müdürlüklerine teslim edilecek ya da kargo ile ulaştırılacaktır. İl Müdürlükleri İlçe Müdürlüklerinin aşı programını takip edecek olup, görülen aksaklıklar en kısa sürede giderilecektir. İl Müdürlüğünün çözemediği sorunlar ise Genel Müdürlüğümüze bildirilecektir.
9. İl/İlçe Müdürlükleri Şap Hastalığının Kontrolüne İlişkin Yönetmelik hükümleri doğrultusunda kontrol yöntemlerini uygulayacaktır.
10. **5996 sayılı Kanun gereğince Bakanlığımız bazı hayvan türleri için özel izole bölgeler oluşturma ve oluşturulan izole bölgelere bazı hayvan türlerinin girişine ve yetiştirilmesine yasaklama veya kısıtlama getirme yetkisine sahiptir. Trakya, Bakanlığımızca yapılan çalışmalar sonucunda 2010 yılında Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (WOAH) tarafından Şap hastalığından aşılı ari bölge olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle Trakya, söz konusu hastalık açısından korunmuş bölge olarak tanımlanmış, izole bir bölgedir.**
11. Kurbanlık hayvanlar haricinde Şap hastalığına duyarlı hayvanların Trakya'ya sevki yapılmayacaktır.
12. İstanbul ilinin Avrupa yakasında kurulacak olan geçici kurban satış yerlerine Kurban Bayramından 15 gün önce hayvan sevklerine müsaade edilecek olup, sevkler 2020/06 sayılı Genelge doğrultusunda yapılacaktır.
13. Kurban Bayramı öncesinde yapılacak hayvan sevklerinde uygulanacak test işlemleri https://vetkontrol.tarimorman.gov.tr/sap adresinde belirtilen test protokolü çerçevesinde yürütülecektir. Tanzim edilecek formlar protokol kapsamında doldurulacak ve Şap Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilecektir.
14. İstanbul ilinin Avrupa yakasına sevk edilecek Kurbanlık hayvanlara ait NSP raporu, raporlama tarihinden itibaren, izolasyon kurallarının bozulmaması şartıyla 15 gün geçerlidir. NSP raporlama tarihi 15 gün geçen hayvanların İstanbul ilinin Avrupa yakasına sevklerine izin verilmeyecektir. TÜRKVET' e Trakya'ya yapılacak hayvan sevklerinde NSP raporlama kontrolü eklenmiştir.
15. Bakanlığın belirlediği usul ve esaslar dışında Trakya'ya Şap hastalığına duyarlı canlı hayvan sevki yapılamaz.
16. Trakya'da faaliyet gösteren İl/İlçe Müdürlüklerimizce Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları İle Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmeliğin 26'ncı maddesinde yer alan "Korunmuş Bölgelerde Uygulama" hükümleri titizlikle uygulanacaktır.
17. Hastalık mihraklarında kordon, karantina, temizlik, dezenfeksiyon, aşılama ve eğitim çalışmaları yapılacaktır.

18. **Aşısız annelerden doğan yavrulara 2 haftalıktan itibaren, aşılı annelerden doğan ve yaşamının ilk günlerinde kolostrum alan yavrulara ise 2 aylıktan itibaren ilk aşılama yapılır. İlk aşılamadan 21-30 gün sonra ise rapel aşılama yapılır.**
19. İlk defa aşılanacak büyükbaş hayvanların aşılama kampanyasında aşılandıktan 21-30 gün sonra tekrar aşılanması sağlanacaktır.
20. Mihrak nedeniyle oluşturulan koruma ve gözetim bölgesinde kampanya dönemi beklenmeksizin büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar aşılanacaktır. Göçer hayvanların kışladığı işletmeler dikkate alınarak koruma ve gözetim bölgesi sınırları genişletilebilecektir. Hastalıktan şüpheli küçükbaş hayvan ölümlerinde laboratuvar sonucu beklenmeksizin aşılama yapılacaktır.
21. İl Müdürlüklerince mihrak çevresinde 10 km yarıçapında bulunan işletmelerin tümü şap hastalığı yönünden taranacaktır. Mihrak ve saha araştırılması yapılarak filyasyon kaynağı kesin olarak tespit edilecektir. Yapılacak bu çalışmalar için İl Müdürlükleri tarafından ihtiyaç duyulduğunda, Bakanlıktan ve Şap Enstitüsü Müdürlüğünden destek istenecektir.
22. Türkiye'ye giriş yapması muhtemel egzotik şap virüslerinin erken teşhis edilerek gerekli tedbirlerin önceden alınabilmesi için Bölge Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüğü koordinatörlüğünde Doğu ve Güneydoğu sınır illerimizde düzenli olarak hastalık taraması yapılacaktır.
23. Şap Hastalığı ile ilgili olarak marazi madde ve serum gönderme formu ve mihrak bilgi formu Şap Enstitü Müdürlüğünün web sayfasından temin edilip doldurularak, numune ile birlikte ilgili enstitü müdürlüğüne gönderilecektir.
24. Şap hastalığı mihraklarında şap virüsüne etkili dezenfektanlar kullanılmalıdır. Şap virüsü sodyum hidroksit (% 2), sodyum karbonat (% 4), sitrik asite (% 0,2) duyarlıdır.
25. Ülkemizin Trakya kesimi, şap hastalığından aşılı ari bölge olarak kabul edildiğinden mücadelede aşağıdaki maddeler uygulanacaktır:
    a. Bakanlıkça belirlenen usuller dışında Trakya'ya giren şap hastalığına duyarlı hayvanlar tazminatsız olarak kesime gönderilecektir.
    b. Trakya'da hastalığın açık belirtisini gösteren veya laboratuvarlarca hastalığın varlığı tespit edilen hayvanlar itlaf ve imha edilecek olup, herhangi bir klinik belirti göstermeyen hayvanlar ise kesime sevk edilerek Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği kapsamında tazminat ödemesi yapılacaktır.

1.2. Sığır vebası

"Sığır Vebası Enfeksiyonundan Arilik" statüsü için ülkemizde 2004 yılında yapılan serosurvey sonuçları WOAH'a rapor halinde gönderilmiştir. Rapor WOAH Bilimsel Komitesinde uygun görülmüş ve Mayıs 2005' te yapılan 73. Dönem Genel Kurulunda yapılan oylama ile ülkemizin "Sığır Vebası Enfeksiyonundan Arilik" statüsü onaylanmıştır.

1.3. Koyun keçi vebası (PPR)

1. İl/İlçe Müdürlükleri Koyun Keçi Vebası Hastalığına İlişkin korunma ve mücadele Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda kontrol yöntemlerini uygulayacaktır.
2. Hastalık mihraklarında kordon, karantina, temizlik, dezenfeksiyon, aşılama ve eğitim çalışmaları yapılacaktır.
3. Ülke genelinde tespit edilen her Koyun Keçi Vebası mihrakları için epidemiyolojik inceleme raporu düzenlenecektir.
4. **5996 sayılı Kanun gereğince Bakanlığımız bazı hayvan türleri için özel izole bölgeler oluşturma ve oluşturulan izole bölgelere bazı hayvan türlerinin girişine ve yetiştirilmesine yasaklama veya kısıtlama getirme yetkisine sahiptir. Trakya, Bakanlığımızca yapılan çalışmalar sonucunda 07.02.2021**

tarihli ve E-71037622-020-3607708 sayılı Bakanlık Makamından alınan Olur kapsamında Koyun Keçi Vebası hastalığından korunmuş bölge olarak ilan edilmiştir.

5. Trakya'da faaliyet gösteren İl/İlçe Müdürlüklerimizce Bulaşıcı Hayvan Hastalıkları İle Mücadelede Uygulanacak Genel Hükümlere İlişkin Yönetmeliğin 26'ncı maddesinde yer alan "Korunmuş Bölgelerde Uygulama" hükümleri titizlikle uygulanacaktır.
6. Trakya'nın PPR hastalığından korunmasının sağlanması ve arilik statüsünün elde edilebilmesi için 2021/04 sayılı Genelge yayınlanmış ve Trakya'da PPR hastalığına karşı yapılan aşılamaların durdurulmasına karar verilmiştir.
7. Anadolu'da PPR hastalığı ile mücadele kapsamında, yeni doğanlar ile hastalık mihraklarındaki tüm küçükbaş hayvanlar aşılanacaktır. Yeni doğan hayvanların hastalığa açık halde bulunmaması için doğumlar ve maternal antikor durumu dikkate alınarak aşılama dönemleri İl Müdürlükleri tarafından belirlenecektir. Enfeksiyonu geçiren hayvanlarda oluşan aktif bağışıklık süresinin en az 4 (dört) yıl sürdüğü, aşılanmış analarda oluşan PPR antikorlarının kolostrumla yavruya geçtiği ve kolostrumla kazanılan pasif bağışıklığın ise analardaki antikor seviyesine bağlı olarak yavruyu 3-6 ay arasında koruduğu bildirilmektedir.
8. **Ülkesel arilik hedefine ulaşılabilmesi için, tüm yeni doğan küçükbaş hayvanlar aşılanmalıdır. Aşılama sonrasında il/ilçe düzeyinde %85 bağışıklık seviyesine ulaşılmalıdır. Aşılama öncesinde il/ilçedeki veteriner hekimler, sektör paydaşlarıyla toplantılar yapılarak konunun önemi anlatılmalı, farkındalık oluşturulmalıdır. 3'er aylık dönemler halinde İl Müdürü başkanlığında hayvan sağlığından sorumlu İl Müdür Yardımcısı ve Şube Müdürü ile İlçe Müdürlerinin katılımıyla süreç değerlendirilir ve takip edilir.**
9. Hastalığın mevsimsel insidens farklılığı olmamasına karşın, yağmurlu ve soğuk mevsimlerde, hayvan hareketlerinin yoğun olduğu dönemlerde ve doğum mevsiminde Koyun Keçi Vebası hastalığı daha sık görülmektedir. Hastalık kayıtları incelendiğinde de yıl içerisinde mihrakların büyük bir kısmının temmuz ayından yılın sonuna kadar olan dönemde tespit edildiği görülmektedir. Aşılama İl Müdürlüklerince yıl boyunca uygulanmakla birlikte, hastalıkla mücadelenin etkin şekilde yürütülebilmesi için, mümkünse yılsonuna bırakılmadan ve hastalığın en yoğun tespit edildiği döneme girilmeden PPR aşılama programına başlanması büyük önem arz etmektedir.
10. Kurbanlık hayvanlar haricinde PPR hastalığına duyarlı hayvanların Trakya'ya sevki yapılmayacaktır. İstanbul ilinin Avrupa yakasında kurulacak olan geçici kurban satış yerlerine Kurban Bayramından 15 gün önce hayvan sevklerine müsaade edilecek olup PPR hastalığına duyarlı hayvanların Trakya'ya sevki 2021/04 sayılı Genelge doğrultusunda yapılacaktır.

1.4. Mavidil

1. Hastalıkla mücadelede aşılama, karantina, serosurvey ve vektör (taşıyıcı) kontrolü uygulamaları yapılacaktır.
2. Son üç yıl içerisinde hastalığın görüldüğü sürüler ile bu sürülerin bulunduğu epidemiyolojik ünitelerde (koruma ve gözetim bölgesinde) bulunan tüm koyunlar vektörün aktif olduğu dönemde hayvanların bağışık olacağı şekilde aşının prospektüs bilgileri dikkate alınarak aşılanacaktır.
3. Genç hayvanlar maternal antikor durumu dikkate alınarak 3 aylık yaştan itibaren aşılanacaktır.
4. Saha suşlarının dağılımının anlaşılması amacıyla, Enstitü Müdürlüklerince Mavidil pozitif teşhis edilen numunelerin, serotip tayinin yapılabilmesi adına ivedi olarak ulusal referans laboratuvarı olan Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne protokol oluşturularak gönderilmesi hususu aksatılmadan yerine getirilmelidir.

1.5. Sığırların nodüler ekzantemi (Lumpy Skin Disease-LSD)

1. Hastalıkla mücadelede aşılama, karantina, serosurvey ve vektör (taşıyıcı) kontrolü uygulamaları yapılacaktır.
2. Aşılamalar, Adana, Adıyaman, Ağrı, Amasya, Artvin, Bingöl, Bitlis, Çanakkale, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hakkâri Hatay, Mersin, İstanbul, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Malatya, Kahramanmaraş, Mardin, Muş, Ordu, Rize, Samsun, Siirt, Sinop, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Tunceli, Şanlıurfa, Van, Yozgat, Bayburt, Batman, Şırnak, Ardahan, Iğdır, Kilis, Osmaniye illerinde yapılacaktır. İllerdeki aşılama programları ilin iklim şartları ve vektörlerin yaşam döngüsü göz önüne alınarak uygulanacaktır.
3. Aşılamalar vektörlerin aktif olduğu dönem başlamadan hayvanların bağışık olacağı şekilde kampanya döneminde tamamlanacaktır.
4. Sığır cinsi hayvanlara 3 aylık yaştan itibaren 5 koyun keçi dozu çiçek aşısı, uygulanacaktır.
5. Aşılama kampanyası tamamlandıktan sonra 3 aylık yaşa gelen buzağıların aşılamaları yılsonuna kadar sürdürülecektir.
6. Genel hastalık belirtileri ile birlikte ateşi olmayan ve orta derecede deri lezyonu gösteren hayvanlara ait karkaslar, şarta tabi olarak değerlendirilecektir. Bu hayvanların lezyonlu organ ve karkas kısımları imha edilecektir.
7. Yapılan antemortem muayenede ateşle birlikte generalize akut enfeksiyon gösteren hayvanların karkasları da imha edilecektir. Kesim yapılan yerlerin kesim sonu temizlik ve dezenfeksiyonu yapılacaktır.
8. Aşılama programında yer almayan illerden aşılama programında bulunan illere giden sığır cinsi hayvanlar, varış işletmesinde LSD hastalığına karşı derhal aşılanacak olup, bu hayvanlara 28 gün boyunca karantina altında tutulacaktır. Çıkış işletmesinin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğü tarafından varış işletmesinin bağlı bulunduğu İl/İlçe Müdürlüğüne resmî yazı ile sevkin yapıldığına dair bilgi verilecektir.

1.6. Koyun keçi çiçeği

1. Anadolu'da hastalık mihrakı ile gözetim bölgesinde (en az 10 km yarıçap) bulunan tüm küçükbaş hayvanlar ve sonraki 2 yıl boyunca aynı alanda bulunan tüm küçükbaş hayvanlar aşılanacaktır.
2. Trakya, Koyun ve Keçi Çiçeği hastalığından 1 Temmuz 2022 tarihinden itibaren ari olarak deklere edilmiş ve Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (WOAH) tarafından web sayfasında yayımlanmıştır. Ariliğin devamı için gerekli olan tedbirlerin uygulanmasına devam edilecektir.
3. Trakya'da ise tüm küçükbaş hayvanlar yılda bir defa aşılanacaktır.
4. Virüs hastalıklı sürülerin kaldığı karanlık ve serin ağıllarda 2 yıl, meralarda ise 2 ay süre ile canlı kaldığından bu gibi yerlerde bu süreler içerisinde sağlam hayvanların barındırılmaması konusunda hayvan sahipleri bilgilendirilecektir.
5. Hastalık çıkışlarında önce ağıl temizliği yapılacak ve gübre uzaklaştırılarak uygun bir yerde izole edilecektir. Temizlik ve gübrenin uzaklaştırılmasından sonra dezenfeksiyon yapılacaktır.
6. Mihraklardaki aşılama, daha önceki yıllar da hastalık görülen tarihler dikkate alınarak yapılacak ve hayvanların riskli döneme en yüksek bağışıklıkla girmeleri sağlanacaktır.

1.7. Sığır ve koyun keçi brusellozu

1. Hastalıkla mücadele ve aşılamalar Bruselloz ile Mücadele Yönetmeliği ve Brucellanın Konjuktival Aşı ile Kontrol ve Eradikasyonu Genelgesi hükümleri doğrultusunda yapılacaktır.**Hastalıktan Ari İşletmeler Haricindeki İşletmelerde Uygulanacak Aşılama Programı**

a. Büyükbaş işletmelerdeki 3-6 aylık dişi buzağılar B. abortus S-19 Konjuktival aşısı ile aşılanacak, ilk aşılamadan 4-12 ay sonra söz konusu hayvanlara rapel aşı yapılacaktır.

b. Küçükbaş işletmelerde Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgesi ile Trakya'daki illerde tüm dişi küçükbaş hayvanlar ile damızlığa ayrılacak 3-6 aylık erkek hayvanlar B. melitensis Rev-1 Konjuktival aşısı ile aşılanacaktır. Diğer illerde ise 3-6 aylık dişi kuzu ve oğlaklar ile damızlık erkek hayvanlar aşılanacaktır.

2. Hastalıktan Aşılı Ari İşletmelerde Uygulanacak Aşılama Programı

3-6 aylık dişi buzağılar B. abortus S-19 Konjuktival aşısı ile aşılanacak, ilk aşılamadan 4-6 ay sonra B. abortus S-19 Konjuktival aşısı ile söz konusu hayvanlara tekrar aşı yapılacaktır.

3. Bruselloz ile Mücadele Yönetmeliği gereği aşılı Hastalıktan Ari İşletme Sertifikasına sahip olan işletmeler bu aşılama programına uymak zorundadır. Bakanlık aşılama programı kapsamında, ihtiyaç duyulan aşıyı gerekirse imkânları dahilinde yurt içi ya da yurt dışından özel üretim laboratuvarından tedarik edecektir.

4. Brusella aşılamalarında Bakanlığımızca gönderilmiş olan biyogüvenlik malzemeleri kullanılacaktır. Aşılama sırasında uygulayıcılara yardımcı olan kişilerin de gözlük ve eldiven kullanması sağlanacaktır.

5. Bruselloz atık yavrular ve yavru zarları aracılığı ile rahatlıkla başka hayvanlara bulaşabileceği için buna yol açabilecek materyallerin yok edilmesi konusunda yetiştiriciler bilgilendirilecektir.

6. Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlükleri, kendilerine gelen marazi maddelerin muayenelerini yaptıktan sonra, izole edilen Brusella suşlarını Pendik Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü'ne gönderecektir. Pendik Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüğü gelen bu suşların biyotip haritasını oluşturarak Genel Müdürlüğe gönderecek, atıklarda aşı suşu tespit edildiğinde ise ilgili enstitü müdürlüğüne bildirecektir.

7. Aşı kaynaklı atıklar hariç olmak üzere, Enstitü Müdürlüklerine Bruselloz şüphesi ile gönderilen atık numunelerinde, bölgenin epidemiyolojik durumu da göz önünde bulundurularak atığa sebep olabilecek etkenler yönünden ek kontroller yapılabilir.

8. Bakteriyolojik analiz sonucunda pozitif çıkan hayvan/hayvanlar akut bruselloz olarak kabul edilecek olup vücut sekresyonları ile hastalığı diğer hayvanlara ve çevreye yaymasını önlemek için derhal **itlaf-imha** edilecektir.

9. Hayvanların kesimhaneye nakli, mecburi kesimi, itlaf ve imha işlemleri esnasında resmî veteriner hekim nezaret edecektir.

10. Bakanlık Enstitü Müdürlükleri, İl Müdürlüklerince gönderilen numuneleri kısa sürede test ederek sonuçlarını yazılı olarak İl Müdürlüğüne bildireceklerdir. Brusellanın izole edilmesi durumunda aynı gün İl Müdürlüğü ve Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü bilgilendirilecektir.

11. İl/İlçe Müdürlükleri ihtiyaç duyduğu numune gönderme malzemelerini Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüklerinden, kişisel koruyucu ekipmanları ise Genel Müdürlüğümüzden temin edeceklerdir. Bölge Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüklerinin ihtiyaçları tamamen karşılayamaması durumunda, Genel Müdürlüğümüz bilgisinde Pendik Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüğü katkı sağlayacaktır.

12. Bakanlık Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlükleri, İl Müdürlüklerince gerçekleştirilen eğitim ve yayım çalışmalarına katkı sağlayacaktır.

1.8. Sığır tüberkülozu

1. Hastalıkla mücadelede Sığır (Bovine) Tüberkülozu Yönetmeliğinde belirtilen hususlara uyulacaktır.

2. Kesimhanelerde sığır tüberkülozu tespit edilen hayvanların bulunduğu işletmeler tespit edilerek, İl/İlçe Müdürlüğüne bildirilmesi sağlanacaktır. İlgili işletmeler il

dışında bulunuyor ise hayvan sağlığından sorumlu Şube Müdürlüğünce ilgili İl Müdürlüğüne bildirilmesi sağlanacaktır. Tüberküloz yönünden pozitif çıkan hayvanların bulunduğu orjin işletmeler takip edilerek en kısa sürede sığırlara tüberkülin testi uygulanacaktır.

3. Kesimhanede görülecek lezyonların aylar veya yıllar önce yakalanılan enfeksiyona bağlı olabilmesi ve tüberkülin testi yapılan sürülerde hastalık etkeni alındıktan 6 hafta sonunda tüberkülin testine reaksiyon gösterebilmesi nedeniyle kesim tarihinden önceki 6 hafta boyunca hayvanın bulunduğu tüm işletmeler orijin işletme olarak kabul edilecek hastalık çıkışı yapılacaktır. Yapılan epidemiyolojik değerlendirme sonucunda ihtiyaç duyulduğu takdirde bu süre 6 aya kadar uzatılabilir.
4. Hastalık taraması ve hastalıktan ari işletme taramaları ile ilgili olarak Tüberkülin uygulamaları Veteriner Bilgi Sistemi güncel aşı bilgisi bölümüne girilecektir.
5. Hastalıktan ari işletme oluşturulması, ariliğin sürdürülmesi, ithal ve ihraç edilecek hayvanlar, damızlıkta kullanılacak boğalar ile TİGEM işletmeleri ve kamu kurumlarına ait hayvanlar için yapılan testler hariç isteğe bağlı sığır tüberkülozu kontrolü yapılmayacaktır. Sağlık Bakanlığı taşra kuruluşları tarafından İl/İlçe Müdürlüklerimize bildirilen insan tüberkülozu vakalarında, hastalık tespit edilen kişi ile ilişkilendirilebilen hayvancılık işletmeleri tüberküloz yönünden izlemeye alınacaktır. Ayrıca serbest veteriner hekim ve TARSİM eksperi tarafından yapılan nekropside sığır tüberkülozundan şüphelenilmesi durumunda derhal İl/İlçe Müdürlüğüne ihbarda bulunulacaktır. İl/İlçe Müdürlüğünce söz konusu hayvanın bulunduğu mahale resmî veteriner hekimin en kısa sürede intikali sağlanacak olup, resmî veteriner hekim tarafından sığır tüberkülozunun teyidi halinde nekropsi raporu düzenlenerek hastalık çıkışı yapılacak ve hayvan imha edilecektir. Bu durum haricindeki serbest veteriner hekim ve TARSİM eksperi tarafından yapılan ihbarlar değerlendirilmeyecektir. Sığır tüberkülozunda resmî veteriner hekim muayene etmeden ölen hayvanlar için tazminat ödenmeyecektir.
6. Veteriner Sağlık Sertifikası gereği ithal ya da ihraç edilen küçükbaş hayvanlarda tüberkülin testi yapılması zorunlu ise, tüberkülinin uygulama yeri ve sonucunun değerlendirilmesi büyükbaş hayvanlarda olduğu gibi yapılacak, pozitif sonuçlarda ya itlaf ve imha edilecek ya da karkas şarta tabi olarak değerlendirilecek, ancak tazminat ödenmeyecektir.
7. Tüberkülin talepleri doğrudan Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne yapılacak ve hastalık mihraklarında yapılacak testler için gerekli tüberkülinler ücretsiz olarak gönderilecektir.
8. Sığır Tüberkülozu Yönetmeliğindeki kriterler çerçevesinde test uygulama sonuçları doğrultusunda tüberkülin teamül cetveli hazırlanacak, Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürü/Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su ürünleri Şube Müdürü tarafından onaylanıp mühürlendikten sonra, düzenleyen yerde ve şube müdürlüğünde muhafaza edilecektir. Müspet reaksiyon veren hayvanlar tazminatlı kesime sevk edilecek, şüpheli ve menfi reaksiyon veren hayvanlar birbirinden ayrı tutulacaktır.
9. Sığır Bovine Tüberkülozu Yönetmeliğinde “Tüberküloz nedeniyle konulan karantina, son iki testte altı haftadan büyük tüm sığırlar resmî tüberkülin testine negatif yanıt verene kadar devam eder. Testlerden ilki pozitif reaktörün sürüden ayrılmasından en erken altmış gün sonra yapılır” hükmü yer almaktadır. Burada belirtilen pozitif reaktörün sürüden ayrılması, işletmeden uzaklaştırılarak kesime gönderilmesi, işletmede negatif olan hayvanlardan uzakta, diğer hayvanlarla temas etmeyecek şekilde biyogüvenlik önlemleri alınarak izole edilmesi veya itlaf-imha edilmesi anlamına gelmektedir.
10. Kesim sonrası görülen tüberküloz lezyonları büyük kan dolaşımı ile yayılmadığı müddetçe lokal olarak kabul edilir. Lokal tüberkülozda yayılma ya lenf yollarıyla, ya vena porta ya da küçük kan dolaşımı ile olur. Akciğer, bağırsak, benzeri organ ve lenf yumrularında tüberküloz lezyonları tespit edildiğinde, hayvan besili ve

kondisyonlu ise tüberkülozlu organ ve kısımlar imha edilerek geri kalan etlerinin şarta tabi tutulması sağlanır. Söz konusu etlerin kavurma yapılarak tüketilmesine izin verilir.

11. Kesim sonrası görülen tüberküloz lezyonları büyük kan dolaşımı ile muhtelif organlarda yani dalak, böbrek, testis, yumurtalıklar, meme, kemikler, et lenf yumruları, beyin zarı, göz vb. tespit edildiği zaman genarelize kabul edilir ve etler ile tüm doku ve organlar tamamen imha edilir.

12. Kesim sonrası görülen tüberküloz lezyonlarının genişliği ne olursa olsun kaşeksi ile birlikte ise veya kaslar içinde ya da intramusküler lenf yumrularında tüberküller bulunuyorsa veya bütün iç organlar ve bilhassa dalakta milier tüberküllerin varlığı ile tüberküloz lezyonları yayılmış bulunuyorsa veya göğüs boşluğu ve karın boşluğu üzerinde tüberküller bulunuyorsa etler ile iç organlar tamamen imha edilir.

13. Sığır Tüberkülozu hastalığı tespit edilen işletmelerde yapılan tüberkülin testi sonucunda negatif olarak tespit edilen erkek ya da damızlık değerini yitirmiş dişi sığırlar, karantina süresinin tamamlanması beklenmeden sahibinin isteği üzerine kestirilebilecektir. Kesimin Resmî Veteriner Hekim nezaretinde gerçekleştirilmesi, kesim sonunda karkasların sistematik muayene edilmesi, tüberkülozun lokal veya generalize olmasına göre etlerin kısmen ya da tamamen imha edilmesi ve kasaplık bedeli üzerinden tazminat ödenmesi gerekmektedir. Söz konusu hayvanlarda tüberküloz tespit edilmemesi durumunda ise etler serbest bırakılacaktır.

14. Sığır tüberkülozu tespit edilen işletmelerde, tüberkülin test sonucu negatif olan ineklerin sütleri uygun pastörizasyon ya da UHT işleminden sonra insan tüketimi için kullanılabilir ancak çiğ süt olarak satılamaz.

15. Sığır tüberkülozu tespit edilen işletmelerde hayvan hareketleri ile ilgili olarak, ilgili Yönetmelik hükümleri arasında yer alan enfekte sürü ifadesi gereği fiziki yapısı müsait olan işletmelerde birden fazla sürü oluşturulabilir. Böylece enfekte işletmeye alınacak hayvanlardan yeni bir sürü oluşturulması ve enfeksiyon tespit edilen işletmelerde sürdürülebilir hayvancılığın tesis edilmesi mümkündür. TÜRKVET veri tabanı da birden fazla sürü kaydı yapılması için uygundur.

16. Kurban Bayramı sürecinde Kurban Hizmetleri Komisyonu tarafından kurbanlık hayvanlar için belirlenen kesim yerlerinde Sığır Tüberkülozu hastalığının varlığı Resmî Veteriner Hekim tarafından tespit edildiğinde, sığır karkasının kasaplık bedeli, kesimhanede tespit edilmiş gibi kabul edilerek ödenir.

17. Sığır Tüberkülozu nedeniyle karantinaya alınan işletmede bulunan, test sonucu şüpheli ya da negatif çıkan ve karantina sürecinde ölen ya da mecburi kesime tabi tutulan ve yapılan nekropside Resmî Veteriner Hekimce Sığır Tüberkülozu tespit edilen sığırların tazminatı da tüberkülin test sonucu pozitif sığırlarda olduğu gibi ödenir.

18. Sığır Tüberkülozu nedeniyle karantinaya alınan işletme sahibine, hastalık sönüşü yapılana kadar hayvanlar yediemin olarak teslim edilmesi gerekmektedir.

19. Mecburi kesimi yapılacak hayvanlara, mahallinde kesim, kavurma, itlaf-imha işlemleri ile nakil esnasında Resmî Veteriner Hekim nezaret edecektir. Kesim, kavurma, itlaf ve imha işlemleri sonunda, her bir işleme ait rapor tanzim edilecektir. Kesimi yapılan hayvanların TÜRKVET kayıt sisteminden düşümünün yapılıp yapılmadığı İl/İlçe Müdürlüklerince kontrol edilecektir.

20. Tüm tüberküloz taramalarında "İntradermal Karşılaştırmalı Test" kullanılacaktır. Uygulama iki veteriner hekim tarafından yapılacaktır. Tüberkülin Teamül Cetvelleri, kullanılan teste göre **EK-14'** de verilen örnek tabloya uygun olarak tanzim edilecek ve hastalık hakkında karar verilecektir. Tüberkülin Teamül Cetveli tanzim edildikten sonra uygulamayı yapan iki veteriner hekim tarafından imzalanacaktır.

21. Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünce üretilen Tüberkülinin temininde sıkıntı yaşanmaması için hastalıktan ari işletmelerde yapılacak test tarihi ile uygulama yapılacak hayvan sayısı yıllık olarak ocak ayı sonuna kadar ilgili enstitü müdürlüğüne bildirilecektir. Enstitü Müdürlüğü yıllık olarak

yapılan talepler çerçevesinde ihtiyaç duyulan Tüberkülini zamanında ilgili İl Müdürlüğüne gönderecektir.

22. Hastalığa bağlı Tüberkülin talepleri, enstitü müdürlüğünce Veteriner Bilgi Sistemi ve VELBİS'e girilen hastalık bildirimine ait tüm durumlar (Pozitif teşhis, toplam nunume sayısı, hastalık şüphe, hastalık çıkış, vs. kayıtlar) dikkate alınarak değerlendirecektir.

1.9. Epizootic haemorrhagic disease (EHD)

1. Ülkemizde geçmiş yıllarda hem sığır hem de koyunlarda görülen EHD hastalığı, culicoides cinsi sokucu sinekler tarafından taşınmaktadır. Bu nedenle hastalıkla mücadele amacıyla culicoideslere yönelik olarak düzenli uygun ilaçlar kullanılmalıdır.

2. Sığır ve koyunlarda hastalık semptomlarına rastlandığında, şüpheli hayvanlardan EDTA' lı kan, ölen hayvanlardan iç organ örnekleri, hastalığı atlatan hayvanlardan 21-30 gün sonra kan serumu soğuk zincirde bölge enstitü müdürlüğüne gönderilmelidir.

3. Hastalık tespit edilen işletmede konulan kordon ve karantina önlemleri, klinik semptomların ortadan kalkmasından sonra, etkenin inkubasyon süresi dikkate alınarak yapılacak laboratuvar incelemesinde, etkenin tespit edilmemesi durumunda, temizlik ve dezenfeksiyon yapılarak kaldırılacaktır.

1.10. Şarbon

1. Şarbon hastalığı ile mücadele, "Şarbon Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği" ile Genel Müdürlüğümüz tarafından 03.09.2021 tarih ve E.2146502 sayı ile yayınlanan "Şarbon Hastalığı Saha Mücadele Talimatı" çerçevesinde yürütülecektir.

2. Son 5 yılda hastalık görülen mihrak ve mihrak ile ortak mera ve su kullanımı olan riskli bölgelerde bulunan duyarlı hayvanların tamamı meraya çıkışlarından önce aşılanacaktır.

3. Ayrıca yıl içerisinde Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerince yapılan risk bazlı değerlendirmeler neticesinde gerek görülmesi halinde ilçedeki tüm duyarlı hayvanlar meraya çıkışlarından önce aşılanacaktır.

4. Son 5 yılda şarbon mihrakı bulunan yerlere dışarıdan hayvan sevk edildiğinde hayvanlar en kısa zamanda aşılanacak ve aşılama sona erene kadar meraya çıkarılmamalı ve ayrı bir yerde tutulması sağlanacaktır.

5. Göçer hayvan sevklerinde, kullandığı güzergâh da göz önünde bulundurularak, son 5 yılda mihrak çıkan enfekte meralardan geçiş yapacak hayvanlar sevk öncesinde aşılanacaktır.

6. Şarbon hastalığında en önemli korunma önlemi bu hastalıktan ölen hayvanların uygun bir şekilde ortadan kaldırılması olduğu için, ölen hayvanların nekropsi yapılmadan, iki metre derinlikteki çukurlara bulaşık toprak ve altlıkla birlikte üzerlerine sönmemiş kireç dökülerek imha edilmesi sağlanacaktır.

7. Şarbon hastalığının teşhisi amacıyla Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüklerine kan frotisi veya steril swaplara emdirilmiş kan örneği tüp içinde gönderilecektir.

1.11. Kuduz

1. Hastalık şüphesi ve teyidi durumunda Kuduz Hastalığından Korunma ve Kuduz Hastalığı ile Mücadele Yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.

2. Kuduz hastalığından şüphe edilen hayvanlar için müşahede yeri bulunmayan yerel yönetimlerin en kısa sürede yeterli kapasite ve donanıma sahip müşahede yeri oluşturması, mevcut olanların ise rehabilitasyonunun sağlanması, müşahede yerlerinin gerekli kayıt ve kontrol işlemlerinin yerel yönetimlerde görevli veteriner

hekimlerce yapılması ve kuduz riskli temasa sebep olan sahipsiz hayvanların toplanması ve müşahede yerine taşınması sırasında kolluk kuvvetlerinden ve hayvanları koruma ile uğraşan sivil toplum kuruluşlarından da destek alınması için gerekli koordinasyon sağlanacaktır.

3. Kuduzla ilgili mücadelede kurumlar arası iş birliği kurulacak, özellikle Mahalli İdareler, İl Özel İdareleri, Sağlık Müdürlükleri, Üniversiteler ve Sivil Toplum Kuruluşları ile koordineli çalışmaya özen gösterilecek ve ortak mücadele planları geliştirilecektir.
4. Sağlık Bakanlığı İl/İlçe Teşkilatları ile gerekli koordinasyon ve iş birliği sağlanacaktır. Kuduz şüpheli her ihbar, ihbarın alındığı gün itibariyle mutlaka resmî yazı ile Sağlık Bakanlığı İl/İlçe Teşkilatlarına bildirilecek ve mutlaka faks çekilecektir
5. Sahipsiz köpeklerin üremelerinin kontrolü amacıyla gerekli girişimlerde bulunulacaktır. Sahipsiz köpeklerin yaşam ortamlarını oluşturan çöplükler gibi tüm unsurların rehabilite edilmesi hususu İl Hıfzıssıhha Kurullarında gündeme getirilerek karar alınması sağlanacak, ilgili kuruluşlar resmî yazılar ile uyarılacak ve iş birliği yapılacaktır.
6. Serbest veteriner hekimlerle, gönüllü kuruluşların yaptığı aşılamaların takibi yapılarak aşılı hayvanların tanımlanması için yerel yönetimler ve mahalli idareler nezdinde girişimde bulunulacaktır.
7. Halkın eğitimine yönelik çalışmalar artırılacak, bu konuda bölgesel yazılı ve görsel basınla iş birliğine gidilmesi sağlanacaktır.
8. Çevredeki tüm şüpheli ısırık vakaları dikkatle takip edilecektir. Tüm şüpheli vakalarda gerekli marazi madde alınacak, en seri şekilde soğuk zincirle ilgili laboratuvara gönderilecek ve hastalık çıkması halinde filyasyon tespit edilecektir.
9. Kuduz şüpheli marazi maddelerin hastalığın aciliyeti ve önemine binaen kurye ile soğuk zincir bozulmadan dikkatli paketleme yapılarak ya da personel görevlendirilerek laboratuvara gönderilmesi sağlanacaktır.
10. Ölü olarak bulunan tilki, kurt, çakal gibi yabani hayvanların İl/İlçe Müdürlüklerimize haber verilmesi ya da getirilmesi sağlanacak, bu hayvanlar il ve İlçe Müdürlüklerince Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüklerine ulaştırılacaktır.
11. Enstitü Müdürlüklerince tespit edilen kuduz pozitif vakalar, virus yapısında olabilecek değişikliklerin izlenmesi amacı ile Ulusal Referans Laboratuvar olan Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilecektir.
12. Yabani memeli hayvanlarda bir kuduz vakası tespit edildiğinde ilgili Yönetmeliğin 13'üncü maddesinin 14'üncü fıkrasında belirtilen önlemler alınacak, söz konusu önlemlerin gerçekleştirilmesi sonrasında aynı maddenin 2'nci fıkrasında yer alan hükümler çerçevesinde belirlenmiş kuduz risk alanı daraltılabilir ya da ilgili Yönetmeliğin 14'üncü maddesinin 5'inci fıkrası gereğince alınan tedbirler kaldırılabilir.
13. Yabani ya da evcil hayvanlarda bir kuduz vakası tespit edildiğinde hastalık çıkışını takiben Bakanlığa bilgi verilecektir.
14. **Kuduz Aşısı Uygulamaları**
    - **a)** Aşılar Genel Müdürlüğümüzce ihale yapılmak suretiyle temin edilmiş olup, Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından **EK-12**' de yer alan planlama dahilinde ücretsiz olarak gönderilecektir. Aşılamalar ülke genelinde kampanya tarzında yapılacaktır. Kampanya bitiminde, başvuru olması halinde de kuduz aşısı uygulamalarına devam edilecektir. Uygulanamayan aşılar Genel Müdürlüğümüz ile irtibata geçilerek ihtiyacı olan kurumlara gönderilecek ve bu aşıların zayi olması engellenecektir.
    - **b)** Kampanya süresince sahipli ve sahipsiz tüm köpek ve kedilere ulaşılarak aşılanmaları sağlanacaktır. Köpek – kedi programı için Bakanlık tarafından gönderilen aşılar diğer hayvanlara uygulanmayacaktır.
    - **c)** Tilki ve sansar gibi sürü alışkanlığı olmayan yabani hayvanlardan kaynaklanan aktif mihrakların olduğu 1. derece riskli yerleşim yerlerinde; yapılacak risk değerlendirmesine göre sadece meraya çıkan sığırlara sınırlı aşı uygulaması

5996 sayılı Kanunun 4. maddesi ve 43. maddesi gereğince İl Özel İdareleri ve Belediye kaynakları ile ya da hayvan sahipleri tarafından temin edilecektir.

d) Köpek ve kedilerin aşılama ve kimliklendirme çalışmalarına Türk Silahlı Kuvvetleri, Belediye Başkanlıkları, Veteriner Hekim Odaları, Veteriner Fakülteleri ve Sivil Toplum Örgütlerinin de gönüllülük esaslı katılımı için çaba gösterilecektir. Katılım sağlayan gönüllü kurum ya da veteriner hekimlere ücretsiz uygulanması koşulu ile Bakanlığımızın programlı aşılarından tahsis edilerek uygulanması takip edilecektir.

e) Ülke genelindeki sahipli ve sahipsiz köpeklere yoğun parenteral aşılama yapılmasına yönelik bilgilendirme için kampanya esnasında broşür ve afişler, radyo ve TV spotları kullanılacaktır.

1.12. Nakledilebilir süngerimsi beyin hastalıkları (BSE, FSE, SCRAPIE)

1. Hastalık şüphesi ve bildirimi, resmî teyit durumunda yapılacak uygulamalar ile TSE' nin izlenmesi ve bunun gibi hususlarla ilgili Nakledilebilir Süngerimsi Beyin Hastalıklarına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.

2. Ülkemize ithal edilen hayvanların ve yavrularının nakledilebilir süngerimsi beyin hastalıklarının varlığı açısından kontrol edilmesi amacıyla resmî veteriner hekimler tarafından gönderilen numunelerden, ilgili hayvanların yaşına bakılmaksızın, ücret alınmayacaktır.

3. Halk sağlığı ve gıda güvenirliği açısından önem arz eden Sığırların Süngerimsi Beyin Hastalığı izleme programı laboratuvar kapasitesinin artırılması, mezbaha altyapılarının geliştirilmesi ve bütçe imkânlarına bağlı olarak genişletilebilecektir.

4. Sinirsel semptomla seyreden hastalık belirtileri gösteren tüm hasta kediler sinirsel semptomla seyreden hastalıklar yanında FSE yönünden de incelemeye alınacaktır.

1.13. Bulaşıcı sığır pleuropneumonisi (CBPP)

1. Hastalığın Etkeni olan *Mycoplasma mycoides subsp. mycoides* ısıya, çevre şartlarına ve dezenfektanlara karşı duyarlı olduğu için hastalığın mücadelesinde karantina, temizlik-dezenfeksiyon ve kordon tedbirleri önemlidir.

2. Hastalığın inkubasyon süresi 14-40 gün arasında değişmekte olup, en belirgin semptomları şiddetli ve ağrılı öksürük, mukopurulent akıntı, yüksek ateş ve auskultasyonda pleural sürtünme sesleridir.

3. Hastalık inhalasyon ve damlacık enfeksiyonu şeklinde yayıldığı için hasta ve taşıyıcı hayvanlarla duyarlı hayvanların yakın temasta bulunması sonucu hızla bulaşır.

4. İhbari mecburi hastalıklar listesinde bulunan Bulaşıcı Sığır Pleuropneumonisi (CBPP) hastalığı Ülkemizde tespit edilmemiştir.

5. Hastalığın en etkili izleme sistemi kesimhane bazlı izleme sistemidir. Bu nedenle hastalığın Ülkemizdeki durumunun değerlendirilebilmesi için kesimhanelerde pneumoni şüpheli hayvanlardan numune alınarak bağlı bulunan enstitü müdürlüğüne gönderilmesi gerekmektedir. Enstitü Müdürlükleri tanzim edilecek raporda bakterinin alt tipini de belirtecektir. Hastalığın varlığına dair herhangi bir tespit durumunda konfirmasyonun sağlanması için hastalığın referans enstitüsü olan Pendik Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğüne numune gönderilecek ve alınan sonuca göre hastalığın varlığına dair karar verilecektir.

6. Hastalık tespit edilen hayvanın bulunduğu işletmede yer alan diğer hayvanlar hastalığın varlığı yönünden kontrol edilecektir. Bu amaçla hayvanlardan serum örnekleri alınarak bağlı bulunan enstitü müdürlüğüne gönderilecektir.

7. Hastalığın etkeninin antibiyotik tedavisi ile tam olarak elemine edilememesi riski nedeni ile tedavi uygulanan hayvanlar kronik taşıyıcı olarak kalabilir ve etkenin saçılımına neden olabilir.

8. Hastalık, etkenin azami inkübasyon süresi olan 40 gün dikkate alınarak, bu süre sonunda işletmede bulunan tüm duyarlı hayvanlarda yapılan laboratuvar incelemesi

sonucunun negatif çıkması ve herhangi bir klinik belirti tespit edilmemesi durumunda, temizlik ve dezenfeksiyon yapılarak söndürülür. Hastalığın tespitinden sönüşüne kadar geçen sürede işletmeye duyarlı hayvan giriş ve çıkışına izin verilmez.

1.14. Ruam

1. Daha önce ruam testine tabi tutulmamış olduğu tespit edilen kimlik belgesi ve mikroçipi bulunmayan at ve katırlar mallein testine tabi tutulacak, eşekler ise klinik muayeneden geçirilecektir.
2. Yarış ve atlı spor gibi sportif amaçla yetiştirilen pedigrili/pasaportlu atlardan kan serumu toplanarak serolojik kontrollere devam edilecektir.
3. İstanbul İli Adalar İlçesinde tek tırnaklı hayvan giriş-çıkışları takip edilecektir.
   a) Adalar ilçesinde bulunan tek tırnaklı hayvanlar her yıl ilkbahar ve sonbaharda klinik muayeneden geçirilip, at ve katırların tamamına mallein tatbik edilerek, müspet reaksiyon veren hayvanlar itlaf ve imha edilecektir.
   b) Yapılacak taramaların sonuçlarında müspet görülen atların geldikleri bölge tespit edilecek ve bu durum Genel Müdürlüğe ve ilgili İl Müdürlüğüne bildirilecektir.
4. İstanbul ili, Adalar İlçesinde; Belediye ile iş birliği yapılarak, ilçede bulunan ahırların periyodik olarak dezenfekte edilmesi sağlanacak, dezenfekte edilmeye elverişli olmayan ahırlara hayvan giriş ve çıkışları Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyonunca yasaklanacaktır. Mallein uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi Ruam Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nde belirtilen hususlar çerçevesinde yapılacaktır. **EK-8'** de karar verme örnekleri yer almaktadır.
5. Mallein uygulamasına yönelik olarak Bakanlığın belirlediği esaslar çerçevesinde Ruam Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği'nin Ek-1' inde yer alan Ruam Muayenesine Mahsus Defter ve Cetvel Örneği tanzim edilecektir.

1.15. Atların enfeksiyöz anemisi

Hastalık bildirimi, hastalıktan şüphe edilmesi durumunda alınacak önlemler, hastalık tespit edilmesi durumunda alınacak önlemler, epidemiyolojik araştırma ve karantinanın kaldırılması ile ilgili iş ve işlemler hakkında Atların Enfeksiyöz Anemisi Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliğinde yer alan hükümler uygulanacaktır.

1.16. At vebası

1. At Vebası ve Mavidil hastalıkları aynı vektörler tarafından taşınmaktadır. Son yıllarda Mavidil hastalığının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde ve birçok Akdeniz Ülkesinde görülmesi, 2017 yılı ve sonrasında Afrika ülkelerinden çeşitli yollarla ülkemize gelebilecek vektörler aracılığı ile At Vebası hastalığının da Mavidil hastalığı gibi bulaşması riskinin arttığına işaret etmektedir. Bu durum dikkate alınarak atlarda görülen her şüpheli vaka mutlaka Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne bildirilecektir.
2. At Vebası hastalığı yönünden referans enstitü olan Etlik Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, ülkemize bulaşabilecek At Vebası hastalığına karşı hazırlıklı olmak amacı ile aşı üretimi yapmak üzere hazırlıklı olacak, gerekiyorsa aşı suşu temin edecek, acil müdahale gerektiğinde aşı ithali yapılabilecek yerleri de belirleyecektir.

1.17. Kanatlı hastalıkları

1. İldeki mevcut ticari işletmelerin (açık ya da kapalı sistem) Kanatlı Bilgi Sistemine kayıt edilmesi sağlanacaktır. Entegre işletmeler (sözleşmeli üretim yapan kümesler

dahil) öncelikli olmak üzere tüm kanatlı işletme ve kümeslerin coğrafi koordinatları GPS cihazı ile tespit edilerek veya harita üzerinde işaretlenerek TÜRKVET'e kayıt edilecek, elektronik ortamda ve evrak üzerinde ayrıca muhafaza edilecektir.

2. Kanatlı hastalığı şüphesi halinde laboratuvara numune gönderilerek, hastalık semptomu görülen sürülerde etken izolasyonu ve identifikasyonu yapılması sağlanacaktır.
3. Tavuk vebası ve Newcastle hastalıkları konusunda ilgili personele ve üreticilere yönelik sürekli eğitim çalışmaları sürdürülecektir.
4. Kanatlı hayvan hastalıkları biyogüvenlik önlemleri yetersiz, yaban hayatı ile iç içe ve açıkta beslenen kanatlı hayvanlar açısından önemli risk teşkil etmektedir. Bakanlığımızca hayvancılığın geliştirilmesi için yapılan her türlü proje uygulanabilirlik açısından değerlendirildiğinden, açıkta kanatlı yetiştiriciliği yapan işletmelerin Ticari Etlik ve Yumurtacı Kanatlı İşletmelerinin Biyogüvenlik Talimatında belirtilen biyogüvenlik önlemlerini alması sağlanacak, biyogüvenlik tedbirlerini almayan işletmeler hakkında gerekli yasal işlemler yapılacaktır.
5. Genel Müdürlüğümüzce uygulamaya konulan Kanatlı Bilgi Sisteminin gerek Resmî Veteriner Hekimlerce gerekse özel sektör kullanıcıları tarafından kullanımı sağlanacaktır.

1.18. Newcastle (Yalancı tavuk vebası)

1. Hastalıkla mücadelede Yalancı Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği ile ilgili Genelge ve Talimatlara göre işlem yapılacaktır.
2. Newcastle hastalığında, izolasyon için alt yapısı uygun olan enstitülerce izole edilen virüs suşları identifikasyon (tiplendirilme) için hastalığın referans laboratuvarı olan Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilecektir.
3. Ölen kanatlı hayvanların rastgele çevreye atılması engellenecek ve usulüne uygun bir şekilde gömülmesi sağlanacaktır.

1.19. Tavuk vebası (Avian influenza-Kuş gribi)

1. Hastalıkla mücadelede Tavuk Vebası Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği, ilgili Genelge ve Talimatlara göre işlem yapılacaktır.
2. 04.10.2010 tarih ve 27692 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kanatlı Hayvanlarda Görülen Kuş Gribi Salgını Konusunda Yapılması Gerekenler konulu Başbakanlık Genelgesi kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyon içerisinde bütün İl Müdürlükleri Ulusal Acil Eylem Planı çerçevesinde kendi İl Acil Eylem Planını hazırlayacak ve gerektiğinde güncellenerek ilgili yardımcı kurumlara gönderilerek hastalık durumuna hazır olunması sağlanacaktır. Plan çerçevesinde görevlendirilen Bakanlığımız ve diğer kurum personeli mücadele ve biyogüvenlik konularında eğitilecektir.
3. Kuş gribi şüpheli kanatlı hastalıkları ile ilgili duyum ve ihbarlar en geç 2 saat içinde değerlendirilecektir. İnceleme sırasında kullanılacak koruyucu kıyafet, alet–malzeme ve dezenfektanlar önceden hazırlanarak kullanıma hazır set halinde tutulacak, hastalık mücadelesinde kullanılan malzeme depoları düzenli ve her zaman ulaşılabilir durumda olacaktır. İlk müdahale için gerekli olan malzemeler set halinde çanta içinde hazır tutulacaktır.
4. Kuş gribi şüpheli vakalar derhal elektronik ortamda mucadele@tarimorman.gov.tr adresine gönderilecek, süreç ile ilgili düzenli olarak bilgi notu gönderilecektir.
5. Hastalık mücadelesi amacıyla kanatlı itlafında Acil Eylem Planında belirtilen metotlar kullanılacak, hayvanlara eziyet edilmesi engellenecektir.
6. Hastalığın görülmediği sükûnet dönemlerinde aşağıda belirtilen koruyucu tedbirlerin alınması için gerekli duyurular yapılacaktır.

a) Özellikle riskli sulak alanlar çevresindeki yaklaşık 1 km. mesafeli alanda kaz, ördek gibi suda yaşamaya ihtiyaç duyan kümes hayvanlarının mutlaka kapalı alanlarda tutulması,

b) Tavuk, horoz, hindi gibi suda yaşamaya ihtiyaç duymayan kümes hayvanlarını açıkta beslemek ve dolaştırmak isteyen hayvan sahiplerinin ise hayvanlar için gezinti yeri olarak belirledikleri alanların etrafını tel ile çevirerek ve üstünü de devekuşu işletmeleri hariç olmak üzere aynı şekilde tel, ağ veya teması kesecek başka bir yapı malzemesi ile örterek kanatlıların gezinti yerlerini sınırlandırılması, böylece göçmen su kuşları ile olası temas riskinin önlenmesi,

c) Köylerde açıkta beslenen ve dolaştırılan kaz, ördek gibi suda yaşamaya ihtiyaç duyan kanatlı hayvanlar ile suda yaşamaya ihtiyaç duymayan tavuk, hindi gibi kanatlı hayvanların aynı yerlerde bulundurulmaması.

7. Genel Müdürlüğümüzce yayınlanan "İhbarı Mecburi Tavuk Vebası (Avian İnfluenza) Hastalığından Ari Bölgelerin Tanımlanması ve İlanı Hakkında Talimat" kapsamında 2015 ve 2016 yıllarında tüm ülkeyi kapsayacak şekilde yapılan survey sonuçlarına göre halen Ülkemiz Tavuk Vebası hastalığından ari olduğundan, 81 il idari sınırları çerçevesinde 81 ari bölge olarak tanımlanmıştır.

8. Söz konusu Talimat kapsamında gerçekleştirilecek aktif ve pasif survey çalışmalarının titizlikle yürütülmesi gerekmektedir. Söz konusu Talimat kapsamında yılda iki kez yürütülecek olan aktif survey için hazırlanan programlar İl Müdürlüklerine gönderilecektir.

9. Düzenli olarak yılda iki kez yapılacak olan aktif surveyde ve hastalık çıkması durumunda bölgenin tekrar ariliğini kazanması için yapılan surveyde kullanılacak olan swaplar ve tüpler, Bölge Enstitü Müdürlüklerince temin edilecektir.

10. Kanatlı hayvan, günlük civciv ve kuluçkalık yumurta sevki yapılmadan önce Genel Müdürlüğümüz web sayfasından bölgelerin arilik durumu kontrol edilerek ilgili Talimat kapsamında iş ve işlemler yürütülecektir.

1.20. İhbarı mecburi balık hastalıkları

1. "İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik" ile ihbarı mecburi olan balık hastalıkları, "Su Hayvanlarının Sağlık Koşulları İle Hastalıklarına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliğinde" ise hastalığa duyarlı türler belirtilmiştir.

2. Duyarlı tür kapsamına girmeyen balıklarda hastalık görülmesi durumunda ihbarı mecburi hastalık olarak değerlendirilmeyecek sadece izleme çalışması yapılacaktır. Bu izleme çalışması için Balık Hastalıkları İzleme Formu (**EK-15**) ve son 3 yıl içinde işletmeye yapılan girişler ve çıkışları içeren form (**EK-16**) iki nüsha olarak doldurularak bir nüshası Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğüne, bir nüshası da Bakanlığa gönderilecektir.

3. İhbarı mecburi balık hastalığının çıkması durumunda İl Müdürlüklerinin ilgili tüm şube müdürlükleri koordinasyon içerisinde çalışacaktır.

4. İhbarı mecburi balık hastalıklarından birinin görülmesi durumunda aşağıdaki mücadele yöntemi uygulanacaktır.

a) Hastalık çıkması durumunda konulacak kordon sınırları, Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyonunca, risk analizine bağlı olarak enfekte çiftliğin bulunduğu su havzası veya kıyı alanında yer alan ve bulaşma ihtimali olan yerler dikkate alınarak belirlenecektir.

b) Bu sınırlar içindeki tüm balık çiftlikleri tespit edilerek, buralardan marazi maddeler alınacak ve **EK-15** ve **EK-16**' da yer alan formlar ile birlikte laboratuvara teşhis için gönderilecektir. Çiftliklerin hastalığa duyarlı ve duyarlı olmayan türler yönünden balık, yumurta, larva, gamet ve yem alım ve satımı yaptığı yerlerin kayıt altına alınması sağlanacaktır. Hastalık çıkan işletme ve aynı su kaynağındaki işletmeler ile balık, yumurta, larva, gamet, yem alışverişi yapılan işletmelerde hastalık sonrası Ulusal Referans Laboratuvarı tarafından

hazırlanacak ve Genel Müdürlük tarafından onaylanacak hastalık izleme programı uygulanacaktır.

c) Hastalık çıkan çiftliğin giriş çıkışlarında dezenfeksiyonu sağlayacak bir donanım bulundurulması sağlanacaktır.

d) Öncelikli olarak, pazara sunulacak büyüklükte olan ve hastalığın klinik belirtilerini göstermeyen balıklar iç organları çıkartıldıktan sonra kontrollü olarak tüketime sunulacaktır. Bu işlem, risk analizine bağlı olarak işletmede veya işletmeye en yakın onaylanmış bir işleme tesisinde, işletmenin bulunduğu yerde uygun tesis bulunmaması halinde ise balıkların uygun bir işleme tesisine şartlı ve kontrol altında çevreyi bulaştırmayacak şekilde nakledilmesi sağlanarak yapılacaktır. Tüketilmeyecek olan balıklar ile yumurtalar ve işlem artığı iç organlar imha edilecektir.

e) Hasta balıklar, yumurtalar ve gametler mutlaka geri çekilerek öldürülecek ve ölü balıklarla beraber imha edilecektir. Balıkların porsiyonluk duruma gelmeleri için kısa bir zaman gerektiğinde ve karantina önlemlerinin uzatılmasında sakınca görülmediği durumlarda balıkların ticari boyutlara erişene kadar büyütülmelerine izin verilir.

f) Karasal çiftlikte havuzlarda bulunan tüm balıklar boşaltıldıktan sonra (imha, porsiyon büyüklüğündekilerin tüketime sunulması v.s.) havuzdaki suda dezenfekte edilerek boşaltılır. Havuzlar temizlenir ve uygun dezenfektanla, Örneğin ;

-% 3 lük Formalin ile en az 5 dakika
-% 2 lik NaOH ile en az 10 dakika
-% 1 lik Virkon ile en az 1 dakika havuzlar dezenfekte edilir, kurutulur ve yıkanır.

g) Havuzların yanı sıra tüm alet, ekipmanlarda (tanklar, giysiler vb) dezenfekte edilir. Çiftlik dışına hiçbir şekilde alet-ekipman, yem, balık, yumurta ve gamet çıkarılmayacaktır.

h) Hastalığın epizootik araştırması yapılacak ve özellikle yemin de kaynağı araştırılacaktır.

i) Hastalık çıkan işletmeden son 3 yıl içerisinde balık, yumurta veya gamet dağıtılan yerlerin isim ve adresleri tespit edilerek Bakanlık ve ilgili İl/İlçe Müdürlüklerine durum bildirilir.

j) Aynı su kaynağı üzerinde bulunan diğer çiftliklere giren su, giriş yerinde dezenfekte edilir.

k) Üretim çiftliklerinde ve tesislerde hastalık sebebiyle alınan karantina tedbirleri son imhayı takiben, işletme ya da üretim alanının risk analizine bağlı olarak en az 6 hafta boş bırakıldıktan sonra dezenfeksiyon yapılarak kaldırılır. Yeniden balıklandırmayı takiben izleme programı başlatılır. Doğal yataklarda ise son iki yıl yapılan hastalık izleme sonuçlarının negatif olmasından sonra karantina tedbirleri kaldırılır.

l) İşletmelere aşağıda belirtilen hususlar önerilmelidir.

i. Yeni konulacak yumurtalar iodofor (0.1 ppm iodin) ile 1 dakika muamele edilir. 3-5 dakika temiz deniz suyu ile yıkanıp dezenfekte edilmiş tanklara aktarılır. Yeni balık populasyonu oluşturulurken alınacak balıkların veya yumurtaların alındığı işletmenin viral enfeksiyonlardan ari olduğunu gösteren raporları bulunmalıdır.

ii. Enfeksiyon etkeninin yok edilmesi ve daha sonraki salgınların önlenmesi için tesislerde UV rays UV-C (254 nm)'lik dezenfeksiyon sistemlerinin veya filtrasyon sistemlerinin kurularak suyun havuzlara gitmeden önce bunlardan geçirilmesi gereklidir.

iii. Isıl işlem görmüş yem kullanılmalıdır (VHS virüsü 50 °C'de 10 dakikada, IPN virusu 80° C'de 10 dakikada inaktive olur).

5. Özel ve resmî kurum ve kuruluşlar tarafından ihbarı mecburi bir balık hastalığı teşhis edildiğinde teyit edilmesi ve izolatın muhafaza altına alınması için Ulusal Referans Laboratuvarına örnek/izolat gönderilecektir.
6. İhbarı mecburi balık hastalıklarının bölgesel/ülkesel durumunun belirlenmesi için Ulusal Referans Laboratuvar tarafından bölgesel/ülkesel tarama çalışmaları programlanacak ve Genel Müdürlük onayı ile uygulanacaktır.
7. İhbarı Mecburi olmayan ancak ülkemiz için ekonomik ve ticari öneme sahip Diplostomiosis, tüberkülosis, Infeksiyöz Pankreatik Nekrozis ve Viral Nervöz Nekrozis hastalıklarından şüpheli olgulardan mutlaka teşhis için laboratuvara örnek gönderilecektir. Bu hastalıklar yönünden Ulusal Referans Laboratuvar tarafından bölgesel/ ülkesel tarama çalışmaları programlanacak ve Genel Müdürlük onayı ile uygulanacaktır.

1.21. Çift kabuklu yumuşakça ve kabuklu hastalıkları

1. "İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik" ile ihbarı mecburi olan çift kabuklu yumuşakça ve kabuklu hastalıkları, "Su Hayvanlarının Sağlık Koşulları ile Hastalıklarına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliğinde" ise hastalığa duyarlı türler belirtilmiştir.
2. Çift Kabuklu yumuşakça veya kabuklularda herhangi bir anormal ölüm görülmesi durumunda, yetiştiriciler veya bu tür gözlemlerde bulunan kişi tarafından mümkün olan en kısa sürede İl/İlçe Müdürlüğüne ihbarda bulunulacaktır.
3. Hastalık şüphesi bulunan yerden numune alınarak laboratuvara marazi madde gönderilecektir. Laboratuvar sonuçları gelene kadar geçici kordon konulacak ve kordon altındaki bölgeden hiçbir yumuşakça veya kabuklu çıkarılmayacaktır.
4. Teşhis laboratuvarlarında tespit edilen pozitif örnekler teyit amacıyla ulusal referans laboratuvarı Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğüne gönderilecektir.
5. Laboratuvar sonucuna göre ihbarı mecburi bir hastalık tespit edilmesi durumunda aşağıdaki mücadele yöntemi uygulanacaktır.
   - **a)** Önce bir epidemiyolojik araştırma yapılarak bulaş yolları ve bulaşma kaynakları tespit edilecek ve buralarda da gerekli tedbirler alınacaktır.
   - **b)** Hastalığın klinik belirtisini gösteren hayvanlar öldürülerek imha edilecektir.
   - **c)** Hastalığın klinik belirtisini göstermeyen hayvanlar ise insan tüketimine sunulabilecektir.
   - **d)** Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyonu tarafından aynı hastalıkla enfekte olmuş başka çiftlikler, yetiştirme alanları veya hasat edilmiş doğal yataklara hayvanların hareketine izin verilebilir.
   - **e)** Üretim çiftliklerinde ve tesislerde, hayvanlar imha edildikten ve piyasaya arz edildikten sonra gerekli temizlik ve kimyasal maddelerle dezenfeksiyon yapılacaktır.
   - **f)** Üretim çiftliklerinde ve tesislerde hastalık sebebiyle alınan karantina tedbirleri son imhayı takiben, işletme ya da üretim alanının risk analizine bağlı olarak ihbarı mecburi çift kabuklu yumuşakça hastalıklarından Marteilia refringens ile enfeksiyonu tespiti durumunda en az 2 ay, Bonamia ostreae ve Bonamia exitiosa ile enfeksiyonun tespiti durumunda en az 6 ay, diğer ihbarı mecburi hastalıkların tespiti durumunda ise en az 30 gün boş bırakıldıktan sonra dezenfeksiyon yapılarak kaldırılır. İşletmeye yeni yumuşakça popülasyonunun konulmasını takiben izleme programı başlatılır. Doğal yataklarda ise son üç yıl yapılan hastalık izleme sonuçlarının negatif olmasından sonra karantina tedbirleri kaldırılır.
   - **g)** Çift Kabuklu Yumuşakça Hastalıkları ile ilgili olarak duyarlı türleri kapsayan Bakanlığımızca onaylanmış ve onaylanacak üretim alanlarında hastalıkların epidemiyolojisine uygun dönem ve sürelerde izleme çalışmaları yapılacaktır. İzleme programı ile ilgili Çift Kabuklu Yumuşakça Hastalıkları İzleme Programı Bilgi Formu **EK-17**, Çift Kabuklu Yumuşakçalarda Hastalık/Anormal Ölümler

Bilgi Formu **EK-18** ve Yumuşakça Örneklerinin Paketlenmesi **EK-19'**da belirtilmiştir. İzleme programı ile ilgili diğer detaylar daha sonra bildirilecektir.

h) Hastalık çıkan üretim çiftlikleri ve işletmelerde deniz suyunun dezenfeksiyonu amacıyla klorin ve ozon kullanılabilir. Klorin olarak çamaşır suyu (sodium hypochloride) uygulanır. Ancak klorinli deniz suyunun çevreye zararlı etkilerinden dolayı işletmeden çıkarılmadan önce karbon filtresinden geçirilerek ya da sodyum veya potasyum thiosülfat ile muamele ederek nötralize edilmesi gereklidir. Tüm boru ve tanklar litreye 50 mg klorin (milyonda 50 kısım) veya litreye 0.8-1.0 mg ozon ile en az 30 dakika muamele edilir. Tank yüzeyleri ve borular hava ya da ısı ile kurutulmasını takiben iodoforlar da litreye 200-250 mg iodine ihtiva edecek şekilde en az 10 dakika uygulanabilir. Ekipman ve ayakların dezenfeksiyonu amacıyla aynı şekilde klorin, iodoforlar ve sodyum hidroksit kullanılabilir.

1.22. Arıların Amerikan yavru çürüklüğü

1. Hastalığın seyri ve dağılımının tespiti için sevk işlemleri veya destekleme kontrolleri esnasında kovanlar kontrol edilerek hastalık yönünden muayeneden geçirilecektir.
2. Hastalığın tespit edildiği işletmelerde Bal Arılarının Amerikan Yavru Çürüklüğü Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği hükümleri uygulanacaktır.
3. Hastalığın laboratuvar sonucuna göre pozitif olarak tespit edildiği işletmelere gidilerek enfekte koloniler imha edilerek 6 km yarıçapındaki alanda kordon ve karantina önlemleri alınacaktır.
4. Enfekte olan işletmelere yapılan ziyaretler sonucunda herhangi bir hastalık belirtisi görülmeyen tarihten 2 ay sonra laboratuvara numune gönderilerek hastalık olmadığının teyidi sonrası hastalığın sönüşü yapılacaktır.

1.23. Küçük kovan kurdu (*Aethina tumida*)

1. Larvaları bal veya polen depolu peteğin içerisinden tünel kazarak peteğe zarar veren veya bunları yok eden, bala dışkı bırakan, balın rengini değiştiren ve balda mayalanmaya ve köpüklenmeye yol açan bir böcektir.
2. Ülkemizde hastalık görülmemesine rağmen, hastalığın hızlı bir şekilde yayılım göstermesi sonucu oluşturduğu tehlike üzere hastalık risklerinin engellenmesi için 21.12.2011 tarih ve 28149 sayılı resmî gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Bal Arılarının Küçük Kovan Kurdu ile Tropileaps Akarı Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği çerçevesinde tüm tedbirler alınmalıdır.
3. Hastalık etkeninin tanınması ve tanıtılması, hastalığın Ülkemize bulaşmasının engellenmesi ve olası bir hastalık vakası durumunda alınacak olan önlemler Genel Müdürlüğümüz tarafından 13.04.2018 tarih ve E. 787649 sayılı Küçük Kovan Kurdu (KKK) Hastalığı Mücadele Planı çerçevesinde alınmalıdır.
4. Öncelikli olarak hastalığın görülme olasılığının yüksek olduğu riskli bölgeler ve kontak noktalar İl/İlçe düzeyinde belirlenmeli ve kontak noktalar arasında hastalığın takibine ilişkin iletişim sağlanmalıdır.
5. Arılıkların, sınır kapıları, komşu ülke sınırı yakınları, havaalanı, limanlar ve meyve nakliye depoları gibi hastalığın Ülkemize bulaşma riskli olan bölgelerden en az 3 km yarıçapından uzağa konaklamaları sağlanmalıdır.
6. Gezginci arıcıların uğrak yeri olan yerlerin (Trakya, Muğla, Adana vb.) çıkış ve girişleri başta olmak üzere arılıklar KKK hastalığı ile Mücadele Planının EK-5'in de yer alan tablo çerçevesinde hastalık yönünden taranmalıdır.
7. Tüm paydaşlardan alınan bildirimler, yapılan denetimler ve kontroller ile raporlamalar her yılın ilk yirmi günü içinde Genel Müdürlüğe bildirilir.
8. Hastalık tespit edilen arıcılık işletmesinde bulunan ısıya dayanıksız malzemeler ve kovanın tamamı arılıktan uzak bir yerde kazılan bir çukurda yakılarak imha edilir. Isıya dayanıklı kovanın gövde, kapak ve dip tahtası ile işletmede kullanılan her türlü

malzeme, yüzeyler iyice kazındıktan sonra pürmüzle yakılarak kullanılmasına izin verilir.

9. Özellikle Akdeniz ve Marmara bölgesinde bulunan sınır illerinde arıcılara hastalıkla ilgili bilgi verilmesi ve şüpheli durumlarda İl/İlçe Müdürlüklerinin haberdar edilmesi konusunda eğitim verilecektir.

1.24. Tropilaelaps akarı (*Tropilaelaps mite*)

1. Arıları etkileyen bir parazit olan Tropilaelaps akarı uzunluğu 1 mm' ye kadar uzanan kırmızı kahverengi bir akardır. Tropilaelaps akarlarının istila ettiği kolonilerde, Varroa hastalığına benzer hasarlar görülür. Yavru arılarda yüksek mortalite düzeyleri, düzensiz veya zayıf yavrulama, delikli kapsüller ve yetişkin arıların beklenen yaşam ömründe azalma görülebilir. Şiddetli istilalarda ölü yavru sayısı fark edilebilir koku yayacak kadar artabilir. Söz konusu semptomların görüldüğü kovanlar hastalık yönünden incelemeye alınacaktır. Hastalığın görülmesi durumunda 21.12.2011 tarih ve 28149 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Bal Arılarının Küçük Kovan Kurdu ile Tropilaeaps Akarı Hastalığına Karşı Korunma ve Mücadele Yönetmeliği hükümlerine titizlikle uyulacaktır. Kovan hareketleri hastalık görülen işletmede kısıtlanacaktır.
2. Hastalığın seyri ve dağılımının tespiti için sevk işlemleri veya destekleme kontrolleri esnasında kovanlar kontrol edilerek hastalık yönünden muayeneden geçirilecektir.
3. Hastalık tespit edilen arıcılık işletmesinde bulunan ısıya dayanıksız malzemeler ve kovanın tamamı arılıktan uzak bir yerde kazılan bir çukurda yakılarak imha edilir. Isıya dayanıklı kovanın gövde, kapak ve dip tahtası ile işletmede kullanılan her türlü malzeme, yüzeyler iyice kazındıktan sonra pürmüzle yakılarak kullanılmasına izin verilir.

2. İhbarı mecburi olmayan bazı hastalıklar

2.1. Varroa

1. Varroa hastalığı arı yetiştiricilerini büyük ekonomik kayıplara uğratan hastalıklardan biridir. Yetiştiricilere hastalık hakkında bilgi verilerek, hastalık ile mücadelede asıl önemli noktanın bilinçli bir arıcılık olduğu anlatılacak ve gerekli bilgilendirmeler yapılacaktır.
2. Varroa ile mücadele için fiziksel, kimyasal, biyolojik ve hatta genetik yöntemler denenmekle birlikte en çok kimyasal yolla mücadele edilmektedir. Kimyasal yolla yapılan mücadele bazen yanlış uygulamalar sonucu arı akarları yanında kendisi de bir akar olan arıya da zarar vermektedir. Mücadelede kullanılması gereken ilaçlar, uygun dozları ve zamanı konusunda yetiştiricilere yapılacak eğitim çalışmalarına önem verilmelidir. Eğitimlerde akarlarda oluşabilecek dirençlilikten dolayı münavebeli ilaç kullanımının önemine dikkat çekilmelidir.
3. Varroa mücadelesinde başarılı olmak için Varroa'ya yönelik mücadelenin bireysel olarak değil toplu mücadele şeklinde İl/İlçe Müdürlükleri koordinasyonunda Arı Yetiştiricileri Birlikleri ve arıcılar tarafından arıların kovandan çıkış yaptığı ilkbahar bakım dönemi ve sonbaharda ise bal sağım döneminden sonra yapılması önem arz etmektedir. Mücadelede Bakanlık tarafından ruhsatlı veteriner tıbbi ürünlerin kullanılması zorunludur.

2.2. Schmallenberg

1. Hastalık ilk olarak Kasım 2011'de Almanya'da tespit edilmiş olup, daha sonra diğer Avrupa Ülkelerinde de görülmüştür.

2. Schmallenberg virüsü, Akabane virüs gibi Bunyaviridae ailesinden bir virus olup, Culicoides türü sinekler aracılığı ile hayvandan hayvana bulaştırılmaktadır. Virüsün insanlara geçebileceği ile ilgili bir bilgi henüz tespit edilmemiştir.
3. Yapılan çalışmalarda enfeksiyona yakalanan gebe koyunlarda 28-36 günler, sığırda ise 75-110 günler arasında fötusta enfeksiyon oluşturduğu ve genellikle anomalilere/abortlara sebep olduğu tespit edilmiştir.
4. Schmallenberg virusu ile enfekte olmuş sığır ve koyunlar, boynu ve eklemleri yamuk, kafatasının içi su toplamış (hidrosefalik) kuzu ve buzağılar doğurmakta ya da ölü doğum yapmaktadır. Bazı kuzu ve buzağılar ise doğduktan hemen sonra ölmektedir. Hastalık koyunlar gibi keçilere de bulaşabilmekte ve oğlaklarda da aynı problemler gözlenmektedir.
5. Schmallenberg virüsü ile enfekte olmuş sığırlarda ishal, süt azalması ve ateş gibi genel semptomlar görülmekte, koyunlar da ise hiçbir belirti görülmemektedir.
6. Schmallenberg virüsünün Ülkemizde yayılmasının önlenmesi için öncelikle virüsün tespit edildiği ülkelerden ithal edilmiş hayvanların doğumları izlenmeli ve yukarıda açıklanan semptomların yavruda görülmesi durumunda alınan numuneler Schmallenberg virüsü yönünden de incelenmelidir.
7. Hastalıkla mücadelede, sivrisineklerle mücadelenin dışında bir yöntem bulunmadığı dikkate alınarak, sivrisineklerle mücadele edilmelidir.
8. Enstitü Müdürlüklerine gelen atık materyaller Schmallenberg virüsü yönünden analiz edilecek olup, söz konusu analiz sonuçları Genel Müdürlüğümüze bildirilecektir.

2.3. Üç gün (Bovine Ephemeral Fever, BEF)

1. Dünya'da genellikle Avustralya ve Afrika'da görülen, sokucu sineklerle nakledilen ve viral bir hastalık olan Üç Gün Hastalığı, ülkemizde de Güney ve Güneydoğu illerimizde, sineklerin yoğun olduğu aylarda, sıcak ve nemli havalarda olmak üzere, 2-4 yıl aralıklarla görülmektedir. Hastalığın inkubasyon süresi 2-4 gün arasında değişmekte ve ani gelişen şiddetli bir ateşle ortaya çıkmaktadır. Bunun yanında göz ve burun akıntısı, solunum güçlüğü ve süt veriminde ani düşme de görülmektedir. Kondisyonu iyi ve yüksek süt verimi olan inekler hastalıktan daha çok etkilenirler. Hasta hayvanın akciğerlerinde ve lenf bezlerinde ödem oluşur. Normal şartlarda hastalığın mortalitesi %2-3 olmakla birlikte, sekonder enfeksiyonlarla birlikte seyretmesi durumunda bu oran %30'lara çıkmaktadır.
2. Hastalık genellikle ağustos ve eylül aylarında görülmektedir. Hastalıkla mücadelede en önemli faktör vektörlerle mücadeledir. Koruyucu amaçlı olarak riskli zaman diliminde hayvanların vektörlerle temasının asgari düzeye indirilmesi, sinek mücadelesi için belediyeler ile iş birliği sağlanması gerekmektedir. Vektör mücadelesi amacıyla, su birikintileri ve bataklıkların ekosisteme zarar vermeyen fakat güçlü larvasidal etkili ürünlerle uygun aralıklarla ilaçlanmasının sağlanması amacıyla mahalli idareler ile iş birliği yapılmalıdır.
3. Hayvanları bireysel olarak ilaçlamanın önemi yetiştiriciye eğitimlerle anlatılacak, etkin vektör kontrolü için hayvanlara endektositler veya klasik insektisitler uygulanması teşvik edilecektir.
4. Sineklerin aktif olduğu dönemlerde duyarlı hayvanlarda klinik izleme yapılacak, hastalık şüpheli her olgudan ilgili enstitü müdürlüklerine marazi madde gönderilecek, resmî veteriner hekimler ile birlikte serbest veteriner hekimler de vektörel hastalıklar yönünden gerekli dikkat ve özeni göstermeleri için bilgilendirilecektir.
5. Hastalığın görüldüğü Avustralya'da, üretilen bir aşısı bulunmasına rağmen, söz konusu ülkede programlı aşılama uygulanmamakla birlikte, yetiştiricilere yüksek verimli damızlıkların aşılanması tavsiye edilmektedir.
6. Adana Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüğü sorumluluk alanında bulunan illerde haziran-temmuz ve ağustos-eylül-ekim aylarında iki dönem halinde hastalığa ilişkin antijen ve antikor seviyelerinin kontrolü amacıyla bir izleme programı yürüterek hastalığın risk haritasını hazırlayıp ilgili İl Müdürlükleri ile Genel Müdürlüğümüze

bildirecektir. Söz konusu izleme programı çalışmalarına İl Müdürlüklerince gereken tüm destek sağlanacaktır. İl Müdürlükleri bu konuyla ilgili tedbirleri alacaktır.

2.4. Batı Nil humması

1. Hastalığın ana rezervuarı kuşlar olup, özellikle Culex türü vektör sinekler aracılığı ile bulaşan vektörel zoonoz bir hastalıktır. Batı Nil Virusu bir arbovirusdur. Hastalık atlar, kuşlar, insanlar ve vahşi hayvanlarda çeşitli nörolojik semptomlar oluşturmaktadır. İnkubasyon periyodu 1-8 gün arasında değişmekle birlikte 15 güne kadar uzayabilmektedir. Enfekte kuşlarda uzun süreli viremi gelişmekte; viremi süresi 100 günden fazla olabilmektedir.
2. Hastalık önceki yıllarda Kuzey, Orta ve Güney Amerika' da görülmekte iken son zamanlarda Avrupa ve Akdeniz Kıyısı ülkelerinde görülmeye başlamış, 2018 yılında Ülkemizde de 1 vaka tespit edilmiştir.
3. Hastalığın yayılmasının önlenmesi için vektör mücadelesinin yapılması, tektırnaklı işletmesi, hara ve hipodromlarda bulunan at ahırlarının çevresindeki durgun sulara larvasit atılması, su birikimine neden olabilecek yerlerin kurutularak, işletme çevresinde bulunan su yalaklarının günlük olarak temizlenmesi, vektör sineklerin aktif olduğu saatlerde atların tavlalarda bulundurulmaması, atlara sinek kovucu ilaçların tatbik edilmesi gibi önlemler alınmalıdır.
4. Hastalık özellikle vektör sineklerin aktif olduğu dönemlerde görülmekte, kanatlı grubundan karga, ördek, güvercin, martı başta olmak üzere çok çeşitli kuş türleri ve tavuklar tarafından taşınabilmektedir. İnsanlar ve atlar rastlantısal konaklar olup, virusun taşınma siklusunu devam ettirememekte, vektör sinekler olmadan attan ata veya başka bir memeli hayvana bulaşma olasılığı olmamakla birlikte, nadiren de olsa gebe kısraktan plasenta yolu ile veya tayın kısraktan süt emmesi esnasında bulaşma olasılığı bulunmaktadır.
5. Hastalığa karşı 2019 yılında Genel Müdürlüğümüz ile Türkiye Jokey Kulübü arasında imzalanan protokole uygun olarak, Türk Soy Kütüğüne Kayıtlı Atların aşılanmasına devam edilecektir.
6. Hastalığın tespiti laboratuvar teşhisi ile yapıldığı için şüpheli durumlarda bağlı bulunan enstitü müdürlüklerine numune gönderilecektir.
7. Enstitü Müdürlüklerimiz gelen kanatlı numunelerinde hastalık teşhis ederken, numuneleri Batı Nil Virüsü yönünden de değerlendirecektir.

2.5. Kırım Kongo kanamalı ateşi

1. Kırım Kongo Kanamalı Ateşi hastalığı bir hayvan hastalığı değildir. Hastalık etkeni hayvanlarda bulunmakla birlikte herhangi bir semptoma sebep olmamaktadır. Hastalık etkenini taşıyan kenelerin insanla teması durumunda, insanlarda hastalık görülmektedir.
2. **Gümüşhane, Bayburt, Sivas, Yozgat, Erzincan, Erzurum, Tokat, Artvin, Giresun, Çorum, Amasya, Tunceli, Bingöl, Çankırı, Ardahan, Kastamonu, Bitlis, Isparta, Iğdır, Kars, Karabük, Kayseri, Kastamonu, Muş, Malatya, Kırşehir, Sinop** illerinde 2023 yılı mücadele programı yürütülecektir. Söz konusu illerde 2022 yılı mücadele programından kalan ilaçlar ve 2023 yılı programı kapsamında temin edilen ilaçlar ile mücadele yürütülecektir. İhtiyaç duyulması halinde mahalli kaynaklar kullanılarak tüm illerde mücadele çalışması yapılabilir. İlaçlamalar kampanya tarzında İl Müdürlüklerince koordine edilerek yapılmalıdır. Bu amaçla gönderilen ilaç ve ödenek amacı dışında kullanılmamalıdır.
3. Üreticilere yönelik olarak gerek barınak gerekse hayvanlarda alınacak önlemler konusunda bilgilendirme çalışmaları sürdürülecek, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon ve iş birliği artırılacaktır.
4. Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığının yayılışında özellikle *Hyalomma marginatum* türü kenelerin etkin rol oynadığı kabul edilmektedir. Kırım-Kongo

Kanamalı Ateşi ile ilgili ülkemizde yapılan çalışmalarda *Hyalomma marginatum* türünün erişkinlerinin özellikle sığırlarda, larva ve nimflerinin ise başta yaban tavşanı olmak üzere, keklik ve kirpilerde beslendiği görülmüştür. Sığırlar ve tavşanlar bu anlamda *H. marginatum* populasyonunun en büyük destekçileri olarak rol almaktadır. *Hyalomma marginatum* yaban hayatı ile çok yakından ilişkili olup Özellikle kuru taban örtüsüne sahip dağlık, bodur ormanlık, meşelik ve çalılıkların olduğu alanlarda yayılış göstermektedir. Bu tür kenenin yaygın olduğu bölgeler göz önünde bulundurularak çiftlik hayvanlarının bu bölgeler ve kene kaynağı olabilecek diğer yabani hayvanlar ile (yaban tavşanı, kirpi, domuz, deve kuşu ve bazı kuşlar) temasında dikkatli davranılmalıdır. Özellikle hastalığın çıktığı bölgelerde yüksek oranda virus dolaşımının olduğu ve aynı zamanda insan-kene (*Hyalomma marginatum*) temasının (kene tutmaları) hastalığın yayılışında önemli olduğu görülmüştür.

5. Kene eradikasyonunun zorluğu düşünüldüğünde amaç artan kene sayısının kabul edilebilir sınırlara indirilmesidir. Hayvanların ilaçlanmasında kenelerin aktif oldukları dönemde (yörelere göre değişmekle birlikte mart-ekim ayları arası) periyodik olarak özellikle sığırlar hedef alınarak mümkün olduğu kadar 30 gün aralıklarla 3 uygulama şeklinde yapılacak ilaçlama takip eden yıldaki kene sayısını azaltmak için en etkili yöntemlerdendir. Mücadele çalışmalarına mahalli idarelerin ve yerel yönetimlerin katılımı sağlanmalıdır. Mümkün olduğu ölçüde bu ilaçların uzun etkili olanları tercih edilmelidir.
6. İlaçlamada etkinliğin artırılması adına öncelikli hedefin sığırlar olarak belirlenmesi, ilaçlamaya hayvanların meraya çıktığı ilk hafta içinde başlanılması, sadece meraya çıkacak hayvanların ilaçlanması, İlaçlamanın prospektüse uygun olarak yapılmasının sağlanması, gereksiz ilaç kullanımının engellenmesi, daha etkin bir mücadele için hayvanların mümkün mertebe kapalı alanlara alınarak serin olan saatlerde ilaçlanması, ilaçlamadan sonra bir-iki saat bekletilmesi gerekmektedir.
7. İlaçlama yapılacak bölgelerin seçiminde ilgili il sağlık müdürlüklerinden alınan Kırım-Kongo Kanamalı Ateşi Hastalığı vaka bilgileri kullanılarak ve ortak mera alanları da dikkate alınarak ilaçlamanın planlanması ve bu bölgelerde ilaçlamanın yapılması gerekmektedir.
8. Hastalığın görüldüğü illerde, kene mücadelesiyle ilgili eğitim çalışmalarına önem verilerek, kenelerin yaşam koşullarının bozulması gibi ilaçlama harici önlemler de anlatılmalıdır (barınaklarda bulunan yarık ve çatlakların sıvanması, barınakların badana edilmesi vb.). Ayrıca ilaçlama, hayvan veya insan üzerinden kenenin nasıl ayrılacağı vb. konularda görsel çalışmalar yapılmalıdır.
9. İlaçlama yapanlar kişisel korunma önlemi almalıdır. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüklerince İl Müdürlüklerinde görevli Veteriner Hekim, Mühendis, Tekniker, Teknisyen, Biyolog, Tarım Danışmanı, Sözleşmeli personel vb. tüm personele yönelik eğitim toplantısı yapılarak mücadelenin ayrıntıları ile kişisel korunma önlemleri anlatılmalıdır.
10. Yapışan keneler kesinlikle ezilmeden ve kenenin ağız kısmı koparılmadan (bir pensle sağa sola oynatarak, çivi çıkarır gibi) alınmalıdır.
11. Isırılan kişinin iki hafta süreyle ateş ve diğer belirtiler yönünden takip edilmesi gerekmektedir. (Ateşin 38,5 °C veya üzerinde olması halinde acilen tam teşekkülü hastaneye başvurulmalıdır)
12. Barınaklar için yerde ve duvarlarda uzun süre kalabilecek akarisidler buharlaşma etkisi de dikkate alınarak püskürtme-pulverizasyon şeklinde kullanılması tavsiye edilmelidir. Mümkün olduğu ölçüde bu ilaçların uzun etkili olanları tercih edilmeli, ilaçlamalar yapılırken kene aktivasyonu, birbirini izleyen periyotlarda farklı ilaçların kullanılması gibi durumlar da gözetilmelidir.
13. İhtiyaç halinde diğer kurum ve sivil toplum kuruluşları ile İl Özel İdarelerinden başta araç olmak üzere alet-malzeme ve diğer konularda destek alınması gerekmektedir.

2.6. Surra

1. Surra Hastalığı özellikle Güney ve Orta Amerika, Kuzey Afrika, Asya ve bazı Avrupa ülkelerinde, başta tek tırnaklılar olmak üzere çoğu evcil ve bazı vahşi hayvanlarda da görülmektedir.
2. Hastalığın at, katır, eşek ve develerdeki kuluçka süresi 5-60 gün arasında değişmektedir. Hastalık ateş, tekrarlayan ataklar, anemi, kilo kaybı, sarılık, vücudun alt kısımlarında ödemli şişlikler gibi klinik belirtiler göstermektedir. 2 hafta ile 4 ay arasında ölümle sonuçlanan vakalar olduğu gibi 2 yıl süren kronik vakalar da görülebilmektedir.
3. Hastalık tespiti durumunda öncelikle pozitif çıkan hayvanların işletmedeki diğer hayvanlarla temasının önlenmesi gerekir.
4. Hastalık vektörler aracılığıyla mekanik olarak hayvandan hayvana bulaştığından hara ve hipodromlarda vektör mücadelesi yapılmalı, atlar vektörlerin aktif olduğu saatlerde açık alanlarda bulundurulmamalı ve atlara sinek kovucu ilaçların tatbik edilmesi gibi önlemler alınmalıdır.

R- HAYVAN REFAHI

1. Hayvan sağlığı ile birlikte ele alınan hayvan refahı konusuna özel önem verilecektir.

2. Hayvanlarda acı ve ıstırap, yara bere, stres ve korkuya neden olacak hiçbir müdahaleye izin verilmeyecektir.

3. Gerek çiftlik hayvanlarının bakımı, beslenmesi, nakliyesi ve kesimi esnasında gerekse deneysel ve diğer bilimsel amaçlar için hayvan kullanımında eziyetten uzak ve minimum düzeyde heyecan, acı ve ızdırap duymalarını sağlayacak düzenlemelerin yapılması için eğitim ve yayım çalışmaları sürdürülecektir.

4. Salgın ve zoonoz hastalıkların kontrolü ve eradikasyonu nedeniyle yapılacak zorunlu itlaf işlemlerinde kamuoyu duyarlılığı dikkate alınarak önlem alınacaktır.

5. İtlaf edilmesi gereken hayvanların imhasında sağlık ve sanitasyon tedbirleri aksatılmayacak ve çevrenin korunmasına özen gösterilecektir.

6. Damızlık broiler ve yumurtacı işletmeler yetiştirme ya da üretim kümeslerinin kapasitesi 39 kg/m² üzerinden değerlendirilerek belirlenecektir.

7. Ticari yumurtacı kanatlı işletmelerine yarka yetiştiren işletmelerin kümes kapasitesi 33 kg/m² üzerinden değerlendirilerek belirlenecektir. Ancak işletme sahibi veya bakıcısı 33 kg/m² canlı ağırlıktan daha yüksek bir sürü kapasitesi kullanmak istediğine dair talepte bulunur ve aşağıdaki şartları sağlar ise;

a) Dış mekân sıcaklığı gölgede 30 °C dereceyi aştığı zamanlarda iç mekân sıcaklığı dış mekân sıcaklığını 3 °C dereceden daha fazla aşmaması, dış mekân sıcaklığı 10 °C derecenin altında düştüğünde 48 saat içerisinde ölçülen kümes içi ortalama bağıl nem oranı %70'i aşmaması,

b) Tavukların işgal ettiği alanın boyutları da dâhil olmak üzere kümes planını, yerleştirildikleri yerlerde dâhil olmak üzere havalandırma ve varsa soğutma ve ısıtma sistemleri, yem ve su sistemleri ve bunların yerleri, hayvanların sağlık ve refahı için gerekli olan otomatik veya mekanik ekipmanların herhangi birinde bir arıza olması durumunda devreye girecek alarm sistemleri veya yedek sistemleri açıklayan dokümanları, vermesi ve denetimlerde göstermek üzere hazır bulundurması ve gerektiğinde güncellemeleri zamanında yapması durumunda sürü yoğunluğu için 39 kg/m² ye izin verilir.

8. Etçi Tavukların Korunması ile İlgili Asgari Standartlara İlişkin Yönetmelik gereği hayvan refahına yönelik kontrol ve denetimler yapılacaktır. Bu kontrollerde "Çiftlik Kontrol Listesi" **(EK-38)** ile "Kesimhane Kontrol Listesi" **(EK-39)** düzenlenecek; her iki kontrol listesi birleştirilerek kontrol ve denetim tutanağı hazırlanacaktır. Bu denetim tutanağı, denetimi gerçekleştiren İl/İlçe Müdürlüğünde muhafaza edilecektir.

9. Etçi Tavukların Korunması ile İlgili Asgari Standartlara İlişkin Yönetmelik kapsamında yıl içerisinde işletmelerin en az %10'unda (Basit Tesadüfi Örnekleme Yöntemi ile

belirlenecektir) kontrol ve denetim yapılacak ve hazırlanan yıllık rapor bir sonraki yılın haziran ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.

S-HASTALIK ÇIKIŞ VE SÖNÜŞ BİLDİRİMLERİNİN VETERİNER BİLGİ SİSTEMİNE KAYITLARINDA GEÇERLİ OLAN ESASLAR

5996 Sayılı Kanun gereği, 22 Ocak 2011 tarih ve 27823 Sayılı Resmî Gazete' de yayınlanarak yürürlüğe giren "İhbarı Mecburi Hayvan Hastalıkları ve Bildirimine İlişkin Yönetmelik" doğrultusunda hastalık bildirimlerine dair esaslar ve verilecek bilgilerin bir kısmı değiştirilmiştir.
Hastalık çıkış ve sönüş raporları hastalık bazında dosyalanarak İl Müdürlüklerinde muhafaza edilecektir. Sisteme uzun süreli erişim sıkıntısı olduğu durumlarda hastalık çıkış ve sönüş bildirimlerinde **EK-40 ve EK-41'de** yer alan formlar kullanılacak ve diğer İl/İlçe Müdürlükleri ile Genel Müdürlüğe resmî yazı ile hastalık çıkış, sönüş ve karantina alanları bildirilecektir. Erişimin tekrar sağlanmasından sonra formlar aracılığı ile yapılan bildirimler sisteme kaydedilecektir.

1. İlçelerde çıkan ve sönen hastalıkların bildirimi

Hastalığın Veteriner Bilgi Sistemi kaydı ve bildirim formunun düzenlenmesi mutlaka sahada hastalığı takip eden veteriner hekim tarafından yapılacaktır. Bildirimler e-posta yoluyla sadece İl Müdürlüğüne hitaben yapılacaktır.
Hastalığın bildirimi, Veteriner Bilgi Sistemi'ne hastalık kaydedildikten sonra sistemden alınacak olan bildirim çıktısı kullanılarak yapılacaktır. Sistemden alınan bildirim çıktıları imzaları tamamlandıktan sonra İlçe Müdürlüğünde muhafaza edilecektir.
İlçe Müdürlüğünün gönderdiği bildirim ve Veteriner Bilgi Sistemi kayıtları İl Müdürlüğünce kontrol edilecektir. Evrakta ya da Veteriner Bilgi Sistemi kayıtlarında eksiklik, mantıksız sayılar, tutarsızlıklar varsa İlçe Müdürlüğü uyarılarak kayıtların düzeltilmesi sağlanacaktır. İlçe Müdürlüklerince yapılan hastalık bildiriminin incelenmesi sonrası Veteriner Bilgi Sistemi İl Sistem Sorumlularınca alınacak olan bildirim raporunda, **"Düzenleyen Veteriner Hekim"** ibaresi altında bildirimi tanzim eden İl Müdürlüğü Veteriner Hekimi' nin adı, soyadı ve imzası olacaktır. Sağ tarafta Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürü adı, soyadı ve imzası olacaktır. Düzenlenen bildirim raporu İl Müdürlüğünde muhafaza edilecektir.

2. İl merkezlerinde çıkan ve sönen hastalıkların bildirimi

Hastalığın Veteriner Bilgi Sistemi kaydı ve bildirim formunun düzenlenmesi mutlaka sahada hastalığı takip eden veteriner hekim tarafından yapılacaktır. Hastalığın bildirimi, Veteriner Bilgi Sistemi'ne hastalık kaydedildikten sonra sistemden alınacak olan bildirim çıktısı kullanılarak yapılacaktır. Sistemden alınan bildirim çıktıları imzaları tamamlandıktan sonra İl Müdürlüğünde muhafaza edilecektir. Bildirim raporunda, **"Hastalığı Takip Eden Veteriner Hekim"** ibaresi altında ilgili Veteriner Hekimin adı, soyadı ve imzası olacaktır. Sağ tarafta Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürü adı, soyadı ve imzası olacaktır.

3. Hastalık bildirimi

Hastalık bildirimleri "Şüphe kaydı" ile başlar. Şüphe kaydı, bir hastalık çıktığı anlamına gelmeyip sadece şüphe edilen bir hastalığın kaydını yapmak için kullanılır. İhbarı mecburi hayvan hastalıkları yönünden şüphe olasılığı hastalığı takip eden Veteriner Hekim tarafından çok zayıf görülse bile mutlaka şüphe kaydı yapılmalı ve gerekli

numuneler alınarak ilgili enstitü müdürlüğüne gönderilmelidir. Bu kayıt onay ekranı ile onaylanmadığı veya reddedilmediği sürece şüphe olarak kalır.

Hastalık şüphe kaydı, hastalık mihrakının ilk ziyaret edildiği gün gerçekleştirilmelidir.

Şüphe kaydı yapmak için Hayvan Sağlığı modülündeki "Hastalık Şüphesi Ekle" butonuna tıklayarak hastalığın bildirimi ile ilgili olan bilgiler eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurulup, epidemiyolojik açıklamalar kısmında mümkün olduğu kadar ayrıntılı bilgi verilir.

Ekranın alt kısmında bulunan" Önlem", "Dezenfeksiyon Metodu" ve "Semptom" alanlarında tekli ya da çoklu seçim yapılarak "Aşı" ve "Ziyaret Bilgileri" yazılır. Şüphe kaydının "kaydet" butonu ile kaydedilmesi ile yapılan bu kayıt için sistem tarafından bir numara verilir ve bu numara ile daha sonra hastalık kolayca takip edilebilir.

Hastalık bildirimi kaydedildikten sonra, aynı bildirimin şüphe kayıt ekranında güncelleme yapılarak "Güncelle/Kaydet" butonu ile değişiklikler kaydedilebilir.

Bir ilçede koruma ve gözetim bölgesi kısıtı gerektiren bir hastalık görülmesi ve koruma veya gözetim bölgesinin başka bir il veya ilçeyi de etkilediği durumlarda ilgili İl/İlçeye en kısa yoldan (telefon, mail vb.) bildirim yapılacak ve "Çok İvedi" kodlu resmî yazı ile de ayrıca bildirilecektir.

4. Ara ziyaretler

Hastalık şüphe, onay ve sönüş kaydı yapılırken sayfanın en alt kısmında girilen ziyaret bilgileri aynı zamanda "Salgın Hastalık Ziyareti" ekranına hastalık ziyareti olarak kaydedilir. Şüphe, Onay ve Sönüş işlemleri kaydından sonra ayrıca ziyaret girilmez. Sistem üzerinde kaydı bulunan bir mihrak için istenilen sayıda ara ziyaret kaydı yapılabilir. Bu sayede hastalık yerine gidilen gün sayısı kadar ara ziyaret eklenerek hastalığın gelişimi kayıt altına alınır.

Bir mihraka ara ziyaret eklemek için "Hastalık Ara" ekranından hastalığın kaydı bulunduktan sonra ziyaret ekleme butonu tıklanarak açılan ekrandan kayıt girilir.

Ara ziyaret bilgileri girilirken tutulan, ölen, kesilen vb. bölümler önceki ziyaret bilgileri ile toplanarak kaydedilmemelidir; her ara ziyaret bilgisi, ziyaret esnasında elde edilen (bir önceki ziyaret ile şu an gerçekleştirilen ziyaret arasındaki zaman diliminde gerçekleşen ölüm, kesim, tutulan vb.. bilgileri) tespitleri içermelidir.

Ancak onay ve sönüş ekranında girilen ziyaret bilgileri, onay veya sönüş esnasına kadar yapılan tespitler toplanarak girilmelidir.

Daha sonraki ziyaretler bu yolla ya da "Salgın Hastalık Ziyaret Arama" sekmesi altında hastalık bildirim numarası ile kayıt bulunduktan sonra yapılabilir. Bir ziyarete birden farklı tür kaydı yapmak için "satır ekle" butonu kullanılır.

Daha önceki bir tarihte girilen ziyaretler hastalık bildirim numarası ile kayıt bulunduktan sonra değiştirilip güncellenebilir ya da tamamen silinebilir.

5. Salgın hastalık onayı

Hastalık şüphe kaydı ile bildirimi yapılmış olan bir hastalık "Salgın hastalık onayı" yapılmadığı sürece şüphe olarak kalmaya devam eder.

Söz konusu olan hastalık klinik belirtileri ile kesin olarak teşhisi yapılabilen bir hastalıksa ve ihbar üzerine hastalık yerine gidildiğinde gözlenen belirtileri ile kesin olarak teşhisi yapılmış ise, doğrudan hastalık onayı yapılır. (Bu noktada, klinik olarak gözlenen belirtilerden kesin olarak emin olunsa bile özellikle Şap hastalığı gibi hastalıklarda virüs suşunun tayininin yapılabilmesi amacıyla laboratuvara numune gönderiminde fayda vardır. Bu durumda numune sonucunun beklenmesine gerek olmayıp, hastalığın klinik olarak teşhis edilmesinden dolayı "hastalık onayı" verilebilir. Bu numune konfirmasyon anlamı taşımayıp, tip tayini için geçerlidir.)

Eğer hastalık mutlaka bir laboratuvar tetkiki ile teşhis koyulabilen bir hastalık ise, ya da klinik olarak teşhisi koyulabilen ancak, o anki belirtileri ile kesin teşhis yapılamamış ve

şüphe üzerine laboratuvara numune gönderilmiş ise laboratuvar sonucu gelene kadar hastalık şüpheli olarak bırakılır, daha sonra gelen laboratuvar sonucuna göre onay ekranında hastalık onaylanır ya da reddedilir. Her iki durumda da kaydın yapılabilmesi için "Kaydet" butonuna basılması gerekir.

İhbarı mecburi büyükbaş hayvan hastalıklarının onay kaydı Veteriner Bilgi Sistemi üzerinden yapılırken, 2018 yılı itibari ile yapılan kayıtlara ek olarak, hastalığa tutulan hayvanların kulak küpe numaralarının kayıt zorunluluğu getirilmiştir. Hastalık onayında tespit edilen enfekte hayvanların kulak küpe numaraları tutanak altına alınarak ilgili kısma sistem üzerinden girilecektir. Daha sonra gerçekleştirilen mihrak ziyaretlerinde bir önceki tespit edilen hayvanlar dışında yeni enfekte olmuş hayvan var ise aynı ilgili kısımdan kulak küpe numaraları her bir ziyarette eklenecektir. **(bir önceki ziyaret ile şu an gerçekleştirilen ziyaret arasındaki zaman diliminde tutulan hayvanların kulak küpe numarası bilgileri)**

Salgın Hastalık Onayı ekranı doldurulurken ilgili alanlardan;

Onay Tarihi alanına; eğer klinik bulgulara dayanılarak onay yapılıyor ise, hastalık yerine ilk kez gidilip klinik olarak hastalığın teşhis edildiği ve şüphe ekranında kaydedilmiş bulunan "Varış ve Kordon Tarihi" onay tarihi olarak yazılır. Eğer gelen laboratuvar sonucuna göre onay yapılacak ise, laboratuvar sonucunun elinize ulaştığı tarih onay tarihi olarak kayıt edilir.

Teşhis Tipi alanında; hastalığın hangi yolla teşhis edildiği seçilir.

Teşhis Tarihi alanına; klinik belirtilere göre onay yapılması durumunda yine "varış ve kordon tarihi" teşhis tarihi olarak kaydedilir. Laboratuvar sonucuna göre onay yapılıyor ise, laboratuvar raporunda yazan "Rapor Tarihi" teşhis tarihi olarak kaydedilir.

Salgın Tipi alanında; onayı yapılan hastalığın o yerleşim biriminde daha önce çıkıp çıkmadığına göre seçim yapılır.

Laboratuvar sonucuna göre onay yapılması durumunda, raporu gönderen enstitü ile sonuç ve teşhis bilgileri ilgili alanlara kaydedilir.

Sayfanın altında yer alan ziyaret bilgileri kısmının doldurulması zorunludur. Bu kısım doldurulup kayıt gerçekleştirildikten sonra ayrıca onay ziyareti girilmesine gerek yoktur.

Salgın Hastalık Onayı ekranı yukarıda anlatılan şekilde ve açıklamada yer verilmeyen diğer alanlar doldurulduktan sonra "Kaydet" butonuna basılarak kaydedilir.

Sistemde kayıtlı olan bir hastalık mihrakına, onay verildikten sonra da ara ziyaret eklenebilir, etkilenen ve aşılanan hayvan sayıları üzerinde yeni ara ziyaretler yapılmak suretiyle güncelleme yapılabilir.

Onayı yapılan bir hastalık kaydında herhangi bir değişiklik yapmaya sistem müsaade etmez. Değişiklik yapılabilmesi için İl Sistem Sorumlusu tarafından onay işleminin geri alınması gerekmektedir.

6. Hastalık sönüşü

Sistemde kaydı bulunan bir hastalığın sönüşünü yapmak için;

Hastalık sönüşü, "Hastalık ara" ekranındaki sorgu sonuçlarında hastalık tespit edildikten sonra, hastalığa ait satırdaki "Sönüş" butonu ile açılan sayfada yapılır. Açılan ekranda, hastalığın sönüş tarihi ilgili alana yazılır. Filyasyon bilgisinde bir değişiklik varsa güncellenir, hastalık sonucu tazminat ödemesi yapılmış ise, ilgili alanlar doldurulur. **Hastalık sönüşünde filyasyon "Araştırılıyor" seçilmez; mutlaka bir filyasyon bildirmek gerekir.**

Sayfanın altında yer alan ziyaret bilgileri kısmının doldurulması zorunludur. Bu kısım doldurulup kayıt gerçekleştirildikten sonra ayrıca sönüş ziyareti girilmesine gerek yoktur. "Kaydet" butonuna basılarak sönüş işlemi yapılmış olur. Sönüşü yapılan bir hastalık kaydında herhangi bir değişiklik yapmaya sistem müsaade etmez. Değişiklik yapılabilmesi için İl Sistem Sorumlusu tarafından sönüş işleminin geri alınması gerekmektedir.

Hastalık ziyaret, onay veya sönüş ekranlarında girilmiş olan ziyaret kayıtlarında yapılmak istenen değişiklikler "Salgın Hastalık Ziyaret Ara" kısmından gerçekleştirilir.

7. Koruma ve gözetim bölgesi oluşturulması ile kısıtlamalar

Kısıtlama modülü altında "Hayvan, Sürü, İşletme, Köy/Mahalle, İlçe" kısıtlama ekranları yer almaktadır. Hastalığın durumuna göre belirlenen epidemiyolojik ünite hangisini temsil ediyor ise o seviyeden kısıtlama işlemi gerçekleştirilir.
Sistemde hastalıklar ile duyarlı türler eşleştirilmiş olup, kısıtlama ekranında hastalık seçildiğinde kısıtlama konulması gereken duyarlı türler otomatik olarak gelmektedir.
Sistemde otomatik kısıtlama yoktur. Hastalığa göre otomatik olarak gelen duyarlı türler seçilerek hastalığın takibini yapan veteriner hekimce kısıtlama işlemi manuel olarak gerçekleştirilecektir. Köy/Mahalle kısıtlaması gerektiren durumlarda şüphe kaydı esnasında en az hastalık çıkan köy/mahalleye kısıtlama konulmalıdır. Hastalık onaylandığında ise kısıtlama giriş ekranındaki "Haritadan Seç" kısmında oluşturulan 3 km koruma ve 7 km gözetim bölgesine giren köylerin/mahallelerin tamamının kısıtlanmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca kısıt eklemeden önce işletmedeki hayvan varlığının güncellendiğinden ve tür seçiminin doğru yapıldığından emin olunmalıdır.

7.1 Koruma ve gözetim bölgesi gerektiren hastalıklar için;

1. Koruma ve gözetim bölgesi tedbirleri gerektiren bir hastalığın görülmesi durumunda, mihrak etrafında yarıçapı en az üç kilometre olacak şekilde bir koruma bölgesi, koruma bölgesini de içerecek şekilde mihrak etrafında yarıçapı en az on kilometre olacak şekilde bir gözetim bölgesi oluşturulması gerekmektedir. Koruma bölgesi içerisinde mihrakın bulunduğu köy/mahallenin gözetim bölgesi karantinası oluşturulurken de eklenmesi gerekmektedir. Ancak mihrakın bulunduğu köyün/mahallenin farklı il/ilçe sınırları içerisinde olması durumunda gözetim bölgesi karantinası eklenirken mihraktaki hastalık bildirim numarası girilmelidir.
2. Koruma veya gözetim bölgesi içerisinde hastalığın çıktığı köy/mahalle dışında başka bir köy/mahallede aynı hastalığın görülmesi durumunda enstitü müdürlüğüne numune göndermeksizin ikincil mihrak seçilerek hastalık çıkışı yapılacak; hastalık hayvanın itlafı söz konusu olan hastalıklardan biri ise resmî veteriner hekim raporuna istinaden zaman kaybetmeden itlaf işlemi gerçekleştirilecektir. Koruma ve gözetim bölgesinde çıkışı yapılan ikincil mihrakların tamamı sönmeden birincil mihrakın sönüşü yapılmayacaktır.
3. Koruma veya gözetim bölgesinde bulunan başka bir yerleşim biriminde aynı hastalık görülmesi durumunda hastalık çıkan işletme/işletmelerde gerekli tedbirler alınacak, ayrıca bir koruma ve gözetim bölgesi oluşturulmayarak birincil mihrakın koruma ve gözetim bölgesi çerçevesinde hastalıkla mücadeleye devam edilecektir.
4. Koruma ve gözetim bölgesi belirlenirken 10. km'ye denk gelen köy/mahalle kısıtlama alanına dâhil edilirken, hayvancılık alanlarının (yayla, mera, işletme alanı vb.) 10. km'de yer alması durumunda kısıtlama alanına dâhil edilmesi hususuna dikkat edilmelidir. Köy/mahallenin hayvancılıkla alakalı olmayan idari alanlarının kısıtlama bölgesine girmesi durumunda, hastalığı takip eden resmî veteriner hekimce bulaşma riski görülmediği takdirde söz konusu köy/mahalle kısıtlama alanına alınmayabilecektir.
5. Aynı yerleşim biriminde olmakla beraber hastalık nedeniyle oluşturulan yarıçapı on kilometrelik kısıtlama bölgesi dışında kalan işletmelerin, gözetim bölgesi içinde kalan işletmelerle herhangi bir temasının ve hastalığın bulaşma riskinin bulunmadığının resmî veteriner hekimce raporlanması durumunda, İl/İlçe Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyon Kararında işletme numaraları belirtilerek söz konusu işletmeler gözetim bölgesi dışında bırakılabilecektir. Bu işlem, öncelikle tüm köy/mahalle bazında kısıtlama konulduktan sonra, İl/İlçe Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyon Kararına göre İl Sistem Sorumlusu tarafından işletme bazında kısıtlama kaldırılarak gerçekleştirilecektir. Söz konusu işletmelerin yurtiçi hayvan

hareketlerine müsaade edilmeyecek olup, sadece canlı hayvan ithalatı ve ihracatı söz konusu olduğunda bu hüküm uygulanacaktır.

EK-1

İHBARİ MECBURİ HASTALIKLARDA KARANTİNA SÜRELERİ VE TEŞHİS ŞEKİLLERİ

HASTALIĞIN ADI	KORDON SÜRESİ (Son İyileşme veya Ölümden Sonra)	TEŞHİS ŞEKLİ
Sığır Vebası	28 gün	Klinik Teşhis + Laboratuvar teyidi
Şap	30 gün	Klinik Teşhis + Tip Tayini
Koyun-Keçi Çiçek	28 gün	Klinik Teşhis/ Laboratuvar Teşhisi
Koyun-Keçi Vebası	28 gün	Laboratuvar Teşhisi
Şarbon	15 gün	Laboratuvar Teşhisi
Tüberküloz	Enfekte işletmelerde 60 gün aralıklarla alerjik test yapılır. Son iki testte bütün sürüde menfi cevap alınmışsa kordon kalkar.	Mezbaha Kesimde Klinik Teşhis + İşletmede Alerjik Test
Ruam	1. testen 20 gün sonra 2.test menfi ise kordon kalkar	Canlı Hayvana Alerjik Test/Serolojik Test
Sığır Brusellozu	"Brusellanın Konjuktival Aşı İle Kontrol ve Eradikasyonu Genelgesi" kapsamında işlem yapılacaktır.	Laboratuvar Teşhisi
Koyun Brusellozu	"Brusellanın Konjuktival Aşı İle Kontrol ve Eradikasyonu Genelgesi" kapsamında işlem yapılacaktır.	Laboratuvar Teşhisi
Kuduz	Et yiyen, tek tırnaklı ve sığırlarda 6 ay, koyun-keçi, domuz ve kanatlıda ise 3 ay	Laboratuvar Teşhisi
Mavidil	40 gün	Laboratuvar Teşhisi
Sığırların Nodüler Ekzantemi	28 gün	Laboratuvar Teşhisi
Newcastle	Hastalık tespitinde itlaf ve dezenfeksiyondan 21 gün sonra / aşıya bağlı pozitiflikte 30 gün gözetim ve konrol	Laboratuvar Teşhisi
Pullorum	21 gün ara ile yapılan son iki testte sürü menfi ise karantina kalkar.	Laboratuvar Teşhisi
Tavuk Tifosu	21 gün ara ile yapılan son iki testte sürü menfi ise karantina kalkar.	Laboratuvar Teşhisi

EK-2

HASTALIK BİLDİRİMLERİ VE VETERİNER BİLGİ SİSTEMİNE KAYITLARINDA EPİDEMİYOLOJİK TANIMLAMALAR

Hastalık, Etkenin Tipi: Hastalığın adı, varsa etken tipi (Şap-A, Mavidil Tip-4 v.s.) yazılacaktır.
Bildirim No: **Veteriner Bilgi Sistemi** üzerinde yapılan şüphe kaydının bildirim numarası yazılacaktır.
Mihrak Tipi: "Birincil" ya da "İkincil" yazılacaktır. Bir ülkede ilk defa tespit edilen hastalıklar birincil mihraktır. Aynı zamanda bir ülke, bölge, il, ilçe ya da köyde ortaya çıkan ancak, nereden kaynaklandığı bulunamayan yani başka bir mihrakla epidemiyolojik bağlantısı kurulamayan mihraklar da birincil mihraktır. Hastalıkla enfekte bölgede birincil mihraktan sonra ortaya çıkıp birincil ya da diğer ikincil mihraklarla epidemiyolojik bağlantısı bulunan, yani nereden kaynaklandığı bilinen mihraklar ikincil mihraktır. Fakat, komşu bir ülkeden kaynaklanmış olduğu tespit edilse dahi, bir ülkede ilk defa görülen mihraklar birincil mihraktır.
Çıkış Tarihi; Hayvan sahibinin veya bakıcısının verdiği bilgiler doğrultusunda hastalığın belirtilerinin ilk olarak görüldüğü tarihtir.
Haber Alma Tarihi; Hastalığın ilk kez yazılı ya da sözlü olarak haber verildiği veya duyulduğu tarihtir.
Varış Kordon Tarihi; Resmi Veteriner Hekimin aldığı ihbar sonucunda hastalık mahalline gittiği tarihtir. Resmi Veteriner Hekim, hastalık mahalline giderek yaptığı muayene sonucunda klinik bulgularla bir ihbarı mecburi hastalığa teşhis koyar ise bu tarih aynı zamanda kordon tarihidir. Hastalıktan şüphe ederek kesin teşhis için laboratuvar teyidi amacıyla marazi madde alır ise, bu tarih aynı zamanda geçici kordon tarihi ve şüphe tarihidir. Klinik bulgular ile teşhis koyulan durumlarda bu tarih aynı zamanda onay tarihidir.
Kordonun Kaldırıldığı Tarih; Son iyileşme, son ölüm veya son itlaftan sonra, kordonun kaldırılması için gereken ve kontrol önlemlerinin sürdürüldüğü yasal sürecin bitimini takip eden gündür. Bu tarih aynı zamanda hastalık sönüş tarihidir. Sadece sönüş bildiriminde yazılır.
Onay Tarihi; Hastalık teşhisinin kesinleştiği tarihtir. Klinik olarak teşhis edilen hastalıklarda varış ve kordon tarihi aynı zamanda onay tarihidir.Yasal olarak Laboratuvar tetkiki gereken hastalıklarda ya da kesin teşhis için laboratuvara örnek gönderilen hastalıklarda laboratuvar raporunun tarihi aynı zamanda onay tarihidir.
Teşhis Tarihi; Hastalığın teşhis edildiği tarihtir. Klinik olarak teşhis edilen hastalıklarda varış ve kordon tarihi aynı zamanda teşhis tarihidir. Laboratuvar tetkiki gereken hastalıklarda laboratuvar raporunun tarihi teşhis tarihidir.
Teşhis/Numune Alınan Yer: Hastalığın teşhis edildiği, ya da teşhis amacıyla numune alındığı yerdir. İşletme, mera (adı yazılması gerekir), sevk esnasında araç üzerinde (plaka yazılması gerekir) v.s.
Teşhis Metodu: Klinik olarak teşhis edildi ise "klinik bulgu" yazılır. Sahada yapılan testler için "tüberkülin", "mallein" v.s. yazılır. Laboratuvarda teşhis edilmiş ise laboratuvar raporunda zikredilen metod yazılır. Klinik teşhis ve laboratuvar teşhisi birlikte yapılmış ise, sadece laboratuvardaki metod yazılır.
Lab. Adı: Numunenin gönderildiği laboratuvarın adı yazılır.
Tahmini Son İtlaf Tarihi: Mücadelede itlaf yapılıyor ise, yapılan veya yapılacak itlafların tamamlanacağı tahmini tarih yazılır.
Tahmini Son İmha Tarihi: İtlaf yapılıyor ise ya da hastalıktan dolayı ölen hayvanlar mevcutsa, bunların tamamının imhasının biteceği zaman tahmini olarak yazılır.
Etkilenen İnsan Sayısı ve Yaşı: Hastalık insanlara bulaşmış ise, kaç kişiye bulaştığı ve yaşları yazılır.
Haber Alma Şekli; Hastalık ihbarının hangi yolla alındığı yazılır.
Hayvan Sahibi: Hastalığın görüldüğü hayvanların sahibinin adı yazılır. Hastalık köyde birden fazla kişide görülmüşse, en önce ortaya çıkan işletmenin sahibi, aynı anda

ortaya çıkmışsa numune alınan işletme sahibi, birden fazla işletmeden numune alınmış ise ihbarı yapan işletme sahibinin adı yazılır. Veya hepsi birden yazılır.
İşletme No: Hayvan sahibine ait işletme numarası ya da numaraları yazılır.
Enlem Boylam: Hastalık yerinde GPS cihazından okunan Kuzey (N)(Enlem) ve Doğu (E)(Boylam) değerleri yazılır.
Kısıtlanan Diğer Bölge/İşl.: Hastalıktan dolayı koyulan kısıt diğer köy ya da işletmeleri de etkiliyorsa adları ya da numaraları yazılır.
En Yakın İşl/Köye Uzaklığı: İşletme bazında çıkış yapılan hastalıklarda en yakın işletme, köy bazlı çıkış yapılan hastalıklarda en yakın köyün uzaklığı metre cinsinden yazılır.
Filyasyon; Hastalığın hangi yolla bulaştığını ifade eder. Mutlaka tespit edilmesi gerekir, Şüphe ve Onay durumunda "Araştırılıyor" yazılabilir, sönüş işlemine kadar filyasyon mutlaka tespit edilir.
Kaynak Yer/Ülke: Hastalığın komşu bir ülkeden ya da başka bir idari birimden veya işletmeden bulaştığı tespit edilmiş ise neresi olduğu yazılır.
Kaynak Mihrak No: Ülke içinde bir yerden bulaştığı tespit edilmiş ise, oradaki mihrak kaydının bildirim numarası yazılır.
Kaynaktan Sevk Tarihi: Kaynak mihraktan gelen hayvanların sevk edildikleri tarih yazılır.
Kaynaktan Geliş Tarihi: Kaynaktan mihraktan sevk edilen hayvanların asıl mihrağa vardıkları tarih yazılır.
Tutulan; Çıkışta; klinik ve laboratuvar muayeneler veya test uygulaması sonucunda müspet çıkan hayvanları, arılar için kovan sayısı, balıklar için asıl ya da x1.000 şeklinde olan sayı ya da gerektiğinde ağırlık. Sönüşte; hastalık sönüşüne kadar hastalığa tutulan toplam hayvan sayısı.
Ölen; Çıkışta; varış ve kordon tarihinde hastalıktan dolayı ölen hayvanların sayısı, arılar için kovan sayısı, balıklar için asıl ya da x1.000 şeklinde olan sayı ya da gerektiğinde ağırlık. Sönüşte; hastalık sönüşüne kadar hastalıktan dolayı ölen toplam hayvan sayısı. İtlaf edilen ya da kesilen hayvanlar ölen hayvanlara dahil edilmez, hayvanın hastalıktan dolayı kendiliğinden ölmesi gerekir.
Kesilen; Çıkışta; varış ve kordon tarihine kadar hastalıktan dolayı kesilmiş halde olan ve o tarihte kesilen hayvanların toplam sayısı, balıklar için acil tüketime sunulan sayı ya da x1.000 şeklinde olan sayı ya da gerektiğinde ağırlık. Sönüşte; hastalık sönüşüne kadar hastalıktan dolayı kesilen toplam hayvan sayısı, balıklar için acil tüketime sunulan sayı ya da x1.000 şeklinde olan sayı ya da gerektiğinde ağırlık.
İtlaf: Çıkışta; varış ve kordon tarihine kadar hastalıktan dolayı itlaf edilmiş olan ve o tarihte itlaf edilen hayvanların toplam sayısı, balıklar için itlaf edilen sayı ya da x1.000 şeklinde olan sayı ya da gerektiğinde ağırlık. Sönüşte; hastalık sönüşüne kadar hastalıktan dolayı itlaf edilen toplam hayvan sayısı, balıklar için itlaf edilen sayı ya da x1.000 şeklinde olan sayı ya da gerektiğinde ağırlık.
Test: Çıkışta; hastalık teşhisi veya doğrulaması için alınan numune, tüberkülin veya mallein uygulanan hayvan sayısı. Sönüşte; hastalık sönüşü yapılana kadar mihraktan alınan numune, tüberkülin veya mallein uygulanan hayvan sayısı.
Şüpheli; Varış ve kordon tarihinde, hastalık mihrakında bulunan duyarlı türdeki hayvan sayısı yazılır. Sönüşte şüpheli hayvan olmaz, bu alana sıfır yazılır.
Aşılanan; Hastalık çıkışına bağlı yapılan mihrak aşılamaları yazılır.
İşletmedeki Hayvan Sayısı (İHS); Hastalığın ilk tespit edildiği işletmedeki duyarlı türden hayvanların sayısı yazılır.
Köy/Mahalledeki Hayvan Sayısı (K/MHS); Hastalığın ilk tespit edildiği köy/mahalledeki hayvan sayısı yazılır.
Koruma Bölgesindeki Hasvan Sayısı (KBHS); Hastalığa bağlı belirlenen koruma bölgesindeki hayvan sayısı yazılır.
Gözetim Bölgesindeki Hasvan Sayısı (GBHS); Hastalığa bağlı belirlenen gözetim bölgesindeki (koruma bölgesi hariç) hayvan sayısı yazılır.

EK-3

TEMEL EPİDEMİYOLOJİK KAVRAMLAR

Biyogüvenlik: Sürülerde hastalık oluşumunu en aza indiren bir bakım yönetim sistemidir.

Enfeksiyon: Bir enfeksiyöz ajanın hayvanların vücuduna girerek gelişmesi ve çoğalmasıdır. Hastalıklarla mücadelede klinik veya subklinik görülmesi dikkate alınmalıdır.

Epidemiyolojik birim: Patojenik bir ajana aynı olasılıkta maruz kalma riskini taşıyan, tanımlanmış epidemiyolojik bir ilişkiye sahip bir grup hayvan anlamına gelir. Genellikle bu birim sürüdür. Bununla birlikte, bir epidemiyolojik birim, bir köy/mahalle sakinlerine ait hayvanlar veya ortak bir hayvan taşıma tesisi paylaşan hayvanlar gibi gruplara da işaret edebilir. Epidemiyolojik ilişki, hastalığa veya patojik ajanın suşuna kadar değişiklik gösterebilir. (Aynı ahırı paylaşan hayvanlar veya aynı merayı kullanan hayvanlar gibi)

Eradikasyon: Bir patojenik ajanın bir ülke veya bölgede tamamen ortadan kaldırılması anlamına gelir, hastalıklarla mücadelede en son aşamadır.

Etiyoloji: Hastalık nedeni, popülasyon içerisinde hastalığın ortaya çıkmasını veya yüksek sıklıkta görülmesini belirlemede rol oynayan olay, durum, koşul, özellik veya bunların bütünüdür patolojik bir değişime neden oluşturan etkendir.

Gözetim bölgesi: Koruma bölgesini de kapsayacak şekilde hastalık çıkan işletme merkezli, yarıçapı en az 10 km olan bölge.

Horizontal bulaşma: Popülasyondaki bireyler arasında bulaşma türüdür. Direk olarak (örneğin temas) ya da indirekt olarak (örneğin hava yoluyla) olabilir.

İnkubasyon süresi (periyodu)-Kuluçka Süresi: Hastalık yapan virüs, bakteri ya da diğer etkenlerin bulaşması ile klinik belirtilerin görülmesi arasında geçen süredir.

İnsidans: Epidemiyolojide, belirli bir zamanda yeni hastalık vakalarının sayısıdır.

Koruma bölgesi: Hastalık çıkan işletmeyi merkez alarak oluşturulan en az 3 km yarıçapındaki bölge.

Morbidite: Bir sürü içinde hastalığa yakalananların sağlamlara oranının yüzde veya binde ifadesidir.

Mortalite: Bir popülasyon içinde ölenlerin tüm popülasyona oranının yüzde veya binde ifadesidir.

Mihrak: Bir epidemiyolojik ünitede bir ya da birden çok vakanın görülmesi. Epidemiyolojik birim tanımına göre bazı hastalıklarda tek bir işletme bir mihrak kabul edilirken (örn. Brusella), bazı hastalıklarda (örn şap) tek bir köy bir mihrak kabul edilir.Yetkili otorite tarafından hastalık varlığı doğrulandığında, hastalığın seyri, yerleşim yerinin topografik yapısı, hayvanların kapalı alanlarda tutulup tutulmadığı, enfeksiyöz ajanın özellikleri gibi kriterlerin dikkate alınarak belirlenen işletme, yerleşim yeri ve ya bölgeyi ifade eder.

Patojenite: Hastalık oluşturma özelliği, patolojik değişiklikler veya hastalık oluşturma yeteneği.

Prevalans: Bir hastalığın belli bir popülasyon içinde belli bir zamanda eski ve yeni olguların birlikte görülme oranı veya yaygınlığıdır.

Vaka: Tek bir hayvanın patojenik ajan tarafından, klinik belirti gösterip ya da göstermeden enfekte olmasıdır, vaka sayısı ise enfekte hayvan sayısını ifaede eder.

Vertikal bulaşma: Enfeksiyöz etkenlerin bir nesilden diğerine bulaşmasına denir(yavrudan anneye bulaşma).

Virülens: Enfeksiyöz ajanların hastalık oluşturma yeteneğinin derecesi. Ortalama letal doz (LD_{50}) veya ortalama enfeksiyon dozu (ID_{50}) ile deneysel olarak ölçülebilir. Virulans, mikroorganizma kaç kişiyi enfekte eder, vücutta ne kadar çabuk yayılır, kaç kişi bu etkene bağlı olarak ölür gibi ölçütlerle tespit edilir.

Surveylans: Hayvan sağlına ilişkin sistematik veri toplanması, derlenmesi ve analiz edilmesidir. Eğer pasif survey varsa, burada hastalığın rapor edilmesi gerekir, aktif survey'de ise yerinde ziyaretle hastalık araştırılır(örneğin kan örneği toplama).

Popülasyon: Tanımlanmış ortak özellikleri paylaşan bir grubu ifade eder, epidemiyolojinin en temel kavramlarından biridir.

EK-4

ENSTİTÜLERİN SORUMLU OLDUĞU İLLER

ENSTİTÜ ADI	İLLER
Veteriner Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Etlik-ANKARA	Ankara, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir, Kayser Yozgat, Çorum, Çankırı, Karabük, Bartın, Kastamonu, Eskişehir, Bolu, Zonguldak.
Pendik Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü İSTANBUL	İstanbul, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne, Çanakkale, Balıkesir, Bursa, Yalova, Bilecik, Kocaeli, Sakarya, Düzce.
Bornova Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü İZMİR	İzmir, Manisa, Aydın, Muğla, Denizli, Uşak, Kütahya.
Konya Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	Konya, Niğde, Aksaray, Karaman, Antalya, Burdur, Isparta, Afyon.
Adana Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	Adana, Mersin, Hatay, Gaziantep, Kilis, Osmaniye, Kahramanmaraş, Adıyaman, Şanlıurfa.
Samsun Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	Samsun, Sinop, Amasya, Tokat, Sivas, Ordu Giresun, Trabzon, Rize.
Erzurum Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Bayburt, Artvin, Ardahan, Kars, Ağrı, Iğdır.
Elazığ Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü	Elazığ, Malatya, Tunceli, Bingöl, Muş, Diyarbakır, Mardin, Batman, Bitlis, Siirt, Şırnak, Van, Hakkari.
Şap Enstitüsü	Tüm İller

EK-5

MARAZİ MADDE GÖNDERME PROTOKOLÜ

KURUM ADI : ..../.../20...

A-GÖNDERENİN :

Adı-Soyadı :.....
Adresi :.....
Tel-Fax :.....
e-mail :.....

B-HAYVAN SAHİBİNİN :

Adı-Soyadı :.....
Adresi :.....
Tel. No :.....

C-HAYVANA AİT BİLGİLER :

1- Kulak No :.....
2- Türü :.....
3- Irkı-Cinsiyeti :.....
4- Yaşı :.....
5- Verilen Besin Maddeleri : Slaj (.....), Konsantre Yem (.....), Kaba Yem (.....)
6- Bakım ve Beslenme : Ahırda (.....), Merada (.....)

D-NUMUNEYE AİT BİLGİLER :

1- Gönderilen Numunenin Türü :.....
2- Numune Adedi :.....
3- Numunenin Alındığı Tarih :.....
4- Atık ise kaç günlük olduğu :.....
4- Uygulanan Aşılar :.....
5- Uygulanan Aşı Seri No'ları :.....
6- Aşı Uygulama Tarihleri :.....
7 - Numunenin gönderilme şekli : Formolde ( ), Dondurulmuş ( ), Soğuk şartlarda ( )
Taşıyıcı besiyeri içinde ( ), Normal şartlarda ( ), Diğer ( )

E-HASTALIK DURUMU :

1- Sürüdeki hayvan sayısı (.....), Hastalanan (.....), Ölen (.....), İyileşen (.....), Sirayete maruz (.....)
2- Hayvanın daha önce geçirdiği hastalık veya hastalıklar :.....
.....
3- Daha önce yapılan tedavi ve tarihi :.....
.....
4- Hastalık Hakkında Bilgi :
(Klinik Belirtiler, lezyonlar, süresi, etkilenen hayvan sayısı ve otopsi bulguları)
.....
.....
.....
.....
.....
5- Şüphe Edilen Hastalık : (.....)

F- İSTENİLEN LABORATUVAR MUAYENELERİ:

1- Bakteriyolojik ( ), 2- Serolojik ( ), 3- Parazitolojik ( ), 4- Toksikolojik ( )
5- Patolojik ( ), 6- Virolojik ( )

- Bu formu imzalayan müşteri laboratuvar test koşullarını ve laboratuvarın belirlediği analiz metotlarını kabul etmiş sayılır ve bu belge sözleşme yerine geçer.
- Ücretli olarak yapılacak resmi veya özel analiz taleplerinde ücret ilgili kişi/kurum tarafından yatırılmadan test/analiz yapılmaz.
- Müşteri bu protokolde yer alan bilgilerin doğruluğunu taahhüt eder.
- Laboratuvar gizlilik ve tarafsızlık ilkelerine göre çalışmayı taahhüt eder.
- Yasal zorunluluk hallerinde müşteri bilgileri yasal otoritelerle paylaşılabilir.

İMZA

EK-6

2023 YILI AŞILAMA TAKVİMİ

HASTALIĞIN ADI		AŞILAMA BAŞLAMA TARİHİ	AŞILAMA BİTİŞ TARİHİ
ŞAP (B.B.) ANADOLU (Tampon bölge dışındaki iller)	İLKBAHAR	13 ŞUBAT	28 NİSAN
	SONBAHAR	01 EYLÜL	17 KASIM
ŞAP (B.B.) TRAKYA	İLKBAHAR	13 ŞUBAT	28 NİSAN
	SONBAHAR	01 EYLÜL	17 KASIM
ŞAP (K.B.) (TRAKYA)	İLKBAHAR	13 ŞUBAT	28 NİSAN
TAMPON BÖLGE	1.AŞI (İlkbahar)	13 ŞUBAT	28 NİSAN
	2.AŞI (Tampon)	2 MAYIS	31 TEMMUZ
	3.AŞI (Sonbahar)	01 EYLÜL	17 KASIM
ŞAP (K.B.) (ANADOLU)		Mihraklarda koruma ve gözetim bölgelerinde bulunan hayvanların tamamı.	
KOYUN KEÇİ ÇİÇEK		Hastalık görülen tarihler dikkate alınarak hayvanların riskli döneme en yüksek bağışıklıkla girmeleri sağlanacak şekilde İl Müdürlükleri tarafından belirlenecektir.	
ŞARBON		12 Mayıs tarihine kadar tamamlanacaktır.	
MAVİDİL		12 Mayıs tarihine kadar tamamlanacaktır.	
SIĞIR BRUSELLOZU		Yıl boyu uygulanacaktır.	
KOYUN KEÇİ BRUSELLOZU		Yıl boyu uygulanacaktır.	
KUDUZ		30 OCAK	28 NİSAN
KOYUN KEÇİ VEBASI		İl Müdürlükleri tarafından belirlenecektir. Yıl boyu uygulanacaktır.	
SIĞIRLARIN NODÜLER EKZANTEMİ		28 Nisan tarihine kadar tamamlanacaktır.	

Not:
1-Yıl içerisinde yeni doğan hayvanlar yukarıdaki kampanya tarihlerine bakılmaksızın yıl boyu aşılanacaktır.
2- Veteriner Bilgi Sistemine aşılama programı girilirken, şap aşılama kampanyasında tampon bölge olarak belirlenen iller (Ardahan, Ağrı, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Mardin, Şırnak ve Van), 1 ve 2. dönem şap aşılama programlarını ilkbahar programı, 3. dönem şap programlarını ise sonbahar programı olarak girecektir.

EK-7

DAMIZLIK OLARAK KULLANILACAK AYGIR VE KISRAKLAR İÇİN "DAMIZLIK BELGESİ" DÜZENLENMESİNDE UYULACAK HUSUSLAR

1. Klinik muayenelerinde herhangi bir bulaşıcı hastalığın bulunmaması,
2. Laboratuvar çalışmalarının Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüklerinde yapılması,
3. Kan serumu örneklerinin her laboratuvar için 1 ml'den az olmamak üzere, hemoliz olmamış şekilde 4 ayrı tüpe alınarak ve hayvan sahiplerinin isimleri de belirtilerek gönderilmesi,
4. İlk defa damızlık olarak kullanılacak aygır ve kısraklar için "Damızlık Belgesi" düzenlenirken aranacak sağlık şartları ile gerekli taramaları tamamlanıp damızlık belgesi düzenlenmiş aygır ve kısrakların Yönetmelik hükümlerine göre her yıl yapılan "Vize" işlemlerinin Genel Müdürlüğümüzün 02.09.2022 tarih ve E-71037622-375-6828721 sayılı "Damızlık Belgesi İşlemleri (Düzenleme ve Vize)" konulu talimatına göre yapılması,
5. Hastalık çıkması durumunda, Yüksek Komiserler Kurulu'nca düzenlenen "Damızlık Belgesi" nin iptal edilmesi için Yüksek Komiserler Kurulu'na bildirim yapılması,
6. Yapılacak laboratuvar tetkikleri neticesinde Equine Viral Arteritis, Ruam, Durin ve Salmonella Abortus Equi hastalıklarından ari olması,
7. **Test sonuçları, toksik veya retest olarak bildirilen atların sonraki testleri için ikinci bir ücret yatırılmaması,**
8. **Equine Viral Arteritis;**
    - **a.** Damızlıkta kullanılacak tüm aygırlardan kan serumu toplanarak teste tabi tutulması, **seropozitif çıkan aygırların damızlıkta kullanılmaması**,
    - **b.** Yurt dışından ithal edilen damızlık aygır ve kısraklarda Equine Viral Arteritis yönünden aşı yapılması söz konusu ise **aşılama öncesi yapılacak test sonucunun negatif olduğunun ve aşı yapıldığının belgelenmesi**,
    - **c.** Aşı sertifikası olan aygır ve kısraklardan 15 gün ara ile alınacak iki serum örneğinin teşhis için ilgili enstitüye gönderilmesi; testler sonucu EVA antikor titrelerinin stabil kalması ya da düşmesi durumunda damızlıkta kullanılabilmesi,
    - **d.** İhtiyaç duyulması halinde yukarıdaki uygulananlara ilaveten tespit edilen seropozitif durumun enfeksiyon ya da aşıdan kaynaklandığını belirlemek için ileri laboratuvar teknikleri uygulanması ve damızlıkta kullanılacak tüm kısraklardan her yıl Kasım ayından itibaren bir yıl geçerli olan kan serumu alınarak testlerinin yapılması,
    - **e.** Bu kapsamda;
        - **i.** Kan serumu örneği **negatif olan kısrakların damızlıkta kullanılması**,
        - **ii.** Kan serumu örneği pozitif olan kısrakların ayrı bir yerde gözetimde tutulması, **bu hayvanlarda akut EVA hastalığını teşhis etmek amacıyla gönderilen ilk serum örneğinden 21 gün sonra tekrar ikinci kan serum örneğinin ilgili enstitüye gönderilmesi**,
        - **iii.** Kısrak serum örneklerinde, antikor titresinin stabil kalması ya da düşmesi durumunda damızlıkta kullanılması,
9. **Ruam;**
    - **a.** Kan serumu örneklerinin Complement Fiksasyon Testi (CFT) sonuçlarının negatif olması,
    - **b.** Laboratuvarda uygulanan testlerde şüpheli bulunan atlardan, il veya ilçe bazında oluşturulacak bir komisyon marifetiyle yeniden serum örneği alınması,

i. Laboratuvarda aynı örneğin ikinci CFT sonucunun menfi çıkması durumunda hayvanın ruamdan salim olduğu kanısına varılarak Damızlık Belgesinin düzenlenmesi,

ii. **CFT sonucunun pozitif olması durumunda hayvanın Ruamlı kabul edilerek itlaf edilmesi,**

iii. Alınan ikinci kan serumu örneğinin de şüpheli bulunması durumunda oluşturulan komisyon gözetiminde ilgili hayvana mallein testi uygulanması, mallein test sonucunun negatif olması durumunda Damızlık Belgesinin düzenlenmesi, pozitif olması durumunda ise hayvanın ruamlı kabul edilerek itlaf edilmesi,

iv. Mallein test uygulaması sonucu şüpheli çıkarsa, karantina uygulamasına devam edilerek ilk mallein tatbikinden 60 gün sonra hayvanın serolojik ve alerjik muayeneye tabi tutulması,

v. 60 günün sonunda önce serolojik muayene için kan alınarak ilgili Enstitü Müdürlüğüne gönderilmesi, daha sonra mallein tatbik edilmesi. Bu uygulamaların neticesi alerjik veya serolojik testlerden birisi müspet veya şüpheli çıktığı takdirde hayvanın ruamlı kabul edilerek itlaf edilmesi,

vi. Her iki muayene neticesinin de menfi olması halinde ise hayvanın ruamdan salim olduğu kanısına varılarak Damızlık Belgesinin düzenlenmesi,

c. Pozitif veya şüpheli çıkan hayvanlarla temas eden diğer tek tırnaklı hayvanlardan, daha önce gönderilmiş olsa dahi, ivedilikle kan serumu örneklerinin alınarak ücretsiz test edilmek üzere laboratuvara gönderilmesi veya bu hayvanlara mallein testi uygulanması, (damızlık atlar haricinde)

d. Ruam testleri sonuçlanıncaya kadar söz konusu hayvanların karantinada tutulması damızlık olarak kullanılmaması,

10. Durin;

a. Kan serumu örneklerinin Complement Fiksasyon Testi (CFT) sonuçlarının negatif olması,

b. Kan serumlarının CFT ile muayenesi sonucunda şüpheli çıkması durumunda, tekrar kan serumu, EDTA' lı kan ve aynı atlardan vaginal/preputial yıkantının, RPMI-1640 ve fötal calf serumu karışımı içerisine alınarak gönderilmesi,

11. Salmonella Abortus Equi;

Kan serumu örneklerinin Tüp Aglütinasyon Testi sonucunun negatif olması gerekir.

EK-8

RUAMDA İNTRADERMAL TEST KARAR VERME ÖRNEKLERİ

Olasılıklar	Mallein Uygulanan Yerdeki Deri Kalınlığı	Mallein Uygulanan Yerdeki Deri Kalınlaşması	Mallein Uygulanan Yerde			Lokal Reaksiyon	KARAR	
			Normal Deri Kalınlığı	72. saat Sonraki Deri Kalınlığı mm.	Deri Kalınlaşması Farkı mm.			
Pozitif	+	Mallein ≥ 5 mm ise pozitif reaksiyon	5.0	10.0	10.0-5.0=5.0		+	Ruam
Şüpheli	+	3 ≤ Mallein < 5 mm ise şüpheli reaksiyon	5.0 5.0	9.9 8.0	9.2-5.0=4.9 8.0-5.0=3.0		±	Ruam
Menfi	-	Mallein < 3 mm ise menfi reaksiyon	5.0 5.0	7.9 5.0	7.9-5.0=2.9 5.0-5.0=0.0		-	Ruam

*Müspet reaktörler itlaf edilir. Şüpheli reaktörler ise sahibinin göstereceği ve Veterinerce uygun bulunan bir yerde tecride alınarak 20 gün sonra yeniden teste tabi tutulur. Bu test sonucunda müspet ve şüpheli çıkanlar ruamlı kabul edilerek öldürülür menfi çıkanlar serbest bırakılır.

** Yarış ve atlı spor gibi sportif veya damızlık maksadıyla yetiştirilen pedigrili tek tırnaklılarda hastalık müspet tespit edildiğinde Bakanlık görüşü alındıktan sonra itlaf gerçekleştirilir. Şüpheli sonuç verenler ise 60 gün sonra serolojik ve alerjik muayeneye tabi tutulmak üzere tecrid edilir. O günün sonunda önce serolojik muayene için kan alınarak aboratuvara gönderilir. Kan alma işlemini müteakip ikinci defa intradermik mallein uygulanır. Bu uygulamaların neticesi alerjik veya serolojik testlerden birisi müspet veya şüpheli çıktığı takdirde hayvan Ruamlı kabul edilerek öldürülür, her iki testi de menfi çıkanlar serbest bırakılır.

EK-9

ARI İŞLETMELERİ FAALİYET RAPORU

İLİ :
DÖNEMİ : I. Dönem (Ocak-Haziran) II. Dönem (Temmuz-Aralık)
YIL :

A-KAYITLI ARI İŞLETMELERİNİN SAYISI

DAMIZLIK ANA ARI İŞLETMESİ	ANA ARI İŞLET.	SABİT ARI İŞLET.	GEZGİNCİ ARI İŞLET.	KOMBİNE ARI İŞLETMESİ	TOPLAM

B-PROGRAM VE GERÇEKLEŞME

	Programlanan işletme	Kontrol edilen işletme	İşletmelerde bulunan kovan sayısı	Kontrol edilen kovan sayısı
Basit Tesadüfi Örnekleme Yöntemine göre Arı İşletme Sayısı				

C-TESPİT EDİLEN PROBLEMLER VE YAPILAN İŞLEMLER
(Maddeler halinde yazılacaktır.)

EK-10

TEMEL PETEK ÜRETİM YERLERİ FAALİYET RAPORU

İLİ :
YIL :

A- TEMEL PETEK ÜRETİM YERLERİ

Temel Petek Üretimi Yapan İşletmeler (adı, adresi)	Numune Alınan Tarih	Numune Sonucu (pozitif, negatif)

B-TESPİT EDİLEN PROBLEMLER VE YAPILAN İŞLEMLER
(Maddeler halinde yazılacaktır.)

EK-11

KANATLI İŞLETMELERİ FAALİYET RAPORU

İLİ :
DÖNEMİ : I. Dönem (Ocak-Haziran) II. Dönem (Temmuz-Aralık)
YILI :

A-KANATLI İŞLETMELERİNİN SAYISI

KULUÇKAHANE	DAMIZLIK			TİCARİ ETLİK			YUMURTACI			TOPLAM	
İşletme Sayısı	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi (adet)	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi (adet)	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi (adet)	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı

B-PROGRAM VE GERÇEKLEŞME

	PROGRAM	GERÇEKLEŞME
Denetlenecek/Denetlenen İşletme Sayısı		

C-TESPİT EDİLEN PROBLEMLER VE YAPILAN İŞLEMLER (Maddeler halinde yazılacaktır.)

EK-12

2023 YILI KUDUZ AŞISI DAĞITIM PLANI

İL	GÖNDERİLEN AŞI MİKTARI (DOZ)	İL	GÖNDERİLEN AŞI MİKTARI (DOZ)
01-ADANA	22.000	42-KONYA	23.550
02-ADIYAMAN	1.400	43-KÜTAHYA	15.800
03-AFYON	9.250	44-MALATYA	2.750
04-AĞRI	1.000	45-MANİSA	17.250
05-AMASYA	3.500	46-K.MARAŞ	5.000
06-ANKARA	38.250	47-MARDİN	1.450
07-ANTALYA	24.500	48-MUĞLA	17.000
08-ARTVİN	750	49-MUŞ	900
09-AYDIN	18.200	50-NEVŞEHİR	2.200
10-BALIKESİR	29.000	51-NİĞDE	5.100
11-BİLECİK	4.750	52-ORDU	9.200
12-BİNGÖL	1.000	53-RİZE	1.150
13-BİTLİS	0	54-SAKARYA	11.150
14-BOLU	4.650	55-SAMSUN	16.000
15-BURDUR	6.150	56-SİİRT	500
16-BURSA	27.300	57-SİNOP	2.700
17-ÇANAKKALE	18.000	58-SİVAS	2.100
18-ÇANKIRI	2.000	59-TEKİRDAĞ	16.800
19-ÇORUM	4.000	60-TOKAT	5.100
20-DENİZLİ	12.550	61-TRABZON	4.000
21-DİYARBAKIR	4.000	62-TUNCELİ	0
22-EDİRNE	9.300	63-ŞANLIURFA	3.900
23-ELAZIĞ	1.000	64-UŞAK	8.500
24-ERZİNCAN	600	65-VAN	4.200
25-ERZURUM	2.500	66-YOZGAT	2.600
26-ESKİŞEHİR	20.000	67-ZONGULDAK	8.000
27-GAZİANTEP	6.450	68-AKSARAY	2.950
28-GİRESUN	4.000	69-BAYBURT	250
29-GÜMÜŞHANE	600	70-KARAMAN	2.650
30-HAKKARİ	150	71-KIRIKKALE	4.000
31-HATAY	6.000	72-BATMAN	1.500
32-ISPARTA	5.300	73-ŞIRNAK	1.050
33-MERSİN	5.100	74-BARTIN	12.200
34-İSTANBUL	67.250	75-ARDAHAN	1.100
35-İZMİR	24.950	76-IĞDIR	2.100
36-KARS	2.000	77-YALOVA	2.350
37-KASTAMONU	4.250	78-KARABÜK	3.700
38-KAYSERİ	6.600	79-KİLİS	1.650
39-KIRKLARELİ	11.000	80-OSMANİYE	1.850
40-KIRŞEHİR	2.000	81-DÜZCE	3.450
41-KOCAELİ	10.000		

Kampanya dönemi için programlanan aşılar uygulama zamanından önce Bölge Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüklerinden İl Müdürlüklerince teslim alınacaktır.

EK-13

HAYVANLARIN TANIMLANMASI İLE VETERİNER BİYOLOJİK ÜRÜN UYGULAMA ÜCRETİ MAKBUZU				Cilt No : Seri No :
İl-İlçe Mahalle- Köy Tarih	: : :		İşletme No İşletme Sahibinin Adı Soyadı İşletme Sahibinin Kimlik/Vergi No	: : :

Türü/Cinsi	**Tanımlama**			**Biyolojik Ürün**					
	Hayvan sayısı	Birim Fiyat	Toplam Fiyat	Ürün Grubu	Ürünün Adı	Seri No	Hayvan sayısı	Birim Fiyat	Toplam Fiyat
TOPLAM									

Ayrıntıları yukarıda yazılı uygulama tarafımdan/tarafımızdan yapılmış ve uygulama ücreti tutarı olarak……..……TL. (yazıyla) alınmıştır. Tanımlanan ve/veya veteriner biyolojik ürün uygulanan hayvanlara ait bilgiler ekteki …… raporunda mevcuttur.

Adı ve Soyadı	:	Adı ve Soyadı	:
Unvanı	:	Unvanı	:
İmzası	:	İmzası	:

Makbuzun aslını elden aldım. Hayvan Sahibi/Bakıcı İmza

EK-14

TÜBERKÜLOZDA "İNTRADERMAL KARŞILAŞTIRMALI TEST" KARAR VERME ÖRNEKLERİ

Olasılıklar	PPD Bovine Uygulanan Yerdeki Deri Kalınlığı	PPD Avian Uygulanan Yerdeki Deri Kalınlığı	Karşılaştırma B=Bovine Uygulanan Yerdeki Deri Kalınlaşması A=Avian Uygulanan Yerdeki Deri Kalınlaşması	Bovine Uygulanan Yerde			Avian Uygulanan Yerde			İki Deri Kalınlaşma Farkı mm.	KARAR	
				Normal Deri Kalınlığı mm.	72. saat Sonraki Deri Kalınlığı mm.	Deri Kalınlaşması mm.	Normal Deri Kalınlığı mm.	72. saat Sonraki Deri Kalınlığı mm.	Deri Kalınlaşması mm.			
Pozitif	+	+, ±, -	a) Bovine ≥ 4 mm ve İki deri kalınlaşma farkı 4 mm den fazla ise	6.0	11.0	5.0	6.0	6.0	0	5.0-0=5.0	+	Tb.
Şüpheli	+	+, ±, -	a) Bovine ≥ 4 mm ve İki deri kalınlaşma farkı 1-4 mm arasında ise (1mm ≤ kalınlaşma ≤ 4mm)	6.0 6.0	11.0 11.0	5.0 5.0	6.0 6.0	7.0 10.0	1.0 4.0	5.0-1.0=4.0 5.0-4.0=1.0	± ±	Tb. Tb.
	±	+, ±, -	b) Bovine 2 mm < kalınlaşma < 4 mm ve İki deri kalınlaşma farkı 1-4 mm arasında ise (1mm ≤ kalınlaşma ≤ 4mm)	6.0 6.0	10.0 10.0	4.0 4.0	6.0 6.0	6.0 9.0	0 3.0	4.0-0=4.0 4.0-3.0=1.0	± ±	Tb. Tb.
* Menfi	+	+	a) Bovine ve Avian ≥ 4 mm ve İki deri kalınlaşma farkının eşit ya da Avianın fazla olması	6.0 6.0	11.0 11.0	5.0 5.0	6.0 6.0	11.0 13.0	5.0 7.0	5.0-5.0=0 5.0-7.0=-2.0	- -	Tb. Tb.
	±	±	b) Bovine ve Avian 2mm < kalınlaşma < 4 mm ve İki deri kalınlaşma farkının eşit ya da Avianın fazla olması	6.0 6.0	9.0 9.0	3.0 3.0	6.0 6.0	9.0 10.0	3.0 4.0	3.0-3.0=0 3.0-4.0=-1.0	- -	Tb. Tb.
	±	+	c) Bovine 2mm < kalınlaşma < 4mm ve Avian > 4 mm ise	6.0	9.0	3.0	6.0	11.0	5.0	3.0-5.0=-2.0	-	Tb.
	-	+	ç) Bovine ≤ 2mm ve Avian ≥ 4 mm ise	6.0	8.0	2.0	6.0	11.0	5.0	2.0-5.0= -3.0	-	Tb.
	-	-	d) Bovine ve Avian ≤ 2mm ise	6.0	8.0	2.0	6.0	7.0	1.0	2.0-10=1.0	-	Tb.

*Uygulama yerinde, enjeksiyondan yetmişiki saat (± dört saat) sonra diffüz yada yaygın ödem, eksüdasyon, nekroz, ağrı yada lenf kanalları yada lenf yumrularının yangısı tespit edilmemelidir.

EK-15

İHBARİ MECBURİ BALIK HASTALIKLARINDA DUYARLI TÜR KAPSAMINA GİRMEYEN TÜRLERDE HASTALIK GÖRÜLMESİ DURUMUNDA KULLANILACAK İZLEME FORMU

İşletme adı /sahibi :.....
İşletmenin adresi :.....

İşletme türü : Sadece damızlık** Damızlık ve yetiştirme** Sadece yetiştirme

** Damızlık yetiştriciliği yapılan çiftliklerde sağım tarihleri belirtilmelidir, eğer sağım yapılmıyor ise doğal üreme tarihleri yazılmalıdır.

.....

İşletme tipi : ☐ Deniz ☐ Tatlı su
☐ Havuz ☐ Kafes ☐ Tank

Yetiştirilen Balık Türleri : .....
.....

Balıkların yaşları :
☐ 1 yaştan küçük ☐ 1-2 yaş arası ☐ 2 yaştan büyük ☐ Yaş grubları karışık

Toplam balık sayısı (Türler bazında) :

Mevcut balık türleri	Toplam balık sayısı

Kullanılan yemler: 1..... 2..... 3.....
4..... 5..... 6.....

Son bir yıl içinde mortalite görüldü mü? : ☐ Evet ☐ Hayır

Mortalite görüldü ise şekli : ☐

☐ Giderek artan mortalite ☐ Düşük mortalite ☐ Ani ölüm ☐ Sadece klinik bulgular, mortalite yok

Mortalite görüldü ise yüzdesi :.....
Mortalitenin görüldüğü yaşlar :
☐ 1 yaştan küçük ☐ 1-2 yaş arası ☐ 2 yaştan büyük ☐ Yaş grupları karışık

Mortalite olgularında gözlenen makroskobik bulgular :
1..... 4 .....
2..... 5.....
3..... 6.....

Mortalite belirli bir mevsimde mi görülüyor ? : ☐ Evet ☐ Hayır
Cevap evet ise hangi mevsimde görülüyor ? :

☐ İlkbahar ☐ Yaz ☐ Sonbahar ☐ Kış

Görüldüğü mevsimde çevresel parametreler
Su sıcaklığı :.....
Tuzluluk :.....
Suyun oksijen miktarı :.....
Suyun pH değeri :.....
Kirlilik :.....
Diğer detaylar :.....
Mortalite öncesi şiddetli yağmur, fırtına vs. görüldü mü?.
Son iki yılda konulan teşhisler :

Tarih	Teşhis	Tedavi ve Aşılama
.....	.....	.....

Dezenfeksiyon amaçlı uygulanan kimyasallar ve/veya *yöntemler* :

EK-16

SON 3 YIL İÇİNDE İŞLETMEYE YAPILAN GİRİŞLER VE ÇIKIŞLAR

Materyal	Giriş tarihi	Nereden geldiği- İşletme adı ve adresi	Çıkış tarihi	Nereye gönderildiği- İşletme adı ve adresi	Miktarı
Yumurta					
Larva					
Balık					
Yem					
Ekipman					

Çevrede bulunan diğer su ürünleri işletmelerinin;

Adı :	Adresi :	Su Ürünlerinin Türleri:
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Örneklenen materyal : Canlı ☐

Ölü ☐

İşletme Sorumlusu Tarih

Adı-Soyadı İmza ..../...../20

İl/ İlçe Müdürlüğü :

Veteriner Hekim :

Adı-Soyadı :

İmza :

EK-17

ÇİFT KABUKLU YUMUŞAKÇA HASTALIKLARI İZLEME PROGRAMI
BİLGİ FORMU

- Formu Dolduran Görevlinin Adı-Soyadı :……
- Formun Düzenlenme Tarihi:…….

1. ÜRETİM ALANINA VE ÜRETİCİ / İŞLETMECİYE İLGİLİ BİLGİLER:

Üretim Alanının Adı: ……

Üretim Alanının Kodu: ……

İstasyon No: ……..

Alan Koordinatları:……

Alanın Derinliği :……..

Genişliği :……

Uzunluğu:……...

Stok miktarı (ton): Akivades :…….

İstiridye :……..

Kara Midye :…….

Üreticinin/İşletmecinin :

Adı Soyadı:…….....

Adresi:……

Telefon numarası:…….……

2. ÖRNEKLE İLGİLİ BİLGİLER

Örneğin Alındığı Tarih:…….....

Örneği Alan Kişinin Adı-Soyadı ve Görevi :……....

……

Tel :

Faks:..……..……

E-mail: …….

Örneklenen Yumuşakça Türü: **İstiridye [ ]** **Akivades [ ]** **Kara Midye [ ]**

Örneklenen Yaş Grubu: < 1 yaş [ ] 1yaş - 2 yaş [ ] >2 yaş [ ] Karışık [ ]

Örnek Adedi:……..……...…

Örneğin Orijini: Doğal yatak [ ] Yetiştirme [ ]

3. ÖRNEKLEMEYLE İLGİLİ BİLGİLER

Örneğin Alındığı Derinlik:…….....

Örneğin Alındığı Yerin Yapısı: Kayalık [ ] Kumlu [ ]

Çakıllı [ ] Çamurlu [ ]

Kumlu+ Çamurlu [ ] Bilinmiyor [ ]

Örneğin Alınma Şekli: Doğrudan alma [ ] Dalma [ ] Dreçleme [ ]

Örneğin Kaç Farklı Noktadan Alındığı:……...

4. ÖRNEKLEME SIRASINDA ÇEVRESEL PARAMETRELER

Deniz Suyu Sıcaklığı:……..

Tuzluluk:…….……

pH ve Oksijen düzeyi (ppm):……..……..

Kentsel/Tarımsal/Endüstriyel Kirlilik ve Diğer:……....

……

5. ÖRNEKLEME YAPILAN ÜRETİM ALANINDAN SON BİR YILDA YAPILAN NAKİLLER

Nakil Tarihi	Nakil Yeri	Nakil Şekli

6. DİĞER BİLGİLER

……

……

……

……

……

……

EK-18

ÇİFT KABUKLU YUMUŞAKÇALARDA HASTALIK/ANORMAL ÖLÜMLER BİLGİ FORMU

- Formu Dolduran Görevlinin Adı-Soyadı :…….
- Formun Düzenlenme Tarihi:…….

1. ÜRETİM ALANINA VE ÜRETİCİ/İŞLETMECİYE İLGİLİ BİLGİLER:

Üretim Alanının Adı:…….....

Üretim Alanının Kodu:……..……..……

İstasyon No:……

Alan Koordinatları:……..……

Alanın Derinliği :……...

Genişliği :……

Uzunluğu:……...

Stok miktarı (ton): Akivades:……..

İstiridye:……

Midye:……..

Diğer (Adı):……..

Üreticinin/İşletmecinin Adı-

Soyadı:…….....

Adresi:……

Telefon-Faks numarası:……..……

2. NUMUNEYE İLGİLİ BİLGİLER

Numunenin Alındığı Tarih:……..……..…….....

Alan Kişinin Adı-Soyadı ve Görevi :……..

……

Tel-Faks:..……

E-mail:……

Numunenin Türü: İstiridye [ ] Midye [ ] Akivades [ ] Diğer [ ]

Numunenin Yaş Grubu: < 1 yaş [ ] 1yaş - 2 yaş [ ] >2 yaş [ ] Karışık [ ]

Numune Adedi:……

Ambalaj Sayısı ve No:……..……..……

Numunenin Orijini: Doğal yatak [ ] Yetiştirme [ ]

Numunenin Alınma Şekli: Doğrudan alma [ ] Dalma [ ] Dreçleme [ ]

Numunenin Alındığı Derinlik:……

Numunenin İçeriği: Ölü [ ] Hasta [ ] Görünüşte sağlıklı [ ]

3. HASTALIK/ÖLÜMLERE İLGİLİ BİLGİLER

Makroskobik bulgular:

Hiçbir bulgu gözlenmedi [ ] Kabuk bozuklukları [ ]

Yumuşak doku değişiklikleri [ ] Gelişme geriliği [ ]

Kabuklarda;

Şekilde bozukluk [ ] İç yüzeyde çukurlaşma veya delinme [ ] Kabuk açılması [ ] Kolay kırılma [ ]

Yumuşak dokularda;

Renk değişimi [ ] Ödem ve şeffaflık [ ] Fokal apse, püstül veya nodül oluşumları [ ]

Anormal koku [ ] Solungaç deformiteleri [ ]

Hastalık/Ölümlerin Gelişimi : Ani ve Hızlı [ ] Yavaş [ ] Dalgalı [ ]

Hastalık/Ölümlerin Dağılımı:

Odaklar halinde [ ] Bir noktadan itibaren gelişen [ ] Tüm alanı kapsayan genel [ ]

Tahmini Ölüm Yüzdesi (%): ……

(ton) : …….

Etkilenen Yumuşakça Türleri: İstiridye [ ] Midye [ ] Akivades [ ] Diğer [ ]

Bölgeden Başka Bölgelere Nakiller Olup Olmadığı: Evet [ ] Hayır [ ]

Geçen Yıllarda Ölümlerin Görülüp Görülmediği: Evet [ ] Hayır [ ]

4. DOĞAL YATAK İLE İLGİLİ BİLGİLER

Yatak sahasının;

Zemin Yapısı: Kayalık [ ] Kumlu [ ] Çakıllı [ ]

Çamurlu [ ] Kumlu+ Çamurlu [ ] Bilinmiyor [ ]

Yataktaki Tür Yoğunluğu: Yüksek [ ] Orta [ ] Düşük [ ]

Yumuşakça Sayısı/m^2:……...

5.ÇEVRESEL PARAMETRELER

Hastalık/Ölümlerin Görüldüğü Tarihlerdeki;

Meteorolojik Şartlar (yağmur, fırtına vs.):…….....

Çevresel değişiklikler (suyun renklenmesi, tuzluluğun değişmesi vs.):.....

Deniz Suyu Sıcaklığı:…….

Tuzluluk:……

pH ve Oksijen düzeyi (ppm):……

Kentsel/Tarımsal/Endüstriyel Kirlilik ve Diğer:…….....

EK-19

YUMUŞAKÇA ÖRNEKLERİNİN PAKETLENMESİ

İzleme ve hastalık/ölüm olaylarında alınan yumuşakça örnekleri, onların canlı kalmasını sağlayacak şartlarda paketlenmelidir. Yumuşakça örnekleri, sağlam ve su geçirmeyen torbalara konmalı ve torbanın ağzı bant ya da lastik ile kapatılmalıdır. Daha sonra bu numune torbası, örnekleme yerinde doldurulan İzleme ya da Hastalık/Ölüm Bilgi Formu ile birlikte içine buz aküleri yerleştirilmiş bir termosa (soğutucu) konmalıdır. Numune torbası ile buz aküleri arasında karton vs. ile ayırıcı bir set oluşturarak canlı yumuşakçaların buz aküleri ile direkt temasından kaçınılmalıdır. Numune torbasının termos yerine yukarıda belirtildiği şekilde strofor bir kutuya yerleştirilmesi de mümkündür. Termos ya da üstü kapatılan ve bantlanan strofor kutunun en seri şekilde Referans Laboratuvara ulaşması temin edilmelidir. Ayrıca örneklerin gönderiliş şekli ve saati konusunda ilgili Laboratuvar bilgilendirilmelidir.

EK-20

T.C
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
…….. İL/İLÇE MÜDÜRLÜĞÜ

Hayvancılık İşletmesi Faaliyet Belgesi

Verilen Faaliyet Belgesinin Tarih :…….
Verilen Faaliyet Belgesinin Numarası :…….

İşletme Sahibinin Adı Soyadı :…….
İşletme Sahibinin T.C. No :…….
İşletme Numarası :…….
İli :…….
İlçesi :…….
Adresi :…….
……...
İşletme Sahibinin Telefon Numarası :…….

İşletmenin :

Faaliyet Alanı	**Kapasitesi**
□ Süt koyunculuğu	……
□ Besi koyunculuğu	……
□ Süt Keçiciliği	……
□ Besi Keçiciliği	……
□ Süt Sığırcılığı	……
□ Besi Sığırcılığı	……
□ Süt Mandacılığı	……
□ Besi Mandacılığı	……
□ Broiler Yetiştiriciliği	……
□ Hindi Yetiştiriciliği	……
□ Kaz Yetiştiriciliği	……
□ Yumurta tavukçuluğu	……
□ Diğer……..	……

.../.../..... tarih ve ..... sayılı “Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi” hükümlerine göre düzenlenmiştir.

İl/İlçe Müdürü
Adı ve Soyadı
Tarih/İmza
Mühür

EK-21

HAYVAN HASTALIKLARI VE HAYVAN HAREKETLERİ İLE İLGİLİ İDARİ YAPTIRIMLAR

(01.01.2023 tarihinden itibaren uygulanacak idari para cezalarına yeniden değerleme oranı % 122,93 eklenmiştir.)

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının		**İdari Para Cezası Miktarı (TL)**
(a) bendi	4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre hastalıkların yayılmasının önlenmesi amacıyla Bakanlık tarafından alınan tedbirlere uymayanlara	46.159
(b) bendi	4 üncü maddenin dördüncü fıkrasına göre Bakanlıkça getirilen yasaklama ve kısıtlamalara uymayanlara	46.159
(c) bendi	4 üncü maddenin altıncı fıkrasında belirtilen, bulaşıcı hayvan hastalığını ya da sebebi belli olmayan hayvan ölümlerini Bakanlığa bildirmeyen hayvan sahipleri ve bakıcıları ile muayene eden veteriner hekimlere	4.592
(ç) bendi	4 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen gerçek veya tüzel kişilerden, Bakanlık tarafından istenen kayıtları tutmayan, istendiğinde her türlü bilgi ve belgeyi vermeyenlere	4.592
	4 üncü maddenin yedinci fıkrasında belirtilen gerçek veya tüzel kişilerden, Bakanlık tarafından yapılan kontrollerde gerekli kolaylığı göstermeyenlere	46.159
(d) bendi	6 ncı maddede belirtilen işlemlerle ilgili olarak alınan tedbirlere uymayan hayvancılık işletmelerine	9.211
	6 ncı maddede belirtilen işletmelerle ilgili olarak Bakanlık tarafından onay almadan çalışan işletmelere	46.159
(e) bendi	7 nci madde gereği Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun olarak hayvanlarını tanımlatmayan, hayvanlarını kayıt altına aldırmayan ve gerekli bildirimlerde bulunmayan hayvan sahiplerine sığır cinsi hayvanlar için hayvan başına	151
	7 nci madde gereği Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun olarak hayvanlarını tanımlatmayan, hayvanlarını kayıt altına aldırmayan ve gerekli bildirimlerde bulunmayan hayvan sahiplerine koyun ve keçi türü hayvanlar için hayvan başına	13
	7 nci madde gereği Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun olarak hayvanlarını tanımlatmayan, hayvanlarını kayıt altına aldırmayan ve gerekli bildirimlerde bulunmayan hayvan sahiplerine diğer hayvanlar için hayvan başına	151
	7 nci madde gereği Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun olarak işletmelerini kayıt altına aldırmayan ve kayıt tutmayan hayvan sahiplerine işletme başına	606
	7 nci madde gereği hayvanların tanımlanmasında kullanılan malzemelerde veya kayıtlarında tahrifat yapanlara fiil suç oluşturmadığı takdirde	46.159
	7 nci madde gereği tanımlanmamış ve belgesiz hayvan kesimi yapan yerlere	92.350

(f) bendi	8 inci madde gereği canlı hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmayan canlı hayvan sahiplerine sığır cinsi hayvanlar için hayvan başına	2.748
	8 inci madde gereği canlı hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmayan canlı hayvan sahiplerine koyun ve keçi türü hayvanlar için hayvan başına	421
	8 inci madde gereği canlı hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmayan canlı hayvan sahiplerine diğer hayvan türleri için araç başına	9.211
	8 inci madde gereği hayvansal ürünlerin sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmayan hayvansal ürün sahiplerine hayvansal ürünler için araç başına	9.211
	8 inci madde gereği canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmayan nakil vasıtası sahiplerine	9.211
	8 inci madde gereği Bakanlıkça izin verilen yerler dışında hayvan satışı yapanlara	9.211
	Gebe olanlar, altı aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi hayvanlar hariç olmak üzere, nakil sırasında yakalanan tanımlattırılmamış sığır cinsi hayvanlar ile koyun ve keçiler, tüm masrafları sahibi tarafından karşılanarak en yakın kesimhanede kestirilir ve sahibine teslim edilir. Tanımlattırılmamış gebe hayvanlar, altı aylıktan küçük koyun ve keçiler ile bir yaşından küçük sığır cinsi havyanlar nakil esnasında yakalanması durumunda kestirilmez, sahibinin bilgisi dâhilinde karantina altına alınır. Karantina ile ilgili hususlar Bakanlıkça belirlenir. Bu önlemler, insan, bitki ve hayvan sağlığı ile çevre için doğrudan ya da dolaylı herhangi bir olumsuz etkiye sebep olmayacak şekilde uygulanır. Bu iş ve işlemler için yapılacak tüm masraflar sahibi tarafından karşılanır. İmha ve itlaf hâlinde Bakanlıkça herhangi bir tazminat ödenmez.	
(g) bendi	9 uncu maddenin; birinci fıkrasında yer alan hayvan refahının sağlanması amacıyla, hayvanların barınma, bakım, beslenme, sağlık ve diğer ihtiyaçlarını karşılamayan, sorumluluklarındaki hayvanların insan, hayvan ve çevre sağlığı üzerinde oluşturabilecekleri olumsuz etkilere karşı gerekli önlemleri almayanlara hayvan başına	885
	9 uncu maddenin dördüncü fıkrası gereği Bakanlıkça belirlenen barınma yerlerine ilişkin esaslara aykırı hareket edenlere hayvan başına	885
	9 uncu maddenin dördüncü fıkrası gereği nakillerle ilgili esaslara aykırı hareket edenlere	9.211
	9 uncu maddenin dördüncü fıkrası gereği kesim öncesi ve kesim sırasındaki esaslara aykırı hareket edenlere	18.449
	9 uncu maddenin dördüncü fıkrası gereği Bakanlıktan onaylı kesim yerleri dışında kesim yapanlara	46.159
(i) bendi	11 inci madde gereğince Bakanlıktan onay almadan faaliyette bulunanlara	46.159 + faaliyetten men
	11 inci madde gereğince istenen kayıtları tutmayanlara	9.211

EK-22

T.C
……. VALİLİĞİ / KAYMAKAMLIĞI
(İl/İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü)

Sayı :
Konu : İdari Para Cezası

…../…/….

İDARİ PARA CEZASI UYGULANAN ŞAHSIN/FİRMANIN								
KİMLİK BİLGİLERİ								
Adı Soyadı/Firma Adı								
T.C. Kimlik No/Vergi No								
Baba Adı								
Doğum Yeri-Tarihi								
Nüfusa Kayıtlı Olduğu	**İl**							
	İlçe							
Belge Türü		Kimlik		Ehliyet		Diğer		
Plaka No-Ehliyet Ruhsat No								
İkametgah Adresi/Firma Adresi								

İDARİ PARA CEZASINA İLİŞKİN BİLGİLER	
Fiilin İşlendiği Yer, Tarih ve Saat	
Fiilin İşlendiğini İspata Yarayacak Deliller	
Miktarı (rakamla)	……..TL
Ödeneceği Yer	…….. Defterdarlık / Mal Müdürlüğü
Son Ödeme Tarihi	Tebliğ tarihinden itibaren en geç 30 (otuz) gün içerisinde
(*) İDARİ PARA CEZASININ YASAL DAYANAĞI	
5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının aşağıda belirtilen bendleri gereğince;	
..... Yönetmeliği ..... Maddesinde yer alan "....." Hükmü gereğince	
Not: (*) Bu hükümler dışında kalan cezalarda cezanın yasal dayanağına göre yeniden doldurulacak, işlenen fiile ilişkin detaylar açıkça yazılacaktır.	
KESİLEN İDARİ PARA CEZASINA	
İtiraz Merci	…… Sulh Ceza Hakimliği
Son İtiraz Tarihi	Tebliğ tarihinden itibaren 15 (on beş) gün içerisinde
Kararın tebliği tarihinden itibaren 15 (on beş) gün içinde yetkili **Sulh Ceza Hakimliğine** itiraz edilebilir. İdari para cezasının, tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde peşin ödenmesi halinde 1/4 oranında peşin ödeme indirimi uygulanır. Belirlenen süreler içerisinde ödenmeyen cezaların kesinleşmesi halinde takip ve tahsil işlemleri 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında yerine getirilecektir.	

Yukarıda açık kimliği yazılı ……. hakkında 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının ……. bendi gereğince ……..TL (yazıyla) idari para cezasıyla cezalandırılmasını olurlarınıza arz ederim.

……..
(Denetleyen/Denetleyenler)

Uygun görüşle arz ederim
…../../…..
……
(Sunan)

…./../ …..
……..
(Onaylayan)

(İl/İlçe Müdürü)

EK-23

TÜRKVET ROL TABLOSU

ROL İSMİ	AÇIKLAMA
Belge Düzenleme	İl/İlçe Müdürlüğü'nde görev yapan veteriner hekim veya veteriner sağlık teknisyeni/teknikeri haricinde en fazla beş personele
Birlik Personeli-Sığır/Manda	Sığır cinsi hayvanlarda küpeleme sözleşmesi yapılan birlik personeli, Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesi ve Hayvan Genetik Kaynaklarının Yerinde Korunması ve Geliştirilmesi Projesi kapsamında yetki verilen ve küpeleme yapan proje çalışanlarına
Birlik Personeli- Koyun/Keçi	Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesi, Hayvan Genetik Kaynaklarının Yerinde Korunması ve Geliştirilmesi Projesi ve Soy Kütüğü ve Ön Soy Kütüğü Projesi kapsamında yetki verilen ve küpeleme yapan proje çalışanlarına
Embriyo Transferi-Sığır/Manda	Embriyo tranferi konusunda yetkilendirilen kurum/kuruluşlardaki veteriner hekim, veteriner sağlık teknisyeni/ sağlık teknikerine
Görüntüleme-İl	Bakanlığımıza bağlı/ilgili kurum personeline, Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri/Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü dışında diğer şubelerde çalışan personele, kesimhane sorumlu veteriner hekimine, talep eden hayvancılık birlikleri ve veteriner hekim odalarına, serbest veteriner hekimlere
Hayvan Satış Yeri Sorumlusu	Ruhsatlı hayvan satış yeri sorumlu veteriner hekimine
İl Küpe Yöneticisi	İl Müdürlüğünce belirlenen, kulak küpe siparişi, alımı, tahsisi işlemleri ve düşen kulak küpesi firma siparişi ve alım işlemlerini yapan personele
İlçe Küpe Yöneticisi	İl Müdürlüğünce belirlenen, kulak küpe tahsisi işlemleri ve düşen kulak küpesi firma siparişi ve alım işlemlerini yapan personele
İlçe Mikroçip Yöneticisi	İlçe Müdürlüğünce belirlenen, tek tırnaklı hayvan mikroçip siparişi, alımı, tahsisi işlemlerini yapan personele
İşletme Yöneticisi	10 baş ve üzeri damızlık dişi sığır cinsi hayvanı olan ve küpeleme sözleşmesi yapılan işletme sahibine/ sorumlusuna veya işletme sözleşmeli veteriner hekimine
Kesimhane Veteriner Hekimi	Kesimhanede görevlendirilen resmi veteriner hekime
Serbest Veteriner Hekim	Talep eden serbest veteriner hekimlere
Serbest Veteriner Hekim Küpeleme	Sığır cinsi hayvanlarda küpeleme sözleşmesi yapılan serbest veteriner hekimlere
Sertifika Düzenleme	Nakilde hayvan refahı kapsamında düzenlenen sertifikaları ve satıcı belgelerini kaydeden personele
Resmi Veteriner Hekim	Hayvan sağlığı, yetiştiriciliği ve su ürünleri şubesinde ve ilçe müdürlüğünde görevli resmi veteriner hekime
Veteriner Sağlık Teknisyeni/Teknikeri	Hayvan sağlığı, yetiştiriciliği ve su ürünleri şubesinde ve ilçe müdürlüğünde görevli veteriner sağlık teknisyeni/teknikerine
YKK Kayıtlı Tek Tırnaklı	Soy Kütüğüne kayıt edilecek tayları ve/veya pedigriye sahip olan atları kaydedecek personele

EK-24

PETVET ROL TABLOSU

ROL İSMİ	AÇIKLAMA
Görüntüleme	Bakanlığımıza bağlı/ilgili kurum personeline, belediye barınaklarında görevli veteriner hekimlere, talep eden kamu kurumlarındaki ilgili personele
İlçe Mikroçip Yöneticisi	İlçe Müdürlüğünce belirlenen, ev hayvanı mikroçip siparişi, alımı, tahsisi işlemlerini yapan personele
Oda Mikroçip Yöneticisi	Bölge veteriner hekimler odasınca belirlenen, ev hayvanı mikroçip tahsisi işlemlerini yapan personele
Resmi Veteriner Hekim	Hayvan sağlığı, yetiştiriciliği ve su ürünleri şubesinde ve ilçe müdürlüğünde görevli resmi veteriner hekime
Serbest Veteriner Hekim	İl müdürlükleri ile bağlı bulunduğu bölge veteriner hekimler odası arasında protokol yapılmış olan serbest veteriner hekimlere
Türk Veteriner Hekimleri Birliği Mikroçip Yöneticisi	Türk Veteriner Hekimleri Birliğince belirlenen, ev hayvanı mikroçip siparişi, alımı, tahsisi işlemlerini yapan personele
Veteriner Sağlık Teknikeri/Teknisyeni	Hayvan sağlığı, yetiştiriciliği ve su ürünleri şubesinde ve ilçe müdürlüğünde görevli veteriner sağlık teknisyeni/teknikerine

EK-25

İŞLETMEDEKİ HAYVAN BİLDİRİM FORMU

İŞLETME BİLGİLERİ		İŞLETME SAHİP BİLGİLERİ	
İl		**Kişi Adı-Soyadı**	
İlçe		**Kimlik Numarası**	
Köy/Mahalle		**Kurum/Kuruluş Adı**	
Adres		**Vergi Numarası**	
İşletme Numarası		**Telefon Numarası**	
		E-Posta Adresi	

Aşağıda kulak küpe numaraları yazılı olan hayvanlarımın ve bilgilerinin TÜRKVET'te kayıtlı işletmemde güncellenmesi ve yeni doğan hayvanlarımın tanımlanmasını arz ederim. …../…./20…

İmza

HAYVAN BİLDİRİMLERİ									
Sıra	**Küpe Numarası**	**Ana Küpe Numarası**	**Türü**	**Irkı**	**Cinsiyeti**	**Doğum Tarihi**	**Ölüm/ Kesim Tarihi**	**Geldiği/ Gittiği Tarih**	**Geldiği/ Gittiği İşletme Numarası (*)**
1									TR
2									TR
3									TR
4									TR
5									TR
6									TR
7									TR
8									TR
9									TR
10									TR
11									TR
12									TR
13									TR
14									TR
15									TR

***** Geldiği / Gittiği İşletme Numarası bilinmiyorsa açıklama kısmına kime satıldığı (isim ve kısa adres) ve alıcının Kimlik/ Vergi Numarası yazılacaktır.

AÇIKLAMA:

EK-26

CANLI HAYVAN ve HAYVANSAL ÜRÜN SEVK KONTROL LİSTESİ						
	İlgili Genelge kapsamında kontrol ve denetiminin yapılması amacıyla hazırlanmıştır.	UYGUN	UYGUN DEĞİL	KAPSAM DIŞI	YAPILAN İŞLEM	AÇIKLAMA
1	Nakil il dışına yapılıyorsa veteriner sağlık raporu mevcut mu?					
2	Nakil il içinde yapılıyorsa Bakanlıkça belirlenen belgeler mevcut mu?					
3	Sığır cinsi veya koyun ve keçi türü hayvanlar nakledilliyorsa, mevzuata uygun olarak küpelenmiş mi?					
4	Nakledilen sığırların güncel pasaportları mevcut mu?					
5	Nakledilen koyun veya keçi türü hayvanların güncel nakil belgeleri mevcut mu?					
6	Aynı araçla farklı yerlere sevk edilen sığır cinsi hayvanlar, koyun ve keçi türü hayvanlar ile develere her bir varış yeri için ayrı veteriner sağlık raporu düzenlenmiş mi?					
7	Tek araçla birden fazla yere sevk edilen hayvansal ürünler, canlı balık ve balıkçılık ürünleri ile kuluçkahaneden çıkan ve birden fazla yere sevk edilen kanatlı hayvanların sevklerinde, her bir yer için veteriner sağlık raporu çoğaltılıp, her bir nüsha aslının aynıdır kaşesi ile kaşelenip onaylanmış mı?					
8	Bakanlık tarafından ruhsatlandırılmış kesimhanelerden elde edilmiş hayvansal ürünlerin il içindeki sevklerinde “Hayvansal Ürünlere Ait Kesim Raporu” mevcut mu?					
9	Tek tırnaklı hayvan sevklerinde; at, katır ve eşeklerin mikroçipi ve “Tek Tırnaklı Hayvan Kimlik Belgesi” (pedigrili/pasaportlu yartış atları dışında) mevcut mu?					
10	Taşınan hayvanların genel sağlık durumları sevke uygun mu?					
11	Hayvanlar eziyet görmeden, sağlık ve refah şartlarına uygun bir şekilde taşınıyor mu?					
12	Nakilde hayvan refahı kapsamında aranan belgeler mevcut mu?					

Denetimi yapan Personel **Denetimi yapan Personel**

EK-27

İŞLETME KAYIT DİLEKÇESİ

……İL/İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜNE

Aşağıda bilgileri bulunan hayvancılık işletmemin TÜRKVET'te kayıt altına alınması hususunda;
Gereğini arz ederim.

..../...../20…

İşletme Sahibi
İmza/Kaşe

İŞLETME BİLGİLERİ		İŞLETME SAHİP BİLGİLERİ	
İl		**Kişi Adı-Soyadı**	
İlçe		**Kimlik Numarası**	
Köy/Mahalle		**Kurum/Kuruluş Adı**	
Adres		**Vergi Numarası**	
Enlem (x)		**Telefon Numarası**	
Boylam (y)		**E-posta adresi**	

İŞLETMEDE YER ALAN HAYVAN TÜRLERİ	ADET/BAŞ
Sığır	
Manda	
Koyun	
Keçi	
At	
Eşek	
Katır	
Kanatlı (Tavuk, Kaz, Ördek, Hindi, Bıldırcın, Keklik)	
Arı	
Diğer (……)	

Tahsis Edilen işletme Numarası	
İşlemi Yapan Personel	
Tarih	**...../...../20…**

*Köyümüzde/ Mahallemizde bulunan hayvancılık işletmesi ile ilgili bilgilerin doğru olduğunu ve müracaat sahibi……..…….. tarafından kullanıldığını onaylarım ...../...../20…

Muhtar
İmza-Mühür

*** İşletmelerin adresini sabitleyici bir belge olmadığı durumlarda Muhtar onayı istenecektir.**

EK-28

MUVAFAKATNAME

Ekli veraset ilamı/ mirasçılık belgesinde yer alan hissedar/ hissedarlar olarak ……..…. İli ……..…….. İlçesi …… köy/mahallesinde muteveffa ……..…… (Kimlik Numarası: ……..……) adına kayıtlı TR…….. numaralı hayvancılık işletme kaydı ile içerisindeki hayvanların kayıt ve sorumluluğunu alarak ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere aşağıda bilgileri yazılı hissedarımız/müştereğimiz ……... (Kimlik Numarası: ……...……)'a muvafakat veriyorum/ veriyoruz. ..…/……/20…

Muvafakat Veren Hissedarların

Adı-Soyadı	Kimlik Numarası	Baba Adı	İmza

Muvafakat Alan Hissedarın

Adı-Soyadı	Kimlik Numarası	Baba Adı	İmza

EK-29

……İL/İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜNE

TÜRKVET'te …….…….. köyünde/mahallesinde adıma kayıtlı TR…….……..…… Numaralı hayvancılık işletmemi devretmek/ kiralamak istiyorum.

Gereğini arz ederim. ...../…../20...

Bilgiler	**Devreden/ Kiralayan**	**Devralan/ Kiralayan**
Adı-Soyadı/ Unvanı		
Kimlik / Vergi Numarası		
Köy/ Mahalle		
Adres		
Telefon		
İmza		

Açıklama:

EK-30

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

NAKLİYECİ YETKİ BELGESİ

TİP 1

UZUN YOLCULUKLAR İÇİN GEÇERLİ DEĞİLDİR

Nakliyeci Tanımlama Numarası			
Nakliyecinin Adı Soyadı (Şirketin Adı)			
Adresi			
İl		Telefon	
İlçe		Fax	
Mahalle / Köy			
E - Posta		Veriliş Tarihi	
Verildiği Yer			
Son Geçerlilik Tarihi			

Tip - 1 Nakliyeci Yetki Belgesi

UZUN YOLCULUKLAR İÇİN GEÇERLİ DEĞİLDİR

Yetki Belgesini Veren

..... Tarım ve Orman İl Müdürlüğü

Telefon		
Fax		
Tarih	İl	
E-Posta		
Verildiği Tarih		

ONAYLAYAN

Yetkilinin Adı Soyadı ve İmzası

Bu yetki belgesi 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile buna ait Yönetmelik hükümleri gereğince verilmiştir. Belgede yer alan bilgilerde değişiklik olduğunda yenilenmesi zorunludur.

EK-31

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

NAKLİYECİ YETKİ BELGESİ

TİP 2

Uzun Yolculuklar Dahil Tüm Yolculuklar İçin Geçerlidir

Nakliyeci Tanımlama Numarası			
Nakliyecinin Adı Soyadı (Şirketin Adı)			
Adresi			
İl		Telefon	
İlçe		Fax	
Mahalle / Köy			
E - Posta		Veriliş Tarihi	
Verildiği Yer			
Son Geçerlilik Tarihi			

Tip - 2 Nakliyeci Yetki Belgesi

Uzun Yolculuklar Dahil Tüm Yolculuklar İçin Geçerlidir

Yetki Belgesini Veren

..... Tarım ve Orman İl Müdürlüğü

Telefon		
Fax		
Tarih	İl	
E-Posta		
Verildiği Tarih		

ONAYLAYAN

Yetkilinin Adı Soyadı ve İmzası

Bu yetki belgesi 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile buna ait Yönetmelik hükümleri gereğince verilmiştir. Belgede yer alan bilgilerde değişiklik olduğunda yenilenmesi zorunludur.

EK-32

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

BAKICI YETERLİLİK BELGESİ

Bakıcı Tanımlama Numarası	
Adı	
Soyadı	
T.C. Kimlik No	
Doğum Tarihi	Doğum Yeri
Uyruğu	
Adresi	
Verildiği Tarih	

(Yolculuğa Eşlik Eden Bakıcılar İçin)

Bakıcı Yeterlilik Belgesi

Yeterlilik Belgesini Veren

..... Tarım ve Orman İl Müdürlüğü

Telefon	
Fax	
Tarih	İl

ONAYLAYAN

Yetkilinin Adı Soyadı ve İmzası

Bu yeterlilik belgesi 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile buna ait Yönetmelik hükümleri gereğince verilmiştir. Belgede yer alan bilgilerde değişiklik olduğunda yenilenmesi zorunludur.

EK-33

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

SÜRÜCÜ YETERLİLİK BELGESİ

Sürücü Tanımlama Numarası	
Adı	
Soyadı	
T.C. Kimlik No	
Doğum Tarihi	Doğum Yeri
Uyruğu	
Adresi	
Verildiği Tarih	

(Hayvan Taşıyan Nakil Araçlarını Kullanan Sürücüler İçin)

Sürücü Yeterlilik Belgesi

Yeterlilik Belgesini Veren

..... Tarım ve Orman İl Müdürlüğü

Telefon	
Fax	
Tarih	İl
E-Posta	

ONAYLAYAN

Yetkilinin Adı Soyadı ve İmzası

Bu yeterlilik belgesi 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile buna ait Yönetmelik hükümleri gereğince verilmiştir. Belgede yer alan bilgilerde değişiklik olduğunda yenilenmesi zorunludur.

EK-34

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Uzun Yolculuklara İlişkin Karayolu Nakil Araçları ONAY BELGESİ

Aracın Tanımlama Numarası	
Plaka Numarası	
Ruhsat Numarası	
GPS sistemi ile techiz edilmiştir	Evet ☐ Hayır ☐
Nakliyesine İzin Verilen Hayvan Türleri	
Aracın Alanı (m2)	
Verildiği Yer	
Son geçerlilik tarihi	

8 Saati Aşan Yolculuklar İçin Karayolu Nakil Aracı Onay Belgesi

Uzun Yolculuklar Dahil Tüm Yolculuklar İçin Geçerlidir

Onay Belgesini Veren

..... Tarım ve Orman İl Müdürlüğü

Telefon	
Fax	
Tarih	İl
E-Posta	
Verildiği Tarih	

ONAYLAYAN

Yetkilinin Adı Soyadı ve İmzası

Bu yetki belgesi 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile buna ait Yönetmelik hükümleri gereğince verilmiştir. Belgede yer alan bilgilerde değişiklik olduğunda yenilenmesi zorunludur.

EK-35

KİŞİSEL VERİLERİN PAYLAŞILMASI İÇİN MUVAFAKATNAME

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvan Bilgi Sisteminde (HBS) kayıtlı kişisel verilerimin 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında sadece Bakanlıkça protokol yapılan kurum/kuruluşlarla paylaşılmasına izin veriyorum.

…/…/…..

Adı-Soyadı/Firma Adı
T.C. Kimlik No/Vergi No
Kaşe/İmza

Adres:

EK-36

KISA YOLCULUKLAR İÇİN (Tip 1) NAKİL ARAÇLARI KONTROL LİSTESİ

Tarih:

Kontrol Edilen Aracın Plaka No :

Nakliyeci Yetki Belgesi No :

Sıra No	Sorular	Evet	Hayır
1	Hayvanların zarar görmesine neden olacak her hangi bir oluşum var mı? (Girinti-çıkıntı vb.)		
2	Araç zemini hayvanların kaymasını, düşmesini ve yaralanmasını engelleyecek malzemeden yapılmıştır.		
3	Araç zemini idrar ve dışkı sızıntısını en aza indirecek şekilde yapılmış ve gerekli önlemler (altlık) alınmıştır.		
4	Araçta "Canlı Hayvan Nakil Aracı" tabelası bulunmaktadır.		
5	Araç içerisinde yeterli aydınlatma mevcuttur.		
6	Araçta olumsuz hava koşullarına karşı yeterli ekipman (gölgelik, branda, rüzgarlık v.b.) mevcuttur.		
7	Hava koşullarına karşı tedbir amaçlı alınan ekipmanlar havalandırmayı olumsuz etkilememektedir.		
8	Hayvanların kaçmasını, düşmesini engelleyen yeterli donanım mevcuttur.		
9	Hayvanların araç içine yüklenmesi ve boşaltılması için gerekli düzenek mevcuttur.		
10*	Katlı araçlar için kat yüksekliği hayvanların doğal duruş pozisyonunu engeller şekilde değildir.		
11**	Araç indirme-bindirme rampası yeterli ve uygun eğim aralığındadır.		

* Kat yüksekliği büyükbaşlarda cidagodan itibaren 15 cm, küçükbaşlarda baştan en az 30 cm yüksekte olmalıdır.
**Katlı araçlar için; her kata hayvanların yüklenip boşaltılmasını sağlayan mevzuatta belirtilen şartları taşıyan rampa düzenekleri bulunmalıdır.

Sürücünün Adı Soyadı
Sürücü Yeterlilik Belgesi Numarası
İmza

Kontrol Yapan Resmi Veteriner Hekim
Adı Soyadı
Sicil Numarası
İmza

EK-37

MATBU VETERİNER SAĞLIK RAPORU KONTROL FORMU

Sıra	Matbu Veteriner Sağlık Raporu			Matbu Veteriner Sağlık Raporunun				Matbu VSR ile Sevk Edilen Hayvan Sayıları					Sevk Edilen (Varış İşletmesi)			Sistemden Düzenlenen Veteriner Sağlık Raporunun		Düzenlenen VSR UYGUN/UYGUN DEĞİL	AÇIKLAMA (İncelenen Matbu VSR'nda uygunsuzluk tespit edilmesi durumunda, ilgili uygunsuzluk ve yapılan işlem bu kısma yazılacaktır.)
	Düzenlenen		Düzenleyen																
	İl	İlçe	Personelin Adı Soyadı	Tarih	Cilt Nu:	Seri Nu:	Hologram Nu:	Sığır	Koyun	Keçi	Kanatlı	Diğer	İl	İlçe	İşletme Nu:	Tarihi	Numarası		

EK-38

ÇİFTLİK KONTROL LİSTESİ		
BÖLÜM-1 **GENEL KONTROLLER**		
	Uygun	Uygun Değil
Eğitim Etçi Tavukların Korunması ile İlgili Asgari Standartlara İlişkin Yönetmelik kapsamında İl/İlçe Müdürlüğü tarafından düzenlenen eğitim programına katılım sağlanarak, bakıcı tarafından sertifika alınmıştır.		
Suluklar Suluklar etrafa en az miktarda su dökülecek şekilde yerleştirilmiş ve bakımları yapılmıştır.		
Yemlikler Yem sürekli mevcuttur planlanan kesim zamanına 12 saat kalana kadar hayvanlara yem verilmeye devam edilir.		
Altlık İşletmedeki altlık kuru ve gevrektir.Altlıkta herhangi bir kötü koku yada ıslaklık mevcut değildir.		
Havalandırma ve Isıtma Havalandırma sistemi aşırı sıcaklığı engelleyecek şekildedir ve gerektiğinde ısıtma sistemi ile birlikte çalıştırılarak ortamdaki fazla nemi ortadan kaldırması uzaklaştırır.		
Ses Ses seviyesinin asgari düzeydedir, kümes içindeki alet ekipman seviyede ses yapacak şekilde yerleştirilmiş, çalıştırılmaktadır.		
Işık İşletme içerisinde aydınlatmanın tavukların göz seviyesinde en az 20 lux yoğunluğundadır ve kullanılabilir alanların en az % 80'inde aydınlatma mevcuttur.		
Tavukların işletmeye geldiği yedi günden itibaren ve öngörülen kesim zamanına üç gün kalana kadar ışıklandırma 24 saat esasına göre gerçekleştirilmekte ve en az 4 saati kesintisiz olmak üzere toplamda en az 6 saatlik karanlık dönemi içerecek şekilde ve karartma süreleri hariç olmak üzere yapılmaktadır.		
Gözlemleme İşletmede bulunan tüm tavuklar günde en az iki defa olmak üzere kontrole tabi tutulmaktadır. Hayvan refahı ve/veya hayvan sağlığında meydana gelen herhangi bir kötüleşme veya olumsuzluk belirtisine azami dikkat gösterilmektedir		
Ciddi şekilde yaralanmış veya yürüme zorluğu, şiddetli ascites veya malformasyon gibi belirgin sağlık problemleri yaşayan veya bunlara maruz kalması muhtemel tavukların bir veteriner hekim tarafından tedavileri yapılmakta veya derhal kesimleri ya da itlafları gerçekleştirilmektedir.		
Temizlik İşletme bölümleri, alet-ekipman yeni sürü içeri alınmadan önce ve bir önceki üretim periyodundaki tavukların tamamının boşaltılmasından sonra her defasında tamamen detaylı şekilde temizlenir ve dezenfekte		

edilir. Kümesten tavukların çıkarılması sonrasında tüm altlık tamamen kaldırılarak yerine yenisi konulur.			
Kayıtların Tutulması*** Hayvan sahibi yada bakıcı yönetmelik Ek-1 inde yer alan Kümes Kayıt ve Kontrol Formunu eksiksiz olarak doldurmuştur.			
BÖLÜM-2 SÜRÜ YOĞUNLUĞUNUN ARTIRILMASI DURUMDA YAPILACAK KONTROLLER			
Genel Hususlar		Uygun	Uygun Değil
İşletme sahibi veya bakıcı üretim sistemi ile ilgili detaylı bilgileri içeren dokümanları kümeste hazır bulundurur. Söz konusu dokümanlar özellikle kümesle ilgili teknik detaylar, ekipman ve aşağıdaki hususlar ile ilgili bilgileri kapsar:			
a)	Tavukların işgal ettiği alanın boyutları da dâhil olan kümes planı		
b)	Havalandırma, ilişkili ısınma ve soğutma sistemleri ve bunların yerleri		
c)	Yemleme ve suluk sistemleri ile bunların yerleri		
d)	Alarm ve yedek sistemler acil durumlar için		
e)	Zemin tipi ve altlık çeşiti		
İşletme Gereklilikleri ve Çevresel Parametrelerin Kontrolü			
a)	Tavukların baş hizalarında amonyak kontranstrasyon 20 ppm geçmemektedir ve karbondioksit yoğunluğu 3000 ppm fazla değildir.		
b)	Dış mekan sıcaklığı gölgede 30 °C'yi aştığı zamanlarda iç mekan sıcaklığı dış mekan sıcaklığından 3 °C'den daha fazla değildir.		
c)	Dış mekan sıcaklığı 10 °C'nin altında olduğunda 48 saat içerisinde ölçülen kümes içi ortalama bağıl nem oranı % 70'i aşmamaktadır.		
ARTIRILMIŞ SÜRÜ YOĞUNLUĞU İÇİN KRİTERLERİN UYGULANMASI			
a)	Son iki yıl içerisinde il/ilçe müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen işletme denetimlerinde mevzuatta yer alan gerekliliklere yönelik herhangi bir eksikliğin tespit edilmemiştir.		
b)	Günlük kümülatif mortalite oranı < 0,06 x kesim yaşı (gün) +1 olarak kabul edilmekle birlikte, bir kümeste bulunan sürülere art arda gerçekleştirilen en az yedi kontrol sırasında sürünün gün cinsinden kesim yaşıyla çarpılan kümülatif günlük mortalite oranının %1+%0,06'dan düşük düzeydedir.		

EK-39

KESİMHANE KONTROL LİSTESİ		
Ölüm Oranı	EVET	HAYIR
Sürü yoğunluğunun 33 kg/m²'den daha yüksek olduğu durumlarda işletme sahibi veya bakıcısı tarafından düzenlenen dokümanlarda tavukların ırkları belirtilerek günlük mortalite oranı ile kümülatif günlük mortalite oranlarına yer verilmiştir		
İşletme numarası ve kümes numarası belirtilerek resmi veteriner hekim gözetiminde varışta ölen etçi tavuk sayısı kayıt altına alınmıştır.		
Kesimi yapılan tavuk sayısı ile kesimhaneye varışta ölen tavuk sayısı göz önüne alınarak, verilerin ve kümülatif günlük mortalite oranlarının makul olup olmadığı resmi veteriner hekim tarafından kontrol edilmektedir.		
Post Mortem Muayene Resmi veteriner hekim işletmede veya işletme içerisinde yer alan herhangi bir kümeste normal olmayan seviyelerde kontakt dermatit, parazitizm ve sistematik hastalıklar gibi yetersiz refah şartlarını gösteren hususlar yoktur.		
Yukarıda belirtilen mortalite oranları veya üçüncü fıkrada belirtilen post mortem muayene sonuçları yetersiz hayvan refahı şartlarının mevcut olduğuna işaret ediyorsa resmi veteriner hekim, hayvanların sahibine veya bakıcısına ve il/ilçe müdürlüğüne söz konusu verileri bildirmiştir.		

İşletme Sahibi/İşletme Veteriner Hekimi | Resmi Veteriner Hekim | Resmi Veteriner Hekim

EK-40

HASTALIK ÇIKIŞ BİLDİRİMİ			
İl		**Filyasyon**	
İlçe		**Salgın Türü**	
Köy/Mahalle		**Teşhis Metodu**	
Hastalık Adı		**Teşhis Tarihi**	
Teşhis/Numune Alınan Yer		**Onay Tarihi**	
Hastalık Görülen İşletme No		**Enlem (x)**	
		Boylam (y)	

Alınan Kontrol Önlemleri		
Dezenfeksiyon:	Duyuru:	Eğitim:
Karantina:	Kordon:	Tecrit:

Hastalıktan Etkilenen Hayvan(lar) Bilgileri										
Tür	Şüpheli	Tutulan	Ölen	İtlaf	Kesilen	Aşılanan	Test	İHS	K/MHS	KBHS
Sığır										
Manda										
Koyun										
Keçi										
At										
Eşek										
Katır										
Tavuk										
Hindi										
Diğer Kan. Hay.*										

*Belirtiniz.

Karantina Altına Alınan Bölgeler	
Kısıtlama Seviyesi	Kısıt Altına Alınan İşletme veya Köy-Mahalleler**
İşletme/Sürü Düzeyi	
Koruma ve Gözetim Bölgesi Düzeyi	

**İlgili hastalık hangi seviye hareket kısıtlaması tedbiri gerektiriyor ise sadece o ilgili sütun karşılığı doldurulacaktır. Ör: Sığır Tüberkülozu Hastalığı için İşletme numarası ve/veya sürü numarası, Şap Hastalığı için en az 3 km. Koruma Bölgesi ve en az 7 km. Gözetim Bölgesi'ne giren köy / mahalle isimleri

Sahada yapılan çalışmalar ile bu çıkış bildirimindeki bilgilerin birbiri ile aynı olup veritabanına sistemlere erişim sağlandıktan sonra doğru bir şekilde kayıt edileceğini taahhüt ederim.

İMZA
(Hastalığı Takip Eden Veteriner Hekim)

İMZA
(İlçe Müdürü)

EK-41

HASTALIK SÖNÜŞ BİLDİRİMİ			
İl		**Filyasyon**	
İlçe		**Salgın Türü**	
Köy/Mahalle		**Teşhis Metodu**	
Hastalık Adı		**Teşhis Tarihi**	
Teşhis/Numune Alınan Yer		**Onay Tarihi**	
Hastalık Görülen İşletme No		**Hastalık Sönüş Tarihi**	

Alınan Kontrol Önlemleri		
Dezenfeksiyon:	Duyuru:	Eğitim:
Karantina:	Kordon:	Tecrit:

Hastalık Süresince Hastalıktan Etkilenen Hayvan(lar) Bilgileri										
Tür	Şüpheli	Tutulan	Ölen	İtlaf	Kesilen	Aşılanan	Test	İHS	K/MHS	KBHS
Sığır										
Manda										
Koyun										
Keçi										
At										
Eşek										
Katır										
Tavuk										
Hindi										
Diğer Kan. Hay.*										

*Belirtiniz.

Karantina Tedbirlerinin Kaldırıldığı Bölgeler	
Kısıtlama Seviyesi	Kısıt Altına Alınan İşletme veya Köy-Mahalleler
İşletme/Sürü Düzeyi	
Koruma ve Gözetim Bölgesi Düzeyi	

Sahada yapılan çalışmalar ile bu sönüş bildirimindeki bilgilerin birbiri ile aynı olup veri tabanına sistemlere erişim sağlandıktan sonra doğru bir şekilde kayıt edileceğini taahhüt ederim.

İMZA
(Hastalığı Takip Eden Veteriner Hekim)

İMZA
(İlçe Müdürü)

TELEFON ve E-POSTA ADRESLERİ

- **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü**
- **Enstitü Müdürlükleri**
- **İl Müdürlükleri**

GIDA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE AİT TELEFON VE

FAKS NUMARALARI

	TELEFON NO	**FAKS NO**
Genel Müdürlük Makamı	258 76 07/10	258 76 93
Genel Müdür Yardımcılığı Makamı	258 76 13	258 76 65
Hayvan Sağlığı ve Karantina Daire Başkanlığı	258 75 00	258 75 21
Hayvan Sağlığı Mücadele Hizmetleri / Koordinatör	258 75 20	258 75 21
Hayvan Hareketleri Kimliklendirme ve Kayıt / Koordinatör	258 75 76	258 75 21
Veteriner Hizmetleri / Koordinatör	258 75 34	258 75 21
Epidemiyoloji / Koordinatör	258 75 28	258 75 21

ENSTİTÜLERE AİT TELEFON-FAKS NUMARALARI, E-POSTA ADRESLERİ VE AŞI ÜRETİM LİSTESİ

ENSTİTÜNÜN ADI	FAKS NO	TEL NO	E-POSTA ADRESİ	ÜRETTİĞİ AŞILAR
Şap Enstitüsü Müdürlüğü	0 312 287 36 06	0 312 287 36 00	sap@tarimorman.gov.tr	Şap Aşısı
Vet. Kont. Merkez Araşt. Enst. Müd.	0 312 321 17 55	0 312 326 00 90	etlik.vkmae@tarimorman.gov.tr	Antrax, Mavidil, PPR Aşısı
Bornova Vet. Kont. Enst.Müd.	0 232 388 50 52	0 232 388 10 62 0 232 388 00 10	bornova.vke@tarimorman.gov.tr	
Samsun Vet. Kont. Enst. Müd.	0 362 437 03 99	0 362 437 08 36	samsun.vke@tarimorman.gov.tr	
Elazığ Vet. Kont. Enst. Müd.	0 424 233 87 20	0 424 218 19 58 0 424 218 18 34	elazig.vke@tarimorman.gov.tr	
Erzurum Vet. Kont. Enst. Müd.	0 442 317 07 33	0 442 317 07 32 0 442 316 81 42	erzurum.vke@tarimorman.gov.tr	
Pendik Vet. Kont. Enst. Müd.	0 216 354 76 92	0 216 390 12 80 0 216 390 06 00	pendik.vke@tarimorman.gov.tr	Koyun Keçi Çiçek, Agalaksi, Keçi Ciğer Ağrısı, Br.S-19 (Genç-Ergin,) Rev-1 (Genç-Ergin)
Adana Vet. Kont. Enst. Müd.	0 322 239 04 95	0 322 239 04 89 0 322 239 04 90	adana.vke@tarimorman.gov.tr	
Konya Vet. Kont. Enst. Müd.	0 332 320 37 98	0 332 322 47 41 0 332 322 47 33	konya.vke@tarimorman.gov.tr	

İL MÜDÜRLÜKLERİNİN TELEFON-FAKS NUMARALARI VE E-POSTA ADRESLERİ

İli	Kurum/Şube	Telefon No	Faks No	E-posta
ADANA	İl Md.	0 322 344 16 16	0 322 344 15 15	
	HSYSŞMd.	0 322 359 46 40	0 322 359 09 22	01.haysag@tarimorman.gov.tr
ADIYAMAN	İl Md.	0 416 216 17 44	0 416 216 17 40	
	HSYSŞMd.	0 416 216 49 98	0 416 216 49 98	02.haysag@tarimorman.gov.tr
AFYON	İl Md.	0 272 213 71 00	0 272 212 04 49	
	HSYSŞMd.	0 272 213 71 00	0 272 212 04 49	03.haysag@tarimorman.gov.tr
AĞRI	İl Md.	0 472 215 10 51	0 472 215 27 06	
	HSYSŞMd.	0 472 215 11 24	0 472 215 11 24	04.haysag@tarimorman.gov.tr
AMASYA	İl Md.	0 358 218 29 90	0 358 218 18 51	
	HSYSŞMd.	0 358 218 29 90	0 358 218 18 51	05.haysag@tarimorman.gov.tr
ANKARA	İl Md.	0 312 344 59 50	0 312 315 60 07	
	HSYSŞMd.	0 312 315 76 20	0 312 327 21 58	06.haysag@tarimorman.gov.tr
ANTALYA	İl Md.	0 242 345 28 20	0 242 346 67 80	
	HSYSŞMd.	0 242 345 28 20	0 242 346 67 80	07.haysag@tarimorman.gov.tr
ARTVİN	İl Md.	0 466 212 14 05	0 446 212 27 05	
	HSYSŞMd.	0 466 212 10 37	0 446 212 39 48	08.haysag@tarimorman.gov.tr
AYDIN	İl Md.	0 256 211 30 00	0 256 211 30 10	
	HSYSŞMd.	0 256 211 30 00	0 256 211 56 76	09.haysag@tarimorman.gov.tr
BALIKESİR	İl Md.	0 266 246 26 70	0 266 246 26 74	
	HSYSŞMd.	0 266 246 26 70	0 266 246 30 09	10.haysag@tarimorman.gov.tr
BİLECİK	İl Md.	0 228 212 10 11	0 228 212 12 33	
	HSYSŞMd.	0 228 212 10 11	0 228 212 12 33	11.haysag@tarimorman.gov.tr
BİNGÖL	İl Md.	0 426 213 10 25	0 426 213 45 00	
	HSYSŞMd.	0 426 213 45 09	0 426 213 10 08	12.haysag@tarimorman.gov.tr
BİTLİS	İl Md.	0 434 228 70 80	0 434 288 70 91	
	HSYSŞMd.	0 434 228 70 80	0 434 228 70 91	13.haysag@tarimorman.gov.tr
BOLU	İl Md.	0 374 215 13 00	0 374 217 69 04	
	HSYSŞMd.	0 374 215 13 00	0 374 217 69 04	14.haysag@tarimorman.gov.tr
BURDUR	İl Md.	0 248 233 10 45	0 248 233 10 35	
	HSYSŞMd.	0 248 233 10 45	0 248 233 10 35	15.haysag@tarimorman.gov.tr
BURSA	İl Md.	0 224 246 42 30	0 224 247 43 24	
	HSYSŞMd.	0 224 246 42 30	0 224 247 43 24	16.haysag@tarimorman.gov.tr
ÇANAKKALE	İl Md.	0 286 217 30 19	0 286 217 15 53	
	HSYSŞMd.	0 286 217 30 19	0 286 217 15 53	17.haysag@tarimorman.gov.tr
ÇANKIRI	İl Md.	0 376 213 76 17	0 376 213 15 80	
	HSYSŞMd.	0 376 213 76 17	0 376 213 15 80	18.haysag@tarimorman.gov.tr
ÇORUM	İl Md.	0 364 213 83 25	0 364 213 27 40	
	HSYSŞMd.	0 364 213 83 26	0 364 213 27 40	19.haysag@tarimorman.gov.tr
DENİZLİ	İl Md.	0 258 213 73 33	0 258 212 54 87	
	HSYSŞMd.	0 258 212 54 96	0 258 212 54 87	20.haysag@tarimorman.gov.tr
DİYARBAKIR	İl Md.	0 412 223 60 55	0 412 224 51 04	
	HSYSŞMd.	0 412 223 60 55	0 412 223 25 70	21.haysag@tarimorman.gov.tr
EDİRNE	İl Md.	0 284 235 26 89	0 284 235 26 97	
	HSYSŞMd.	0 284 235 26 89	0 284 235 26 97	22.haysag@tarimorman.gov.tr
ELAZIĞ	İl Md.	0 424 241 16 16	0 424 241 10 72	
	HSYSŞMd.	0 424 241 16 16	0 424 241 10 72	23.haysag@tarimorman.gov.tr
ERZİNCAN	İl Md.	0 446 214 26 61	0 446 214 31 20	
	HSYSŞMd.	0 446 214 26 61	0 446 214 31 20	24.haysag@tarimorman.gov.tr
ERZURUM	İl Md.	0 442 235 22 71	0 442 235 10 54	
	HSYSŞMd.	0 442 235 22 71	0 442 235 10 54	25.haysag@tarimorman.gov.tr
ESKİŞEHİR	İl Md.	0 222 230 34 38	0 222 230 27 68	
	HSYSŞMd.	0 222 230 34 38	0 222 230 27 68	26.haysag@tarimorman.gov.tr

GAZİANTEP	İl Md.	0 342 321 10 66	0 342 321 10 58	
	HSYSŞMd.	0 342 321 10 66	0 342 321 10 58	27.haysag@tarimorman.gov.tr
GİRESUN	İl Md.	0 454 215 16 72	0 454 215 15 59	
	HSYSŞMd.	0 454 215 00 95	0 454 215 34 97	28.haysag@tarimorman.gov.tr
GÜMÜŞHANE	İl Md.	0 456 213 21 10	0 456 213 30 56	
	HSYSŞMd.	0 456 213 10 27	0 456 213 30 56	29.haysag@tarimorman.gov.tr
HAKKARİ	İl Md.	0 438 211 20 28	0 438 211 60 16	
	HSYSŞMd.	0 438 211 20 28	0 438 211 60 16	30.haysag@tarimorman.gov.tr
HATAY	İl Md.	0 326 221 34 57	0 326 227 37 71	
	HSYSŞMd.	0 326 221 34 57	0 326 227 37 71	31.haysag@tarimorman.gov.tr
ISPARTA	İl Md.	0 246 228 53 82	0 246 228 53 88	
	HSYSŞMd.	0 246 228 53 80	0 246 228 53 88	32.haysag@tarimorman.gov.tr
MERSİN	İl Md.	0 324 326 40 13	0 324 326 40 12	
	HSYSŞMd.	0 324 325 43 15	0 324 326 43 15	33.haysag@tarimorman.gov.tr
İSTANBUL	İl Md.	0 216 468 21 00	0 216 355 37 15	
	HSYSŞMd.	0 216 468 21 00	0 216 355 37 15	34.haysag@tarimorman.gov.tr
İZMİR	İl Md.	0 232 435 10 02	0 232 462 24 93	
	HSYSŞMd.	0 232 435 10 02	0 232 463 08 48	35.haysag@tarimorman.gov.tr
KARS	İl Md.	0 474 212 70 93	0 474 212 70 95	
	HSYSŞMd.	0 474 212 70 93	0 474 212 70 95	36.haysag@tarimorman.gov.tr
KASTAMONU	İl Md.	0 366 214 22 36	0 366 214 31 70	
	HSYSŞMd.	0 366 214 10 72	0 366 214 31 70	37.haysag@tarimorman.gov.tr
KAYSERİ	İl Md.	0 352 338 21 44	0 352 338 07 71	
	HSYSŞMd.	0 352 338 21 44	0 352 245 06 59	38.haysag@tarimorman.gov.tr
KIRKLARELİ	İl Md.	0 288 214 12 17	0 288 214 10 71	
	HSYSŞMd.	0 288 214 16 18	0 288 214 10 71	39.haysag@tarimorman.gov.tr
KIRŞEHİR	İl Md.	0 386 213 11 02	0 386 213 65 74	
	HSYSŞMd.	0 386 213 11 02	0 386 213 65 74	40.haysag@tarimorman.gov.tr
KOCAELİ	İl Md.	0 262 312 13 00	0 262 312 13 10	
	HSYSŞMd.	0 262 312 13 00	0 262 312 13 10	41.haysag@tarimorman.gov.tr
KONYA	İl Md.	0 332 322 34 60	0 332 322 43 15	
	HSYSŞMd.	0 332 322 34 60	0 332 322 43 15	42.haysag@tarimorman.gov.tr
KÜTAHYA	İl Md.	0 274 231 16 81	0 274 231 16 90	
	HSYSŞMd.	0 274 231 16 81	0 274 231 16 90	43.haysag@tarimorman.gov.tr
MALATYA	İl Md.	0 422 238 01 48	0 422 238 14 35	
	HSYSŞMd.	0 422 238 01 48	0 422 238 14 35	44.haysag@tarimorman.gov.tr
MANİSA	İl Md.	0 236 231 46 05	0 236 231 46 42	
	HSYSŞMd.	0 236 231 46 05	0 236 231 45 37	45.haysag@tarimorman.gov.tr
K.MARAŞ	İl Md.	0 344 231 32 12	0 344 231 32 19	
	HSYSŞMd.	0 344 231 32 12	0 344 231 32 19	46.haysag@tarimorman.gov.tr
MARDİN	İl Md.	0 482 212 37 81	0 482 212 64 34	
	HSYSŞMd.	0 482 212 37 81	0 482 212 64 34	47.haysag@tarimorman.gov.tr
MUĞLA	İl Md.	0 252 214 12 50	0 252 214 12 42	
	HSYSŞMd.	0 252 241 12 50	0 252 214 12 42	48.haysag@tarimorman.gov.tr
MUŞ	İl Md.	0 436 212 37 90	0 436 212 20 55	
	HSYSŞMd.	0 436 212 37 90	0 436 212 20 55	49.haysag@tarimorman.gov.tr
NEVŞEHİR	İl Md.	0 384 215 20 50	0 384 215 20 55	
	HSYSŞMd.	0 384 215 20 50	0 384 215 20 55	50.haysag@tarimorman.gov.tr
NİĞDE	İl Md.	0 388 211 31 00	0 388 211 31 03	
	HSYSŞMd.	0 388 211 31 00	0 388 211 31 03	51.haysag@tarimorman.gov.tr
ORDU	İl Md.	0 452 233 95 30	0 452 233 95 39	
	HSYSŞMd.	0 452 233 95 30	0 452 233 95 39	52.haysag@tarimorman.gov.tr
RİZE	İl Md.	0 464 213 04 58	0 464 213 04 57	
	HSYSŞMd.	0 464 213 04 58	0 464 213 04 57	53.haysag@tarimorman.gov.tr
SAKARYA	İl Md.	0 264 241 20 13	0 264 241 20 16	
	HSYSŞMd.	0 264 241 20 13	0 264 241 20 16	54.haysag@tarimorman.gov.tr
SAMSUN	İl Md.	0 362 231 37 00	0 362 233 21 63	
	HSYSŞMd.	0 362 231 30 83	0 362 231 30 83	55.haysag@tarimorman.gov.tr

SİİRT	İl Md.	0 484 223 23 31	0 484 223 42 60	
	HSYSŞMd.	0 484 223 23 31	0 484 223 42 60	56.haysag@tarimorman.gov.tr
SİNOP	İl.Md.	0 368 261 44 90	0 368 261 15 08	
	HSYSŞMd.	0 368 261 44 90	0 368 261 15 08	57.haysag@tarimorman.gov.tr
SİVAS	İl Md.	0 346 215 17 23	0 346 215 17 20	
	HSYSŞMd.	0 346 215 17 23	0 346 215 17 21	58.haysag@tarimorman.gov.tr
TEKİRDAĞ	İl Md.	0 282 258 32 10	0 282 258 32 14	
	HSYSŞMd.	0 282 258 32 03	0 282 258 32 14	59.haysag@tarimorman.gov.tr
TOKAT	İl Md.	0 356 228 07 00	0 356 228 07 07	
	HSYSŞMd.	0 356 228 07 00	0 356 228 07 12	60.haysag@tarimorman.gov.tr
TRABZON	İl Md.	0 462 230 21 45	0 462 230 21 54	
	HSYSŞMd.	0 462 230 21 45	0 462 230 21 54	61.haysag@tarimorman.gov.tr
TUNCELİ	İl Md.	0 428 213 17 80	0 428 213 17 79	
	HSYSŞMd.	0 428 213 14 12	0 428 213 17 79	62.haysag@tarimorman.gov.tr
Ş.URFA	İl Md.	0 414 313 27 11	0 414 313 10 15	
	HSYSŞMd.	0 414 313 24 69	0 414 313 17 51	63.haysag@tarimorman.gov.tr
UŞAK	İl Md.	0 276 231 15 04	0 276 231 15 00	
	HSYSŞMd.	0 276 231 15 04	0 276 231 15 00	64.haysag@tarimorman.gov.tr
VAN	İl Md.	0 432 222 02 37	0 432 222 00 67	
	HSYSŞMd.	0 432 222 02 37	0 432 222 00 67	65.haysag@tarimorman.gov.tr
YOZGAT	İl Md.	0 354 212 27 41	0 354 212 11 64	
	HSYSŞMd.	0 354 212 27 41	0 354 212 11 64	66.haysag@tarimorman.gov.tr
ZONGULDAK	İl Md.	0 372 253 90 20	0 372 253 20 90	
	HSYSŞMd.	0 372 253 90 20	0 372 253 20 90	67.haysag@tarimorman.gov.tr
AKSARAY	İl Md.	0 382 217 22 07	0 382 213 29 07	
	HSYSŞMd.	0 382 213 10 21	0 382 212 38 39	68.haysag@tarimorman.gov.tr
BAYBURT	İl Md.	0 458 211 74 85	0 458 211 75 84	
	HSYSŞMd.	0 458 211 74 85	0 458 211 68 92	69.haysag@tarimorman.gov.tr
KARAMAN	İl Md.	0 338 213 16 53	0 338 213 49 80	
	HSYSŞMd.	0 338 213 16 53	0 338 213 49 80	70.haysag@tarimorman.gov.tr
KIRIKKALE	İl Md.	0 318 224 29 38	0 318 224 25 57	
	HSYSŞMd.	0 318 224 29 38	0 318 224 25 57	71.haysag@tarimorman.gov.tr
BATMAN	İl Md.	0 488 221 13 13	0 488 221 22 41	
	HSYSŞMd	0 488 221 13 13	0 488 221 22 41	72.haysag@tarimorman.gov.tr
ŞIRNAK	İl Md.	0 486 216 20 85	0 486 216 20 84	
	HSYSŞMd.	0 486 216 20 87	0 486 216 20 84	73.haysag@tarimorman.gov.tr
BARTIN	İl Md.	0 378 227 02 23	0 378 227 12 52	
	HSYSŞMd.	0 378 227 02 23	0 378 227 12 52	74.haysag@tarimorman.gov.tr
ARDAHAN	İl Md.	0 478 211 31 42	0 478 211 46 37	
	HSYSŞMd.	0 478 211 54 46	0 478 211 46 39	75.haysag@tarimorman.gov.tr
IĞDIR	İl Md.	0 476 227 63 44	0 476 227 67 25	
	HSYSŞMd.	0 476 227 63 44	0 476 227 67 25	76.haysag@tarimorman.gov.tr
YALOVA	İl Md.	0 226 814 10 58	0 226 814 11 58	
	HSYSŞMd.	0 226 814 10 58	0 226 814 11 58	77.haysag@tarimorman.gov.tr
KARABÜK	İl Md.	0 370 424 35 28	0 370 424 46 43	
	HSYSŞMd.	0 370 424 35 28	0 370 424 46 43	78.haysag@tarimorman.gov.tr
KİLİS	İl Md.	0 348 813 10 69	0 348 813 10 45	
	HSYSŞMd.	0 348 813 10 69	0 348 813 10 45	79.haysag@tarimorman.gov.tr
OSMANİYE	İl Md.	0 328 814 11 75	0 328 814 11 57	
	HSYSŞMd.	0 328 814 11 75	0 328 814 11 57	80.haysag@tarimorman.gov.tr
DÜZCE	İl Md.	0 380 524 13 96	0 380 524 13 97	
	HSYSŞMd.	0 380 514 24 26	0 380 514 24 27	81.haysag@tarimorman.gov.tr

İLİ : 01-ADANA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Aladağ	1.800			1.800		700	3.000				120		13.000		1.800	24.650
02-Ceyhan	13.960			12.860		3.540	27.000				287	20.600	36.500	14.000	13.960	90.800
03-Çukurova	4.103			4.255		1.000	2.000				5.000	3.000	7.000		4.103	28.000
04-Feke	11.000			9.500		2.000	1.500				100		12.000		11.000	38.000
05-İmamoğlu	5.100			4.900		920	3.000				250		12.000		5.100	27.690
06-Karaisalı	7.005			7.005		2.500	15.000				300	25.000	45.000		7.005	100.000
07-Karataş	9.275			8.775		1.750	5.000				80	35.000	10.000	2.400	9.275	75.000
08-Kozan	16.000			14.000		5.000	8.000				400		30.000		16.000	150.000
09-Pozantı	900			900		350	2.000				100		5.000		900	20.000
10-Saimbeyli	5.500			4.000		800	5.000				365	3.500	9.000		5.500	31.865
11-Sarıçam	30.000			30.000		5.000	2.000				1.200	22.000	15.000		30.000	150.000
12-Seyhan	21.273			21.273		2.000	500				500		2.500		21.273	67.500
13-Tufanbeyli	8.800			8.800		3.500	4.000				350	8.000	13.000		8.800	53.000
14-Yüreğir	24.750			24.550		4.100	3.200				850		24.000	2.000	24.750	90.500
15-Yumurtalık	4.000			4.000		1.080	4.000				300		6.000	10.000	4.000	50.000
TOPLAM	163.466	0		156.618	0	34.240	85.200	0	0	0	10.202	117.100	240.000	28.400	163.466	997.005

İLİ : 02-ADIYAMAN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	29.786			27.481		8.000	25.000				700		50.000		29.786	120.000
01-Besni	6.000			6.000		1.000	25.000				72		25.000		6.000	60.000
02-Çelikhan	2.900			2.900		460	1.500				40		2.000		2.900	10.000
03-Gerger	9.757			9.202		1.000	3.000				20		12.000		9.757	20.000
04-Gölbaşı	13.118			12.838		2.600	10.000				120		19.500		13.118	60.000
05-Kahta	26.396			26.396		4.000	5.000				300		21.000		26.396	120.000
06-Samsat	1.158			1.103		300	1.500				30		3.000		1.158	4.500
07-Sincik	7.673			7.673		2.500	2.500				125		3.000		7.673	30.000
08-Tut	2.900			2.403		900	4.000				80		4.000		2.900	24.000
TOPLAM	99.688	0		95.996	0	20.760	77.500	0	0	0	1.487	0	139.500	0	99.688	448.500

İLİ : 03-AFYONKARAHİSAR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	62.000			58.000		10.000	13.000	3.500	4.000		2.500	10.000	50.000			2.000.000
01-Başmakçı	16.000			16.000		3.000	3.000				200	1.000	8.500			480.000
02-Bayat	2.500			2.500		500	3.000				100	2.500	5.000			1.360.000
03-Bolvadin	30.000			30.000		3.200	6.000				300		15.000			1.416.000
04-Çay	31.000			28.500		8.000	5.000				250	15.000	42.500			1.950.000
05-Çobanlar	9.000			9.000		2.500	2.500				200		8.000			476.200
06-Dazkırı	9.500			10.000		1.700	2.400				500	1.500	10.000			1.580.000
07-Dinar	17.500			17.500		3.500	4.000				450	3.000	60.000			1.850.000
08-Emirdağ	13.500			12.500		3.000	10.000				350	3.000	20.000			1.750.000
09-Evciler	12.000			12.000		2.500	500				50		3.000			520.000
10-Hocalar	7.500			7.500		2.000	18.500				500		35.000			550.000
11-İhsaniye	23.000			23.000		5.000	3.000				800	10.000	25.000			680.000
12-İscehisar	6.500			6.000		1.000	5.000				250		10.000			400.000
13-Kızılören	1.000			950		200	400				80		2.000			25.000
14-Sandıklı	28.000			26.000		6.000	8.000				1.000	10.000	20.000			1.650.000
15-Sinanpaşa	38.000			35.000		7.000	4.000				800		25.000			1.240.000
16-Sultandağı	9.000			7.500		1.800	10.000				500	8.000	20.000			926.000
17-Şuhut	27.000			23.000		7.000	16.000				400		35.000			1.775.000
TOPLAM	343.000	0		324.950	0	67.900	114.300	3.500	4.000	0	9.230	64.000	394.000	0	0	20.628.200

İLİ : 04-AĞRI

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	125.508		125.508	125.508		15.000	45.000	20.000			2.000	10.000	60.000	1.000	125.508	250.000
01-Diyadin	8.004		8.004	8.004		3.000	110.000	250			4.000		70.000		8.004	200.000
02-Doğubayazıt	35.000		35.000	35.000		13.000	235.000				5.000		160.000	1.000	35.000	200.000
03-Eleşkirt	67.000		58.017	58.017		15.000	25.000	20.000			500	6.000	15.000		67.000	155.000
04-Hamur	40.267		38.913	38.913		20.000	30.000	10.000			500		18.000		40.267	125.000
05-Patnos	21.000		19.950	19.950		3.750	120.000	1.000	500		500		100.000		21.000	165.000
06-Taşlıçay	19.137		17.340	17.340		3.500	60.000	2.500			522		40.000	4.000	19.137	155.680
07-Tutak	61.841		54.844	54.844		8.000	25.000	5.000			200		10.000		61.841	195.000
TOPLAM	377.757	0	357.576	357.576	0	81.250	650.000	58.750	500	0	13.222	16.000	473.000	6.000	377.757	1.445.680

İLİ : 05-AMASYA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	68.134			62.000		11.500	13.200	800	1.250		1.400	1.000	26.000	1.400	68.134	250.000
01-Göynücek	10.900			10.900		2.500	2.500	650			250		4.000		10.900	50.000
02-Gümüşhacıköy	19.301			16.861		5.000	4.500				400	15.000	7.000	11.000	19.301	60.000
03-Hamamözü	5.515			4.784		1.500	800	700	900		160		1.000		5.515	18.160
04-Merzifon	19.820			19.820		4.500	1.500				500	1.000	5.500		19.820	105.500
05-Suluova	64.000			57.000		2.500	2.000				200		2.500		64.000	126.000
06-Taşova	16.900			15.350		3.050	5.500	400			550	19.750	19.000	400	16.900	65.000
TOPLAM	204.570	0		186.715	0	30.550	30.000	2.550	2.150	0	3.460	36.750	65.000	12.800	204.570	674.660

İLİ : 06-ANKARA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Akyurt	26.000			26.000		4.000	2.300	1.050	150	43	550		4.500			63.093
02-Altındağ	11.000			11.000		2.000	400				600		1.500	1.000		26.900
03-Ayaş	11.000			11.000		2.000	24.000	500	6.000		500		37.500			75.000
04-Bala	22.500			22.500		6.000	12.000	2.700	8.500		550	11.200	45.000	1.500		117.450
05-Beypazarı	12.000			12.000		3.500	10.000	650	2.800		550		17.000			56.500
06-Çamlıdere	12.000			12.000		5.000	500				150	900	3.500			32.050
07-Çankaya	7.000			7.000		900	4.300				5.500		12.500			32.200
08-Çubuk	49.000			49.000		10.000	10.000				800	1.000	14.000			129.800
09-Elmadağ	16.000			16.000		3.000	6.000				400	1.500	12.000			49.900
10-Etimesgut	2.200			2.200		500	1.500				750	10.000	3.000			19.350
11-Evren	2.000			2.000		700	800				200		1.000			6.600
12-Gölbaşı	26.000			26.000		1.900	15.000	500	3.000		5.500		70.000	10.000		114.900
13-Güdül	10.000			10.000		2.000	18.000				300		23.500			55.300
14-Haymana	27.000			27.000		5.000	30.000	700	4.000		700	6.000	68.000			140.400
15-Kahramankazan	14.000			14.000		2.200	7.000	250	1.090	4	750	7.000	12.000			52.294
16-Kalecik	24.000			24.000		3.500	3.500	2.800	1.600		500		5.000			63.400
17-Keçiören	4.000			4.000		460	1.000				1.200		2.300			11.760
18-Kızılcahamam	24.200			24.200		4.000	5.000				500	5.000	12.000	2.000		72.900
19-Mamak	12.200			12.200		1.400	2.500				1.500	10.000	4.500	400		43.400
20-Nallıhan	7.000			7.000		1.300	12.000		1.000		300		18.000			44.600
21-Polatlı	96.000			96.000		3.000	50.000	2	2.040		1.750	3.000	110.000			326.792
22-Pursaklar	2.400			2.400		360	1.200				350		1.200	3.000		11.210
23-Sincan	43.500			43.500		6.000	25.000				3.400		40.000			142.400
24-Ş.Koçhisar	12.000			12.000		1.500	5.000				250		10.000			40.750
25-Yenimahalle	2.000			2.000		340	2.500				700		2.000			9.340
TOPLAM	475.000	0		475.000	0	70.560	249.500	9.152	30.180	47	28.250	55.600	530.000	17.900	0	1.738.289

İLİ : 07-ANTALYA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Akseki	900			800		100	4.000				80		6.000			50.000
02-Aksu	6.400			6.400		1.100	6.000				1.000		15.000	8.000		80.000
03-Alanya	10.300			9.175		1.500	10.000				2.500		14.500			75.000
04-Demre	412			300		60	5.500	100	1.800		600		6.000			50.000
05-Döşemaltı	24.500			23.000		3.750	16.000				900		20.000	4.200		170.000
06-Elmalı	16.300			15.100		3.500	35.000	150	2.000		900	24.000	51.500			320.000
07-Finike	552			552		90	6.000				900		6.000			37.500
08-Gazipaşa	4.598			4.107		700	8.000				300		9.500			75.000
09-Gündoğmuş	700			700		180	4.000				100		7.500			41.000
10-İbradı	2.750			2.710		1.150	1.700	450	450		90		6.600			37.000
11-Kaş	3.850			3.500		650	11.000				700		11.000			50.000
12-Kemer	945			945		400	1.250				800		2.400			21.000
13-Kepez	9.307			8.500		2.500	9.000				1.500		8.000			80.000
14-Konyaaltı	1.870			1.870		250	4.500				1.000	3.500	4.000			50.000
15-Korkuteli	41.450			39.385		6.050	58.500	3.545	1.000		1.600	4.500	63.500			540.000
16-Kumluca	1.261			1.261		200	3.500				1.500		3.600			21.000
17-Manavgat	23.530			22.058		3.200	50.000	300	2.000		1.000		40.000	20.000		421.000
18-Muratpaşa	1.172			1.172		200	1.250				8.000		2.400			21.500
19-Serik	12.000			12.000		1.500	14.500				750		12.500	25.000		160.000
TOPLAM	162.797	0		153.535	0	27.080	249.700	4.545	7.250	0	24.220	32.000	290.000	57.200	0	2.300.000

İLİ : 08-ARTVİN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	5.591			4.901		750	1.475	300			150		4.750		5.591	21.000
01-Ardanuç	11.942			9.152		1.750	8.000	1.500			120		17.000		11.942	54.000
02-Arhavi	1.540			1.149		155	300				60		400		1.540	3.500
03-Borçka	5.640			4.607		600	750	400			50		1.500		5.640	14.000
04-Hopa	1.146			793		150	1.000				120		6.000		1.146	9.000
05-Kemalpaşa	800			825		135	1.000				30		4.000		800	7.000
06-Murgul	1.650			1.472		170	100				25		250		1.650	3.200
07-Şavşat	18.834			16.631		1.850	6.000	1.500			90		18.000		18.834	72.500
08-Yusufeli	13.764			13.504		1.800	1.500	300			80		3.000		13.764	35.000
TOPLAM	60.907	0		53.034	0	7.360	20.125	4.000	0	0	725	0	54.900	0	60.907	219.200

İLİ : 09-AYDIN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Bozdoğan	37.500			36.500		7.000	3.500				800	5.000	6.000	5.000		100.000
02-Buharkent	1.400			1.400		400	600				200	1.000	1.800	1.000		350.000
03-Çine	96.874			98.663		18.500	2.000				1.350	7.500	13.500	13.500		375.000
04-Didim	2.500			2.500		300	1.500				700	5.000	6.000	5.000		25.000
05-Efeler	55.000			55.000		15.000	3.700				5.000	12.000	10.500	12.000		200.000
06-Germencik	18.500			17.500		4.000	4.000				1.350	10.000	5.000	8.000		120.000
07-İncirliova	12.300			12.300		2.000	2.000	500	200		1.000	5.000	5.000	6.000		70.000
08-Karacasu	7.000			7.000		1.200	6.000				700	10.000	15.000	10.000		55.000
09-Karpuzlu	29.000			29.000		6.000	1.000				300	2.000	3.500	4.000		100.000
10-Koçarlı	30.000			30.000		5.000	2.500				500	8.000	8.000	8.000		60.000
11-Köşk	10.700			10.700		2.000	800				250	3.000	1.500	1.500		240.000
12-Kuşadası	2.200			1.800		200	600				1.000	2.000	1.000	1.000		10.000
13-Kuyucak	34.000			34.000		5.500	4.000				1.200	15.000	6.000	14.000		200.000
14-Nazilli	25.400			25.400		5.000	3.500				1.800	14.000	5.000	8.000		140.000
15-Söke	36.250			36.250		5.000	2.500				1.250	5.000	8.000	5.000		50.000
16-Sultanhisar	7.500			7.300		1.100	800				400	2.000	1.200	2.000		32.000
17-Yenipazar	22.265			22.015		4.000	1.000				400	4.000	3.000	3.000		60.000
TOPLAM	428.389	0		427.328	0	82.200	40.000	500	200	0	18.200	110.500	100.000	107.000	0	2.187.000

İLİ : 10-BALIKESİR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Altıeylül	73.833			73.833		13.480	21.000				3.360	15.000	33.970			310.000
02-Ayvalık	6.440			6.440		1.280	3.200				1.430		6.890			35.000
03-Balya	23.346			23.346		5.160	12.000				1.320	5.500	19.140			95.000
04-Bandırma	17.275			17.275		2.940	5.100	200	1.500		1.302		12.647			140.000
05-Bigadiç	69.287			69.287		10.580	15.000				2.150		22.379			250.000
06-Burhaniye	12.374			12.374		2.040	6.400				950	10.000	12.150			60.000
07-Dursunbey	22.913			22.913		4.100	12.300				1.350		19.336			110.000
08-Edremit	7.865			7.865		1.500	4.000				1.480		6.125			33.000
09-Erdek	3.767			3.767		820	2.000				785		1.970			20.000
10-Gömeç	1.532			1.532		240	2.000				250	2.500	2.450			11.000
11-Gönen	42.800			42.800		7.340	18.100	1.000	1.400		3.000	18.000	26.665			195.000
12-Havran	15.581			15.581		2.460	4.500				490		5.670			50.000
13-İvrindi	45.991			45.991		8.740	20.100				1.950	11.000	33.167			210.000
14-Karesi	43.852			43.852		8.560	21.000				1.400	80.000	31.680			247.000
15-Kepsut	29.084			29.084		5.280	9.000				1.200		16.320			120.000
16-Manyas	20.670			20.670		3.800	8.400				1.330		15.190			110.000
17-Marmara	970			970		200	900				240		2.030			6.000
18-Savaştepe	13.940			13.940		2.360	5.000				1.420		6.783			75.000
19-Sındırgı	29.299			29.299		6.060	14.200				1.770	14.000	24.384			215.000
20-Susurluk	33.650			33.650		6.180	15.800	100	500		1.782	30.000	30.196			220.000
TOPLAM	514.469	0		514.469	0	93.120	200.000	1.300	3.400	0	28.959	186.000	329.142	0	0	2.512.000

İLİ : 11-BİLECİK

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	9.000			7.800		1.100	6.100				1.300		14.000			37.700
01-Bozüyük	5.200			5.050		900	6.000				1.600		16.000			50.000
02-Gölpazarı	3.100			3.000		300	2.000				150		4.500			12.250
03-İnhisar	358			291		60	1.800				120		3.500			5.500
04-Osmaneli	6.778			6.050		500	1.800	50	400		500		5.000			20.000
05-Pazaryeri	4.802			4.535		600	2.000				400		3.500			15.050
06-Söğüt	4.446			4.218		500	4.500				350		9.000			20.000
07-Yenipazar	3.623			3.623		500	800				300		800			9.000

İLİ : 12-BİNGÖL

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	59.900			42.000		15.000	28.000	4.500	1.000		500		39.000		59.900	239.800
01-Adaklı	7.250			6.000		1.500	4.500				75		11.500		7.250	35.575
02-Genç	14.300			10.870		2.300	8.500				45		13.000		14.300	61.815
03-Karlıova	15.090			11.700		2.500	60.000	350			200		70.000		15.090	144.930
04-Kiğı	2.350			1.900		350	1.500	690			50		3.000		2.350	11.040
05-Solhan	15.200			11.600		2.100	35.000	150	119		70	7.000	58.000		15.200	131.439
06-Yayladere	1.600			1.200		400	1.000	108			50		1.500		1.600	8.958
07-Yedisu	6.199			5.520		800	1.500				50		4.000	500	6.199	22.768
TOPLAM	121.889	0		90.790	0	24.950	140.000	5.798	1.119	0	1.040	7.000	200.000	500	121.889	656.325

İLİ : 13-BİTLİS

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	8.916			8.359		2.000	35.000		600		250		40.000		8.916	60.000
01-Adilcevaz	3.900			3.869		700	40.000	300	2.500		300		80.000		3.900	80.000
02-Ahlat	12.000			10.684		2.000	35.000	2.000	250		50		40.000		12.000	80.000
03-Güroymak	22.300			17.770		2.500	40.000	5.500			250	40.000	40.000		22.300	2.000
04-Hizan	6.822			6.220		800	40.000	2.000	30.000		100	5.000	60.000		6.822	90.000
05-Mutki	17.982			13.450		7.600	65.000	100	500		50	100	45.000		17.982	30.000
06-Tatvan	9.645			7.815		1.750	35.000	350	12.500	10	750		40.000		9.645	102.610
TOPLAM	81.565	0		68.167	0	17.350	290.000	10.250	46.350	10	1.750	45.100	345.000	0	81.565	444.610

İLİ : 14-BOLU

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	26.000			26.000		6.400	3.400				2.450	2.500	7.000			116.000
01-Dörtdivan	7.000			7.000		2.000	500				50		800			30.000
02-Gerede	18.000			18.000		6.000	200	200			300		1.400			70.000
03-Göynük	16.000			16.000		3.000	3.000				200		7.000			43.100
04-Kıbrıscık	4.500			4.500		1.000	2.000				200		4.000			50.000
05-Mengen	5.000			5.000		1.500	1.500				700		2.500			40.000
06-Mudurnu	22.300			22.300		5.000	4.300	775	350		680		5.500			124.000
07-Seben	5.500			5.500		1.000	3.500				350		7.500			24.000
08-Yeniçağ	2.000			2.000		500	100				20		400			10.000

İLİ : 15-BURDUR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	65.000			65.000		16.000	16.000	400	2.000		2.900	7.000	40.000			320.000
01-Ağlasun	4.700			4.700		1.000	1.500				100	1.600	5.200			18.300
02-Altınyayla	2.100			2.000		600	2.500				130	3.000	3.000			17.000
03-Bucak	32.000			32.000		5.000	6.500	800			900	1.000	15.000			130.000
04-Çavdır	11.000			11.000		2.000	5.500				350		13.000			70.000
05-Çeltikçi	6.800			6.800		2.000	2.000				150		5.000			40.000
06-Gölhisar	15.500			15.500		4.000	10.000				650	7.500	12.000			90.000
07-Karamanlı	11.000			11.000		4.500	3.000				150		5.000			30.000
08-Kemer	10.500			10.500		2.600	4.000				100	6.000	8.000			55.000
09-Tefenni	9.800			9.800		2.000	5.000				220	2.000	11.500			35.000
10-Yeşilova	24.000			24.000		5.000	9.000				500		31.000			140.000
TOPLAM	192.400	0		192.300	0	44.700	65.000	1.200	2.000	0	6.150	28.100	148.700	0	0	945.300

İLİ : 16-BURSA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Büyükorhan	4.975			4.975		1.400	4.375				300		5.000			18.150
02-Gemlik	2.000			2.000		500	1.875				2.000	1.000	2.000			20.000
03-Gürsu	2.200			2.200		160	1.800				300	6.400	2.000			16.000
04-Harmancık	900			800		200	1.200				200		1.200			9.000
05-İnegöl	12.100			12.100		2.500	10.000				2.500	7.500	15.000			56.700
06-İznik	2.300			2.100		350	4.125				900		5.000			12.650
07-Karacabey	41.000			41.000		7.500	17.500	1.050	2.100		2.200	5.000	30.000			155.000
08-Keles	2.200			2.000		400	3.750				1.000	3.300	5.000			14.900
09-Kestel	5.000			5.000		700	2.875				1.459	7.500	5.500			26.659
10-Mudanya	5.500			4.900		1.000	2.850				1.800		2.000			16.000
11-M.K Paşa	40.000			39.000		7.500	20.000				4.500		40.000			138.500
12-Nilüfer	10.130			8.000		550	4.250				1.500	200	6.000			27.880
13-Orhaneli	4.503			4.503		750	3.750				850		2.000			14.606
14-Orhangazi	7.360			6.106		700	2.500				1.600		4.000			19.750
15-Osmangazi	5.165			4.400		1.200	7.713				2.200	5.000	8.000			27.965
16-Yenişehir	21.900			21.500		4.000	10.872	400			2.000	6.000	15.000			74.800
17-Yıldırım	1.780			1.651		300	565				2.000		1.900			8.031
TOPLAM	169.013	0		162.235	0	29.710	100.000	1.450	2.100	0	27.309	41.900	149.600	0	0	656.591

İLİ : 17-ÇANAKKALE

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	7.000			7.000		2.800	20.000				3.000	500	20.000		7.000	1.000.000
01-Ayvacık	6.000			6.000		2.000	3.000				250		10.000		6.000	15.000
02-Bayramiç	15.000			15.000		1.750	17.000				2.000		20.000		15.000	120.000
03-Biga	52.403			50.673		12.000	20.000				4.000	40.000	30.000		52.403	28.000.000
04-Bozcaada	17			14		10	300				350		850		17	3.000
05-Çan	24.361			22.327		6.000	15.000				3.000	1.000	20.000		24.361	500.000
06-Erdek	764	17.509		751		350	16.000				500	17.509		2.000	764	50.000
07-Ezine	10.000			10.000		3.000	20.000				1.500	5.000	50.000	5.000	10.000	100.000
08-Gelibolu	9.038	55.000		8.054		2.000	50.000	350	1.500		1.300	55.000			9.038	145.000
09-Gökçeada	900			900		80	500				100		2.000		900	3.000
10-Lapseki	10.000			10.000		2.000	14.000				1.000		12.000		10.000	1.000
11-Yenice	40.000			40.000		10.500	8.000				2.000	20.000	20.000		40.000	250.000
TOPLAM	175.483	72.509		170.719	0	42.490	183.800	350	1.500	0	19.000	139.009	184.850	7.000	175.483	30.187.000

İLİ : 18-ÇANKIRI

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	18.312			16.400		2.500	10.000	2.000	3.000		300	10.000	10.500			50.000
01-Atkaracalar	4.500			4.000		1.000	1.500				120		1.250			10.000
02-Bayramören	3.752			3.264		800	700				90		1.250			13.000
03-Çerkeş	34.288			32.962		10.000	7.500	2.500	1.000		150		8.000			97.650
04-Eldivan	3.512			3.056		1.000	1.000				250		3.500			14.750
05-Ilgaz	10.008			8.733		2.960	2.000				150		3.000			31.702
06-Kızılırmak	12.610			10.773		2.500	3.000				100	2.000	5.500			30.000
07-Korgun	9.165			9.549		2.000	1.000				200		1.000			22.950
08-Kurşunlu	12.730			12.309		3.000	5.000				200		8.500			40.000
09-Orta	22.700			21.200		5.000	8.000				250		8.000	3.000		100.000
10-Şabanözü	16.727			17.147		2.500	2.000				75		3.000			30.000
11-Yapraklı	4.703			4.503		1.200	1.500				150	500	3.000			30.000
TOPLAM	153.007	0		143.896	0	34.460	43.200	4.500	4.000	0	2.035	12.500	56.500	3.000	0	470.052

İLİ : 19-ÇORUM

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	48.177			47.647		10.050	14.000				1.585	25.050	21.000	500	48.177	210.186
01-Alaca	14.518			14.018		3.250	4.000	300			305		4.000		14.518	54.309
02-Bayat	13.000			11.900		2.200	2.000	900	400		115		2.000		13.000	45.015
03-Boğazkale	6.200			5.350		1.500	500				75		1.500		6.200	21.275
04-Dodurga	2.435			1.950		500	400	850	500		150		750		2.435	9.970
05-İskilip	20.420			19.600		4.250	5.000				150		5.000		20.420	73.340
06-Kargı	8.900			8.400		2.000	3.000				220	250	3.500		8.900	33.170
07-Laçin	3.550			3.225		750	2.500				120	4.000	2.000		3.550	18.695
08-Mecitözü	19.000			17.600		3.750	5.000				200	2.500	7.000		19.000	72.550
09-Oğuzlar	2.800			2.700		700	500				50		400		2.800	9.700
10-Ortaköy	3.350			3.200		1.000	1.750	750	900		120	300	1.750		3.350	15.970
11-Osmancık	17.650			16.385		4.000	5.500				150	2.500	7.000		17.650	70.335
12-Sungurlu	26.850			24.315		6.000	5.500		400		700		10.000		26.850	100.115
13-Uğurludağ	6.150			5.710		1.250	1.500				60	2.000	4.000		6.150	26.570
TOPLAM	193.000	0		182.000	0	41.200	51.150	2.800	2.200	0	4.000	36.600	69.900	500	193.000	761.200

İLİ : 20-DENİZLİ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Acıpayam	63.972			58.760		6.000	18.000				800	8.000	30.000			310.000
02-Babadağ	950			950		100	3.000				150		4.000			7.000
03-Baklan	6.650			6.650		1.300	1.300				470		6.000			40.000
04-Bekilli	1.402			1.681		120	2.000				500	6.000	5.000			20.000
05-Beyağaç	4.400			4.300		1.200	700				150		1.000			18.000
06-Bozkurt	7.500			7.500		1.000	1.500				600		2.000			30.000
07-Buldan	13.813			13.400		2.000	8.000				910		35.000			40.000
08-Çal	10.231			9.383		1.100	8.000				1.500	21.000	15.000			150.000
09-Çameli	16.232			16.232		2.500	3.500				400	2.500	4.500			50.000
10-Çardak	10.500			10.500		2.500	5.000				350		5.000			50.000
11-Çivril	44.000			44.000		7.500	25.000	1.250	500		900	7.500	60.000			350.000
12-Güney	3.700			3.600		660	2.500				300		7.000			10.000
13-Honaz	6.739			6.561		1.500	4.000				500	15.000	17.000			40.000
14-Kale	5.800			5.800		1.200	2.500				900		4.000			40.000
15-Merkezefendi	6.371			5.014		700	1.000				1.800		10.000			70.000
16-Pamukkale	16.146			15.671		1.800	2.000				1.250		10.000			100.000
17-Sarayköy	11.456			10.520		1.600	2.500				250		6.000			35.000
18-Serinhisar	3.354			3.354		500	5.000				300	15.000	22.000			65.000
19-Tavas	18.900			18.900		6.000	7.000				500	16.000	50.000			200.000
TOPLAM	252.116	0		242.776	0	39.280	102.500	1.250	500	0	12.530	91.000	293.500	0	0	1.625.000

İLİ : 21-DİYARBAKIR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Bismil	23.200			23.200		5.000	90.000				300		45.000		23.200	156.000
02-Çermik	25.000			25.000		4.000	240.000	800	100		200		200.000		25.000	500.000
03-Çınar	33.000			33.000		7.000	150.000	200	100		200		100.000		33.000	300.000
04-Çüngüş	3.000			3.000		600	6.000				150		2.000		3.000	17.500
05-Dicle	8.000			8.000		2.000	15.000				100		5.000		8.000	50.000
06-Eğil	5.290			5.290		800	25.000				115		4.500		5.290	65.000
07-Ergani	34.000			34.000		10.000	160.000				300		100.000		34.000	240.000
08-Hani	8.500			8.500		1.000	8.000	200			75		5.000		8.500	50.000
09-Hazro	13.000			13.000		3.000	10.000				100		5.000		13.000	40.000
10-Kocaköy	11.000			11.000		700	10.000				95		7.000		11.000	50.000
11-Kulp	32.000			28.000		5.000	12.000	600	750		70		12.000		32.000	121.000
12-Lice	28.000			28.000		6.000	30.000				100		12.500		28.000	125.000
13-Silvan	37.000			37.000		10.000	43.400				300		22.000		37.000	145.000
14-Bağlar	39.000			39.000		4.000	50.000				650		50.000		39.000	400.000
15-Kayapınar	12.500			12.500		1.000	30.000				200		25.000		12.500	90.000
16-Sur	19.000			19.000		5.000	7.000				120		5.000		19.000	50.000
17-Yenişehir	9.000			9.000		1.200	12.000				1.100		5.000		9.000	45.000
TOPLAM	340.490	0		336.490	0	66.300	898.400	1.800	950	0	4.175	0	605.000	0	340.490	2.444.500

İLİ : 22-EDİRNE

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	18.216	32.136		17.676		2.000	18.000				2.500	32.136		28.000	18.216	160.000
01-Enez	15.300	44.165		14.850		3.200	30.000	2.500	4.000		800	44.165			15.300	150.000
02-Havsa	18.500	19.900		17.945		3.000	14.000				700	19.900		3.000	18.500	140.000
03-İpsala	25.136	37.586		24.337		3.900	32.000	3.810	900		1.000	37.586			25.136	175.000
04-Keşan	24.058	64.083		24.408		4.400	40.000	115	1.250		2.500	64.083			24.058	164.000
05-Lalapaşa	16.032	30.443		15.551		1.900	15.000				500	30.443			16.032	155.000
06-Meriç	3.916	17.600		3.797		800	12.000				350	17.600			3.916	90.000
07-Süloğlu	7.120	20.033		6.907		1.500	12.000				300	20.033			7.120	100.000
08-Uzunköprü	18.512	57.500		18.032		3.500	37.000				2.300	57.500			18.512	200.000
TOPLAM	146.790	323.446		143.503	0	24.200	210.000	6.425	6.150	0	10.950	323.446	0	31.000	146.790	1.334.000

İLİ : 23-ELAZIĞ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	65.030			65.700		20.000	200.000	2.500	6.000		2.500	15.000	280.000		65.030	2.000
01-Ağın	525			401		50	5.000				25		6.000		525	300
02-Alacakaya	2.800			2.600		400	8.000				60		8.000		2.800	8.755
03-Arıcak	5.951			5.951		2.750	10.000				100		10.000		5.951	22.000
04-Baskil	3.500			3.500		700	15.000				45	1.400	15.000		3.500	25.000
05-Karakoçan	41.847			34.837		5.000	60.000	1.500	1.500		210		90.000		41.847	8.000
06-Keban	1.235			1.058		120	16.000				150		15.000		1.235	150.000
07-Kovancılar	32.513			29.684		3.500	100.000	1.000			200		100.000		32.513	500
08-Maden	9.468			4.977		700	6.000				120		6.000		9.468	296.000
09-Palu	6.876			6.876		1.250	15.000				70		15.000		6.876	23.000
10-Sivrice	4.274			3.781		500	15.000	350	300		300		15.000		4.274	15.000
TOPLAM	174.019	0		159.365	0	34.970	450.000	5.350	7.800	0	3.780	16.400	560.000	0	174.019	550.555

İLİ : 24-ERZİNCAN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	33.150			31.000		6.800	63.000				1.300		90.000		33.150	195.000
01-Çayırlı	13.053			13.074		2.500	4.000				90	5.000	9.000		13.053	45.000
02-İliç	1.400			1.400		200	10.000				50		10.000		1.400	25.000
03-Kemah	2.017			2.010		500	4.000				40		15.000		2.017	90.000
04-Kemaliye	1.250			1.250		300	15.000				40		10.000		1.250	25.000
05-Otlukbeli	5.020			4.990		1.000	850	1.800			10		2.000		5.020	18.000
06-Refahiye	7.515			7.920		2.400	500				35		3.150		7.515	31.500
07-Tercan	20.000			20.000		6.000	70.000	3.000	1.000		100		70.000		20.000	150.000
08-Üzümlü	8.650			8.700		3.000	20.000				100		20.000		8.650	80.000
TOPLAM	92.055	0		90.344	0	22.700	187.350	4.800	1.000	0	1.765	5.000	229.150	0	92.055	659.500

İLİ : 25-ERZURUM

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Aşkale	37.743		29.132	29.132		15.854	9.510	1.220	600	23	250		8.600	3.250	37.743	66.875
02-Aziziye	50.835		42.252	42.252		20.998	15.733	14.893	6.280	20	311	4.850	11.400	4.500	50.835	93.087
03-Çat	35.836		22.886	22.886		12.485	29.748				498		17.550		35.836	58.722
04-Hınıs	42.900		29.391	29.391		15.932	31.672	2.860	1.800	2	270		14.400		42.900	72.291
05-Horasan	68.885		50.124	50.124		30.335	12.432	11.671	3.062	12	251	2.500	8.400	3.200	68.885	119.009
06-İspir	24.532		20.100	20.100		10.230	7.918	1.420	1.420	3	356		4.350		24.532	44.632
07-Karaçoban	34.980		24.550	24.550		11.113	24.864	9.820	3.640	8	201		14.520		34.980	59.530
08-Karayazı	68.217		58.546	58.546		29.891	46.536	10.498	14.250	9	302	1.627	29.540		68.217	126.763
09-Köprüköy	55.517		49.682	49.682		25.706	20.609	14.286	5.160	5	257	1.890	20.852		55.517	105.199
10-Narman	38.265		32.543	32.543		15.964	6.216	3.780	820	4	154		5.800		38.265	70.808
11-Oltu	20.324		11.789	11.789		6.371	14.563	1.600	2.445	3	227		8.840	1.200	20.324	32.113
12-Olur	15.924		12.019	12.019		5.366	8.399	1.684	850	3	146	240	7.750		15.924	27.943
13-Palandöken	31.350		23.450	23.450		12.760	7.252	3.680	550	2	309		8.200		31.350	54.800
14-Pasinler	84.807		69.087	69.087		34.542	22.348	24.640	2.066	11	278		14.100		84.807	153.894
15-Pazaryolu	6.250		4.260	4.260		2.873	8.954				140	1.240	4.200		6.250	10.510
16-Şenkaya	54.187		42.536	42.536		20.624	23.569	8.760	3.200	18	267	2.350	14.250		54.187	96.723
17-Tekman	51.220		41.150	41.150		22.514	114.800	9.221	28.370	11	303		88.250		51.220	92.370
18-Tortum	34.427		23.668	23.668		14.598	6.230	2.941	465	2	187		6.890		34.427	58.095
19-Uzundere	3.289		2.406	2.406		1.211	8.288				112		4.250		3.289	5.695
20-Yakutiye	40.621		33.644	33.644		17.241	13.808	9.506	1.560	7	327		10.512		40.621	74.265
TOPLAM	800.109	0	623.215	623.215	0	326.608	433.449	132.480	76.538	143	5.146	14.697	302.654	12.150	800.109	1.423.324

İLİ : 26-ESKİŞEHİR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Alpu	21.000			21.000		3.000	5.000				640	15.000	15.000			130.000
02-Beylikova	6.750			6.750		800	5.000				650	10.000	10.000			50.000
03-Çifteler	5.830			5.538		1.000	12.000				800		55.000			100.000
04-Günyüzü	1.400			1.400		300	7.500				250	5.000	7.500			115.000
05-Han	1.363			1.363		400	1.200				100		4.500			10.000
06-İnönü	4.327			3.672		500	2.000				482		15.000			70.000
07-Mahmudiye	9.600			9.600		1.100	6.000				500	7.000	12.000			150.000
08-Mihalgazi	875			875		300	600				250		2.000			15.000
09-Mihalıççık	8.000			8.000		1.000	10.000	50	1.200		1.250		15.000			100.000
10-Odunpazarı	29.030			29.030		3.000	5.000	2.800	2.300	5	7.500	12.000	25.000			150.000
11-Sarıcakaya	2.250			2.250		300	1.350				240		4.500			25.000
12-Seyitgazi	14.072			13.627		3.000	15.000				1.600	7.000	30.000			30.000
13-Sivrihisar	10.000			10.000		1.700	20.000	580	16.000	20	1.850	20.000	85.000			1.200.000
14-Tepebaşı	29.000			29.000		3.500	11.000				4.000		35.000			260.000
TOPLAM	143.497	0		142.105	0	19.900	101.650	3.430	19.500	25	20.112	76.000	315.500	0	0	2.405.000

İLİ : 27-GAZİANTEP

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Araban	6.000			6.000		1.200	20.000				400		15.000		6.000	45.000
02-İslahiye	15.460			15.145		4.000	35.000				900		35.000	16.000	15.460	90.000
03-Karkamış	3.262			3.269		840	1.100				50		1.500		3.262	30.000
04-Nizip	30.000			30.000		1.500	11.000				300		11.000		30.000	150.000
05-Nurdağı	15.069			13.872		2.500	30.000				200		30.000		15.069	120.000
06-Oğuzeli	39.376			42.636		5.000	10.000				150		5.000		39.376	110.000
07-Şahinbey	42.603			42.603		15.000	40.000				3.000		40.000		42.603	150.000
08-Şehitkamil	39.600			39.600		6.000	20.000				1.300		30.000		39.600	150.000
09-Yavuzeli	12.727			11.431		2.000	15.000				145		10.000		12.727	85.000
TOPLAM	204.097	0		204.556	0	38.040	182.100	0	0	0	6.445	0	177.500	16.000	204.097	930.000

İLİ : 28-GİRESUN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	8.559			7.898		2.000	2.000				1.700		2.200		8.559	26.000
01-Alucra	6.075			5.645		1.500	600				50		1.500		6.075	18.000
02-Bulancak	11.546			10.677		3.000	1.800				500		2.500		11.546	35.000
03-Çamoluk	2.300			2.150		600	200				50		200		2.300	10.000
04-Çanakcı	1.850			1.371		400	600				110		1.000		1.850	7.000
05-Dereli	20.183			18.364		4.000	2.000				300		3.500		20.183	72.000
06-Doğankent	1.195			985		200	100				50		100		1.195	4.000
07-Espiye	6.166			6.140		2.000	500				100		800		6.166	22.000
08-Eynesil	1.647			1.387		300	400				240		600		1.647	4.000
09-Görele	2.300			2.135		400	300				450		900		2.300	7.000
10-Güce	2.200			2.000		400	200				80		200		2.200	7.000
11-Keşap	4.008			3.860		700	800				140	500	1.200		4.008	15.000
12-Piraziz	2.500			2.300		600	300				200		1.100		2.500	10.000
13-Ş.Karahisar	26.781			24.962		6.200	4.000				300		9.400		26.781	100.000
14-Tirebolu	3.290			3.085		700	600				400		700		3.290	15.000
15-Yağlıdere	6.415			6.211		1.000	600				130		1.600		6.415	24.000
TOPLAM	107.015	0		99.170	0	24.000	15.000	0	0	0	4.800	500	27.500	0	107.015	376.000

İLİ : 29-GÜMÜŞHANE

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	6.500			6.500		1.500	1.000	200			250		3.300		6.500	22.450
01-Kelkit	25.231			23.790		7.500	2.750	550			180		7.000		25.231	185.000
02-Köse	6.249			5.686		1.000	100				50		300		6.249	12.000
03-Kürtün	7.000			6.651		1.400	300				50		800		7.000	19.000
04-Şiran	16.869			15.534		3.500	1.000				80		2.000		16.869	40.000
05-Torul	7.241			6.603		1.300	300	200			30		600		7.241	21.930
TOPLAM	69.090	0		64.764	0	16.200	5.450	950	0	0	640	0	14.000	0	69.090	300.380

İLİ : 30-HAKKARİ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	3.080		2.495	2.495		400	50.000		3.000		50		30.000		3.080	92.000
01-Çukurca	1.026		977	977		200	15.000		8.800		20		5.000		1.026	32.000
02-Derecik	8.147		10.432	10.432		2.500	4.000				20	4.000	7.000		8.147	44.000
03-Şemdinli	4.836		4.607	4.607		800	15.000	300	15.000		20		15.000		4.836	60.000
04-Yüksekova	22.740		19.429	19.429		3.148	60.000	1.945	2.100		55		45.000		22.740	177.000
TOPLAM	39.829	0	37.940	37.940	0	7.048	144.000	2.245	28.900	0	165	4.000	102.000	0	39.829	405.000

İLİ : 31-HATAY

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Altınözü	12.017			12.017		2.600	2.000				50		5.000		12.017	50.000
02-Antakya	27.025			27.025		6.000	500				1.500		10.000		27.025	130.000
03-Arsuz	13.500			13.500		2.000	1.000				300		1.500		13.500	50.000
04-Belen	2.140			2.160		400	2.000				200		6.000		2.140	20.000
05-Defne	11.011			10.990		1.200	200				300		1.000		11.011	45.000
06-Dörtyol	5.000			4.650		2.000	1.000				400		4.000	2.000	5.000	25.000
07-Erzin	1.900			1.900		400	2.500				200		3.000	2.000	1.900	15.000
08-Hassa	9.800			9.400		1.500	12.000				350		30.000		9.800	80.000
09-İskenderun	2.253			2.026		500	300				1.250		1.350		2.253	6.500
10-Kırıkhan	12.778			12.778		2.700	15.000				400		25.000		12.778	60.000
11-Kumlu	4.000			4.000		500	5.000				120		5.000		4.000	32.000
12-Payas	1.650			1.650		200	100				150		1.000		1.650	14.000
13-Reyhanlı	10.710			10.710		1.800	6.000				330		10.000		10.710	39.000
14-Samandağ	14.662			13.590		3.000	300				300		800	800	14.662	75.000
15-Yayladağı	9.480			8.600		2.000	2.000				150		12.000		9.480	60.000
TOPLAM	137.926	0		134.996	0	26.800	49.900	0	0	0	6.000	0	115.650	4.800	137.926	701.500

İLİ : 32-ISPARTA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	9.500			8.700		2.000	5.000				3.000		15000			60.000
01-Aksu	4.510			4.500		900	1.000				90		2.000			20.000
02-Atabey	4.300			4.000		760	3.000				100		5.000			30.000
03-Eğirdir	11.000			9.000		2.100	6.000				200		12.500	700		85.000
04-Gelendost	5.030			4.750		1.000	3.000				250		11.000			50.000
05-Gönen	3.700			3.250		600	1.000				150	1.000	4.000			15.000
06-Keçiborlu	7.750			7.000		1.500	2.000				250		7.000			30.000
07-Senirkent	2.200			2.000		500	2.000				150		4.000			20.000
08-Sütçüler	6.750			6.250		1.000	2.500				200		6.000	2.000		45.000
09-Ş.karaağaç	25.000			24.300		5.000	5.000	800	1.000		350		18.000			70.000
10-Uluborlu	1.350			1.200		150	2.000				100	500	2.000			6.000
11-Yalvaç	16.500			15.800		4.000	8.000	50	100		400	15.000	20.000			80.000
12-Y.bademli	950			800		200	1.000				40		2.000			5.790
TOPLAM	98.540	0		91.550	0	19.710	41.500	850	1.100	0	5.280	16.500	108.500	2.700	0	516.790

İLİ : 33-MERSİN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Akdeniz	12.716			12.716		2.650	16.000				400		45.000		12.716	200.000
02-Anamur	1.750			1.750		500	15.000				300		25.000		1.750	50.000
03-Aydıncık	290			290		40	8.000				50		22.500		290	60.000
04-Bozyazı	650			600		140	8.000				100		10.000		650	30.000
05-Çamlıyayla	2.189			2.189		200	6.000				50		15.000		2.189	22.000
06-Erdemli	7.000			6.900		900	45.000				350	200	120.000		7.000	74.000
07-Gülnar	3.300			3.050		1.000	20.000		450		100		80.000		3.300	105.000
08-Mezitli	2.446			1.873		300	8.000				150		15.000		2.446	23.000
09-Mut	12.600			11.750		2.100	40.000		1.800		100	4.000	100.000		12.600	170.000
10-Silifke	8.200			8.000		1.000	44.000				300		100.000		8.200	121.000
11-Tarsus	36.428			36.428		7.000	70.000	500	10.500		400	160	160.000	400	36.428	300.000
12-Toroslar	5.295			4.794		1.000	10.000				2.500	2.500	80.000		5.295	50.000
13-Yenişehir	2.105			1.817		1.000	10.000				100		25.000		2.105	45.000
TOPLAM	94.969	0		92.157	0	17.830	300.000	500	12.750	0	4.900	6.860	797.500	400	94.969	1.250.000

İLİ : 34-İSTANBUL

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Adalar	34			39		14	10				200				34	500
02-Arnavutköy	9.000	11.000		9.000		2.500	11.000				400	11.000			9.000	30.000
03-Ataşehir											2.000					9.250
04-Avcılar	480	450		480		100	200				4.000	450			480	6.000
05-Bahçelievler																
06-Bağcılar											600					600
07-Bakırköy																2.000
08-Başakşehir	2.355	3.000		2.346		400	2.800	1.000	750		5.000	3.000			2.355	21.000
09-Bayrampaşa											600					600
10-Beşiktaş											1.500					1.500
11-Beykoz	5.000			4.680		1.200	500				4.700		1.000		5.000	16.000
12-Beylikdüzü	15	150		15			150				1.700	150			15	2.195
13-Beyoğlu											1.500					1.500
14-Büyükçekmece	2.200	5.200		2.200		400	4.000				2.000	5.200			2.200	32.000
15-Çatalca	16.000	15.000		14.000		2.500	15.000				1.500	15.000			16.000	120.000
16-Çekmeköy	863			863		300	200				1.800		200		863	4.500
17-Esenler											900					10.000
18-Esenyurt											1.000					1.000
19-Eyüpsultan	6.600	4.000		6.400		900	4.000				2.100	4.000			6.600	32.000
20-Fatih											1.000					1.000
21-Gaziosmanpaşa											1.350					5.000
22-Güngören											1.000					1.000
23-Kadıköy											3.000					3.000
24-Kağıthane											2.200					2.200
25-Kartal	300			300		60	20				4.000		30		300	5.000
26-Küçükçekmece											3.000					5.000
27-Maltepe	430			430		100	200				500		300		430	2.500
28-Pendik	4.086			4.086		400	500				2.000		1.500		4.086	20.000
29-Sancaktepe	1.400			1.159		600	100				2.200		100		1.400	5.200
30-Sarıyer	1.616	1.100		1.400		500	1.100				5.000	1.100			1.616	8.000
31-Silivri	15.000	15.000		14.000		3.000	5.000				1.500	15.000			15.000	50.000
32-Sultanbeyli											1.000					3.200
33-Sultangazi	144	200		144		40	100				300	200			144	1.000
34-Şile	8.500			8.500		1.760	2.600				2.000		7.500	4.500	8.500	43.860
35-Şişli											1.000					1.000
36-Tuzla	1.250			1.250		120	200				700		400		1.250	70.000
37-Ümraniye	117			117		40					1.800				117	13.000
38-Üsküdar											2.000					2.000
39-Zeytinburnu											180					200
TOPLAM	75.390	55.100		71.409	0	14.934	47.680	1.000	750	0	67.230	55.100	11.030	4.500	75.390	532.805

İLİ : 35-İZMİR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Aliağa	6.504			6.504		850	3.000				700	10.000	10.000	20.000		70.000
02-Balçova	141			141		60	700				400		1.000			1.200
03-Bayraklı	92			64		5	100				2.500	500	500	500		800
04-Bayındır	69.000			69.000		12.000	7.500				700	5.000	10.000	5.000		250.000
05-Bergama	64.776			64.776		10.000	10.000				2.000	10.000	80.000	10.000		222.000
06-Beydağ	19.500			19.500		6.000	800				650		1.500			65.000
07-Bornova	3.300			2.500		320	500				1.000	4.000	3.000	4.000		30.000
08-Buca	4.500			4.000		980	1.000				500		6.500			25.000
09-Çeşme	2.151			2.046		80	1.800				50		3.000			8.510
10-Çiğli	2.750			2.750		250	1.000				500		1.000			12.500
11-Dikili	5.500			5.500		800	7.000				200	20.000	7.000			80.000
12-Gaziemir	400			400		40	200				450	2.500	2.500			15.000
13-Güzelbahçe	567			567		100	4.500				600	2.000	10.000	2.000		25.000
14-Foça	10.000			10.000		1.500	600				500		2.000	1.000		40.000
15-Karşıyaka	187			189		21	500				2.000	3.000	1.500			10.000
16-Karabağlar	20			20		7	1.000				250		5.000			10.000
17-Karaburun	226			172		40	6.000				600		9.000			60.000
18-Kemalpaşa	24.012			24.035		3.500	5.000				500		12.500	5.000		150.000
19-Kınık	16.570			16.570		7.000	12.000				400		20.000	5.000		300.000
20-Kiraz	104.685			100.467		19.000	600				200		16.000	1.500		400.000
21-Konak							0				1.500					1.000
22-Menderes	20.000			20.000		3.000	2.000				1.000		5.000			50.000
23-Menemen	18.100			18.100		3.000	10.000				500	10.000	10.000	10.000		100.000
24-Narlıdere	23			22		3	75				100		150			200
25-Ödemiş	181.457			178.543		35.000	10.000				3.000	6.000	30.000	20.000		700.000
26-Seferihisar	3.225			3.220		700	5.000				600		21.000	10.000		50.000
27-Selçuk	3.513			3.513		350	300				450	3.000	5.000	2.000		30.000
28-Torbalı	28.900			27.400		3.500	6.000				1.100	3.500	27.600	500		255.100
29-Tire	112.363			111.412		21.500	4.000				1.500		20.000	42.000		400.000
30-Urla	2.500			2.200		500	500				500		15.000			30.000
TOPLAM	704.962	0		693.611	0	130.106	101.675	0	0	0	24.950	79.500	335.750	138.500	0	3.391.310

İLİ : 36-KARS

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	100.000		95.000	95.000		50.000	30.000	70.000	1.000	10	1.500	2.000	20.000	3.000	100.000	500.000
01-Akyaka	36.000		33.000	33.000		15.000	15.000	20.000	500	10	900		5.000		36.000	100.000
02-Arpaçay	45.000		40.000	40.000		20.000	40.000	35.000	500	10	1.000		40.000		45.000	250.000
03-Digor	45.000		39.000	39.000		20.000	30.000	35.000	500	10	850	3.000	35.000		45.000	250.000
04-Kağızman	40.000		35.000	35.000		20.000	60.000	30.000	5.000	10	850	5.000	70.000	7.000	40.000	250.000
05-Sarıkamış	60.000		50.000	50.000		30.000	5.000	30.000	1.000	10	1.000		5.000		60.000	250.000
06-Selim	63.000		55.000	55.000		30.000	10.000	30.000	1.000	10	1.250		10.000		63.000	250.000
07-Susuz	36.000		33.000	33.000		15.000	10.000	20.000	500	10	650		15.000		36.000	150.000
TOPLAM	425.000	0	380.000	380.000	0	200.000	200.000	270.000	10.000	80	8.000	10.000	200.000	10.000	425.000	2.000.000

İLİ : 37-KASTAMONU

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	62.751			62.409		21.000	2.000	10.000	1.000	10	2.000	500	6.000		80.000	200.000
01-Abana	125			156		20	20				100		20		125	250
02-Ağlı	4.900			4.840		700	50				40		50		4.700	9.500
03-Araç	17.490			17.490		4.000	1.000				50		3.000		15.000	36.000
04-Azdavay	7.864			7.005		1.000	250				100		500		3.000	11.000
05-Bozkurt	1.387			1.196		200	50				50		100		850	1.100
06-Cide	6.000			5.184		1.000	100				250		100		5.500	5.500
07-Çatalzeytin	2.094			2.150		260	50				100		50		1.800	5.810
08-Daday	14.483			14.421		3.000	350				50		750		14.500	30.000
09-Devrekani	33.250			35.300		5.000	100				100		200		31.000	31.000
10-Doğanyurt	1.547			1.438		230	100				300		100		1.238	3.750
11-Hanönü	3.506			3.496		650	50				20		500		3.500	400
12-İhsangazi	10.582			10.582		2.500	50				50		200		9.000	20.000
13-İnebolu	2.352			2.200		840	100				80	100	100		2.450	5.000
14-Küre	3.091			2.816		800	100				200		150		3.100	1.000
15-Pınarbaşı	5.643			5.000		1.000	50				250		100		5.600	8.000
16-Seydiler	7.952			7.633		2.000	200	200			75		400		8.000	18.000
17-Şenpazar	1.515			1.288		300	40				100		40		1.200	500
18-Taşköprü	47.052			49.885		7.500	2.500				20		5.000		60.000	120.000
19-Tosya	16.744			16.979		2.800	300				300		3.200		19.744	30.000
TOPLAM	250.328	0		251.468	0	54.800	7.460	10.200	1.000	10	4.235	600	20.560	0	270.307	536.810

İLİ : 38-KAYSERİ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Akkışla	8.000			8.280		1.800	12.000				300	25.000	25.000		8.000	30.000
02-Bünyan	35.000			30.000		15.000	12.000	1.000	2.500		300		20.000		35.000	100.000
03-Develi	57.000			55.000		13.000	10.000				500		22.000		57.000	150.000
04-Felahiye	4.250			4.000		600	5.000				375		15.000		4.250	20.000
05-Hacılar	7.281			6.900		760	2.200				168		4.200		7.281	15.000
06-İncesu	26.000			25.000		2.800	12.000				185		25.000		26.000	45.000
07-Kocasinan	70.000			65.000		6.850	12.500				1.700	10.000	27.000		70.000	150.000
08-Melikgazi	30.000			25.000		4.000	3.500				300		5.500		30.000	50.000
09-Özvatan	1.750			1.700		400	1.500				100		3.000		1.750	8.000
10-Pınarbaşı	45.000			40.000		12.000	25.000	400	1.200		900	4.000	45.000		45.000	100.000
11-Sarıoğlan	12.500			12.500		3.000	6.000				600	7.000	10.000		12.500	25.000
12-Sarız	12.000			10.000		2.500	6.000				160		11.000		12.000	50.660
13-Talas	12.760			12.760		2.500	4.000				400		7.500		12.760	35.000
14-Tomarza	22.000			19.700		12.000	16.000				141		9.000	9.000	22.000	23.000
15-Yahyalı	15.084			14.826		2.440	9.500				386		23.000		15.084	45.000
16-Yeşilhisar	10.000			8.000		1.200	5.000				100	1.600	12.000		10.000	10.000
TOPLAM	368.625	0		338.666	0	80.850	142.200	1.400	3.700	0	6.615	47.600	264.200	9.000	368.625	856.660

İLİ : 39-KIRKLARELİ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	45.000	100.000		45.000		9.000	95.000				2.750	100.000			45.000	400.000
01-Babaeski	24.160	33.200		24.160		3.500	30.000				2.100	33.200			24.160	95.100
02-Demirköy	4.650	14.800		4.150		1.000	14.800				350	14.800			4.650	61.320
03-Kofçaz	3.640	26.000		3.588		500	22.000				500	26.000			3.640	35.000
04-Lüleburgaz	41.422	45.000		41.422		10.000	40.000				2.200	45.000		7.000	41.422	244.844
05-Pehlivanköy	2.592	7.869		2.592		500	6.696				350	7.869			2.592	20.000
06-Pınarhisar	7.470	55.607		6.927		2.000	54.314				1.400	55.607		6.200	7.470	120.000
07-Vize	11.000	23.000		10.700		1.800	23.000	220	2.060		1.600	23.000			11.000	96.380
TOPLAM	139.934	305.476		138.539	0	28.300	285.810	220	2.060	0	11.250	305.476	0	13.200	139.934	1.072.644

İLİ : 40-KIRŞEHİR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	100.000			100.000		15.000	20.000				1.500	2.000	30.000			200.000
01-Akçakent	7.300			7.300		1.500	7.500				100		3.000			14.600
02-Akpınar	7.000			7.000		2.000	3.000				150	500	3.000			14.000
03-Boztepe	46.000			46.000		4.000	2.500				200		24.000			92.000
04-Çiçekdağı	17.000			17.000		5.000	5.500				220		25.000			34.000
05-Kaman	22.000			22.000		7.000	5.000				600	2.000	20.000	100		60.000
06-Mucur	37.925			46.000		5.000	5.000	167	1.963	5	400		5.000			90.000
TOPLAM	237.225	0		245.300	0	39.500	48.500	167	1.963	5	3.170	4.500	110.000	100	0	504.600

İLİ : 41-KOCAELİ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Başiskele	3.350			3.350		1.000	100				1.200		600			300.000
02-Çayırova	287			287		30	100				1.200		200			200
03-Darıca	1.200			720		100	400				1.000		400			2.000
04-Derince	8.000			8.000		1.600	300				1.000		1.000	2.000		30.000
05-Dilovası	4.788			4.507		300	650				500		2.750			20.000
06-Gebze	15.827			15.827		950	2.100	550	200		4.000		2.100			70.000
07-Gölcük	5.546			5.546		600	100	1.500			2.500		400			14.900
08-İzmit	15.970			15.170		1.800	200	50	50		2.650		2.000			35.000
09-Kandıra	33.000			33.000		6.000	3.000				800		12.000			90.000
10-Karamürsel	5.248			3.680		300	1.000				2.000		5.500	3.000		12.485
11-Kartepe	8.550			7.050		900	1.000				1.500		1.000			125.000
12-Körfez	8.500			8.500		1.500	2.500				1.800	5.000	8.000			30.000
TOPLAM	110.266	0		105.637	0	15.080	11.450	2.100	250	0	20.150	5.000	35.950	5.000	0	729.585

İLİ : 42-KONYA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Ahırlı	6.500			6.500		1.000	4.000				100		15.000			30.000
02-Akören	6.200			6.200		700	3.500				200		8.000			25.000
03-Akşehir	32.000			32.000		5.800	5.000				480		22.000			98.000
04-Altınekin	13.000			13.000		2.500	10.000				420	20.000	25.000			85.000
05-Beyşehir	35.000			35.000		8.000	8.000	4.600	2.900		450	6.000	23.000	3.000		180.000
06-Bozkır	10.500			10.500		2.000	2.500	150	1.000		225		10.000			40.000
07-Cihanbeyli	40.000			40.000		7.500	30.000				200	35.000	40.000			190.000
08-Çeltik	2.000			2.000		600	9.000				200	15.000	12.000			30.000
09-Çumra	72.000			72.000		12.000	35.000				1.000	30.000	35.000			240.000
10-Derbent	4.800			4.800		800	800				70		1.200			30.000
11-Derebucak	2.400			2.400		800	3.000				200		4.500			31.000
12-Doğanhisar	8.000			8.000		2.000	2.500				200		3.000			50.000
13-Emirgazi	25.000			25.000		4.000	15.000	2.300	2.250	10	180	4.000	20.000			80.000
14-Ereğli	170.000			170.000		35.000	45.000				800	31.000	90.000	7.700		850.000
15-Güneysınır	10.000			10.000		3.000	10.000				100		20.000			55.000
16-Hadim	2.000			2.000		700	3.500	25	950		160	2.100	10.000			15.000
17-Halkapınar	4.900			4.900		1.000	3.000				200		3.000			40.000
18-Hüyük	8.500			8.500		2.000	4.000				400	2.000	5.000			30.000
19-Ilgın	38.000			38.000		8.000	20.000	350	3.000		700	3.000	45.000			200.000
20-Kadınhanı	31.300			31.300		4.500	17.000				400	42.000	20.000			200.000
21-Karapınar	71.000			71.000		11.000	42.000				800	30.000	140.000			380.000
22-Karatay	75.000			75.000		13.500	40.000				1.850	10.000	70.000			650.000
23-Kulu	17.000			17.000		5.000	12.000	500	3.000		500	25.000	20.000			100.000
24-Meram	85.000			85.000		12.100	17.500				11.000	7.400	45.000			275.000
25-Sarayönü	22.000			22.000		6.000	20.000				250		40.000			250.400
26-Selçuklu	14.250			14.250		2.200	25.000				1.200		40.000			160.000
27-Seydişehir	31.000			31.000		5.000	12.000	850			450		20.000			110.000
28-Taşkent	375			375		120	1.000				60		4.000			7.000
29-Tuzlukçu	11.600			11.600		2.500	5.000				300	11.000	7.000			48.000
30-Yalıhüyük	500			500		160	500				70		600			3.800
31-Yunak	13.400			13.400		2.250	6.000				425	20.000	50.000			150.000
TOPLAM	863.225	0		863.225	0	161.730	411.800	8.775	13.100	10	23.590	293.500	848.300	10.700	0	4.633.200

İLİ : 43-KÜTAHYA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	38.143			37.650		16.000	22.000				4.398	60.000	60.000	3.650		1.000.000
01-Altıntaş	17.500			17.000		3.500	3.500	1.700	700	20	450	1.500	15.000			400.000
02-Aslanapa	12.000			12.000		3.000	10.000				650	20.000	20.000			80.000
03-Çavdarhisar	6.000			5.725		1.000	1.500				400		3.000			50.000
04-Domaniç	6.000			5.900		1.400	3.000				400		4.000			40.000
05-Dumlupınar	2.250			2.250		400	3.000				285		7.000			17.600
06-Emet	9.760			9.000		2.500	6.000				400	9.000	10.000			50.000
07-Gediz	12.007			12.007		3.000	10.500				1.000	5.500	12.000			700.000
08-Hisarcık	5.200			4.980		1.000	4.000				350	2.500	6.000			27.000
09-Pazarlar	2.240			2.150		500	500				230	600	2.200			11.000
10-Simav	33.735			30.090		7.000	14.000	700	1.000		2.100	15.500	25.500			150.000
11-Şaphane	2.420			2.420		700	4.000				387	1.600	7.000			20.000
12-Tavşanlı	33.100			32.858		7.000	11.050				1.950		20.000			1.000.000
TOPLAM	180.355	0		174.030	0	47.000	93.050	2.400	1.700	20	13.000	116.200	191.700	3.650	0	3.545.600

İLİ : 44-MALATYA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Akçadağ	14.588			14.502		4.500	27.605				200	1.750	3.000		14.588	21.000
02-Arapgir	4.500			3.900		750	52.000				240		14.000		4.500	60.000
03-Arguvan	7.400			6.400		2.000	49.000				135		12.000		7.400	75.000
04-Battalgazi	41.000			38.000		7.000	21.340				1.200		9.000		41.000	130.000
05-Darende	5.000			5.000		1.000	32.000	1.000			60		15.000		5.000	32.000
06-Doğanşehir	6.750			6.000		2.500	35.000	1.000	2.200		100	1.000	15.000		6.750	30.000
07-Doğanyol	2.000			2.000		600	50				50		200		2.000	5.000
08-Hekimhan	5.500			5.000		2.500	9.900				60		4.000		5.500	10.000
09-Kale	2.528			2.214		1.000	240				20		200		2.528	5.000
10-Kuluncak	3.769			3.450		1.100	10.122				35		4.500		3.769	18.000
11-Pütürge	6.000			5.100		1.500	6.497				20		1.200		6.000	10.000
12-Yazıhan	16.780			16.780		3.100	39.860				97	2.000	8.200		16.780	52.300
13-Yeşilyurt	32.500			30.700		7.000	33.350				525		14.000		32.500	110.000
TOPLAM	148.315	0		139.046	0	34.550	316.964	2.000	2.200	0	2.742	4.750	100.300	0	148.315	558.300

İLİ : 45-MANİSA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Ahmetli	3.400			3.400		800	1.400	500	500		450		7.500			17.950
02-Akhisar	12.500			12.000		1.500	10.000				2.500	1.000	30.000			70.000
03-Alaşehir	8.500			8.000		2.000	25.000				1.000	30.000	48.000	30.000		152.000
04-Demirci	13.750			12.100		1.700	13.000				1.100	15.000	25.000			82.000
05-Gölmarmara	2.025			2.025		300	1.000				150		4.000			10.500
06-Gördes	15.000			14.020		4.000	20.000				700	3.000	20.000			75.700
07-Kırkağaç	5.995			5.500		1.000	15.000				400		25.000			52.400
08-Köprübaşı	3.600			3.600		600	15.000				500		15.000			38.300
09-Kula	37.512			37.512		8.000	40.000				1.100		60.000			182.000
10-Salihli	30.915			25.125		5.000	20.000				2.500		58.250			136.000
11-Sarıgöl	10.000			9.700		3.000	12.000				720		15.000			47.220
12-Saruhanlı	4.515			4.515		600	7.000				1.000		20.000			36.600
13-Selendi	14.700			13.300		4.400	17.000				500	4.000	30.000			77.700
14-Soma	9.600			9.000		1.500	4.000				1.000		23.000			46.100
15-Şehzadeler	10.000			9.250		1.500	2.000				850		6.000			29.600
16-Turgutlu	25.614			27.580		3.000	2.000				746		6.000			66.900
17-Yunusemre	12.013			12.013		2.000	4.000				2.000	5.000	12.000			49.000
TOPLAM	219.639	0		208.640	0	40.900	208.400	500	500	0	17.216	58.000	404.750	30.000	0	1.169.970

İLİ : 46-KAHRAMANMARAŞ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Afşin	26.000			26.000		4.840	25.000	1.000	1.000	5	600		17.000		26.000	150.000
02-Andırın	19.000			19.000		4.460	17.000	4.200	8.200	15	400		16.000		19.000	100.000
03-Çağlıyancerit	2.000			2.000		460	10.000				250		15.000		2.000	50.000
04-Dulkadiroğlu	26.000			26.000		4.460	18.000				700		28.000		26.000	140.000
05-Ekinözü	5.000			5.000		970	4.000	100	1.000	3	300		4.000		5.000	25.000
06-Elbistan	41.000			41.000		4.870	27.000	2.750	500	3	600	7.000	26.000		41.000	160.000
07-Göksun	17.000			17.000		4.360	25.000				500		16.000		17.000	110.000
08-Nurhak	1.500			1.500		340	9.000		1.000		150		9.000		1.500	15.000
09-OnikiŞubat	32.500			32.500		6.360	32.000	500	2.000	3	600		38.000	300	32.500	160.000
10-Pazarcık	10.000			10.000		1.940	54.000				700	3.250	52.000		10.000	150.000
11-Türkoğlu	15.000			15.000		3.370	29.000				500		25.000		15.000	90.000
TOPLAM	195.000	0		195.000	0	36.430	250.000	8.550	13.700	29	5.300	10.250	246.000	300	195.000	1.150.000

İLİ : 47-MARDİN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Arkutlu	6.100		6.000	6.000		1.500	15.000				300		15.000		6.100	49.800
02-Dargeçit	6.200		5.300	5.300		1.400	15.000				50		20.000		6.200	20.000
03-Derik	31.100		29.400	29.400		6.000	125.000	500			150		125.000		31.100	80.000
04-Kızıltepe	8.018		7.597	7.597		2.000	25.000				300		30.000		8.018	40.000
05-Mazıdağı	3.190		3.190	3.190		240	15.000		1.080		72		15.000		3.190	50.000
06-Midyat	8.500		8.000	8.000		1.500	15.000				200		15.000		8.500	44.000
07-Nusaybin	4.411		4.532	4.532		800	20.000				100		30.000		4.411	40.000
08-Ömerli	1.500		1.400	1.400		300	3.500				140		4.000		1.500	15.000
09-Savur	4.367		3.978	3.978		500	10.000				50		10.000		4.367	31.000
10-Yeşilli	1.010		873	873		160	20.000				140		20.000		1.010	25.000
TOPLAM	74.396	0	70.270	70.270	0	14.400	263.500	500	1.080	0	1.502	0	284.000	0	74.396	394.800

İLİ : 48-MUĞLA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Bodrum	13.000			12.500		2.000	1.500				10.000		2.000			30.750
02-Dalaman	5.546			5.546		700	3.500				1.500	3.000	4.500	2.000		30.000
03-Datça	1.105			1.105		250	1.000				500		1.500			20.000
04-Fethiye	3.000			3.000		500	3.500				2.300		3.500			50.000
05-Kavaklıdere	2.950			2.803		900	1.200				400	1.000	1.500			10.000
06-Köyceğiz	8.250			7.700		2.000	2.000				1.500		5.000	2.000		23.600
07-Marmaris	3.851			3.907		720	1.500				1.500		2.000			12.000
08-Menteşe	21.000			20.500		5.000	8.000				4.500	1.300	11.000			63.000
09-Milas	99.500			99.500		13.000	10.000				5.000		15.000	10.000		236.000
10-Ortaca	7.420			7.098		2.000	1.800				3.000		4.500	3.000		25.500
11-Seydikemer	29.500			29.500		5.000	12.000				1.500		19.000			200.000
12-Ula	8.250			8.500		1.500	3.000				2.000		3.500	2.000		40.000
13-Yatağan	28.657			27.947		6.000	11.000				2.000		12.000	2.000		90.000
TOPLAM	232.029	0		229.606	0	39.570	60.000	0	0	0	35.700	5.300	85.000	21.000	0	830.850

İLİ : 49-MUŞ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	66.377			66.377		20.659	465.862	7.522	18.487		400		232.500		66.377	450.000
01-Bulanık	94.237			94.237		16.000	171.391	10.000			30		110.000		94.237	459.391
02-Hasköy	17.764			17.764		2.085	45.091	2.000	1.000		145		30.000		17.764	100.000
03-Korkut	14.050			14.050		5.000	75.528	500			100		75.000		14.050	300.000
04-Malazgirt	66.127			66.127		12.000	88.725	6.540	18.347		100		55.763		66.127	300.000
05-Varto	14.853			14.853		9.000	205.000	1.660			200		60.000		14.853	400.000
TOPLAM	273.408	0		273.408	0	64.744	1.051.597	28.222	37.834	0	975	0	563.263	0	273.408	2.009.391

İLİ : 50-NEVŞEHİR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	12.500			12.500		2.600	2.000				1.000	2.000	7.000			50.000
01-Acıgöl	13.000			13.000		2.500	3.000				250		3.500			35.000
02-Avanos	17.000			17.000		3.000	15.000				500	9.000	13.000	9.000		650.000
03-Derinkuyu	13.250			13.250		4.000	3.500				300		4.300			60.000
04-Gülşehir	16.500			16.500		4.000	9.000				250	2.000	10.000			75.000
05-Hacıbektaş	9.000			9.000		2.500	6.500				300	2.000	6.500			35.000
06-Kozaklı	6.500			6.500		1.500	4.000				200		4.000			500.000
07-Ürgüp	5.000			5.000		900	3.000				150		5.000			25.000
TOPLAM	92.750	0		92.750	0	21.000	46.000	0	0	0	2.950	15.000	53.300	9.000	0	1.430.000

İLİ : 51-NİĞDE

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	70.000			70.000		18.000	45.000				3.500	45.000	60.000			230.000
01-Altunhisar	7.000			7.000		2.000	8.000				150		15.000			30.000
02-Bor	47.000			47.000		12.000	15.000				900	54.000	33.000			200.000
03-Çamardı	3.500			3.500		800	10.000				50	10.000	15.000			30.000
04-Çiftlik	10.000			10.000		5.500	6.000				150		10.000			40.000
05-Ulukışla	5.700			5.700		1.200	15.000				350	30.000	25.000			40.000
TOPLAM	143.200	0		143.200	0	39.500	99.000	0	0	0	5.100	139.000	158.000	0	0	570.000

İLİ : 52-ORDU

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Akkuş	10.086			9.602		2.250	1.500				400		1.500		10.086	30.000
02-Altınordu	9.754			9.560		2.250	3.000				1.200	1.300	4.200		9.754	30.000
03-Aybastı	8.571			7.821		2.250	3.000	600	600	5	500	3.000	4.500		8.571	30.000
04-Çamaş	1.646			1.646		360	300				200		300		1.646	10.000
05-Çatalpınar	4.342			4.205		940	700	200			270	600	900		4.342	10.000
06-Çaybaşı	3.550			3.250		940	600				270		600		3.550	10.000
07-Fatsa	7.678			7.678		1.900	2.200				900		2.500		7.678	30.000
08-Gölköy	8.988			8.448		1.900	2.200				400	1.500	2.500		8.988	30.000
09-Gülyalı	1.304			1.297		400	700				200		700		1.304	5.000
10-Gürgentepe	2.675			2.675		750	1.000				260		1.000		2.675	15.000
11-İkizce	3.896			3.750		850	800				260		800		3.896	15.000
12-Kabadüz	2.154			2.154		570	800				260		800		2.154	5.000
13-Kabataş	3.418			3.438		1.000	1.200				260		2.000		3.418	20.000
14-Korgan	13.280			12.990		2.350	1.000				300		1.400		13.280	30.000
15-Kumru	11.478			11.050		2.350	3.000	1.250	1.450		300		2.500		11.478	30.000
16-Mesudiye	5.807			5.581		1.600	3.000				300	1.600	5.000		5.807	20.000
17-Perşembe	4.112			4.000		940	1.200				1.080		1.500		4.112	20.000
18-Ulubey	4.600			4.300		1.130	1.500	200	200		600	600	2.000		4.600	20.000
19-Ünye	14.442			13.382		2.800	2.000				1.250		2.000		14.442	30.000
TOPLAM	121.781	0		116.827	0	27.530	29.700	2.250	2.250	5	9.210	8.600	36.700	0	121.781	390.000

İLİ : 53-RİZE

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	4.200			4.000		800	1.000				500		2.100		4.200	20.500
01-Ardeşen	1.175			1.125		150	300				100		320		1.175	5.000
02-Çamlıhemşin	2.000			2.000		600	500				40		1.000		2.000	9.000
03-Çayeli	1.800			1.800		300	200				120		700		1.800	7.000
04-Derepazarı	650			550		100	50				25		100		650	1.500
05-Fındıklı	1.050			950		95	500				50		1.000		1.050	7.500
06-Güneysu	650			650		250					10				650	2.000
07-Hemşin	477			400		120	4				45				477	1.000
08-İkizdere	1.800			1.700		600	500				30		500		1.800	4.000
09-İyidere	760			750		300	400				80		400		760	4.850
10-Kalkandere	1.100			1.100		160	300				20		400		1.100	2.500
11-Pazar	1.850			1.750		300	500				85		1.000		1.850	7.000
TOPLAM	17.512	0		16.775	0	3.775	4.254	0	0	0	1.105	0	7.520	0	17.512	71.850

İLİ : 54-SAKARYA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Adapazarı	24.150			23.850		4.500	400				5.000	4.500	5.000			5.500.000
02-Akyazı	15.000			14.000		4.500	1.000				1.000		3.500			4.200.000
03-Arifiye	3.620			3.000		500	100				200		300			250.000
04-Erenler	8.000			8.000		1.400	100				600		200			6.000.000
05-Ferizli	8.000			8.000		2.200	400				200		700			552.489
06-Geyve	8.000			8.000		1.000	800				150	5.000	5.000			3.155.000
07-Hendek	15.400			15.400		3.500	300				850		500			3.500.000
08-Karapürçek	4.500			4.500		1.200	500				300		500			720.000
09-Karasu	13.430			13.430		2.200	400				800		400			900.000
10-Kaynarca	22.000			22.000		4.800	700				150		3.000			4.000.000
11-Kocaali	3.000			2.600		500	70				300		200			1.100.000
12-Pamukova	4.260			3.950		800	500				250		1.500			2.250.000
13-Sapanca	690			690		100	40				150		100			100.000
14-Serdivan	7.600			7.600		700	100				500		600			2.300.000
15-Söğütlü	7.500			7.350		1.300	900				500	2.300	1.600			3.950.000
16-Taraklı	6.233			6.358		700	800	80	400		200		2.200			1.000.000
TOPLAM	151.383	0		148.728	0	29.900	7.110	80	400	0	11.150	11.800	25.300	0	0	39.477.489

İLİ : 55-SAMSUN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-19 Mayıs	18.009			16.500		2.500	1.000	750	250		400		2.000		18.009	50.000
02-Alaçam	31.835			30.663		6.000	2.800	2.500	500		500		11.000		31.835	80.000
03-Asarcık	11.109			10.398		4.000	1.200				600		1.000		11.109	27.700
04-Atakum	16.322			15.817		2.500	1.200	350	50		1.000	1.500	3.500		16.322	46.000
05-Ayvacık	7.969			7.175		1.500	400				200		800		7.969	15.000
06-Bafra	56.000			56.000		13.000	6.000	4.000			1.700		19.000		56.000	220.000
07-Canik	9.500			9.000		3.000	2.000	900	1.800	10	1.200		3.300		9.500	45.000
08-Çarşamba	40.000			38.000		6.000	3.000				2.500		6.000		40.000	105.000
09-Havza	22.000			21.000		5.000	4.000	1.000	300		1.200	1.300	9.500		22.000	100.000
10-İlkadım	6.000			6.000		2.000	700	1.000	500	4	2.500		1.500		6.000	15.000
11-Kavak	12.668			11.230		1.800	2.000				500	800	4.500		12.668	55.000
12-Ladik	10.308			9.690		2.000	4.000				600	3.000	8.000		10.308	48.000
13-Salıpazarı	9.500			8.000		2.000	300				700		600		9.500	32.000
14-Tekkeköy	20.500			19.000		3.800	2.500				700		10.000		20.500	78.000
15-Terme	24.765			23.120		4.000	500	2.000	200		1.300		2.000		24.765	50.000
16-Vezirköprü	52.102			49.350		12.000	7.500	1.200	1.100		1.050		15.500	350	52.102	205.000
17-Yakakent	6.250			6.360		1.500	1.250				500		3.000		6.250	25.000
TOPLAM	354.837	0		337.303	0	72.600	40.350	13.700	4.700	14	17.150	6.600	101.200	350	354.837	1.196.700

İLİ : 56-SİİRT

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	2.300			2.100		240	250.000				200		90.000		2.300	150.000
01-Baykan	5.600			5.000		1.500	50.000				30		15.000		5.600	25.000
02-Eruh	1.911			2.071		450	80.000	320	5.300		30		30.000		1.911	150.000
03-Kurtalan	6.350			6.176		2.000	70.000				150		20.000		6.350	70.000
04-Pervari	4.720			3.656		500	80.000	1.000	2.000		50		25.000		4.720	55.836
05-Şirvan	2.825			2.800		1.000	100.000	1.000	30.000		50		70.000		2.825	60.000
06-Tillo	177			177		45	10.000				5		3.000		177	6.217
TOPLAM	23.883	0		21.980	0	5.735	640.000	2.320	37.300	0	515	0	253.000	0	23.883	517.053

İLİ : 57-SİNOP

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	14.500			14.500		2.500	500	1.700			900		1.000		14.500	35.000
01-Ayancık	2.750			2.750		500	100				100		300		2.750	8.000
02-Boyabat	22.000			22.000		3.300	2.500				650	500	15.000		22.000	75.000
03-Dikmen	4.500			4.500		1.200	500				100		1.000		4.500	10.000
04-Durağan	14.500			14.500		2.500	1.600				100		5.000	200	14.500	40.000
05-Erfelek	8.000			8.000		1.700	300				350		500		8.000	25.000
06-Gerze	7.750			7.750		1.900	400	800			350		1.000		7.750	25.000
07-Saraydüzü	3.000			3.000		1.000	500				100		1.400		3.000	9.000
08-Türkeli	3.000			3.000		900	100				100		200		3.000	8.000
TOPLAM	80.000	0		80.000	0	15.500	6.500	2.500	0	0	2.750	500	25.400	200	80.000	235.000

İLİ : 58-SİVAS

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	60.000			58.000		12.800	20.000	1.250			500	7.200	32.000		60.000	610.000
01-Akıncılar	3.900			3.700		1.000	900				50		900		3.900	10.650
02-Altınyayla	9.500			9.000		4.000	7.000	1.500	4.000		80	4.000	11.000		9.500	100.000
03-Divriği	10.000			10.000		1.500	7.000				100		26.500		10.000	50.000
04-Doğanşar	3.300			3.020		500	100				30		250		3.300	3.200
05-Gemerek	21.000			20.000		5.000	10.000	3.000			100		20.000		21.000	120.000
06-Gölova	5.000			5.000		1.000	1.000				50		1.500		5.000	7.500
07-Gürün	12.550			11.550		2.500	15.000	400	200		100		50.000		12.550	125.000
08-Hafik	12.745			12.745		3.000	3.000				200		9.000		12.745	60.000
09-İmranlı	6.500			6.500		2.750	2.000				50		3.500		6.500	7.500
10-Kangal	16.000			14.000		5.000	22.000	1.000	10.000	50	200		40.000		16.000	150.000
11-Koyulhisar	9.000			8.500		2.000	800				70	1.500	2.800		9.000	20.000
12-Suşehri	19.500			18.500		6.000	4.000				200	8.000	8.000		19.500	80.000
13-Şarkışla	31.000			29.000		7.000	12.000				75	6.000	32.000		31.000	350.000
14-Ulaş	10.000			9.500		3.500	14.500	1.300			100		28.000		10.000	50.000
15-Yıldızeli	36.500			35.500		8.000	13.000	800			100	1.800	19.000		36.500	38.000
16-Zara	24.000			24.000		4.500	3.000	750			90		5.000		24.000	70.340
TOPLAM	290.495	0		278.515	0	70.050	135.300	10.000	14.200	50	2.095	28.500	289.450	0	290.495	1.852.190

İLİ : 59-TEKİRDAĞ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Çerkezköy	3.150	12.200		3.000		600	12.200				1.600	12.200			3.150	40.000
02-Çorlu	3.000	10.500		2.700		500	10.500				1.400	10.500			3.000	42.100
03-Ergene	6.800	21.000		6.800		2.000	21.000				1.800	21.000			6.800	90.000
04-Hayrabolu	20.775	36.500		20.775		10.000	36.500				1.500	36.500			20.775	170.000
05-Kapaklı	5.500	11.000		5.500		800	11.000				350	11.000			5.500	50.650
06-Malkara	54.000	70.000		53.500		10.000	70.000				5.000	70.000			54.000	376.500
07-M.Ereğlisi	4.000	8.500		3.750		660	8.500				700	8.500			4.000	32.600
08-Muratlı	10.500	12.600		10.500		5.000	12.600				1.200	12.600			10.500	72.300
09-Saray	12.200	22.000		12.000		3.500	22.000				1.250	22.000			12.200	80.000
10-Şarköy	6.300	17.000		6.000		2.200	17.000				900	17.000			6.300	72.600
11-Süleymanpaşa	18.650	57.700		17.925		4.100	57.700				2.500	57.700			18.650	210.000
TOPLAM	144.875	279.000		142.450	0	39.360	279.000	0	0	0	18.200	279.000	0	0	144.875	1.236.750

İLİ : 60-TOKAT

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	39.000			38.000		14.000	10.000	1.800	2.800		1.000	40.000	35.000		39.000	220.600
01-Almus	8.500			8.500		2.500	3.000				400		5.000		8.500	36.400
02-Artova	9.000			9.000		2.000	2.000				300	3.000	3.000		9.000	37.300
03-Başçiftlik	1.800			1.800		800	600				200	2.500	1.250		1.800	10.750
04-Erbaa	17.500			17.500		4.500	7.000				500	10.000	18.000		17.500	92.500
05-Niksar	25.000			25.000		5.500	7.000	1.500	500		500	4.000	12.000		25.000	106.000
06-Pazar	10.000			10.000		2.000	2.500				250	2.000	5.000		10.000	41.750
07-Reşadiye	11.000			11.000		3.500	5.000				200	6.000	9.000		11.000	56.700
08-Sulusaray	8.000			8.000		2.000	2.000				200		3.000		8.000	31.200
09-Turhal	36.000			36.000		10.000	15.000	600	800		500	15.000	22.000	800	36.000	172.700
10-Yeşilyurt	7.600			7.600		2.200	3.000				350	500	6.000		7.600	34.850
11-Zile	39.000			36.000		8.000	6.000				700	15.000	12.000		39.000	155.700
TOPLAM	212.400	0		208.400	0	57.000	63.100	3.900	4.100	0	5.100	98.000	131.250	800	212.400	996.450

İLİ : 61-TRABZON

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Akçaabat	15.000			15.000		6.000	400	250			500		4.000		15.000	50.000
02-Araklı	8.000			7.200		2.300	1.500	100			70		4.000		8.000	30.000
03-Arsin	4.100			3.200		750	200				100		2.000		4.100	20.000
04-Beşikdüzü	2.100			1.800		600	800				200		1.000		2.100	10.000
05-Çarşıbaşı	3.100			2.100		600	500				70		1.500		3.100	10.000
06-Çaykara	4.500			3.500		1.000	200				35		500		4.500	20.000
07-Dernekpazarı	800			800		400	300				50		500		800	5.000
08-Düzköy	7.000			6.000		2.000	1.000				50		1.000		7.000	30.000
09-Hayrat	850			850		150	500				15		500		850	5.000
10-Köprübaşı	2.800			2.425		500	200	100			45		2.000		2.800	10.000
11-Maçka	8.000			7.000		1.900	500				100		4.000		8.000	30.000
12-Of	3.790			3.200		1.240	500	50			120		2.000		3.790	30.000
13-Ortahisar	7.000			6.000		2.000	1.000	200			800		4.000		7.000	30.000
14-Sürmene	3.200			2.400		760	800	1.000			150		3.000		3.200	10.000
15-Şalpazarı	5.000			2.500		1.700	800	150			60		2.000		5.000	10.000
16-Tonya	8.500			7.500		2.200	500				100		1.000		8.500	40.000
17-Vakfıkebir	4.200			3.800		1.750	300				110		3.000		4.200	30.000
18-Yomra	5.500			5.000		1.200	1.600				120		2.000		5.500	20.000
TOPLAM	93.440	0		80.275	0	27.050	11.600	1.850	0	0	2.695	0	38.000	0	93.440	390.000

İLİ : 62-TUNCELİ

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	2.700			2.100		600	10.000				350		5.000		2.700	23.000
01-Çemişgezek	3.300			2.600		650	90.000	340	8.000	25	150		63.000		3.300	200.000
02-Hozat	1.600			1.400		350	15.000				100		12.000		1.600	45.000
03-Mazgirt	4.800			4.500		1.200	18.000				250		13.000		4.800	50.000
04-Nazımiye	2.500			1.900		600	1.700				100		2.000		2.500	9.000
05-Ovacık	3.750			2.500		1.000	13.000				100		10.000		3.750	30.000
06-Pertek	3.200			3.000		700	100.000	258	1.260	4	150		50.000		3.200	210.000
07-Pülümür	3.510			3.010		1.000	6.000				150		5.000		3.510	20.000
TOPLAM	25.360	0		21.010	0	6.100	253.700	598	9.260	29	1.350	0	160.000	0	25.360	587.000

İLİ : 63-ŞANLIURFA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Akçakale	8.000			6.800		3.000	20.000				350		30.000		8.000	76.350
02-Birecik	7.000			7.000		800	1.500				200		5.000		7.000	30.000
03-Bozova	5.943			5.943		1.000	2.500				150		5.900		5.943	30.000
04-Ceylanpınar	15.499			15.499		1.000	60.000				200		160.000		15.499	134.300
05-Eyyubiye	20.000			16.500		1.100	16.000				350		35.000		20.000	250.000
06-Halfeti	9.545			9.545		1.000	10.000				500		20.000		9.545	60.000
07-Haliliye	36.264			35.893		2.000	15.000				200		50.000		36.264	127.200
08-Harran	4.027			4.058		600	15.000				200		20.000		4.027	47.800
09-Hilvan	9.530			9.530		3.100	31.800				200		45.000		9.530	108.600
10-Karaköprü	6.663			6.663		850	3.000				175		10.000		6.663	34.005
11-Siverek	54.800			42.100		10.500	30.000				500		185.000		54.800	377.700
12-Suruç	5.200			5.200		1.500	2.000				380		12.000		5.200	31.480
13-Viranşehir	16.000			16.000		4.000	23.000				500		50.000		16.000	150.000
TOPLAM	198.471	0		180.731	0	30.450	229.800	0	0	0	3.905	0	627.900	0	198.471	1.457.435

İLİ : 64-UŞAK

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	40.000			37.000		7.000	24.000	1.200	300		5.000	40.000	45.000			600.000
01-Banaz	22.000			21.000		6.000	24.000				2.000	10.000	25.000			95.000
02-Eşme	25.000			26.403		5.000	12.000				400	15.000	25.000			200.000
03-Karahallı	1.450			1.550		240	4.000				450		5.000			15.000
04-Sivaslı	12.000			12.000		3.500	8.800	400	200		500	11.000	8.000			200.000
05-Ulubey	14.000			14.000		3.000	6.000	1.000	1.500	5	650	7.000	17.000			130.000
TOPLAM	114.450	0		111.953	0	24.740	78.800	2.600	2.000	5	9.000	83.000	125.000	0	0	1.240.000

İLİ : 65-VAN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez																
01-Bahçesaray	4.261		3.507	3.507		800	23.600	500	8.000		100		15.000		4.261	50.000
02-Başkale	7.515		8.000	8.000		2.000	31.400				100		50.000		7.515	250.000
03-Çaldıran	3.350		3.070	3.070		600	172.700				150		80.000		3.350	220.000
04-Çatak	1.100		1.000	1.000		400	70.700	300	15.000		100		24.000		1.100	90.000
05-Edremit	4.275		4.875	4.875		800	3.200				250		25.000		4.275	50.000
06-Erciş	26.800		24.200	24.200		7.000	86.400	1.000			2.000		150.000		26.800	450.000
07-Gevaş	6.449		5.220	5.220		1.500	23.600	212	900		100		20.000		6.449	70.000
08-Gürpınar	3.500		3.200	3.200		800	47.100	1.000	13.000		200		85.000		3.500	150.000
09-İpekyolu	13.200		11.200	11.200		2.500	23.600	150	2.200		300		45.000		13.200	110.000
10-Muradiye	11.700		11.000	11.000		3.000	39.300				100		65.000		11.700	124.500
11-Özalp	5.900		4.921	4.921		1.200	125.600				250		125.000		5.900	240.000
12-Saray	1.602		1.502	1.502		500	15.700				100		22.000		1.602	325.000
13-Tuşba	25.500		25.500	25.500		6.000	39.300				450		46.500		25.500	72.000
TOPLAM	115.152	0	107.195	107.195	0	27.100	702.200	3.162	39.100	0	4.200	0	752.500	0	115.152	2.201.500

İLİ : 66-YOZGAT

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	31.000			31.000		7.000	15.000				400	5.000	25.000		31.000	142.400
01-Akdağmadeni	35.300			35.200		7.000	8.000	1.000			150		12.000		35.300	131.950
02-Aydıncık	7.000			5.500		1.000	1.250				80		3.000		7.000	24.330
03-Boğazlıyan	13.000			12.000		2.000	12.500	3.600	7.000	10	230		30.000		13.000	86.340
04-Çandır	1.500			1.200		200	1.400	250	1.750		120	2.000	2.000		1.500	11.420
05-Çayıralan	6.000			5.800		1.500	1.600				70		4.000		6.000	23.970
06-Çekerek	18.000			16.000		2.800	2.500				200		5.000		18.000	61.500
07-Kadışehri	14.000			13.000		2.500	2.500				100		5.000		14.000	50.100
08-Saraykent	10.750			8.800		1.500	1.250				100		3.000		10.750	35.150
09-Sarıkaya	23.300			20.000		4.500	8.000	1.800	2.000	10	250		14.000		23.300	95.160
10-Sorgun	28.000			27.000		5.500	8.000	150	150		300	5.500	14.000		28.000	114.500
11-Şefaatli	9.000			7.500		2.000	4.000	400	2.000	10	200		10.000		9.000	40.110
12-Yenifakılı	3.150			3.000		500	3.000				200		4.000		3.150	16.000
13-Yerköy	20.000			19.000		5.000	12.000	800	2.500		200		19.000		20.000	94.500
TOPLAM	220.000	0		205.000	0	43.000	81.000	8.000	15.400	30	2.600	12.500	150.000	0	220.000	927.430

İLİ : 67-ZONGULDAK

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	4.025			3.525		800	600				700	2.033	1.000			1.413.330
01-Alaplı	2.529			2.529		400	200				600		400			2.200.000
02-Çaycuma	19.300			18.700		4.500	500	70			1.500	822	1.000			2.608.600
03-Devrek	9.800			8.850		2.400	500				285	708	1.300			6.293.735
04-Krd.Ereğli	9.912			8.780		2.800	1.800				2.500		2.800			2.410.000
05-Gökçebey	3.000			2.700		1.000	400				250		500			4.000.000
06-Kilimli	550			500		200	200				500		300			2.000
07-Kozlu	4.700			4.500		1.500	600				450		1.200			136.900
TOPLAM	53.816	0		50.084	0	13.600	4.800	70	0	0	6.785	3.563	8.500	0	0	19.064.565

İLİ : 68-AKSARAY

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	102.127			102.127		50.000	40.000				2.000	130.000	110.000			800.000
01-Ağaçören	5.040			5.040		1.400	10.000				350	3.500	4.000			30.000
02-Eskil	107.704			109.364		35.000	30.000				340	35.000	60.000			406.397
03-Gülağaç	9.000			9.000		1.800	5.000				100		5.000			32.000
04-Güzelyurt	6.900			6.850		2.000	10.000				150		10.000			20.000
05-Ortaköy	18.200			18.100		2.750	8.000				350	15.000	6.000			60.000
06-Sarıyahşi	2.913			2.693		500	1.000				50	5.000	5.000			10.500
07-Sultanhanı	22.250			22.280		2.500	8.000				25	7.000	10.000			40.000
TOPLAM	274.134	0		275.454	0	95.950	112.000	0	0	0	3.365	195.500	210.000	0	0	1.398.897

İLİ : 69-BAYBURT

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	45.000			35.000		7.500	12.000	7.000	2.500		200		20.000		45.000	200.000
01-Aydıntepe	7.000			6.900		1.800	2.000	1.500	500		60		3.500		7.000	52.000
02-Demirözü	16.827			15.571		4.500	1.500	1.000			45		4.000		16.827	50.000
TOPLAM	68.827	0		57.471	0	13.800	15.500	9.500	3.000	0	305	0	27.500	0	68.827	302.000

İLİ : 70-KARAMAN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	39.555			39.555		5.000	37.500				2.000	25.000	75.000			775.000
01-Ayrancı	7.190			6.683		1.000	5.000				150	12.300	50.000			120.000
02-Başyayla	1.451			1.284		350	1.000				50		2.100			5.000
03-Ermenek	4.250			4.250		1.000	6.500				250		12.000			90.000
04-K.Karabekir	3.180			3.589		600	4.500				100	3.300	6.500			20.000
05-Sarıveliler	2.894			2.989		500	2.000				100		3.000			20.000
TOPLAM	58.520	0		58.350	0	8.450	56.500	0	0	0	2.650	40.600	148.600	0	0	1.030.000

İLİ : 71-KIRIKKALE

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	9.450			8.050		1.440	4.500				2.450	7.100	9.700			125.000
01-Bahşılı	1.200			1.100		220	2.000				150	4.000	4.000			20.000
02-Balışeyh	9.000			8.000		2.000	2.000				150	2.000	7.500			40.000
03-Çelebi	2.650			2.450		720	2.100				100	14.200	7.000			30.000
04-Delice	7.000			6.500		900	4.000				200		11.000			35.000
05-Karakeçili	2.500			2.400		580	3.900				100		5.800			55.000
06-Keskin	25.000			24.000		2.500	7.000				150	1.900	13.500			90.000
07-Sulakyurt	4.000			3.500		880	3.600				350	6.000	12.000			60.000
08-Yahşihan	3.200			3.000		460	2.800				350	1.800	7.000	3.200		45.000

İLİ : 72-BATMAN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	22.736			21.000		2.000	180.000				1.150		100.000		22.736	250.000
01-Beşiri	4.866			4.848		1.000	105.000				100		50.000		4.866	115.000
02-Gercüş	4.339			4.000		800	35.000				50		15.000		4.339	33.500
03-Hasankeyf	1.538			1.420		300	10.000				50		5.000		1.538	25.000
04-Kozluk	37.124			34.150		8.000	50.000				100		15.000		37.124	180.000
05-Sason	35.878			31.500		5.000	35.000				50		15.000		35.878	160.000
TOPLAM	106.481	0		96.918	0	17.100	415.000	0	0	0	1.500	0	200.000	0	106.481	763.500

İLİ : 73-ŞIRNAK

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	6.111		6.373	6.373		1.200	332.650				150		50.000		6.111	210.000
01-Beytüşşebap	558		363	363		100	44.704				150		48.000		558	60.000
02-Cizre	19.653		19.125	19.125		3.300	167.703				150		40.000		19.653	205.000
03-Güçlükonak	1.903		1.783	1.783		300	71.803				150		20.000		1.903	65.000
04-İdil	37.574		32.432	32.432		5.000	297.636				150		48.000		37.574	325.000
05-Silopi	14.156		11.985	11.985		2.300	105.176				150		21.000		14.156	95.000
06-Uludere	1.799		1.457	1.457		300	65.055				150		13.000		1.799	60.000
TOPLAM	81.754	0	73.518	73.518	0	12.500	1.084.727	0	0	0	1.050	0	240.000	0	81.754	1.020.000

İLİ : 74-BARTIN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	34.083			31.881		8.000	750				10.050		1.200			4.100.000
01-Amasra	2.166			1.990		500	100				750		100			23.000
02-Kurucaşile	1.251			1.130		350	100				600		100			12.500
03-Ulus	8.341			7.674		2.000	300				1.600		600			575.000
TOPLAM	45.841	0		42.675	0	10.850	1.250	0	0	0	13.000	0	2.000	0	0	4.710.500

İLİ : 75-ARDAHAN

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	89.384		80.784	80.784		18.000	30.000	25.000	2.000		220		17.000	1.000	89.384	500.000
01-Çıldır	40.931		38.696	38.696		8.000	25.000	5.000			350		16.000		45.000	200.000
02-Damal	16.500		16.000	16.000		6.500	300	4.000			50		400		16.000	48.000
03-Göle	81.200		72.390	72.390		22.400	8.750	14.600			198		7.280		89.560	288.000
04-Hanak	33.750		31.180	31.180		14.450	8.000	11.100	1.100		180		6.000		41.200	200.000
05-Posof	20.000		15.000	15.000		6.000	1.000	1.000			50		1.000		20.000	60.000
TOPLAM	281.765	0	254.050	254.050	0	75.350	73.050	60.700	3.100	0	1.048	0	47.680	1.000	301.144	1.296.000

İLİ : 76-IĞDIR

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	23.000		17.000	17.000		7.500	195.000	2.000			1.300	1.000	175.000		23.000	444.800
01-Aralık	10.200		10.200	10.200		4.500	80.000	4.000			500		60.000		10.200	179.000
02-Karakoyunlu	13.000		12.000	12.000		4.500	75.000				500		55.000	2.000	13.000	175.000
03-Tuzluca	17.000		15.000	15.000		7.000	50.000	800			1.000		50.000	3.000	17.000	160.800
TOPLAM	63.200	0	54.200	54.200	0	23.500	400.000	6.800	0	0	3.300	1.000	340.000	5.000	63.200	959.600

İLİ : 77-YALOVA

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	4.563			3.744		495	1.600				601	3.500	4.400			22.000
01-Altınova	1.835			1.520		300	600				350		900			6.000
02-Armutlu	729			620		150	400				169		1.500			5.500
03-Çınarcık	1.650			1.450		280	300				550		500			5.000
04-Çiftlikköy	2.725			2.175		500	1.100				565	3.500	3.000			17.000
05-Termal	825			725		135	600				106		1.200			5.000
TOPLAM	12.327	0		10.234	0	1.860	4.600	0	0	0	2.341	7.000	11.500	0	0	60.500

İLİ : 78-KARABÜK

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	4.200			4.000		1.000	100				1.500		1.200			500.000
01-Eflani	11.500			11.000		2.500	200	750			400		1.500			50.000
02-Eskipazar	11.000			10.500		2.500	2.000	500	100		300		3.500			3.000.000
03-Ovacık	3.500			3.500		700	100				200		1.100			32.000
04-Safranbolu	8.500			8.250		2.000	200				450		1.300			600.000
05-Yenice	6.400			6.000		1.300	400				850		1.400			600.000
TOPLAM	45.100	0		43.250	0	10.000	3.000	1.250	100	0	3.700	0	10.000	0	0	4.782.000

İLİ : 79-KİLİS

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	6.760			6.500		1.500	45.000				1.000	8.000	25.000		6.760	90.000
01-Elbeyli	1.197			900		200	10.000				250	3.000	4.000		1.197	25.000
02-Musabeyli	2.052			1.700		500	22.000				250	5.000	10.000		2.052	50.020
03-Polateli	1.658			2.500		500	28.000				250		15.000		1.658	55.000
TOPLAM	11.667	0		11.600	0	2.700	105.000	0	0	0	1.750	16.000	54.000	0	11.667	220.020

İLİ : 80-OSMANİYE

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	14.825			14.425		3.000	6.000				800		25.000		14.825	150.000
01-Bahçe	1.885			1.640		300	1.500				150		2.500		1.885	13.500
02-Düziçi	12.175			11.586		4.000	3.000				250		10.000	10.000	12.175	85.000
03-Hasanbeyli	1.102			1.090		160	500				65		1.600		1.102	7.000
04-Kadirli	21.248			21.248		4.000	3.000				250		22.000		21.248	150.000
05-Sumbas	9.900			9.900		2.500	1.500				200		5.000		9.900	65.000
06-Toprakkale	3.982			3.893		1.200	4.500				150		19.000		3.982	120.000
TOPLAM	65.117	0		63.782	0	15.160	20.000	0	0	0	1.865	0	85.100	10.000	65.117	590.500

İLİ : 81-DÜZCE

İLÇE ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
00-Merkez	24.000			22.000		1.900	650				1.300	300	1.000			15.550.000
01-Akçakoca	2.800			2.600		300	100				500		200			11.000.000
02-Cumayeri	2.000			2.000		350	100				200		100			782.000
03-Çilimli	4.500			4.500		800	100				250		200			3.837.000
04-Gölyaka	6.800			6.800		1.200	1.300				500		1.500			767.000
05-Gümüşova	2.750			2.750		400	100				50		100			940.000
06-Kaynaşlı	2.900			2.700		500	250				300		500			2.462.000
07-Yığılca	2.800			2.500		800	200				500		300			4.403.000
TOPLAM	48.550	0		45.850	0	6.250	2.800	0	0	0	3.600	300	3.900	0	0	39.741.000

2023 YILI HAYVAN HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE PROGRAMI

İL ADI	Şap					Sığır Brusellozu	Koyun-Keçi Brusellozu	Şarbon			Kuduz	Koy-Keçi Çiçek	Koy-Keçi Vebası	Mavidil	Sığırların Nodüler Ekzantemi	Sağlık Taraması
	İlkbahar		Tampon Bölge	Sonbahar												
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	B.Baş	K.Baş			B.Baş	K.Baş	Tek. Tır.	Kedi-Köpek	K.Baş	K.Baş	Koyun		
01-ADANA	163.466	0	0	156.618	0	34.240	85.200	0	0	0	10.202	117.100	240.000	28.400	163.466	997.005
02-ADIYAMAN	99.688	0	0	95.996	0	20.760	77.500	0	0	0	1.487	0	139.500	0	99.688	448.500
03-AFYONKARAHİSAR	343.000	0	0	324.950	0	67.900	114.300	3.500	4.000	0	9.230	64.000	394.000	0	0	20.628.200
04-AĞRI	377.757	0	357.576	357.576	0	81.250	650.000	58.750	500	0	13.222	16.000	473.000	6.000	377.757	1.445.680
05-AMASYA	204.570	0	0	186.715	0	30.550	30.000	2.550	2.150	0	3.460	36.750	65.000	12.800	204.570	674.660
06-ANKARA	475.000	0	0	475.000	0	70.560	249.500	9.152	30.180	47	28.250	55.600	530.000	17.900	0	1.738.289
07-ANTALYA	162.797	0	0	153.535	0	27.080	249.700	4.545	7.250	0	24.220	32.000	290.000	57.200	0	2.300.000
08-ARTVİN	60.907	0	0	53.034	0	7.360	20.125	4.000	0	0	725	0	54.900	0	60.907	219.200
09-AYDIN	428.389	0	0	427.328	0	82.200	40.000	500	200	0	18.200	110.500	100.000	107.000	0	2.187.000
10-BALIKESİR	514.469	0	0	514.469	0	93.120	200.000	1.300	3.400	0	28.959	186.000	329.142	0	0	2.512.000
11-BİLECİK	37.307	0	0	34.567	0	4.460	25.000	50	400	0	4.720	0	56.300	0	0	169.500
12-BİNGÖL	121.889	0	0	90.790	0	24.950	140.000	5.798	1.119	0	1.040	7.000	200.000	500	121.889	656.325
13-BİTLİS	81.565	0	0	68.167	0	17.350	290.000	10.250	46.350	10	1.750	45.100	345.000	0	81.565	444.610
14-BOLU	106.300	0	0	106.300	0	26.400	18.500	975	350	0	4.950	2.500	36.100	0	0	507.100
15-BURDUR	192.400	0	0	192.300	0	44.700	65.000	1.200	2.000	0	6.150	28.100	148.700	0	0	945.300
16-BURSA	169.013	0	0	162.235	0	29.710	100.000	1.450	2.100	0	27.309	41.900	149.600	0	0	656.591
17-ÇANAKKALE	175.483	72.509	0	170.719	0	42.490	183.800	350	1.500	0	19.000	139.009	184.850	7.000	175.483	30.187.000
18-ÇANKIRI	153.007	0	0	143.896	0	34.460	43.200	4.500	4.000	0	2.035	12.500	56.500	3.000	0	470.052
19-ÇORUM	193.000	0	0	182.000	0	41.200	51.150	2.800	2.200	0	4.000	36.600	69.900	500	193.000	761.200
20-DENİZLİ	252.116	0	0	242.776	0	39.280	102.500	1.250	500	0	12.530	91.000	293.500	0	0	1.625.000
21-DİYARBAKIR	340.490	0	0	336.490	0	66.300	898.400	1.800	950	0	4.175	0	605.000	0	340.490	2.444.500
22-EDİRNE	146.790	323.446	0	143.503	0	24.200	210.000	6.425	6.150	0	10.950	323.446	0	31.000	146.790	1.334.000
23-ELAZIĞ	174.019	0	0	159.365	0	34.970	450.000	5.350	7.800	0	3.780	16.400	560.000	0	174.019	550.555
24-ERZİNCAN	92.055	0	0	90.344	0	22.700	187.350	4.800	1.000	0	1.765	5.000	229.150	0	92.055	659.500
25-ERZURUM	800.109	0	623.215	623.215	0	326.608	433.449	132.480	76.538	143	5.146	14.697	302.654	12.150	800.109	1.423.324
26-ESKİŞEHİR	143.497	0	0	142.105	0	19.900	101.650	3.430	19.500	25	20.112	76.000	315.500	0	0	2.405.000
27-GAZİANTEP	204.097	0	0	204.556	0	38.040	182.100	0	0	0	6.445	0	177.500	16.000	204.097	930.000
28-GİRESUN	107.015	0	0	99.170	0	24.000	15.000	0	0	0	4.800	500	27.500	0	107.015	376.000
29-GÜMÜŞHANE	69.090	0	0	64.764	0	16.200	5.450	950	0	0	640	0	14.000	0	69.090	300.380
30-HAKKARİ	39.829	0	37.940	37.940	0	7.048	144.000	2.245	28.900	0	165	4.000	102.000	0	39.829	405.000
31-HATAY	137.926	0	0	134.996	0	26.800	49.900	0	0	0	6.000	0	115.650	4.800	137.926	701.500
32-ISPARTA	98.540	0	0	91.550	0	19.710	41.500	850	1.100	0	5.280	16.500	108.500	2.700	0	516.790
33-MERSİN	94.969	0	0	92.157	0	17.830	300.000	500	12.750	0	4.900	6.860	797.500	400	94.969	1.250.000
34-İSTANBUL	75.390	55.100	0	71.409	0	14.934	47.680	1.000	750	0	67.230	55.100	11.030	4.500	75.390	532.805
35-İZMİR	704.962	0	0	693.611	0	130.106	101.675	0	0	0	24.950	79.500	335.750	138.500	0	3.391.310
36-KARS	425.000	0	380.000	380.000	0	200.000	200.000	270.000	10.000	80	8.000	10.000	200.000	10.000	425.000	2.000.000
37-KASTAMONU	250.328	0	0	251.468	0	54.800	7.460	10.200	1.000	10	4.235	600	20.560	0	270.307	536.810
38-KAYSERİ	368.625	0	0	338.666	0	80.850	142.200	1.400	3.700	0	6.615	47.600	264.200	9.000	368.625	856.660
39-KIRKLARELİ	139.934	305.476	0	138.539	0	28.300	285.810	220	2.060	0	11.250	305.476	0	13.200	139.934	1.072.644
40-KIRŞEHİR	237.225	0	0	245.300	0	39.500	48.500	167	1.963	5	3.170	4.500	110.000	100	0	504.600
41-KOCAELİ	110.266	0	0	105.637	0	15.080	11.450	2.100	250	0	20.150	5.000	35.950	5.000	0	729.585
42-KONYA	863.225	0	0	863.225	0	161.730	411.800	8.775	13.100	10	23.590	293.500	848.300	10.700	0	4.633.200
43-KÜTAHYA	180.355	0	0	174.030	0	47.000	93.050	2.400	1.700	20	13.000	116.200	191.700	3.650	0	3.545.600
44-MALATYA	148.315	0	0	139.046	0	34.550	316.964	2.000	2.200	0	2.742	4.750	100.300	0	148.315	558.300
45-MANİSA	219.639	0	0	208.640	0	40.900	208.400	500	500	0	17.216	58.000	404.750	30.000	0	1.169.970
46-K.MARAŞ	195.000	0	0	195.000	0	36.430	250.000	8.550	13.700	29	5.300	10.250	246.000	300	195.000	1.150.000
47-MARDİN	74.396	0	70.270	70.270	0	14.400	263.500	500	1.080	0	1.502	0	284.000	0	74.396	394.800
48-MUĞLA	232.029	0	0	229.606	0	39.570	60.000	0	0	0	35.700	5.300	85.000	21.000	0	830.850
49-MUŞ	273.408	0	0	273.408	0	64.744	1.051.597	28.222	37.834	0	975	0	563.263	0	273.408	2.009.391
50-NEVŞEHİR	92.750	0	0	92.750	0	21.000	46.000	0	0	0	2.950	15.000	53.300	9.000	0	1.430.000
51-NİĞDE	143.200	0	0	143.200	0	39.500	99.000	0	0	0	5.100	139.000	158.000	0	0	570.000
52-ORDU	121.781	0	0	116.827	0	27.530	29.700	2.250	2.250	5	9.210	8.600	36.700	0	121.781	390.000
53-RİZE	17.512	0	0	16.775	0	3.775	4.254	0	0	0	1.105	0	7.520	0	17.512	71.850
54-SAKARYA	151.383	0	0	148.728	0	29.900	7.110	80	400	0	11.150	11.800	25.300	0	0	39.477.489
55-SAMSUN	354.837	0	0	337.303	0	72.600	40.350	13.700	4.700	14	17.150	6.600	101.200	350	354.837	1.196.700
56-SİİRT	23.883	0	0	21.980	0	5.735	640.000	2.320	37.300	0	515	0	253.000	0	23.883	517.053
57-SİNOP	80.000	0	0	80.000	0	15.500	6.500	2.500	0	0	2.750	500	25.400	200	80.000	235.000
58-SİVAS	290.495	0	0	278.515	0	70.050	135.300	10.000	14.200	50	2.095	28.500	289.450	0	290.495	1.852.190
59-TEKİRDAĞ	144.875	279.000	0	142.450	0	39.360	279.000	0	0	0	18.200	279.000	0	0	144.875	1.236.750
60-TOKAT	212.400	0	0	208.400	0	57.000	63.100	3.900	4.100	0	5.100	98.000	131.250	800	212.400	996.450
61-TRABZON	93.440	0	0	80.275	0	27.050	11.600	1.850	0	0	2.695	0	38.000	0	93.440	390.000
62-TUNCELİ	25.360	0	0	21.010	0	6.100	253.700	598	9.260	29	1.350	0	160.000	0	25.360	587.000
63-ŞANLIURFA	198.471	0	0	180.731	0	30.450	229.800	0	0	0	3.905	0	627.900	0	198.471	1.457.435
64-UŞAK	114.450	0	0	111.953	0	24.740	78.800	2.600	2.000	5	9.000	83.000	125.000	0	0	1.240.000
65-VAN	115.152	0	107.195	107.195	0	27.100	702.200	3.162	39.100	0	4.200	0	752.500	0	115.152	2.201.500
66-YOZGAT	220.000	0	0	205.000	0	43.000	81.000	8.000	15.400	30	2.600	12.500	150.000	0	220.000	927.430
67-ZONGULDAK	53.816	0	0	50.084	0	13.600	4.800	70	0	0	6.785	3.563	8.500	0	0	19.064.565

68-AKSARAY	274.134	0	0	275.454	0	95.950	112.000	0	0	0	3.365	195.500	210.000	0	0	1.398.897
69-BAYBURT	68.827	0	0	57.471	0	13.800	15.500	9.500	3.000	0	305	0	27.500	0	68.827	302.000
70-KARAMAN	58.520	0	0	58.350	0	8.450	56.500	0	0	0	2.650	40.600	148.600	0	0	1.030.000
71-KIRIKKALE	64.000	0	0	59.000	0	9.700	31.900	0	0	0	4.000	37.000	77.500	3.200	0	500.000
72-BATMAN	106.481	0	0	96.918	0	17.100	415.000	0	0	0	1.500	0	200.000	0	106.481	763.500
73-ŞIRNAK	81.754	0	73.518	73.518	0	12.500	1.084.727	0	0	0	1.050	0	240.000	0	81.754	1.020.000
74-BARTIN	45.841	0	0	42.675	0	10.850	1.250	0	0	0	13.000	0	2.000	0	0	4.710.500
75-ARDAHAN	281.765	0	254.050	254.050	0	75.350	73.050	60.700	3.100	0	1.048	0	47.680	1.000	301.144	1.296.000
76-IĞDIR	63.200	0	54.200	54.200	0	23.500	400.000	6.800	0	0	3.300	1.000	340.000	5.000	63.200	959.600
77-YALOVA	12.327	0	0	10.234	0	1.860	4.600	0	0	0	2.341	7.000	11.500	0	0	60.500
78-KARABÜK	45.100	0	0	43.250	0	10.000	3.000	1.250	100	0	3.700	0	10.000	0	0	4.782.000
79-KİLİS	11.667	0	0	11.600	0	2.700	105.000	0	0	0	1.750	16.000	54.000	0	11.667	220.020
80-OSMANİYE	65.117	0	0	63.782	0	15.160	20.000	0	0	0	1.865	0	85.100	10.000	65.117	590.500
81-DÜZCE	48.550	0	0	45.850	0	6.250	2.800	0	0	0	3.600	300	3.900	0	0	39.741.000
TOPLAM	14.939.734	1.035.531	1.957.964	14.226.509	0	3.324.380	14.291.901	737.064	487.634	512	690.556	3.464.301	15.612.549	582.850	8.251.485	238.002.215